

Szerkesztőség:

Fő-ny. c. a. Ollep-főle hős.

Idő-intéző a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Értesítetlen levelek csak ismert emberek felől fogadhatók el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

# ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár. a „nagy-kanizsai malatagyár és söröződe r. t.” hivatalos közlönye.

**Kiadóhivatal:**  
Városház-épület: Fischel Fülöp könyvtároskodása.  
**ELŐFIZETÉSI ÁRAK:**  
Egész évre 12 korona (6 frt — kr.)  
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)  
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)  
Hirdetéseket jutányosan szíveskednek felvenni.  
**NYITÓTÁR PÉNZTÁRA 10 KR.**  
Előfizetéseket, valamint a hirdetésekre vonatkozókat Fischel Fülöp könyvtároskodásba intézendők.

**Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.**

## Beszámoló.

Nagy-Kanizsa, 1896. június 28.

(—n) A képviselőház a jait is bezárultak. Hazametek a képviselők is pihenni; de nem mindegyike. Némelyek beszámolnak a választóközönségnek, eddigi tevékenységükről, a képviselőház törvényhozói működéséről és kutatják, vizsgálják a hangulatot a jövőnd képviselőválasztásra. Jó eleve szeretnék maguknak biztosítani a tért, mert nem egy képviselő fél egy kicsit, hogy a legközelebb megejtendő választások alkalmával kisebbségben marad. Hát gondolják egy kis hangulatkeltés semmiképen sem árt. Azonkívül a beszámolással mulasztáshatalan köteleességet is ró le a képviselő, dacára annak, hogy vannak képviselők, kik megválasztásuk után nem igen törődnek választókerületükkel.

Hát ez a beszámoló nagyon szép dolog, de csak akkor, ha a hangulatkeltés nem az igazság rovására esik. Kétségtelen, hogy a politikai felfogás az egyes pártok embereinél különféle, abból azonban éppen nem következik, hogy a másik párton levőket gyanúsítsák, hazafiságot kétségbe vonják s csak az illető pártnak politikai hitvallását állítsák oda egyedül üdvöztetőnek. A politikuskoknak egyáltalán tudniok kellene, hogy

sokat igérni igen könnyű dolog, de a sok ígéretből keveset is megtartani milyen nehéz. Ebben a tekintetben például szolgálhat Tisza Kálmán nagy-váradi beszámolója, ki a legnagyobb tárgyilagossággal szólt az egyes ellenzéki pártok különleges törekvéseiről s azokról a bizonyos irányzatokról, melyek a közvéleményt jelenleg foglalkoztatják. Például szolgálhat arra nézve, miképpen kell a pártokról beszélni, miképpen kell politikai tevékenységüket jellemezni, anélkül, hogy jóhiszeműségök, hazafiságuk gyanúsíthatnók, kétségbe vonhatók. Azt a szenvedélytelen, egyenes, nyílt és őszinte hangot, mely Tisza Kálmán beszédjén végig vonul, valóban példának vehetnek mindazok az ellenzéki képviselők is, kik ezekben a hetekben választó közönségük előtt megjelennek és beszámolót tartanak. Ez a jövőnd választásokra nézve nagyon üdvös hatású lenne, s maga a választóközönség hamarabb igazodhatnék el rajta. Nem minden érv, helyes érv. S ha az ellenzéki pártok tárgyilagosaak lesznek akkor a választások simább lefolyásaak lesznek s a választóközönség nagyobb felzaklatása nélkül fognak megtörténni.

Július 5-én jelenik meg nagy-kanizsai választókerületünk képviselője Hévízy János, akit Ugron Gábor s több más képviselő kísér, hogy beszámolót tartson s választó

kerülete hangulata iránt tájékozást szerezzen. Kerületünkben a szabadelvű párt teljesen hallgat. A párt vezérférfiai eddig még egyáltalában nem nyilatkoztak arról, szándékoznak-e valakit felléptetni vagy sem. A néppárt már megtartotta nagy népgyűlését nagy hűhóval, s arról értesültünk, hogy a megye legtöbb választókerületét már felosztották s néppárti képviselőket szándékoznak felléptetni. A kanizsai választókerületnek Eszterházy Miklós Mórincz gróf jutna, ki itt akar szerencsét próbálni. Ertjük tehát az Ugronpárti Hévízy Jánost, hogy választókerületébe jön. Hogy milyen a hangulat a kerületben: azt megmondani nem tudnók; a nép az aratás előtt áll, s úgy hisszük: nagyobb gondja most a jó termés, amely kínál kozik mint a jövő választás esélye, melyről különben még elég nagy idő választ el. Ez az őszi csak jövő februárban ér véget, szeptember elején pedig, a meddig a szünet tart, még folytatja tanácskozásait. Mindenesetre az ellenzék jóakaratótól függ, hogy még néhány fontos törvényjavaslat ebben az őszi szünetben tárgyalassék, ami még az őszi megtörténhetnék.

Az Ugronpártnak valami nagyon kellemes helyzete a jövő választási kampányban nem lesz. Hogyan-birja ő majd összeegyeztetni a 67-es alapon álló néppárttal

## A „ZALA” tárcája.

### A naturalizmus.

— A „Z A L A”, eredeti tárcája. —

Az életet, a természetet, az előttünk folyó külső és belső alakulásokat lehet különböző szemüvegen, hogy úgy mondjuk: a vizsgálódás különböző hangulatával tekinteni és ennél fogva különbözők lesznek a benyomások, az ítéletek is azokról.

A művészet, — melynek célja mindenkor örök-szép, az örök-jó és örök-igaz, — a természetet, az előtte folyó életet, a külső és belső alakulásokat mindig a célra ügyelkezik felfogni és felhasználni. A zenesz a zenei motívumokkal, — a festő az élet egy-egy mozzanatának, a nagy természet egy-egy hangulatának ábrázolásával, — a költő, az író külső és belső világunk örök forrongsáinak, küzdelmeinek, vívódásainak szavakba foglalásával.

A művész-éleket az ő egyéniségével, individualis felfogásával nem jár, nem is járhat a vele rokonlelkűekkel sem egy uton, sőt az eszközök megválasztásában nagyon is elterhetnek a művészelékek egymástól, de a célnak minden körülmény között egynek kell lennie. Minden eszközzel az örök-szép, örök-jó és örök-igaz célja felé kell törniök. Hiába tartja valaki magát valamely téren művészesnek; ha vagy magát az egyetemes célt [ő] nem ismeri, vagy annak érdekében a helyes eszközt megválasztani nem tudja, — őt

valódi művészesnek elismerni a legszabotatlanabb kritikus: a művészetet kereső közönség nem fogja soha.

A művészetekben tulajdonképpen a célt illetőleg nincs is eltérés. Azt minden művész — bármely téren és irányban szolgálja is a művészetet — határozottan tudja, hogy művészi egyéniségének a cél felfogásában és elismerésében be kell ovdadnia az ősszeségbe; mert a művészi cél mindig csak egy lehet s mindig egyetemesnek, általánosnak kell lennie. De art is tudja, hogy az egyetemes célt: megérteni és megszerzettetni az eszményi szepet, jót és igazat, — nem csupán egy eszközzel lehet elérni. Es ezzel az eszköz- és módválasztási szabadsággal szoktak is élni az író-, festő-, zenesz- és egyéb művészek. Ez teremti meg a különböző művészi iskolákat.

Minden művészi iskola bizonyos elveket állít föl, melyekben minégy kifejezésre jutnak, szabályok keretébe szorítottak az irányt, felfogást jelölő gondolatok. Ilyen művészi iskola volt annak idején a romantizmus követése, vagy mindentől az idealizmus érvényesítése.

Ha a meglehetősen lejárt romantizmusnak — mely rendesen az idealizmus-sal ölekezett — harását vizsgáljuk: be kell ismernünk, hogy az sokkal közelebb jutott egyetemes céljához, mint akármelyik a ma követett és felkapott művészi irányok közül.

Az igaz, hogy a romantikus iskolának megvolt az az ártalmas hatása, hogy a lelkeket mintegy kiemelte a mindennapi élet rendjének felforgat-

hatatlan talajából s azokat mindig bizonyos exaltációkba ragadta. Hanem az az elvitathatatlan érdeme is megvolt, hogy (ha mindjárt a levegőben is), de mindig magasan tartotta a lelkeket.

Nem lehet tagadni, hogy a csillagok közé, az álmok világába, a mesék tündérbirodalmába emelt bennünket, ahonnan bizony-bizony szinte fájt lehullani a rideg való prózáinak tetész talajára és bizonyos fokú világfájdalommal töltötte meg lelkünket. De viszont azt sem lehet tagadni, hogy annak hatása alatt mindjárt távol állottunk a posványtól, hol az élet elzúllott selyedő vergődök.

Azzal, hogy mindig csak rendkívüli, ugy szólván: elérhetlent tárt élénk, felcsigázta képzeletünket és beteges sentimentalizmus-sal töltötte meg lelkünket, mely festett világban, valóra nem váltható álmokban kereste az életboldogságot.

De azzal meg, hogy idealisztikus felfogásával mindig csak az eszményit kereste és a bűnök fertőző föltöt az erkölcsi undor félremagyarázhatatlan kifejezésével sikított el: olyan lélektani hatással volt, hogy a fiatal-lelkeknek sokáig megőrizte hímportát: az ártalanságot; a felnőttekben pedig az eszményi felfogást és gondolkodásmódot.

Amde a művészi irányoknak, iskoláknak állandóságot lehetlenné teszi a bennünk levő örök emberi: az, hogy nekünk tolytonosan változatoság kell a szellemi, az erkölcsi életben is. Amint-hogy a legkedvesebb ételünket is megújunk, ha mindig, szakadatlanul egy és ugyanazon módon készítve találgat élénk: ugy a művészetől sem

való kacérkodását az ő pártállásának sarkalatos elveivel, — ez igazán oly politikai feladat, mely érdemes a munkára; más kérdés az, vajon sikerülhet-e?

Választókerületünk mindenestre kíváncsi lehet az 5-iki beszámolóra, s ez alkalommal Ugron Gábor enunciatiójára is.

**— Agrárprogram.** A mezőgazdák szövetsége a közel jövőben álló országgyűlési választások alkalmából egy agrárprogramot állt elő, mely, a képviselőjelölt politikai pártállására tekintet nélkül, az agrár tekintetben kötelezni és a kormányra bizonyos nyomást gyakorolni szándékozik. A jegy azonban, mely alatt ezeket a pontozatokat, forgalomig akarják hozni, határozottan ellenzéki és a szerzők nevei kezeskednek azért, hogy azt a programot mint ellenzéki boldogító elméletet a magyar gazdaságközlönyre nézzék. Ezzel a nem egészen korrekt bevezetéssel szemben a Pester Correspondenz siet hangsúlyozni, hogy ezeknek a népboldogítóknak az egész programjában nincs egyetlen egy olyan pont sem, melyt a kormány már rég fel nem tett volna a maga programjába, vagy melyre vonatkozólag a földművelésügyi miniszteriummal és a többi tárcák büroáiban szorgos tanulmányok, tárgyalások és törvényszerű készlet munkálatok folyamatosan nem lennének. A földadó, a törzáradék, az őrési eljárás, az árutitel-díjak rendezéséről ékezetes egész az utolsó pontjáig ennek az agrárprogramnak: az olcsó marhaság, már minden kérdéssel foglalkozott a kormány és Darányi Ignác földművelésügyi miniszter az egész kabinettel egyetértéssel iparkodik kielégítő megoldást létesíteni. Egyelőre csak ez az egy, de megoldhatatlan igazságot akartuk konstataálni, nehogy mezőgazdánk a kormány kezébe és fáradozásait az agráriusok részéről gyakorolt nyomasztó vezetésük vizsra, hanem hogy belátsák, hogy az agráriusok kizárólag oly dolgokat követelnek, melyekre vonatkozólag a kormány a szükséges rendelkezéseket már rég megtette. A legokosabb agrár politika a földművelésügyi miniszteré: az ő politikája nem mani festumokkal, hanem tényekkel lép a nemzet elé.

**A kanizsai „Kereskedők Társulata“ közgyűlése.**

A nagykanizsai Kereskedők Társulata június hó 28-án Ebenspanger Lipót kir. keresk. tanácsos elnöklete alatt tartotta évi rendes közgyűlését. Az elnök a határozatképeséget constatálván, szívesen üdvözölte a megjelenteket, a jegyzőkönyv vezetésére Schwarz Gusztáv titkár s ennek hitelesítésére Grünhut Henrik és Löwey Adolf urat kérte fel. A Társulat múlt évi működéséről Schwarz Gusztáv titkár a következő jelentést terjesztette a közgyűlés elé.

**Tisztelet közgyűlés!**

Társulatunk, mely működését 1884-ben megszűntette és csak 1890-ben ébredt ismét új életre:

ezen regeneratio óta, most tizenbe hatodik évét. E lezajlott 6 éves ciklus utolsó évéről van szerencsénk a t. közgyűlésnek a következőkben beszámolni.

Választmányunk a lefolyt évben több választmányi ülésen foglalkozott a Társulat folyó ügyeivel, melyek igaz ugyan, hogy inkább belső adminisztratív, mint kifelé és észlelhető kezdeményesétek voltak, azonban az igen t. közgyűlés egyet ért velünk, midőn állítottuk, hogy ha nem is sikerült nagyobb emóliót kiéjtetnünk, vagy újat teremtenünk, sohasem zárkoztunk el reménytelenül, hanem nyilvánítottuk, vagy veünk közöltük, panasz avagy sérelem elől. Ezen szilárdítás okai tehát nem a Társulat intező személyeiben, mint inkább a kereskedelmi viszonyokban és különösen hazánkban a kereskedelemről táplált általános felfogásban, rejlenek.

A kereskedelem bokoldalúsága, a kereskedők heterogen képzettségi és műveltségi fokai, és különböző szociális posztójuk, a magánérdekek gyakori összeütközése, mint megannyi factor, mely sehol sem oly élesen kihegyesedett, mint a kereskedelmi pályán. Ezen momentumok a kereskedelem közügyeiért való lelkesedésébe ab ovo lényegesen meghébeztik, sőt — ékesség — arra, az egyesek ügybuzalmát megbénítják.

A Kereskedők Társulata a lefolyt évben ismét folyvást az általa létesített és fenntartott első fokú kereskedelmi iskolának szentelte.

Nem kiméltünk sem fáradságot, sem anyagi áldozatokat, hogy az iskola fennállását a törvényes és humánus követelményeknek megfelelően biztosítani, és jelenthetjük hogy a lefolyt 1895/96. tanévben az első osztályt 42 tanuló, a második osztályt 29 tanuló kielégítő sikerrel látogatta. A frequentia az év folyamán meg lehetősé volt, csak az iskola év vége felé csökkent. Erélyes intézkedésünk folytán, a mulasztott órák száma nem haladta túl a normális, azonban nem mulasztathatók el a főnök urakat felkérni: szíveskedjenek a jövőben tanoncsikat az év elején kivétel nélkül beírattani, és erélyesebben az iskola látogatására szorítani. *Hogy az iskola látogatását megkönnyítsük, a június hó 25-én tartott választmányi ülésen elhatározottat a tandíjat 4 forint helyett évi 2 forintra mérsékelni, és hogy a tanulók szorgalmat fejlesszék, Társulatunk az iskola mindkét osztályában két jó magaviseletű és szorgalmas tanulójanak egy-egy, tehát 4 db aranyat ajánlott fel jutalmul, melyek a vasárnap megtartott záróvizsgálaton kiosztattak.*

Hogy a t. Tag urak meggyőződést szerezhesenek az elért tanulmányi előmenetelről, van szerencsénk a ma délután 3 órakor, a városi polgári iskola helyiségében megtartandó vizsgára személyesen meghívni.

Választmányunk elhatározta, hogy humanus missziójának minden irányban megtegyen, elismerjenedet, áttutazóban levő kereskedőket, a Társulat anyagi tehetőségeit mérten támogatni, és uti költséggel ellátni, mely elhatározás a tek. közgyűlés osztatlan tevével fog találkozni.

Az mint a napirend 5-ik pontjából látni méltóztatik: a Társulat elnökségének mandátuma

lelve, így tehát a jövőre nézve közelebb programot nem adhatunk, azonban szerény erőnk-höz mérten, minden esetben oda fogunk hatni, hogy a célba vett fontos instituciókat lehetőleg a megvalósulás stadiumáig fejlesszük. Városunk kereskedelme s ipara, mely évtizedek előtt virágzásnak s fejlődésnek indult, sajnos, kedvezőtlen viszonyok folytán ezek óta hanyatlott. Ezen elvitathatlan tényre szemben, oly modern alkotásokat kell teremtenünk, melyek alkalmasak lesznek Nagy Kanizsa városának kereskedelmét és forralmát ismét visszahódítani. Fontos és üdvös intézményként felemlítjük egy Nagy Kanizsán létesítendő közraktár vagy tárház kezdeményezését, egy m. kir. váshivatalnak Nagy Kanizsán felállítását stb. azóval meradandó becslő instituciókat, melyek kereskedelmünk, iparunkat jólétünk ismét azon potera emelnek, amelyre városunk kedvező „fekvé-ésél, szorgalma” és képzelt kereskedelmébe fogva méltán igényt tarthat. Egyesült erővel, lankadatlan kitartással, erélyes támogatással íly, a kereskedők érdekeit előmozdító intézmények megteremtése lehetséges, míg ellenben egyesek indolentiája egyéni fractio, a legmagasabbabb ékesség, a leghatározottabb kezdeményezések megvalósítását is illusoriusá teszik.

Kerjük tehát az igen tisztelt Társulati Tag urakat, támogassanak bennünket a jövőben ezen kijűzői cél, ezen törekvéseink megvalósításában, hogy már a közel jövőben alkalmunk nyílhasson a kereskedők anyagi is szellemi érdekeit előmozdításában tevékeny részt vehetni.

A jelentés a közgyűlés nagy tetzezzel tudomásul vette, az abban tett választmányi előterjesztéseket elfogadta és a titkárnak, valamint a választmányának közöszenei szavazott.

Előterjesztelt a pénziár-forgalmi és vagyonkimutatás; az elsőbű megdudtuk, hogy a tárgyalónak évi kiadása mintegy 700 forint volt, melynek legnagyobb része az elsőfokú kereskedelmi iskola fenntartására fordított. Minthogy a bevételei kimutatás szerint a Társulatnak 108 forint jövedelme van, a befolyó iskola pénzek pedig igen csekélyek, az iskolai fenntartása csak a kormány, megye, illetve a város általó segélyezése által vált é. válik lehetővé.

A társulatunk vagyona a külön kezelt Ebenspanger Lipót-féle 5000 forintos alapítványával együtt a 4000 forintot meghaladja, melynek legnagyobb része kamatozó értékpapirokban van elhelyezve.

A számszámadásokai a közgyűlés a számvizsgáló bizottság jelentése alapján jóváhagyta, a pénziárnoknak és a választmányának a lementvényi megadta és elfogadta a jövő évi költségvetést, melyben 780 forint bevétel és 715 forint kiadás van előirányozva.

Indítványok nem ítélték, következett az új választás, melynek megtegyésére Engländer Ottó, Halphen Mór és Rothschild Samu urakból álló szavazatszedő bizottság küldetett ki, mely működését befejezve, a következő jelentést tette: Beadott — miután a tagok — egy része a választás előtt eltávozott — összesen 20 szavazat; megválasztottak az összes külföldi tisztviselők és választmányi tagok újból és pedig: Ebenspanger Lipót elnök, Unger Ullmann Elek alelnök, Schwarz Gusztáv pénziárnokká; Bethheim Győző, Fischer Sándor, Grünhut Fülöp, Gstettner Salamon, Gelsei Gutmann Vilmos és Rothschild Samu választmányi tagokká.

A közgyűlést ezután az elnök bezárta.

**Tollfuttában.**

Ila a diákok Te-Deumának napján megkérdeznének: mi szerepük lenni azon az egy napon: habozás nélkül azt felelném, hogy egy olyan diák, akinek jó bizonyítványa van és jó mezző lakik Nagy-Kanizsától.

A vakáció t. i. olyan boldogság, amit a jó bizonyítvány dagaszt és a pátriától való távolság ayujt.

Ezta vakacionális boldogságot leírni lehetetlen. A kielégített szabadság szeretet és honvágy érzelmei ölelkeznek abban.

Mert hát akármilyen nagy és fontos életelők üződnek is ahhoz a tizhónapi iskolalátogatáshoz, mégis csak ugy vagyunk azokkal a sokszor emlegetett szent falakkal, mint a rabmadár a kalitkával: alig várjuk, hogy felnyíljanak s visszanyerjük az aranyos szabadságot, az ár-

vagyunk képesek, annak egyetemes ója érdekében sem, elfogadni szakadatlanul ugyanazt a felfogást, ugyanannak az iskolának a szellemét. A műzisének is valószínűsége körforgása van, mint a (kiseb persze szeszélyesebben változó) divatnak. Azért történnék meg, hogy egy-egy ifj. festő, zenész, vagy egyéb művészeket — akik művészi felfogásukkal a közönség műzisének áramlatába nem tudnak vagy nem skárnak beleolvadni — a saját koruk nem méltányol; úgy tekintik őket, mint elmaradottakat, s akik aztán később — mikor a műzisé körforgásában ismét az ő művészi álláspontjukhoz ér — föl lesznek fődözve, mint annak idején kellőleg nem méltányolt, elleledett nagyságok.

A mai kornak például az erős naturalizmus kell. A mai kor műzisése verizmust, nyers valótságot kíván. Az erényben, a fényben is kutatja az árnyat és a bűben is akar látni fényt, erényt. Nem hisz a nagyoknak látzó erényekben, mert az a felfogása, hogy a mozgó erőben, a rejteit fényekben ott van az örök-emberi, az önzés, mely lehetetlenné teszi az eszményi tökéletességet; és nem fogadja el a bűnt a maga vérlázító vagy undorító nagyságában, mert annak motíváló tényezőjében felismeri véli az események feltartóztathatatlan fejlődését. Ezzel a felfogással azután ledöntötte az ideálokat és

elfogadható, emberi színvonalra emelte az erkölcsi bukást. Arnyat vetett a fényre és fényt lövelt az árnyra. Az a felfogása, hogy így követeli a művészi igazság.

Igen természetes, hogy a naturalisztikus irány ehhez a felfogáshoz, ehhez a művészi elvhöz hűen válogatja meg eszközeit is a művészi cél érdekében. Mindent úgy mutatni be a művészeiben, ahogy élnek tárja a minden rejtelmeiben folku-tatott élet és természet, hogy a tanulságot a művészi produktumokban gyönyörködő közönség meg nem vesztegetett lélekkel vonhassa le; a maga erkölcsi erejének mértéke, ítélete szerint szeresse meg azt, ami szép, igaz és jó; undorral forduljon el attól, ami rut, rossz és hazugság.

Ez az irány, — mely most már kétségjelentül erősen rányomta jellegét egész társadalmunkra — elvitathatatlanul közelebb vitt bennünket ahhoz, ami az előtűnt folyó életben örök-emberi, ennél fogva a realitás igazhoz, a valóhoz; de azaz, hogy lerántott bennünket az eszmények világából: bizony-bizony éppenséggel nem tett boldogabbá.

Es mihamarabb el fog jőnni az idő, mikor mi vissza fogjuk követelni ideáljainkat, ha mindjárt a csalhatatlan igaz valóság árán is.

—y.

tan korlátlanúságot, mikor a szabad elhatározás után vágyódó fiatal lélek akaratát nem töri meg semmi iskolai rendszabály.

A „primusnak” éles sikongással olvadó hanghullámai nem csapnak bele a legjobb ízű játékba. A „secundus” nem jelez „alarmot” a padok közé, a könyvek mellé. Két hónapra vége minden „szurkolásnak.” Megnyílik az arany szabadság. Hegyek, völgyek bizalmas nyájassággal integenek a kalitkát hagyott madár felé. Mehet, repülhet bazaar felé. Két hónapra el szabad feledni a szent fatalkát, el a jó professor urakat is, akik bizonyára semmivel sem kevesebb készséggel vesznek búcsút a nebulók zajától, hogy átadják magukat az édes, az imádozott szabadságnak valahol, a soha nem feledhető otthonban. Ahol félre lehet dobni a tógát, és jóleső pongyolában, semmitéle bírálat alá nem eső keresetlenséggel, feszitelenül lehet élni.

Oh igen nagy ünnepnap az a *Te-Deum*-nap! Tanároknak is, diákoknak is!

Mindenestre legalább is háromszor akkora, mint a „*Veni sancte*.”

Nith Norbert főtisztelendő atyánk, aki in illo tempore hét esztendeig pedagóguskodott maga is, annak a nagy úrnak, mely a „*Veni sancte*” és a „*Te-Deum*” között tárog, külsőleg is kifejezést adott az idén.

A *Veni sancte*-t a tanítási év elején — ha jól emlékszem — Szabó István katekétia páterünk mondta szomorúan, egyedül; a *Te-Deum*-ot pedig maga végezte derék administratorunk és a nagyobb ünnepélyesség ok áért melléje vette mind a két katekétát is.

Ime: quod erat demonstrandum.

Ez utolsó istentisztelet „*Teged Isten mi dicserünk*” énekének végső akkordjaival beköszöntött a gyöngy vakáció.

Megtörtént az apostolok és tanítványok oszlása. Minden vonson.

Még a jövő nemzedék legkisebb palántái, az apró *ovodisták* is vakációznak.

Mielőtt azonban átadták volna magukat a boldog vakáció korlátlanúságnak, az ő áldottlelkű, gondozó mamájok: *Vidorné, gelsei Gutmann Hedvig*, egybegyűjtötte őket a Polgári Egylet kereti helyiségében, hogy annak rendje módja szerinti elhúszolásuk az esztendő.

Egész hadosztályokban vonultak fel az ártatlan kisdedek.

Elsőlen jöttek *Dr. Bereczky Viktor*né apróságai a nádor-utcai *ovodából*. Ezek többnyire mint sikkes gavallér- és kisasszony-palánták. Ugy szavaltak, úgy lorgolódtak, olyan elegenciával mozogtak, énekeltek, mintha csak *Feld Zeiga* lácsinak országos hírű gyermekszínházából rüppöltek volna ide vendégserenpélni.

Mikor ők elvonulnak a szereplés tereiről, jöttek az Arany-János-utcai *Lenkei Malvin* vezérlete mellett.

Ez a *polgári hadosztály*.

Vitázó hazafiak.

Csaknyí ragyog a képük az önérettől. Mintha azt akarnák hirdetni fennen: „Ime mi vagyunk a jövő Magyarország!”

Hazafias verseket deklamálnak és megéleljenezik harasny hangon a királyt.

Azután következik a *vegyes hadosztály*.

Szelid képpel vezeti az „*ovónénike*”: *Hajgató Janka*.

Petőfi-utcai apróságok. Különböző rendű és rangú honfiak és honleányok trikolorral kezökben és nemzetiszínű szalaggal a vállukon.

Mintha csak a demokratikus alapon szervezett egységes magyar nemzet jövő képét látna az ember miniatűr-éleképben.

Bátorság, feszitelen vidámság, jókedv ragyog le arcukról, az önbizalom ereje hangjokban, mint

általában olyan társaságban szokott lenni, hol az egyenlőség és szeretet szelleme uralkodik.

Legutolsónak marad a kis *sáska-hadosztály*. A kis-kanizsai apróság. *Szabóné Közé Anna* vezeti őket.

Csokolni való szittyák. Valóságos kuruc-csemeték.

Ahogy felállanak egyenkint a podiumra és szavalnak tűzzel, falásra tátott szájjal és máris érdes torok-hangon: mindegyiknek rá lehet mutatni (ha az Isten életben tartja őket) a jövő fejlődésére.

— Ez Ugron Gábor!

— Ez Hegedűs Laci!

— Ez a Milei bácsi!

Egész néppárti legiót látna bennük az ember, ha kissé jobban nem bíznék a magzatok eszében, mint az apákéban.

Gyönyörűség volt nézni és hallgatni ezeket a kis apró sáskákat.

Általában a kisdedekkel töltött pár óra igazán felüdítette a jelenvontak lelkét.

A valóban romlatlan, boldog szíveket, akik még együtt tudnak örülni a kisdedekkel s akiket lelkét gyönyörűséggel tölt be az ártatlan kicsikék himporos világa.

*Vidorné*, a kisdedek gondos jó édes-anya, boldogságtól sugárzó arccal gyönyörködött is az ő apró szentjeiben, círokálta őket, s végül vendégséget csapott nekik.

Azok pedig falták a köményes sós kifliket. Olyan volt mindegyik, mint egy-egy trombitás angyal.

Azután csendesesen szálltak szét vakációzni, mint a jóllakott angyalok.

## H I R E K.

— **Frigyes főherceg Nagy-Kanizsán.** Ő Fennsége *Frigyes főherceg tábornaszernagy V-ik hadosztályának parancsnoka* Sopronból pénteken e hó 3-án a bécsi gyorvonattal este 7 óra 5 perckor a cs. és kir. 48-ik gyalogezred 4-ik zászlóaljja megemlézésére Nagy-Kanizsára érkezik és vasárnap délelőlt tartja szemléntjét.

— **Tábornokok szemléje.** Báró *Steininger* vezérőrnagy, dandárparancsnok Pozsonyban, tegnap szerdán szemlélt tartott a cs. és kir. 48-ik gyalogezred 4-ik zászlóaljja felett Nagy-Kanizsán. Nemes *Zurva* Károly vezérőrnagy, honvéd dandárparancsnok Pécsen e hó 3-án érkezik városunkba, hogy az itt állomásozó honvédség feletti szemlélt tartson.

— **Képviselői áldozatkészség.** *Dr. Mandel Pál*, az alsó-levendai választókerület orsz. képviselője valamennyi kerületében alkalmazzott tanítóit és segédlektőzt saját költségén Budapestre, a kiállítás megtekintésére felviszi.

— **Ritka öröm.** *Hérics-Tóth* János dr. budapesti kir. táblai tanácselnököt és családját az a ritka öröm érte, hogy egy nap mindkét fia doktorra avatták. Az egyiket a jogudományokból, az ifjabbikat a gyógyászerészetiekből. Ez alkalmából úgy a felavattottakat, mint szüleiket nagyszámú jelenvont ismerős, jó barát és rekon üdvözölte.

— **Kifüzetés.** A helybeli honvédszáz 6-ajl szazadosa: *Vágó Ignác*, az ezredeses kiállítás hadtörténelmi csoportja számára elkészítette *Rákóczy* szomolyányi ütközetéről — mely 1704 május 2-án a szabadsághódok egyik legdicsebb gyertyénye volt — a csatahely hadi térképét, mely a bíráló bizottság által egyhangulag 500 koronával jutalmaztatott.

— **Eljegyzés.** *Radó* B. Béla, lapunk kedves munkatársa, a Nemzeti baleset-biztosító társaság központi titkára, a Közigazgatási és biztosítási lapok szerkesztője Budapestben, jegyet váltott *Weinberger* Izor nagybirtokos leányával, *Iren* kisasszonnyal. Bátorfalun (Hont-megyé).

— **A dalárdisták berándulása.** Az irodalmi és művészeti kör dalárdájának vasárnapi tervezett kirándulása, mint már múlt számunkban említettük, megtartható nem volt. A dalnak mivelői nem akartak azonban nyári pihenőre térni a egymástól megválni a nélkül, hogy bu-

oszuól ne töltsenek néhány órát kedélyes együtt-létben. *Coloss* Jenő karnagy személtatása a dirigálásban ismét fényesen érvényesült, néhány óra alatt nemcsak a dalárdistákat dirigálta össze, hanem ezeknek nagy baráti körét is, és a hívek ezen lelkes seregével berándult az esti órákban a Szarvas szálloda éttermébe. A berándulás pompásan sikerült; a poharak csengésével gyakran felváltotta a dal, mely egyesítette a dalárda derék tagjait harmonikus jó barátságban és amely remélhetőleg a nyári szünet után ismét össze fogja őket hozni. Azon néhánynak, kik nem térnek többé vissza hozzánk, kedves új otthon ki-vánunk, a többieknek pedig kellemes nyaralást a mielőbbi viszonylatos reményében;

— **Halálozás.** *Jäger* Ferenc m. kir. postás és távirda-felügyelő és családját mély bánat érte. 11 éves fiacskája: *Ferencz* 4. elemi osztályu tanuló, ki távol a szülői háztól töltötte a tanévét és anyja kíséretében a múlt héten vakációra hazatért, közvetlen megerkezés után agyba dőlt és június 30-án 6 napi kínos szenvedés után roncsoló toroklobban a szülői önfeláldozó ápolása dacára kilehelte ifjú lelkét. A mélyen sajgó család tájfalmat enyhítse a minden oldalról nyilvánuló részvét.

— **Szabó-munkások mulatsága.** A szabó munkások szakszervelete vasárnap este részben a Polgári-Egylet kerijében, részben ennek nagytermében megtartotta nyári mulatságát, mely kitűnően sikerült. A sikert részben az élenk látogattóság, részben a vidám hangulat mozdította elő. Mindkét rész az imponálás számban megjelent hölgy-közönség javára írható első sorban is. Oly sok szép leány és menyecske jelent meg az estélyen, hogy a négyeseket 70—80 pár táncolta. A szünőrában széthordott világ-posta igazán sok tenni valót adott a levelhordóknak; sok száza ment a beérkezett levelek száma. *Szabó* Juliiska, *Heisler* Regina, *Molnár* Marinka *Tóth* Vilma, *Stein* Lotti, *Kollár*cs Margit, *Heisler* Eteika és *Heckenberg* Juliiska oly sok levelet kaptak, hogy ezek részére külön postát kellett alkalmazni. *Heckenberg* Juliiskának azonban testvéri szeretettel le kellett mondani a beérkezett levelek egy nagy részéről, mert kitűnt, hogy a levelek egy része csak tévesen kézbesítettet nek, mert a cím nem *Juliiska*, hanem *onak Liszka* volt. Ezen tévedés azonban a legkevésbé sem zavarta meg a jó hangulatot, mely egész reggelig bszelartotta a társaság nagy részét.

— **Ovodai záróünnepély.** A nagykanizsai Kisdednevelő Egyesület negy ododájának növendékei június hó 28-án a Polgári-Egylet kereti helyiségében tartották záróünnepélyüket. Sajnálattal tapasztaltuk, hogy az egyesület elnökségének kívül alig 1—2 választmányi tag tanusított érdeklődést az ünnepély iránt, melynek közönsége néhány tanférium kívül csakis az érdeklét szülőkből került ki. A megjelenteknek igazi örömet tett a kisdedek szavalataiban és szórakoztató társas játékaiban. Először a *Dr. Bereczky Viktor*né ovónő vezetése alatt álló nádor-utcai ovoda növendékei produkáltak magukat, őket követték *Lenkei Malvin* ovónő vezetése alatt álló Arany-János-utcai ovoda növendékei, kik után *Hajgató* Janka ovónő a Petőfi-utcai odvasodások mutatta be. Végül maradtak a kiskanizsai ovoda növendékei, kik *Szabóné Közé Anna* ovónő vezetése alatt állanak. Mind a négy ovónő tanúságot tett arról, hogy kisdedeink alapnevelése jó kezébe van letéve; a kisdedek a beszédben elég értelmiséget és igazán példás magaviseletet tanusítottak. Látna ezen szép ünnepélyt, szinte érthetetlennek tartjuk azon közönyt, melylyel közönségünk és maga a városi képviselőtestület is a kisdednevelés nemes ügye iránt viselkedik. A Kisdednevelő Egyesület, mely utóbbi években csak nagy áldozatok árán felelhetett meg céljának kedvezőtlen anyagi helyzeténél fogva — mint tudjuk — már 2—3 év óta minden fórumnál sürgeti a kisdedóvási ügy rendezését. A vallás- és közoktatásügyi miniszter hónapok előtt utasította a vármegyei törvényhatóságot, hogy ez ügyben kitűzött záros határidő mellett járjon el. A tanfelügyelő és a polgármester, a Kisdednevelő-Egyesület elnökségével megháytá veltette az ügyet és az egyesület betérjesztette a városhoz memorandumát, hogy mily segélyezés mellett képes az odvakat fenntartani. A városi tanács az iskolaszék- és pénzügyi bizottságoknak adta ki az ügyet, melynek előkészítését feleltető sürögőnek tartjuk, mert utóvégre a miniszter is, a tanfelügyelő is megfogja unni a sok buzavonát, mely az egyesületi maholnap azon kény-

szer helyzetbe hozza, hogy ovodáit bezárja. Az évi közgyűlést is újból meg újból elnapolni kénytelen, mert míg a város nem határoz, nem tudja mit levő legyen; a kisdnevelés ügye pedig, mely mindenütt folyton és folyton virágzóbbá lesz, nálunk maholnap gondozó nélkül fog állni; pedig hogy szükség van erre, azt éppen a zárúnnepélyek fényesen bizonyították.

**Képviselet bevezetése.** Amint biztos forrásból értesülünk: Hévizy János, a nagykanizsai választókerület országgyűlési képviselője, július 5-ikén a déli 11 óra 35 perckor érkező gyorsvonattal érkezik meg Nagy-Kanizsára. Banderummal és üzölői zenekarral fogadják. A fogadási menet délelőtt 11 órakor indul a Főtérrel. A fogadtatán nagyon imponansnak ígérkezik. Vidékről is nagy számban jelentek a részvevők. A földirtósság részéről részvevőket bejelentettek: Bogvay János Csabrendekről, Bakó Gyula F. Rajkáról, Baranyay Ödön Paccsáról, Cserián László N. Apátiról, Csillag Gyula Hotióról, Dervarics Imre Kilimánból, Nagy László Andrásdiháról, Nunkovics Vilmos Gétýérről, Tancos Lajos Radról, Unger Janos F. Rajkáról, Vicslendvay Sándor és József Duzsnakról.

**Népvannepély.** Ezen cím alatt halragasok által tudatta a Sörgyár vendéglőse, hogy vasárnap június hó 28-án „a székesfehérvári 100 tagból álló ének- és zenekar” hangversenyt fog a sörgyári parkban tartani. Kíváncsian várjuk ezen hangversenyt, mert ezen monstre ének- és zenekarról eddig a legesekélyebb tudomással sem hírtünk. Kíváncságnak igazi érdekfűszere vált, midőn megtudtuk, hogy ezen mintegy 70 emberből álló zene- és énekar egyszerű munkásokból áll, kik a Déli vasut székesfehérvári műhelyében keresik farságot munkával konyerüket. Csak hét hónap előtt szövetkeztek, hogy megalkitják ezen monstre ének- és zenekart, — mely ezen rövid idő alatt olyan jártas ságot szerzett az ének- és zeneben, hogy élvezettel lehet produktiót meghallgatni. A nagy számú közönség nem is fukarkodott a tetszése nyilvánításokkal, melyek a zene- és dal embereit illették, de értesülünk alapján ezen derék emberek még egyéb elismerést is érdemelték, mert őket nem jövedelemhajhász vezette ide, hanem a társaság. A nagykanizsai lütőház mozdonyemelőzete meghívására jöttek a jó emberek ide, hogy barátják mulatságán, mely tévesen népvannepélynek nevezetett — megjelenve, teheségükkel hozzájáruljanak ennek sikeréhez. A Déli vasut fenékült gondolkozása igazgatósága méltányolva e derék munkások önzetlen törekvését és a collegialitásnak ilyen elismerést érdemlő módon való megnyilatkozását, ingyen utazást engedélyezett a hangversenyzőknek és ha a nagyközönség tudta volna, mily nemessen érző szív dobogtatja ezen egyszerű munkások szívét, nemcsak zenei- illetve énekebi tudásukat dicsérte volna, hanem dicsőítette volna bennük az igazi ebért. Lejőn Székesfehérvárról Nagy-Kanizsára egy csoport munkás ember, mulattatni a vele egy kenyéren élőket, teljesen beírta azszal, hogy ezeknek egy vidám napot csinált, nem vész el magával többet mint 25 forintot a zenealap javára, a felesleg pedig: 40—50 forintot, két szerencsétlenül járt vasuti alkalmazott özvegyének segélyezésére ajánlja fel. Taposójatok a zene-szek- és daláróknak, de emeltek kalapot ezen igazi emberek előtt és zenjétek dalt róluk, mert őket illeti a dal, a német költő dala: „Das Lied vom braven Mann”.

**A Kisdnevelő-Egyesület köréből.** A június hó 28-án tartott zárúnnepély alkalmával fellüfizetni sziveskedtek: Vidor Samuné 5 frtot, Knausz Bodizárné és Bogenrieder Károlyné 2—2 frtot, Wuzs Lajosné, Simon Gáborné, dr. Kiss István, Neu Albertné és Prager Béjáné 1—1 frtot, Rosenthal Jakabné 80 krajcárt, Günsberger Jakab, Novák István, Weisz Ferenc és N. N. 30—30 krajcárt, Bajor Lászlóné, Tusnádi Mihály, Perkó Péter és Tóth Antal 20—20 krajcárt, Tuboly Sándorné, Svetl Janosné, N. N. és N. N. 10—10 krajcárt. A fellüfizetek összege 18 frt 30 kr. — Beleptidjából belolyt 31 frt 10 kr.; az összes bevétel 49 frt 40 kr., melyből a költségek levonásával 40—41 forint maradt az egyesület céljára. Fogadják mindazok, kik ehhez hozzájárulni sziveskedtek, az egyesület halás köszönetét.

**Közönség-nyilvánítás.** A nagykanizsai fütőház mozdony-emelőzete hátsá köszönetét nyilvánítja a székesfehérvári műhely zenekara és dalárdájának a június hó 28-án tartott

mulatság alkalmával tanusított önzetlen barátságért, a nagyközönségnek pedig a tömeges látogatásért.

**Uj politikai hetilap.** Kulcsár Ernő, a ki tizenkét év óta szerkeszti a Nemzeti Hírlapot, e lapról megvált, s új hetilapot indít Népszeker címmel. A Népszeker Ugron Gábor parjának lesz a hetilapja. Előfizetési ára egy évre 4 frt. Mutatványszámokat ingyen küld a Népszeker kiadóhivatala (Budapest, Práter-utca 44. sz.)

**Tüszöltö mulatság Sormászon.** A sormásiakat nemcsak az Isten, hanem az emberek is szeretik, de leginkább szereti őket országgyűlési képviselőjük: Remete Géza. Az isteni szeretet június 28-án kedvező időben, az emberi szeretet a tömeges látogatottságban és a képviselő szeretete 9 forint 90 krajcárban nyilvánult; ennyit fizetett le a vakáció és a „népszeker” képviselő kerületének 33 szegény embeéréért, hogy ne kelljen nekik a korláton kívül állani. Leit is erre olyan határtalan öröm a korláton kívül és belül, hogy Remete nyomban a jövő választásra újból képviselővé jelöltetett, és ha a választásig nem találkozik olyan népbárát, ki 34 sormásiért fizeti meg a legközelebbi mulatságon a belepti-díjat, Remete megválasztása „több mint bizonyos.” Azt meg kell hangsúlyozni Remetének, hogy sokkal praktikusabb ember képviselőársánál: dr. Odrý Ferencznel, ki több mint 1000 választót vitte fel saját költségén a kiállításra, anélkül, hogy ezek azt láthatóvá volna, mi Remete emberei, ugyanis, hogy miképen mutatnak a sormásiakkal vegyest a kanizsai és a szomszéd községekben kirándulók, kik népesség és élénkítő tettek a mulatság színhelyét. A mulatság sikerével mindenki teljesen megvolt elégedve; a rendező tüszöltö egyesület is, melynek elég tisztes jövödelmet hozott; a vendégek is, kik a rendezőség részéről, szives fogadtatásban és olcsó pénzért igazán kitűnő ellátásban részesültek Dausch korasmáros által.

**Tüszöltö mulatsága.** Gelsen — amint levelezünk írja: a tüszöltö egyesület tevérelése javára sikerült nyári mulatságot tartott. A mulatságot megelőző napon erős zapor volt, másnapon, a mulatságnapi pedig egész délelőtt terhes felhők borították az égboltot, ami nagyon lehangolta egy az érdekltettest, mint a mulattatni vágyó közönséget. Az idő azonban lassan derülni kezdett a délián 3 órára, amiód a mulatság kezdetét vette, kitisztult az idő. A mulatság a szokott helyen a szép „Rigóvölgy”-ben tartott. A bejáratnál emelkedett a diadalkapu középt a magyar koronával s e felirattal: „Isten hozott” A tanohely bejáratánál a kapu a tüszöltö jelvények, s az egyesület jelmoudata: „Istennek dicsőség, egymásnak segítség” átvágott betűkkel a lampionokkal átvilágítva díszlett. Az előző kedvezőtlen idő dacára, mely a vidéki vendégeket az eljövételtől visszatartotta, a mulatság szépen látogatott volt, s 35 forintot jövödelmezett az egyesületnek. Este sikerült tüszöltö rendeztek. A francia négyet 24 pártanccolta. Ott látnak: Günsér Lajosné, Grünfeld Miksáné, Gross Lajosné, Gottermayerné, Kohn Pálné, Klein Fülöpné, Rosenthal Davidné, Sebestyén Józsefné, Schönfeld Antalné (F. Háhót), Wesseli Jakabné úrnoket; Bród nővérek (Nagy-Kanizsa), Friedrich Margit, Freund nővérek, Glavina Margit, Gottermayer Aranka, Gross nővérek, Günsér Regina, Klein Róza (Bécs), Klein Karolin, Kohn Berta, Rosenthal Berta (F. Háhót), Rosenthal Mariaka, Schönfeld Berta (Háhót) kánasszonyokat. Fellüfizettek: Glavina Károly 3 frt 50 kr., Klein Fülöp, Selley László, Peter Ferencz, Leitner N. (Dióskál) 2 — 2 frt Gottermayerné, Sebestyén József Gross Lajos (Dió-kál) 1 — 1 frt. Heimani Ferenc, Rosenthal David, Dervarich Ákos (Kilimán) Szegő Hugó és Fichter Pál. (N. kanizsa) Halasi N. (Nagy-Kanizsa), Wesseli Jakab, Oblatt N. (N. Kanizsa), Schwarzenberg N. (N. Kanizsa) Grünfeld Miks, Grünbaum N., Keresztury György 50—50 kr., Spitzer Sándor és Lakenbacher Jakab, (Nagy-Kanizsa) 25—25 kr. A fellüfizetőknek az egyesület ezton mond meleg köszönetet.

**Találts csontváz.** öv. Neusiedler Antalné király-utcai hazában kutató munkások szombaton, s hó 27-én reggel, körülbelül egy méternyi mélységben egy teljes emberi csontvázra bukkantak. A rendőség, melynek az esetről jelentés tétetett, azon végheményben van, hogy a csontváz a zshadsághár idejéből származik és intézkedett, hogy a csontváz a rom. kath. temetőben örök pihenő helyet kapjon.

**Kereskedelmi tanoncok vizsgálja.**

A nagykanizsai alsófokú kereskedelmi iskolában az 1895/96-iki tanévet záró vizsgálatot június 28-án tartották. A Kereskedők Társulata részéről jelen voltak: Ebenspanger Lipót kir. ker. tanácsos, mint a társulat elnöke, Unger Ullmann Elek, a társulat alelnöke és több előkelő kereskedő; kik megelégedéssel hallgatták a tanúk szabados feleleteit. A vizsgálat befejeztével a Keresk. Társulat elnöke lelkes szavakkban fejezte ki elismerését az iskolának működő tanároknak Bun Samunak és Krámer Lajosnak, buzgalmu-kért. Majd a növendékekhez fordult, kiknek továbbra is a komoly, becsületes munkát, a szépnek és jónak követését köthette szívökre. Szorgalom és jó magaviseletért egy-egy aranyból álló jutalmat kaptak: Deutsch József, Löweinger Jenő, Pranger József, Blumenschein és Milhofer Albert.

**Közgazdaság.**

**A cs. és kir. Adria biiztosító társulat** május 30-án tartotta Trieszben rendes közgyűlést. Az 57-ik üzletévre (1895) vonatkozó üzleti jelentésben a következő jelentékenyebb adatok foglaltak: Eletszálly. Az említett évben elfogadott biztosítások 12,489,729 frt tőke és 33,317 frt járadékosszeggel rúgnak. A biztosítási állomány 1895. év végével kerek 80 millió frt tőke és 215,428 frt járadékosszeggel üntet ki. A díjbevétele 3,323,880 frt rúgott. Halál és életbiztosítások után 1. 621,276 frt fizetett ki és ezenkívül függő kárak részére 249,800 frt helyezett tartalekba. A díjtartalek 19,116,992 frtot tesz, a viszontbiztosítások levonása után pedig tisztán 17,737,564 frtot. Az elemi biztosítási ágakban — (tűz és szállítmány) — a díjbevétele 7,259,822 frtot tett, a viszontbiztosítások 2,377,720 frtot vetik igénybe és károkért a viszontbiztosítókat illető részek levonása után 2,342,871 frtot fizettek ki. A háztartalek fejében tisztán 350,240 frtot fizettek ki. A háztartalek tisztán 350,240 forintot tesz. A fekvőségek könyvszerinti értékek leírása 100,000 fordítottak. Az életbiztosítási osztály külön nyereménytartalekhoz 100,000 főt csontatnak és onatékfejében részvényeiket 70 frtot fizetnek ki. A tartalék immár 22,864,729 frtra rúgnak, melyből eik: 19,728,746 frt díjtartalekba (tisztán t. i. a viszontbiztosítási részek levonása után) 2,622,102 frt a nyereménytartalekba és 513,881 frt árfolyamtartalekba.

**IRODALOM.**

**A Millenniumi kiállítást látogató közönségnek különös figyelmébe ajánljuk a következő kiállítási Mulatságokat:** Gelleri, kiállítási kalusz 50 kr. Ezeréves Magyarország múltjából és jelenéből számos képpel 1 frt. Ugrans német nyelvű 1 frt. Horn: kiállítási képes utmutató 50 kr. minden vendője 500 koronát kap, ha a kiállítás utazás vagy ott tartózkodás alkalmával baleset éri. Palóczy Budapest és Ezeréves kiállítás Budapest környéki utmutatója számos köve térnyájával és számos képpel 1 frt 20 kr. Budapest és az ezredéves kiállítás. Képes utmutató számos képpel és térnyájával 50 kr. — Budapest terveysa madártávlatból a főbb épületek rajzaival 1 frt. — Budapest terveysa a kiállítási térképpel 50 kr. — Munkácsy Mihály. Árpád honfoglalása. Keretelt együtt 132 cm. hosszú és 82 cm. magas. Színarany keretben, szőlő-level díszítéssel. Diófa keretben bronz-betéttel. I. sz. aranykeretben. II. sz. aranykeretben. III. sz. fekete vagy barna fényezett keretben (lakóak számára). Nándorfehérvár fölmentése Hunyady János és Kaplitrán által 1406-ban. Festette Oallbin J. Keretelt 1 m. hosszú és 73 cm. magas. Aranyozott antik keretben. Zrínyi Miklós kitohanása Sajótvárból. Keretelt 1 m. hosszú és 73 cm. magas. Aranyozott antik keretben. Feisty Árpád, „Árpád és a vezérek” és „Aldozat Hadarnak”. A „Magyarok bejövetele” e körképnek részlete. Keretelt együtt 120 cm. magas. Mindégik kép: Színarany-keretben, szőlő-level díszítéssel. Diófa keretben, bronz-betéttel. I. sz. aranykeretben. II. sz. aranykeretben. III. sz. aranykeretben. Conceptio immaculata. Marille festménye után. készült rézmetszet. Keretelt együtt 120 cm. magas és 93 cm. széles. Arany-velővel ellátott fekete keretben. Madonna Nixima. Rafael festménye után készült rézmetszet. Keret tel együtt 120 cm. magas és 93 cm. széles. Aranyvelővel-ellátott fekete keretben. Madonna. Ebert eredetije után készült színyomat. Keretelt 116 cm. magas és 93 cm. széles. Aranyozott antik keretben. A menyasszony álma. Mártnes eredetije után készült színyomat aquarellmodorban: I. sz. díszkeretben, 90 cm. széles és 70 cm. magas. II. sz. antik aranykeretben, 85 cm. széles, 74 cm. magas. A menyasszony ébredése. Loffer F. eredetije után készült színyomat aquarellmodorban: I. sz. díszkeretben, 90 cm. széles és 79 cm. magas. II. sz. antik aranykeretben, 85 cm. széles és 74 cm. magas. Ó felsége I. Fergue József. Díszes aranykeretben Egyedül rakit és készítője: színelősség Nagy-Kanizsa és vidékire Fischel Fülöp könyvkereskedésében, hol a képek megtekinthetők és esetleg rész-

letételeire is megrendelhetők. Vidékre csomagolásért saját költségeinket számítjuk.

**Budapesti napilap** most annyi van, hogy a vidéki ember szinte sávrába jön, melyek járása tulajdonképpen a legtöbb azonban pártpolitikai és a választás a lapok között éppen nem nehéz, ha egy független a minden isében demokrata napilapot akarunk járni. A „**Magyar Hírlap**” ama kevés lap közül való, mely semmiféle pártérdekek nem áll szolgáltatásban. A kormányssal szemben éppen független, mint az ellenzéki pártokkal szemben és nincs más meggyőződése, mint a saját meggyőződése, nincs más érdeke, mint az országé. Főszerkesztője **Horváth Gyula** pártokivüli országgyűlési képviselő **Fenyő Sándor** felelős szerkesztővel egyetemben nem tartoznak semmiféle politikai vagy társadalmi cikkekhez és az a „**Magyar Hírlap**”-nak könnyűvé teszi a bator szakmondást és nyílt állásfoglalást szemben mindazzal, ami Magyarország ügyességének, függetlenségének és liberalizmusának kárára válik. A „**Magyar Hírlap**” ennek is közzéveti politikai súlyát és nagy népszerűségét, olvasottságát. Zeurnalistikailag a „**Magyar Hírlap**” magasra felelt a legtöbb napilapnak. Tárcái szellemesek és szórakoztatók, „**Társaság**” rovata a humornak van szentelve, „**Miáltilgati mesék**” címen naponként közli érdekes és mulatózó dolgokat. Új dossziái bók és frissék, hírszolgálati egyáltalán a legtöbbnél. Nagy súlyt fektet a közgazdaságra és különösen a vidék érdekeire. E mellett számos értékes kezdeményben részesít előfizető közönségét. Regényei könyvtárakban adja közre, a „**Kis Világ**” c. képen gyermeklapot ingyen küldi, csak szállítási költség fejében számít negyedévenként 50 Hrt. A milleniumi albumot (100 oldalas nagy kötet) ugyan csak díjtalanul küldi a negy-déves előfizetőnek; az „**Évszak**” c. illusztrált divatlapot féláron negyedévenként 65 Hrt kapják meg azok, a kik reflektálnak rá és a **Milleniumi tájékoztató**, mely utbaigazítja a vidéki embert Budapesten, 20 kr. baktidőre mellét kaphatja az, a ki előfizet a „**Magyar Hírlap**”-ra, mely különben is készségesen és örömmel ad választ minden felmerülő esetben a „**Szerkesztői ízeslet**” rovatban. Minde kezdeménynek mellett a legolcsóbb a „**Magyar Hírlap**” (negyedévre 3 Hrt 50, egy hónapra 1 Hrt 20). Mindezek megmagyarássák, miért ajánljuk olvasóinknak, hogy a „**Magyar Hírlap**”-ra fűssenek 60. Az előfizetési összegek legalszerbáren postautalványok káldehetők Budapestre, a Honvéd-utca 4. sz. ujságházhoz.

## CSARNOK

### Örületes szenvedélyből.

— Amerikai bűnügyi történet.

Németből fordította: **Hugauß Ede.**

(Folytatás.)

— Csendesedjék, vag szavába a vizsgálóbíró. Senkinek sincs eszébe Jankát nyanusítani. Csak azt akarjuk tudni, mit tett tegnap este, midőn felmentek azobajukba. Ön azt mondja: lejött a lépcsőn. Mikor volt az?

— Istenem! azt a legjobb akarattal sem mondom meg, de Molly azt hiszi...

— Mi nem akarjuk tudni mit hisz Molly. Feleljen! Láttá ön saját szemével, hogy be-

ment?

— Nem.

— Láttá, midőn visszajött?

— Nem.

— Ma reggel látta leányt?

— Nem, az lehetetlen volt, eltávozott.

— De azt látta tegnap este, hogy fogfájásbau látszik szenvedni?

— Igen; egyre sirt.

— Na jól van. Beszélje el most, mikor halotta, hogy Leavenworth ur meghalt, és ki közölte önnel?

A felelet, mely erre következett, dacára hoeszuságának és terjedelmeségének, semmi felvilágosítást nem nyújtott. Ezért a vizsgálóbíró már elakará bocsajítani a tanult, midőn a kis esküdt szót kéri, minthogy feltűnt neki egy körülmények bizonyos elhallgatása. Nem beszélte t. i. el, hogy Eleonora kisasszonyt néhány perccel később, midőn a hullá a másik szobába vitetett, a könyvtárból látta kijönni. Azért kérdezte tehát, ha abban a pillanatban nem volt e kisasszony kezében valami.

— En nem tudom esküdt ur válaszára, de aztán gyorsan hozzá tette: Jezusom! Mégis! most jut eszembe, hogy egy levélke volt a kezében. Igen, igen épen midőn kijött az ajtón, dugta a zsebébe.

A következék tanu volt Molly, a szolgáló.

Molly O'Flanagan, így hívják, egy csinos, piros arcu, fekete haju, tizennyolc éves leány volt, ki rendes körülmények között nem maradt adós felelettel bármit kérdeztek is tőle.

A bírótól való félelem azonban, a mely már sok batort lehangolt, ezen különben vakmerő leányknak is elvette merészességét.

Arca a bíró legelső szavára elhalványodott; fejét mellére hajtá, s oly zavart mutatott, amely nem lehetett színeli.

Minthogy vallomása főképp Jankára is annak tályaszzerű elűnése vonatkozott, így elég lesz, ha azt rövid szavakban ismétel.

Molly elmondá: Janka elbeszélte neki, hogy ír-szármasz-ú, c-ekély, úgy szólván semmi iskolai képzettséget nem nyert és a vidékről jött a városba Leavenworth kisasszonyokhoz, kiknél mint szobaleány és varródné szolgált. Már jóval előbb volt itten állása biztosítva, mint tényleg belépett, e föléterő azonban nem szereti beszélni, de azért a házbellek mindannyian kedveltek. Mindazonáltal sohasem volt vig, hanem erős vonzalmat tanusított a tépelődésre.

Azután fejt dacosan hátra veve, közlése azon egyszerű tényre szoríkozott, hogy Janka éjjeli nemelykor felazokott kelné a az abakhöz útt. Ez minden, s mit tud.

Bezedének folyama alatt azonban Molly teljes vakmerőségét vívnyeré midőn a tegnap történetek felől kikerdezte, elmondá, hogy Jankának már kei nap óta dagadt volt az arca és rosszul érezte magát. Tegnap este pedig a fájdalom által annyira kínozotat, hogy felkelt es felöltözöködött.

Itt Molly alaposan lett kikerdezve és ismételtén állítá, miszerint bizony tudja, hogy Janka teljesen fel volt öltözve s öltözékeből semmit el nem felejtett. Azután gyertyával kezében lement — s mint mondá — Laura kisasszonyhoz fogcseppeket kérni.

— Miért éppen Laura kisasszonyhoz?

— Hát, mert neki van olyan szekrénye, a melyben ilyféle dolgok vannak.

Midőn azután elbeszélésenek folytatására felszóllítottat, azt állítá, hogy többet nem tud. Janka azután nem jött vissza s a ruggalinál sem jelent meg.

— Ön azt mondá, hogy gyertyát vitt magával mondá a vizsgálóbíró, tartóban volt az?

— Nem, csak egy vitte a kezében.

— Miért men! le gyertyával? Nem légszvez eg itt a házban s az előtérben?

— De igen, mielőtt azonban lefekszünk, mindig elgyújuk. És Janka félt a sötétben.

— Ha gyertyát vitt magával, akkor az valahol a házban maradt. Talán talált valaki egy gyertyát?

— En nem.

— Ez az talán? mondá egy hang közvetlen a hátam mögött. Gryce ur volt, ki ezen szavakkal mondá. Hátra néztem s csakugyan láttam,

hogy egy félig leegett parafin gyertyát mutatott fel, úgy, hogy a teremben mindenki láthatta.

— Szent Isten! hol találta ön az, kiáltá Molly hangosan. Igen ezt vitte le Janka.

— Az udvarban feküdt a fűben, a kocsiszin előtt, a könyvhajító s az utcára vezető utnak kellő közepén, mondá a rendőr nyugodtan.

A teremben mozgás támadt.

Végre akadtak egy nyomra, a mely a gyilkosságat a küvilággal összeköttetésbe hozta.

Az udvarban talált gyertya elárulni látzott, hogy Janka rövid időre szobájának elhagyása után a házból is távozott és pedig a hátsó ajtón át.....

Midőn azonban Tamás, kit újra előhívtak, azon állítással maradt, hogy ma reggel nemcsak a hátsó ajtót, hanem valamennyi ablakot is jól zárva találta, azon következtetésre kellett jutni, hogy a leányt a háznak egyik lakója bocsajította ki, ki azután az ajtót újra bezárta utána...

De ki tette ezt?

Ez a komoly és fontos kérdés nyomult most előtérbe.

5. fejezet.

Az egybegyűlétek most hírtelen a ház cseengtyűje által fellettek zavarva.

Azonnal minden szem a terem ajtaja felé irányult, a mely lassan nyílt ki. A rendőr, kit a vizsgálóbíró körülbelül egy órával ezelőtt egy titkos megbízással küldött el, lépett be.

Ezt fiatal ember kérte, ki okos, bizalmat gerjesztő arcával egy üzletember benyomasát tette.

Minden féltékenység nélkül lépett közelebb, habár érezhetta, hogy a jelenlévők feszült kíváncsisággal nézik.

A vizsgálóbíró előtt megállott s meghajította magát.

— Ön Bohn és Comp. céget arra kérte, hogy küldje el embereinek egyikét. En e cégnek könyvelője vagyok! mondá.

Bohn és Comp. cég a Broadwayn levő leghíresebb fegyverkereskedések közé tartozott.

— Minden esetre, válaszóla a vizsgálóbíró. E golyóról szeretnék pontos felvilágosítást nyerni. Felteszem, hogy ön bir a kellő szakértelemmel.

A fiatal ember felveté beszédes zemeit s nyugodtan vevé át az eléje nyújtott golyót.

— Megtudná-e mondani, hogyan van alkotva azon fegyver, melyből ez kilőverett?

A fiatal ember a hüvelyk és mutató uja közö fogá a véztes golyót és lassan megforgatá azt tengelye körül.

— Ez harminckettes szám, mondá azután, mi e golyókat rendezem azon kis revolverekkel adjuk el, a melyek „Smith és Wesson” bélyegét viselik.

— Egy kis revolver! kiáltá Tamás felzörvva. Urunknak volt egy ilyen: a borotváló asztalájában szokott feküdni. En gyakran láttam és mások is ismerik.

Ezzel a többi családokra mutatott.

Nagy nyugtalanság támadt, a mely nem egy hamar csillapodott.

— Ugy van — igen, ez áll, kiáltá egy zengzelen hung. En is láttam egyszer. Eppen akkor tisztogatta az öreg Leavenworth ur.

A szakácsné volt ez, ki ezt a megjegyzést tette.

— A borotváló asztalában? — kutatóit a vizsgálóbíró tovább.

— Igen — igen; a borotváló asztal ott áll az ágyva mellett.

Egy rendőr azonnal utasítást kapott, hogy nézze utána, vajjon csakugyan úgy van-e a dolog.

Kevés pillanat mulva egy kis revolverrel kezében lért vissza, a melyet a vizsgálóbíró az asztalra tett.

— Itt van! mondá.

Minden jelenlévő mint egy ember állott fel; a bíró a könyvelőnek kézbesítette és kérdé, ha az általa megjelölt fajhoz tartozik-e?

— Igen — tessék megnézni! itt a bélyeg: „Smith és Wesson”.

— Hol találta a tárgyat? fordult a vizsgálóbíró a rendőröz.

— A borotváló asztal legfelső fiókjában, a mely Leavenworth ur ágyafejénél állt. Egy barsonyokban feküdt egészen rendezen, azonkívül találtam még egy skatulya töltényt, a melyből mutatóvány gyanánt hoztam egyetmagammal s a golyó mellé az asztalra tettem.

— Be volt a fiók zárva?

— Igen — de a kulcs nem volt lezárva.

Az érdeklődés most a legfelsőbb fokot érte el. — Meg van-e a revolver töltve? — e kiáltás szajról szajra járt.

A vizsgálóbíró az egybegyűlékre egy feddő pillantást vetett; azután méltóságtelesen, de egész szigorúan mondá:

— Most készültem e kérdést feltenni, de előbb a jelen évöket rendre kell utasítanom. Azonnal a legmélyebb csend állott be, mert mindenki érezte, hogy avatatlan beavatkozása által a kihallgatás menetét nembogy gyorsítja, hanem akadályozza...

— Tehat beszéljen ön! mondá a vizsgálóbíró a könyvelőöz, midőn a rend helyredött.

A fiatal ember kivéve a forgó hengert vagyis dobát felmutatá.

A most történt figyelmeztetés dacára, dongás vonult el a termen.

A családás nagy volt, mást vártak.

— De nem egy időben lett valamennyi megöltöve, folytatá tovább, miután a hengert pontosan megvizsgálta. Csak a legutolsó időben lett egyik ágyból a golyó kilőve.

— Honnan tudja ezt, — kiáltá az esküdték egyike.

— Azt azonnal mefogja tudni, — válaszóla azután.

A vizsgálóbíróhoz fordulva, visszaadta a fegyvert.

— Sziveskedjék e fegyvert figyelmesen megvizsgálni. Először a csövet. Ön azt fogja mondani: ebben egy röviddel ezelőtt történt lövésnek semmi nyoma. Ez áll, mert a lövés után meg lett a tisztogtatva. De most vizsgálja meg a dob nyílását. Mi tűnik önnek ott fel?

— Közvetlen egyik töltény ágy előtt egy fekete piszkos vonást látok.

— Helyes! nem akarnak az esküdt urak ezen tényről meggyőződni?

A fegyver káról kézre járt.

— Ezen alig észrevehető piszkos vonás ékes nyelven beszél, uraim. Minden golyó hágy a ki-lövésnél ily nyomot maga után. Az ki ezen revolverből utoljára lött gondolt erre. Kitisztogatta a csövet, elfelejtette azonban a hengerral is ugyan ezt tenni.

E szavai után a fiatal ember lérelépett és keresztsbe foná karjait.

1881 t. k. 1895.

161 1-1

### Arverési hirdetmény.

A letenyei kir. járás-bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a muraközi társaságok részére Zikál Maria Molnár Lászlóné csáktornyai lakos elleni 97 frt öke, ennek 893 dec. 26 tól járó 6% kamattal 7 frt 14 kr. ovási 1/2 % váltó díj 15 frt 75 kr. per 9 frt 10 vhaítás keretben 26 frt 90 kr. arverés keretben 9 frt 35 kr. ezáltal költségek iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék (a letenyi kir. járás-bíróság) területén fekvő a vöröskői 62. sz. tjkvben a) + 61. hrsz. a. Zakál Maria tulajdonul bejegyzett válság köteles 168 frt a csörnyeföldi 425 sz. tjkvben a) + 231. hrsz. a'tt ugyanugy felvett válság köteles 615 frtra becsült ingatlanok és pedig a csörnyeföldi ingatlan a csörnyeföldi köz-ég házána!

1896. évi július hó 23-án d. u. 3 órákor

6 órákor

a vöröskői ingatlan pedig a vöröskői bíró házána

1896. évi július hó 23 napján d. e.

10 órákor

Zakál Henrik csáktornyai lakos felparasi ügyvéd vagy helyettese közrejöttével megtartandó nyilvános arverés-n eladatulog.

Kikiáltási ár a fennebb kitélt becsőr.

Arverezni kívánók tartoznak a becsőr 10% -át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Letenyén, a kir. bíróság mint telek-könyvi hatóságánál 1896. évi hó apr. 29-én.

NUNKOVICS,  
királyi járásbíró.

— Menyörgös adta! kiálta egy érde, durva hang. Alig bíhet, hogy egy ember fia képes legyen ilyenmit kieszélni. A világ mégis mindennap okosabb le-z. Egy pár szót, kinek valahogyan sikerült a hazba jutni és ki bámulva állott az ajtó külsőbő, mondá ezen szavakat.

Az egyszerű földmive-nek eme megjegyzése kedves megakasztás volt a jelenlétőknek. Futó derűség váltá fel egy másodpercre a komoly, izgatott hangulatot és mindenki könnyebbülten lélekzett fel.

Midőn a csend újra helyre állott, a rendőrhöz az a kérdés intézetett, hogy hol van ama borotvált asztal és milyen távolságra áll az a könyvtár asztalától.

— A könyvtár asztala az egyik és a borotvált asztal a másik szobában áll. Hogy az első az utolsótól elhessen érni, előbb félzóság irányban kell Leavenworth ur halószobáján át, azon folyosóra menni, mely a két szobát egymással összeköti... Erre...

— Várjon egy pillanatot! Hogyan lehet az előttről azon asztalhoz jutni és el lehet-e a nélkül érni, hogy a könyvtárból ne lássak?

— Ki ezt tenni akarja, belép amaz ajtón, mely az előttré vezet, megkerüli az alsó ágy végét és úgy jut az asztalhoz.

— Tovább!

— Ha a fegyvert csendesen kivesszi a szobának eme felén keresztül lassan a folyosóra lépődik, megkísérli az, ki a könyvtárban tartózkodik.

— Boldogságos szűz! rikácsolá a megrémült szakácsné és jeleire borítá kőnyvet, mintha egy szörnyű jelenségtől akarna szabadulni.

Azután hozzá tév:

— Ilyen alattomoságot Janka nem volna képes véghez vinni, bizony nem! Győze ur erősen vállára tév kezét és nem éppen kényelmesen nyomá vissza szakácsné. Caudálatra méltó ügyességgel fedette és csendesítette le egyszerre.

— Bocsásanak meg az urak, hogy ily hangos voltam. De Janka, oh — az bizonyosan nem tette, azt egy ember se higyje.

A könyvtárnak elhocsájtása után egy kis szünet következett, azután Harwell ur másodszor szólítottatott fel.

Ez természetesen előlépett, de igen kedvetlenül. A kihallgatásnak utolsó fordulata vagy oly belátásra bírta, hogy eleve magában rejtett véleményét kell kinyilvánítania, vagy oly gyűnyben erősítette meg, mely rá nézve fájdalmas volt.

De mindenesetre nem volt már oly biztos, és nyugodt mint azelőtt.

— Harwell ur, kezdé a vizsgálóbíró, hozzáfordulva, értesünkre jutott, hogy Leavenworth ur egy revolverrel bír... Ezt a fegyvert kerestük és megtaláltuk...

— Nem?

— Tudott ön e fegyver létezéséről?

— Igen.

— Csak ön egyedül, vagy a többi házbeliek is?

— Azt gondolom, igen.

— És miből következte i ezt? Szokta Leavenworth ur mutogatni?

— Azt nem — de nem csinált belőle ltkot. Pontosan azonban csak azt mondhatom meg, hogy hogyan veitem tudomást létezéséről.

— Ez elegendő.

— Egyik nsp fegyverekről beszélgetünk. En érdeklődöm ezek iránt és már rég óta óhajtotam egy-t venni. Amint Leavenworth urnak ezt mondotam, felkelt, előhozta a szomszédszobából ezen revolvert és megmutatá nekem.

— Mennyi ideje lehet ennek?

— Nehány hónapja.

— Tehát már regóta birtokában van e revolvernek?

— Igen.

— Csak abban az egy esetben látta e fegyvert?

— Nem — sajnos nem.

Az irnok elpurult. Azután hozzátévé:

— Később még egyszer láttam.

(Folytatása következik.)

Felolvasó szerkesztő:

Dr. LŐKE EMIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

## Hirdetések

felvételnek

# FISCHEL FÜLÖP

könyvkereskedésében

Nagy-Kanizsán.

## Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziázer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 25 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésnek alkalmazták kézvesztést, csizmát, tagzsargatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller gyakorta Horgony-Liniment sinevezés alatt nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziázer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányoznia. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegekben árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; forrástár: Török József gyógyszerésznél Budapesten.



Bevásárlás alkalmával igen óvatossak legyünk, mert több kisebbbirtéku utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók, Rudolstadt (Thüringia).

# CS. KIR. SZAB. ADRIAI BIZTOSÍTÓ-TÁRSULAT

(Riunione Adriatica di Sicurtà) alakult 1838-ban.

## V a g y o n - k i m u t a t á s .

Életbiztosító osztály. (A) Mérleg-számlák 1895. december 31-én. — (B) Főmérleg. (Élelmi és szállítmányi biztosító osztály.)

VAGYON.		TEHER.		VAGYON.		TEHER.	
forint	kr.	forint	kr.	forint	kr.	forint	kr.
Ingalanok Triest., Bécs., Budapest, és Milánóban (jegyzék szerint)	2619700	Külföldi nyereségek tartalék	600000	Résvényesek váltó	3400000	Alapítka	200000
Bizáltsági papírok (jegyzék szerint)	14109710	Hendelkésérek álló tartalék	32359700	Készpénz Triestben és a közp. viselkedésenként	12851909	Nyereség-tartalékok	1341870
Jelzálog kölcsönök (jegyzék szerint)	17188800	Arfolyamigazolás tartalék	21081149	Váltó és utalványok (ár 74%)	44004949	Hosszú távú tartalék	330000
Ellátásmentes juttatások és részek	1400703	Díjtartalékok	8132773	Nyereség-tartalékok, (takarékpénztárak és bankoknál elhelyezett tőkék)	181780328	Arfolyam-igazolás tartalék	39708970
Könyvtárak tartalmának	1400703	Független károk tartaléka	34990079	Hitelintézmények tartaléka	307000	Tulajdonosok által tartottak	191286139
Külföldi károk max. biztosító társaságoknál	31825914	Hitelintézmények által nyújtott kölcsönök	2547837	Hitelintézmények által tartottak	307000	Szállítmánybiztosítások díjtartaléka	7820308
Arfolyam-igazolás kárpótlás ágának	43544732	Biztosító társaságok követelése	9671305	Független károk tartaléka	44004949	Hitelintézmények által tartottak	246001
Arfolyam-igazolás kárpótlás ágának	43544732	Külföldi hitellesek	784535	Független károk tartaléka	313309	Független károk tartaléka	10373930
Külföldi károk max. biztosító társaságoknál	2081246			A területi biztosítók takaréka és ellátási pénztára	34236110	A területi biztosítók takaréka és ellátási pénztára	48590617
Külföldi károk max. biztosító társaságoknál	5814187			Hitelintézmények által tartottak	118067402	Hitelintézmények által tartottak	20972849
				Külföldi károk max. biztosító társaságoknál	8533074	Biztosító társaságok követelése	82412636
				Külföldi károk max. biztosító társaságoknál	13036749	Hitelintézmények által tartottak	44003070
				Külföldi károk max. biztosító társaságoknál	30488119	Fel nem vett osztalékok	2099
				Külföldi károk max. biztosító társaságoknál	103830133	1894-tól áthozott nyer. 3,300-2	480461
				Külföldi károk max. biztosító társaságoknál	3301923354	Az üzlet nyeresége 1892. 10-71	13303713
						1.341.502 80	
						32.002 11 átutalva a jelen társaságnak	
						1.873.591 60	
						423 006 17	
						10.001 06 gratuláció a jelen társaságnak	
						430.807 92	

As igazgatóság: Glanztkenni Dr. Alber Ágost. Neumann Henrik. Ralli Pál, Reinelt C. Salem H. Frigyesi Adolf, vezértitkár.

A magyarországi osztály-irodája Budapest, IV. kerület, václ-utca 9., a társulat házában.

Báró Podmanický Frigyes, intéző. Frigyesi M., titkár. Lichtenberger J., vezértitkár.

Részletes zárszámadási jelentések és kimutatások az alanti kerületi főügynökségnél kaphatók, ahol bármily felvilágosítások is a legnagyobb készséggel adnak, és élet, tűz és szállítmánybiztosítások az „Adriai biztosító társulat”; jégbiztosítások a „Déli jég és vízszintbiztosító társaság” és baleset elleni biztosítások a „Nemzetközi baleset ellen-biztosító részvénytársaság” számára a legelőnyösebb feltételek és legolcsóbb díjak mellett fogadtatnak el.

A kerületi főügynökség Nagy-Kanizsán: LÖWY ADOLF.

Szerkesztőség:

F. S. U. T. E. S. A. Ollep-féle ház.

Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

A megalapított levelek csak ismeri kesek.

ből fogadtatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Kgyes szám ára: 10 krajcár.

# ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-összvetkezet és a letenyei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malátagyár és serfőződe r. t.” hivatalos közlönye.

Kiadóhivatal:  
Városház-épület: Ficsel Fülöp  
könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:  
Égész évre 12 korona (6 frt — kr.)  
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)  
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetések jutányosan számíthatnak

Nyitlőttor postiszára 10 kr.

Előfizetéseket, valamint a hirdetőszék-  
vonatokat Ficsel Fülöp könyv-  
kereskedésébe intézendők.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer:  
vasárnap és csütörtökön.

## Mezőgazdasági hitel.

A magyar agráriusok egy választási programot dolgoztak ki és küldték szét, amely program nyolc fő- és majdnem 50 alpontban adja elő az agráriusok kívánalmait, pártpolitikai kérdéseket nem érint és a képviselők pártállására nincs tekintettel, de bizonyos irányban mégis kötelezi őket.

A magyar nagybirtok és az egyházpolitikai ellenzék a szabadelvűség és a kis- és középbirtok természetes esküdt ellenségei akarják itt hamis eszközökkel a választási reklámdobot verni és legsajátosabb céljaik számára prozelitákat szerezni, de találni — reméljük, — majd csak a saját kisded körükben fognak.

Már mult számunkban, mindjárt e program megjelenése után kijelentettük, hogy annak összes teljesíthető pontjai már teljesítve vannak, részben pedig fel vannak véve a kormány programjába és közeli megoldásukat várják.

Ily gyors elintézés elé tekint az agrár-program legfontosabb pontja. A mezőgazdasági hitel megteremtése és annak szervezése már e hónap folyamán ténynyé fog válni, anélkül, hogy a kormányra a legcsekélyebb nyomást kellett volna gyakorolni.

Egy jól szervezett mezőgazdasági hitel-

intézet létesítése a jelenlegi kormány programjának egyik előkelő pontját képezi és erre vonatkozólag ellvállalt kötelezettségét a célutódatos támogatás által, melyben a nem rég alapított agrár- és járadékbankot részesíti, minden irányban teljesíti is a kormány.

A mezőgazdasági hitel megteremtéséhez két út volt nyitva:

Mezőgazdasági hitelszövetkezetet lehetett létesíteni, vagy a mezőgazdák elfogadványait zálogjoggal kellett felruházni, amint ez Oroszországban történt. Mezőgazdasági hitelszövetkezet alapítása határozottan a kedvezőbb megoldás, mert ennek a szükséges készülékek kielégítőbb mértékben állnak rendelkezésére és mert az orosz eljárással a magyar hitelintézeteket semmi esetre sem lehetett arra buzdítani, hogy a mezőgazdáknek hitelt nyújtsanak.

A magyar mezőgazdaság követelményeinek megfelelőleg végre elhatározta a magyar agrár- és járadékbank egy mezőgazdasági hitelegylet alapítását.

Az egylet f. évi július 20-án alakul meg és azokat az alapelveket alkalmazza a mezőgazdasági hitelügyre, melyek a már létező, a kereskedők hitelszükségeit szolgáló hitelegyletekben igen jól beváltak. A mezőgazdasági hitelegylet olcsó váltóhitelt

fog engedélyezni tagjainak és e mellett kiköthető az 5 év alatti visszafizetés.

A kamatláb egyelőre 5 $\frac{1}{4}$ % lesz és hogy y ennek lehető állandóság biztosíttassék, kötvények kiöocsátása tervezetik. A hitelegylet ügyeit saját választmányja vezeti és a hitelengedélyezés egy külön bizottság útján történik, mely fele részben az egyleti tagok által a hitelrészesek sorából választott tagokból áll.

Biztosíték céljából a bank saját tőkéjéből az igénybevett hitelösszeg arányában fokozatosan 100.000 forintig növekedő tartalékalapot képez és azt a hitelegylet nyeresége egy részének átengedésével gyarapítja.

Az egylet megalakulása azon feltételhez van kötve, hogy legalább 30 hitelrészese legalább 200.000 frt engedélyezett hitellel lépjen az egyletbe. Miután már eddig 30 hitelrészese 854.000 frt engedélyezett hitellel jelentkezett az ország közbizalmat élvező gazdái sorából: a megalakulás teljes megnyugvással volt elhatározható.

E szervezet által a hitelezett tőke veszélyeztetését kizártnak kell tekinteni és ép ily valószínű, hogy a kamatláb annál állandóbb lesz, minthogy a tőke folyton biztos elhelyezést alig képes találni.

Kétséget sem szenved, hogy a magyar mezőgazdák nagy számmal, sőt kivétel nél

## A „ZALA” tárcája.

### Holnap.

— A „Z. A. LA.” eredeti tárcája. —

Irtá: Balgó G. Sándor.

A nehéz márványlapot oda illesztették helyére, a kulcs csukorogva fordult meg a zárban; Tarnay Miklós ott feküdt ősei mellett a sötét sűrűbolt dohos, fülledt levegőjén. Sárgás-fehér arca, melyről a átdőszült éjszakák rég elhamvasztották az ifjusság üde pirját, ép oly nyugodt, merev maradt, a milyen életében volt, és azt a cinikus mosolyt, mely mindig ott ült szája szögletén, még azt sem moshatta el a halál zord keze.

A lényes örökség, léha üres lelkű ifjak tarsasága, könnyen sodorított őt a kicsapongások poshadt árjába, mely ifju lelkéről rohamosan mosta le a jobb és nemesebb érzések fejlődő csirait. Egy elve volt csupán: a tegnapot feledni, a holnapot mit sem iörödni és élvezni mindazt az agyat és érzéseket kábító mámort, melyeket a pillanat kínál és a mit csak pénzen könnyű szerrel meg lehet vásárolni.

Bálványa volt a semmit tevő, ifjúságnak, sze reme-lárgya ábrándos tiszta lelkű leánykáknak, kik álmodozva merengtek el szép férfias természetén, bágyadt acéliszínű szeméin, melyek alá két szavokat vont az örökös tivornya és szürkülő selymes haján, mely oly érdekes szinezetet kölcsönzött egész lényének.

Mintaképe volt ama léha gavalléroknak, kik

érdekesen tudnak csvegni divatról, löversenyről és előforduló primadonnákról.

Még az utolsó éjjelt is ott töltötte cimborái között a nagy kerekasztal mellett. Nyugodtan nézett szemébe a halának és egyik-másik türelmenkedő kérdésre, hidegen, minden arcmozdulat nélkül, mely a legkisebb lélelmet sem sejteté, csak annyit válaszolt:

„Igyunk fiuk, ki tudja holnap mulathatok-e velem? Ej, hat ne vagjatok oly savanyu kepet, mint valami csinyen kapott kis iskolás gyerek. Ha Kutassy Dénes golyója járja át ez üszkös szívet, ugy rendén lesz. Töle megérdemlem, mert ezzel tartozom neki. Hisz tudjátok, hogy egykor elválaszthatatlan jó barátok voltunk. Csakhogy ő ostoba volt s ez nem az én hibám!”

Ezen aztán nem tudott eligazodni egy sem. Hiába aggatták, hogy mondaná el az előzményeket, az okot: erre csak nem felelt.

Homályos titok maradt ez mindenki előtt és csak egy lény bírta annak kulcsát, ki egyuttal rendszerje volt e misztikus színjátéknak.

### I.

Sűrűn szálltak alá a hópelyhek. Bárdi Melitta oda állt az ablak elé, izzó homlokát a hideg üvegtáblára szorította és merőn bámult bele a felkorbácsolt pelyhek fantasztikus kavargásába, majd meg idegesen kezdett dobolni az ablakpárkányán.

A kandalló előtti guggolt édesanyja és néhány fahasábot vetett a leig elhamvadt tüzre, közben egyre érthetetlen szavakat mormolt.

Melitta hirtelen meglordult, kipirult arca olyan volt, mint a hasadó hajnal. Fejét keblére hajtva, egy-kétszer némán sétált végig a nagyszobán, majd búszkén; kihívóan állt meg anyja előtt.

— De hát végre is mit akartok tőlem? Vigasztalom bánt hennelneket? Küldtetek volna kolostorba, ugy bizonynyal ájtatos, csendes leány lennének most!

— Nem Melitta, nem a pajzán jövedv az, mi engem aggaszt, hisz én ismerlek téged. De te jól hallottad, mit mondott tegnap a dölyfő ügyésznek hátunk mögött, és én azt is tudom, hogy az ellenség szavaiban van mindig valami igaz is. Komolyan kell ma már gondolni jövődre, különben tényleg évs leány maradsz.

— Soha, soha! Azt mondta ugyebár, hogy a kakuk-madar nem rak magának meleg fészeket, inkább mácsba jár és így hiába vetünk hálót a rarnay körül, a kakuk-madar nem megy lepre. Nos majd én megmutatom, hogy mit tudok! Esküszöm rá, hogy Tarnay Miklósé lesznek. Eredj csak szabádba és lé y nyugodt. Ó azonnal itt lesz, egyedül kívánok maradni vele.

A hogy az öreg asszony eltávozott, Melitta oda állt a nagy tükör elé, hogy elrendezze homlokán az összekuszált kacerkodó hajtincseket. Sötét fürtei közé egy szál fehér szegfűt tűzött. Ma szép kívánt lenni minden áron.

Ismerte a toalettkérdésben a hia asszonyok mindama csalogását, melylyel a lebzalirabb férfait is könnyen rabláncra lehet verni. Tudta már ő azt rég, hogy a nő sohasem öltözködik a „maga kedveért”.

### Nyári szünet.

kül belépnek e hitelegyletbe, mert a hitel-igények gyors elintézését már a szervezet biztosítja és a visszafizetési módzatok olyanok, aminők kereskedőnek egyáltalán nem engedélyeztetnek. A kamatláb ellenben oly mérsékelt, hogy csak kevés előkelő cég van, amely ily kamat mellett hitelt vehet igénybe.

A mezőgazdasági hitel kérdését tehát tökéletesen és fényesen megoldottnak lehet tekinteni és ezzel az agrárprogram egyik legfontosabb pontja, az agrárius urak legnagyobb sajnálatára, egyszerűen elcsik.

(-) **Nikita Belgrádban** A „Pester Correspondenz” Belgrádból, június 29.-i kelettel igen figyelemreméltó tudósítást kapott a szerb fővárosban uralkodó helyzetéről: „Ami rövid időrel ezelőtt még lehetetlennek tartottak, tényre vált. Obrenovics Sándor király átvette Nikita montenegrói fejedelmet, a trónkövetelő Karagyorgyevics apját, azért a Karagyorgyevicsét, kivel a szerb királyi család ellenségei titokban pártálltak, nyilvánosan fenyegethették. Nem oly rég volt, hogy Szerbia déli vidékein fegyveres erővel kellett szétkergetni a trónkövetelő Karagyorgyevics híveit és kiűldeni nyának terjesztőt a megtörtölték velük valamennyi kerület tömlőce. Még intézték el a felségértési pereket és a pereszes irány képviselői máris egymás karjában pihennek s közösen álmognak egy szép álmot a leendő Nagy-Szerbiáról, Bosznia és Hercegovina köztégre. Mindenesetre nagyon szép Nikita fejedelemtől, hogy Sándor királyra mondott felköszöntőjében határozottan hangsúlyozta, hogy Szerbia és Montenegro semmiesetre sem dhítotik idegen bírtok után; de ez a nyilatkozat csak ugyanazt látszik hangsúlyozni, amit az ultraradikális párttól már rég tudunk: hogy saavanya a szülő, hogy mégis csak nagyon veszedelmes kaland lenne Ausztria-Magyarország ellen egy vakmerő boszniai vállalatba bocsátkozni. Aggasztónak a fogadtatás ünnepeiben csak az az egy dolog látszik, hogy a radikális pártnak sikerült Nikitát a radikális urak izelmének megfelelően beszéltetni a szerb néphez és ezzel az elfjrással azokat az elemeket erősíteni és csoportosítani, melyek az Obrenovics-házal ellenséges lábon állnak. Sándor király barátai az egész eljárás aggasztónak találják és megfontolatlanoknak és általában abban a nézetben vannak, hogy itt ismét nagy csorba esett az uralkodóházban, melynek kiközösítéséhez sok idő és fáradság fog kelleni. A konzervatívizmus a mostani kormány alatt folyton vesztit térben és aggasztó a kérdés hogy minő állapotban ér Szerbia annak a meredek fejlemnek lábbához, melyet a szerb politika körülbelül két éve taktikában lépett.

A képviselőház szeptember 3 áig elnapolta magát és mi nagyon vevesy érzelmekkel látjuk a képviselő urak nyári szabadságra menését. A nyugalomra becsületesen rászolgáltak, ne távozzanak tehát minden kíséret nélkül nyári menhelyeikre. Míg azonban a szabadelvű pártnak és különösen a kormánynak minden erejét megkele feszítenie, hogy a képviselőháztól egy-egy reformot vagy törvényt válósággal kicsikarjon, addig az ellenzék o-ak minden alkotás erőlyes negációja és a budgetvita alatt folytatott lelküimeretlen obstrukció által juttatta érvényre igényeit a pihenésre.

A kormányzás ügyeit báró-Bánffy csak a mostani országgyűlés utolsó harmada óta vezeti és éppen ebben az időszakban következett egyik fontos jelenség a másik után. Első sorban állnak az ezredéves ünnepek, melyekre vonatkozólag a miniszterelnök teljesítést vállalt a teljes sikerért és különösen a kiállítás sikerét helyre biztos kiállításba. Az események ez irányban a tett ígéretekhez képest jászódtak le és megnyugvással és megelégedéssel ismerete el a nemzet, hogy a miniszterelnök itt többet tett, mintsem ígért.

Második felelte fontos jelenség volt az összes ellenzéki pártok nagy igyekezete a fuzió után rófi Apponyi Albert pártjával. A saját kabinetje erejének és a szabadelvű párti homogenitásának tudatában báró Bánffy miniszterelnök nem foglaltatott el más álláspontot, mint azt, melyet ismételtén kifejtett a képviselőházban: a kormánypárt nem exkluzív part és nem feltételes hatalmára. Szívesen lát mindenkit sorában és szívesen fogadja mindenkinek a közreműködését a haza javára, de hogy tőle kompromisszumot kérjenek, abba nem mehet bele és feltételeket semmi esetre sem acceptálhat.

A harmadik kiemelkedő jelenség az ellenzék okstrukciója volt a meateserégesen elnyujtott költségvetési vita alkalmával. Az obstrukció célja a miniszterelnök képtelenségének, megbizhatatlanságának demonstrálása volt és éppen az ellenkező eredménnyel ért véget. Bánffy megedzetten s megacélozva került elő gyököként a vitából és az ellenzéknek kell az ország előtt felelnie a roppant időfecsérelésért, melyben bizonyly nem az ország érdekében vékezett. És dacára ennek a heves obstrukciónak a miniszterelnök, báró Bánffy miniszterelnök híven, szilárdan és becsületesen teljesítette azt a programot, melyet kormánya léptekor a képviselőház elé terjesztett.

Első sorban saavélyessé és barátságossá változtatta, amint ígerte, az akkor zavart viszonyt király és nemzet közt. Soha nem állt király és nemzet oly zavartalan viszonyban egymással és a királyi ház soha nem volt oly közel a nemzethez, mint most.

Bánffy miniszterelnök felvette programjába az egyházpolitikai tárgyalásokban feligatott elemek lecsillapítását és betartotta, amit ígért. Az igazított kedélyek lecsendesedtek, az egyházpolitikai törvények hussa és vérré lettek. Senki sem gondol e törvények reviziójára, kivéve néhány korlatolt hecckaplánt, akik elzárkóznak minden jobb meggyőződés elől és a magyarfalu Luogor néhány hívét, akik azonban inkább kötele gravitálnak és a magyar nemzetben nincs támaszuk. A kedélyek pacifikációja tökéletesen keresztül van vite és itt szellenzék minden üzelmé dacára szintén becsületesen teljesítette Bánffy a programját.

A kabinet nagy teletel: a közoktatás, a köz-és mezőgazdaság terén az országos pártok, és leginkább a nemzet, annyira meg vannak győződve, hogy elég ezeket csak megemlíteni. Bánffy programjának további pontjai, a közigazgatási bíróságról és a kuria bíraskodásáról szóló törvények immár szintén tények és ezzel teljesítette a miniszterelnök a treuga Dei feltételeit. Csak egy pont van még hátra, a büntető eljárás reformja; de szeptember 3-ra ez is napirendre van lüve és még ez országgyűlés végezhet vele. A szünet alatt a monarchia másik felével a váms-és kereskedelmi szerződés megújításán dolgozik megfeszített buzgalommal a kormány és ez irányban is becsületesen teljesíti programját: megóvja Magyarország érdekeit és erőlyesen folytatja eddigi hazafias tevékenységét.

### Kapkodó fejtelenség.

Ha a szabadelvű várt nem állana szikla-erős elvi alapon, ha bensőleg nem lenne olyan egység, a milyen, ha nyugodtan nem támoszkodhatnék országszerte a választóközönség túlnyomó nagy részének rendülletlen bizalmára, ha csupán afféle mátló holnapra éldegelő, pillanatnyi szükségből összetakolt kormányfentartó parlamenti közeg volna a sikerekben, tehetségekben, belátásban és politikai jellemekben egyaránt gazdag liberális többségünk, — mondom, ha mindeme kiváló tulajdonság hiányában szenvedne, akkor is bajosan lenne oka az aggodalomra egy olyan ellenzék miatt a milyen a mostani.

Milyenek a mi ellenzéki pártjaink? Egyenkint zálltak, elzüllöttek, fűszalakhoz vágy veszedelmes, kétélű fegyverek után kapkapkodók; összeségükben egy reményvesztett, kétségbeesett, vakmerő tábor, melynek sok az apró vezére, de egészben annyira fejteljen, hogy még guerilla-harcokra sem

Világos-kék selyem harang alj egy kevésbé kivágott derekkal volt rajta, mely látni engedte szép formás kebe ének ingerlő, ritmikus hullámzását.

Oda állt a kandalló elé s nagy ibolyaszínű szemel, melyeket a söiet pillák mélyen beáryaltak, álmodoxva függtek a kandalló mestelen kis amore!tjeu.

Minden kopogtatás nélkül nyitotta be az ajtó Tarnay Miklós. Megállt a küszöbön és tekintetét nem bírta elvonni a bűbajos képről.

A leány mintha érezte volna a rajta nyugvó szempár égető tüzet, ösztönszerűleg meglordult.

— Ah Miklós, csak nem rimeket farag?

— S ha azt mondanám, hogy igen?

— Octobának tartanak.

— Igaza van, — mondá az ifju és gyönyörrel csókolta meg a feléje nyujtott barsonypuha kezét. A francia is azt tartja, hogy Adam első Álma volt egyuttal utolsó nyugalma.

— Ah ön tulajogosan hizeleg neműnknek.....

.....Csak nem tett nőilenségi fogadalmat.

— Azon gondolokom ép, vajjon nem lenne-e leg-helyesebb a világ elől a minoriták egyik szürke komor cellájában csalódott szívem saájgó sebeit a vallás jótékony malasztjával behegeszteni.

Tarnay oly arcmodulattal kísérte beszédét, mintha tényleg le akart volna mondani a földi élvezetekről. Melitta kacagott és félig lezárt pillái mögöl kacéran villogott szeméinek incselkedő fénye, és lassan, vontatott hangon, gonyos mosolyal ajakán, mely még ingerlőbbé tette lényét, azt mondta:

— Ah barátom, hisz maga szerelmes!

Tarnay nem állhatott ellent a bűbajos csáb-  
nak, egészen közel hajolt a leányhoz, hogy an-  
nak forró lehelete arcát melegíté, mely labza  
hozta érzékét, mámorba ejté ayyal. Lassan oda  
hulltak karjai a leány dereka köré és halkan  
susogta:

— Ilyz tudja Melitta, mennyire szeretem.  
Mondja, nos mondja ki maga is azt az egyszerű  
szócskát.

— Igen Miklós, szeretem, mondá a leány tet-  
tetett szentimentalizmussal.

Tarnay arca visszahyerté szalonnas, hideg  
merevségét, gondolkodni látszott.

— És ha azt mondanám, hogy nem hiszem el?

— Beh bizonyitanám — felet a leány.

— Hogyan?

— Ahogy csak kívánja.

Tarnay egészen feiderült. Felkelt helyéről és  
oda állt a tükör elé. A leány is felemelkedett  
és titokban figyelemmel kísérte minden mozdul-  
latát, majd meg bájjal, kacéran megemelte ru-  
hájának szegélyét, mintha rendezne valamit azon,  
ugy, hogy szép formás lábait kissé szabadon  
maradtak.

— Azt mondta Melitta, hogy szeret és azt be  
is bizonyítja, ha kívánom. Nos, akir ez szeretűnk  
annak átadjuk magunkat teljesen. Jöjjön el holnap  
hat órakor lakásomra.

A leány öszerezett és egy pillanatra idegen  
félelem szállta meg, de majd hirtelen eszébe  
jutottak anyja szavai.

— Ott leszek Miklós, mert nagyon szeretem.

Tarnay arca felragyogott a győzelem biztos  
tudatában. Ahogy eltavozott, a leány sokáig  
némán, merően bámult az ajtóra, mintha csak  
megállt volna ayanak rendes működése, de  
lassan kibontakozva az örületes gondolatok lázas  
zürzavarából, kártyvendő gyűlöletes mosolyal  
ajkan ext mondta:

„Megmutatom, hogy Tarnay Miklósné leszek én!”

II.

A rendezők fej nélkül rohantak keresztül-kasul  
a fényes termeken. Már tíz óra rég elmúlt, de  
a főbejártnál még mindig újabb és újabb fogat-  
ok álltak meg.

Az emelvényen ép egy keringő olvadékony,  
lágy melodijára zendítettek rá a cigányok, mi-  
dön Kutassy Jenés jelent meg feleségével karján  
a teremben. Minden szem ott lüggött rajtok és  
u szép asszony büszkén, akár egy királynő, lépdelt  
az utat engedő sokaság sorlala köztül.

Mellette elhomályosultak a jelenvolt urnök  
és csak parányi csillagoknak tűntek fel, kik sze-  
rényen rejtegetik halvány fejüket a ragyogó  
hold ezüstös sugarainál. Gazdag, sötét hajhul-  
lámai gondos fonatokba volt csavarva, melyek  
közül éles ellentétül — kedvenc virága: néhány  
szál fehérszögfü vált ki.

Aranyvirágokkal himzett selyemruha suhogva  
fojlt végig junói természetén. Felhasználta a női  
hiúság minden eszközt, melylyel csak a termé-  
szetes bajákat emelni lehet.

Alig hogy leült, egy sereg fekete ruhás férfiu  
zártá körül, kik üres, semmitmondó bókokkal



alkalmas. Szidják, üldözik egymást. Nincs többé az a két árnyalat vagy csoport sem, a mely összetartana.

Nézük — csak ugy nagyjából, — miket műveltek csupán az utolsó napokban. Kossuth Ferenc minap néhány elbarátjával betér Zsátmár-Németibe, az Ugron Gábor kerületébe, és elszavalja az összegyült népnek... egy nagy apa kis fiának két-három vezércikkét (az „Egyetértésből”). „Ez már a második eset — írja másnap a ma még Ugronhoz szító „Magyarország”, — hogy Kossuthék a függetlenségi 48-as párt másik részének kerületébe elmennek, hogy ott maguk mellett propagandát csináljanak. Ez az eljárás az anyapártban meglehetősen rossz vért szült és ott azt az elhatározást érlelte meg, hogy ezentúlők sem fognak tartózkodni attól, hogy a másik pártárnyalat kerülje eibe elmenjenek és ott a pártszervezést részükre is teljesen önállóan eszközölik.” Ime, ilyen a függetlenségi testvérek elvben való egyetértése.

Ugronék — hogy más példával szolgáljunk — nem csupán a testvért üldözik, hanem egyuttal az ellenfelet... beküti. A magyarság esküdt ellenségével szövetkeznek. Ugron kacérkodása a nemzetiségekkel régóta ismeretes. Ebbeli hazafias tevékenységének legújabb fázisa az, hogy a rhabonban utóda — mint azt az újvidéki „Zavzava” írja — Újvidékre készül, hogy ott is pártját szervezze s kifejtse programját, mely alkalommal körülményesen fog a a nemzetiségi kérdésről is nyilatkozni, miután immár arra a meggyőződésre jutott, hogy Magyarországon minden pártnak a nemzetiségekkel meg kell állapodnia a jövőre való tekintettel. Ugron elhatározta, a nemzetiségekkel nyíltan eljárni, hogy a kormányt megbuktassa. Kész tehát az Ugron paktuma a nemzetiségi irredentával.

Nézük a néppártot. Mosonyban határozatlan faszóktól csinált anélkül, hogy akár a hatóság, akár a szabadelvűpárt beleártoztotta volna magát. A félegyházi kudarc óta egyre meggyűlik a baja Polónyi és Holló követőivel, a kik — jóllehet anyapártiak — Ugrontól egészen „elűtö” (inkább üfö) taktikát követnek a néppárttal szemben. Sőt

magyar a néppárt is hideg és meleg tud futni egyszerre, egy szájból. Zelenyák páter a 67-es alpnak kell védelmére és (általános derűtségre) Deák Ferenc letéteményesének vallja Zichy Nándorékat. Ezalatt meg Hortoványi és társai a Magyar Államban saját szakállukra üznek kurucpolitikát. Eszterházy Miklós Mórész gróf, — elég enyhén ugyan, de mégis — visszautasítja azt a vádalt, hogy a néppárt a nemzetiségekkel konspirál, s ugyanakkor nap nap mellett halljuk és olvassuk, hogy itt is ott is, ez meg az a néppárti korifeus minden áron kedvében igyekszik járni a magyarfaló propagandának.

Hát a nemzeti párt? Ez mint élő tiltakozás — megy tönkre. „Hacsak három emberünk is fennmarad — írta nemrég a pártnak egy oszlopos tagja — mi azért nem mondunk le aspirációinkról. És ha teljesen meg is szűnünk létezni mint párt, mi azért mégis fennmaradunk — a társadalomban.” Ime megásták saját sirjukat jóval a választás előtt.

Egészben véve azt látjuk, hogy minden ellenzéki párt fél és retteg a választásoktól, de egyiksem bizik se másban, se önmagában. Hanem azért mindegyiknek fáj a Bánffy-kormány feje.

Legyenek nyugodtak: a jövő választásokat Bánffy báró fogja vezetni. És győzelemre fogja vezetni az egyedüli életképes, céltudatos alkotásra teremt pártot a szabadelvűt.

H I R E K.

— **Frigyes főherceg Nagy-Kanizsán.** Frigyes főherceg 6 fensége, mint az V-ik hadtest parancsnoka pénteken este 7 óra 5 perckor Szombathelyről városunkba érkezett. Kíséretében volt Schikovsky cs. és kir. ezredes az V-ik hadtest táborkari főnöke. A vonatot Szurogy Géza a déli vasúti szombathelyi főállomásra vezette. Ő fensége minden hivatalos fogadtatás mellőzését kérte s így az állomáson a katonaság részéről egyedül Neuwirth János cs. és kir. főhadnagy állomástiszt fogadta. Miután Neuwirth főhadnagy jelenlétét tett ő fenségének, a magyar vendég kíséretével a kocsiára ült és szállására az „Arany szarvas” szállodába hajtatott. A vacsorán, mely a Szarvas szálloda nagytermében volt, ő fensége tiszteletére megjelentek az összes helyben levő közös hadseregbeli és honvédtisztek. A patkó alakú nagy asztalnál mintegy 60 tiszt foglalt helyet. Az asztallón ő fenségétől jobbra

Zurna tábornok ült, balról pedig Csallány Géza honvédezredes, állomás parancsnok. A sok szép arany szinoros egyenruha festői látványt nyújtott. Ő fensége néhány órát töltött a tisztakar körében és azután nyugalmra tért. Szombaton délelőtti szünetet tartott ő fensége a cs. és kir. 48 ik gyalogezred 4-ik zászlóalja felett és legmagasabb megelegedését nyilvánította a legénység kiképzése és kitűnő kiképzése felett. Délelőtti díszbéd volt a közös hadsereg tisztai étkezdéjében, melyre Zurna vezérőrnagy és Csallány Géza honvédezredes állomásparancsnok is hivatalosak voltak. Déliutáni vonattal ő fensége tovább utazott: ez alkalommal a vonatot Krippel József nagykanizsai főellenőr vezette. — A város ő fensége tiszteletére lobogó díszet ültött, mi a főhercegeknek láthatólag igen kellemes meglepetést okozott.

— **Zurna Károly** vezérőrnagy, dandárparancsnok Pécsről pénteken déliutáni vonattal Nagy-Kanizsára érkezett és szünetet tartott az itt állomásozó 20-ik honvédgyalogezred felett. Midőn e sorokat írjuk a kitűnő hadfi, kit mint régi, kedves ismerőt mindenkor szívesen lát közönségünk e város falai közt, még körünkben időzik és csak holnap vasárnap délelőtti vonattal utazik tovább Körmenre.

— **Műgyűlés.** A nagykanizsai maldagyár és serfözöde részvételtársaság july hó 4-én Gelsei Gutman Vilmos kir. tanácsos (ársulati elnök) elnöksége alatt 25 részvényes jelenlétében, kik 2098 részvényt képviseltek rendkívüli közgyűlést tartott, melynek egyedüli tárgya képezte: „Jelölőg kölcsön feloldásai kötetények kibocsátása útján.” Gelsei Gutmann Vilmos elnök üdvözölvén a közgyűlésen megjelenteket, azt határozatképesnek jelenített ki, a jegyzőkönyv vezetésére teikérte Rajoch Gyula, ennek hitelesítésére pedig Blau Pál és dr. Tuboly Gyula részvényeseket. Az igazgatóság tüzetes jelentést benyújtotta a kölcsön felvetelésnek szükségességét és azon biztató reményt nyújtja a részvényeseknek, hogy a társaság anyagiilag teljesen consolidálva, jobban alkalmazhatja a részvényesek érdekeit is. — A részvényesek egyhangulag meg is szavazták az igazgatóság előterjesztése szerint a felvételnek 350.000 forint 6 százalékos jelzálog kölcsönt, melyre 3500 darab 100 ltr névértékű sorsolás útján 35 év alatt törlesztendő elsőbbségi kötvény bocsátását ki. A kölcsönt a Hazai Takarékpénztár adja és 5 évig fel nem mondható. A részvényeseknek az elsőbbségekre nézve elővétel jog van, mely azonban a mai közgyűléstől számítandó 3 hónap alatti gyakorlandó.

— **Tanítók a miniszternél.** Az országos isz. tanító-egyesületnek egy küldöttsége, melyben Nagy-Kanizsáról Hoffmann Mór polgári iskolai tanár is résztvevett, csütörtökön tisztelettel Wlassics kultuszminiszternél átadva a milléniumra isz. Zsidó iskolák monografiája című művet és meg-

igyekeztek kegyeibe jutni. De ő mintha különös cél-lebegőt volna előtte, rájuk sem hallgatva, egyre mosolygott és tekintetét fürkészve hordta körül a szíves teremben. Hirtelen komoly arcot vágott és magas homlokára oda tévedt a boru egy sötét árnya.

— Megengedik uraim! — mondá felkelve helyéről.

Tizen nyujtották feléje egyszerre karjukat és izgalommal várták, vajjon melyikük lesz a szerencsés.

— Köszönöm, de egyedül kívánok maradni és ezzel büszkén egy kecses főhajtással, melylyel a terhére vált udvaroncok elbocsátását fejezve ki, lova lépdelt.

A felsült gavallérok megnyúlt képpel néztek utána, azután hamarosan elgyűltek a további párok között.

Az egyik mellétkerem szejában unott ábrázattal állt Tanay Miklós; a szép asszony élesen, kibíróan nézett szemébe és egyenesen arra vette útját.

Tarnaynak nagyot dobbant a szíve és egy ellenállhatlan ösztön sarkalta arra, hogy kövesse őt. Egy félreeső zugban, melyet néhány magas délnyaki növény zárt el a kíváncsiak szemétől, reá akadott. Zavartan közeledett feléje, bágyadt szemmel érdeklődve kerestek a szép asszony tekintetét, mintegy kérdezve, vajjon szabadság az út?

— Ej, ej, hogy olvadoz ön Miklós, ha valaki most így meglátja, azt hiheiné, hogy éretében most közelit először nőhöz. Pedig... pedig...

— Melitta, megtudja-e bocsájtani gyáva-ságomat?

— Tudtommal a dsentlemen nem lehet gyáva és én ugy hiszem ön most is annak tartja magát.

— Mondja, hogy megbocsájtja örültségemet, mert örültté tett akkor szerelmem.

— De ugy látszik e nagy szerelmi láng csak hamar elhagyott.

— Ne higgye Melitta. Most látom csak, mily ostoba voltam, mert ugy érzem, hogy mindaz ami csak jó volt szivemben, ott maradt önnel.

— Es ha én ezt nem hinném el?

— Bbizonyitanám! Kivánjon bármint, kész vagyok reá.

— Szávan fogom. De hol találkozhattánk, hogy elmondhasam mindazt amit kívánok. Hozzám nem jöhet. Hisz tudja, hogy férjem szörnyen féltékeny, és önnek különös oka van tőle távol maradni. Gondolkodjék: hol lehetne?

Tarnay sokáig tartta mutató-ujját ránobaszott homlokán.

— Ismerje el, hogy nagyon rossz az emlékező tehetsége.

— Miért?

— Mert ugy látszik, hogy elfeledte, hogy mi találkoztunk már oly helyen, hol senki sem látott bennünket! — mondá némi nyomattékkal az asszony.

— Melitta, csak nem!

— Es miért nem? Vagy tán kibuvót keres?

— Igazán eljőna?

— Föltéve, hogy ki nem utasít.

— Idő!

— Holnap delután hat órákor.

— Váron, mondá lazasan Tarnay és az asszony keze után nyult, hogy megcsókolja, de ez egy ügyes mozdulattal megátta ebben.

— Hagyja most és menjen mulatni. Majd holnap kedves barátom... holnap!

A szép asszony villogó szemekkel bántult a tovasiető ifju után. Ha ez most véletlenül hátra fordul, ugy a demoni tekintet bizonynal meglagyaszja ereiben a vért.

— Vegre mégis törbe csaltuk a kakuk-madart. De most már szárnyát szegjük. Bűnöm egyetlen ismerője, nyugalmamat csak a te szerdájé ajkad adja vissza. Viszontlátásra édes!

Férje, ki már egy negyed óraja türelmetlenül kereste mindenütt, ép akkor lepett a kis terembe, midőn befejezte gondolatait. Gyorsan szenvedő arcot öltött és kintöz fofájáról kezdett panaszkodni.

III.

Egyszerű szürke ruhát öltött magára. Nem állt a tükör elé, hogy rendbe hozza összekuszált fürtjeit, hanem idegesen jart fel és alá a szobában. Tesiben lélekben kifáradva dőlt egy kezevetre, behunyta szemét és ugy ült mozdulatlanul, csupán a finom orrcimpáin ki- és betoluló levegő mozgása sejteté benne az életet.

Megelevenült előtte egész multja, minden hitványágával és gyaláztatával egyetemben. Egy-egy hevesebb mozdulat elárulta a bűnös lelkiismeret mard-masát, mely még egy utolsó jatekra ösztökélte.

hívta a ma vasárnap tartandó milléniumi díszgyűlésre. A miniszter igen nyájasan fogadta a közhatalosságot és elismerését teljes ki a szívével és kezeivel. A díszgyűlésen személyesen megjelentek, de majd képviselték magukat. A közhatalosságot ezután Z. Illiánszki államtitkárrel tisztelték. — Az egyesület pénteken tartott folytatódó közgyűlésén többek közt gésai Gutmann Vilmos kir. tanácsost is tisztelték tagjainak választotta.

**Hírtelen halál.** Barsch Henrik periahi előkelő nagyvagydólos este rosszullettől panaszok után virradóra, f. hó 8-ára hirtelen meghalt. Három szótlan leánygyermekre siratja. Az eset Periahos nagy részvétel mellett.

**Tiszteltetés.** A nagy-kanizsai ügyvédi kar f. hó 4-én testületi megjelent Nádorcsy Lajos kir. táblai bíró úrnál, hogy őt kinevezésére alkalmazásból átvonja; Remete Géza ügyvéd, országgyűlési képviselő ezen szavakat intézte hozzá:

Nagydsog Uram!

A nagy-kanizsai ügyvédi kar engem bizott meg azszal, hogy Nagydsogot kir. táblai bíróvá lett kineveztetés alkalmából átvonja.

Örömmel fogadtam el ezen meghívást, mert jól tudom, hogy nem a szokásos szablonzerű tiszteltetés szószólója vagyok jelenleg — hanem az ügyvédi kar igaz s benső elismerésének s mély tiszteltetésének tolmácsa.

Ön járadhatatlan szorgalma, jeles jogi képzettsége s éles elméje folytán — bírói karunk díszét képezi s míg ezen kiváló tulajdonságai által jelenik s így a mi érdekeinket is előmozdította s ez által hennékel hullára kötelezett, addig másképp egyenes jelleme s alakokodásától ment modora által közbücsű-ünket viotta ki.

Adjja Eg, hogy Nagydsog buzgó s értelmes munkálkodásának a jogkereső közönség meg számos évekig örömdhessen s ily kitüntetésben Ön még többször részesüljön. Nekünk pedig újabb méltóságban is maradjon meg szigorú bírónk és jóakarónk. Isten áldassa.

A dörgő éjlen — mely a megjelentek részéről ezen szavakat kísérte — bizonyított, hogy csak ugyan a ügyvédi kar lelkeiből voltak szimondva. Nádorcsy Lajos meghatározásáról remegő hangon és könyveve s következőleg vált:

Igen tisztelt Uram!

Önök szives megjelensékekkel megtisztelték engem; hogy megérdemlém e, nem tudom. Önök bíróldják azt meg, mert a bírói ténylekedésnek leghivatottabb bírójá az ügyvédi kar; egyet azonban fölemelt fővel elmondhatok, azt, hogy egész bírói pályám alatt

Ha multjának egyik szennyes feltjét nem sejtő lörje egy napon lelkebe látta, — megőző mindkettőjüket. De ő élni akart... élni mindenáron. Ismerte lörje féltékenységet, biztos kezét az esz dőlgi terében elősegítette őt.

Nem habozott többé. A sűrű lágyolt mélyen lehústa arcára, gyorsan összaladt a léposon, bevetette magát az alant varakozó bérkocsiba, mely rohogva vitte célja felé.

Tarnay Miklós ott állt omisszon berendezett lakásában és egymásután dobálta a félig ledgett cigarettákat a hamutartóba. Bizalmas félhomály terjedt szét a párfümlalattal telt szobában. Ő kényelmesen hátradőlt egy hintaszékben és édes ábrándokba merült, melyekből csak az óra egyhangos verése ránta fel. Aggódva szemlélte az úr-éket — Félt hat — mondá félig hangosan. Még egy félóra és ő újra itt lesz karjaim között.

Felrevonta a csipkefüggönyt és kitekintett a gyéren megvilágított utcára, ahol gyorsan-sietiek el egymás mellett az alakatlan árnyak.

Az utca sarkon ép akkor fordult be egy fogat, midőn inasa a nagy velencei lámpát oda helyezte a kandallóra. Felrehozódott az ablaktól, nehogy elárulja kíváncsiságát, de figyelemmel kísérte a kocsi közeledő zaját.

Ott állt meg kapuja előtt. Egy pillanatra elakadt lélegzete.

Újbl oda robant az ablakhoz és ép akkor szálit ki a bérkocsiból egy nő.

— Ó az, Melitta! — mondá.

De a nő nem mosdult, hanem előrehajolva tekintett a tavolba, mintha valakit meg várna. Ha ő most a nő agyába néshetett volna, úgy minden bizonytalanságot elrejtene szobájának ajtaját. Melitta egészen asszimult. Tudta, hogy lörje hat órákor mindig ez uton megy a klubba. Most

sohasem néztem azt, kinek ügye van álltam és ki a képviselője, hanem mindig az igazság kiderítésén fáradoztam.

És ha felbujaldalm tekintete rám irányult és azt látom, hogy Önök az engem ért örömben öszintén osztanak, lehetetlen nem constadlnom, hogy Önöknek igen nagy részük van előfeltételben, mert a nagy-kanizsai ügyvédi kar mely bátran kidlja a versenyt az ország bármely ügyvédi kardval derek munkájában nyújtott nekem anyagot, melyből násteim tisztultak és ismeretim gyarapodtak, én tehát háldval szívbem veszek Önöktől bucsút és kérem, brizsd meg továbbra is irántam szives jóindulatukat.

Besszédét megindultságból alig tudta befejezni, és az azt követő énlő éjlenes közepeti szívélyesen bucsuzott el a jelenlévők mindegyikétől.

**Határozások.** Morozsa János örömlenter a cs. és kir. 48-ik gyalogezred egyik legrégibb fényleges szolgálathoz levő altisztje s hó 2-án este hosszas szenvedés után elhunyt Nagy-Kanizsán. A felebbvalóinál és bajtársainál avaránt tiszteltetésben álló férfi tulajdonosa volt a koronás ezüst érdemkeresztnek, a hadiéremléknek, és a legénység első osztályú szolgálati jelvényének. Haláláról hajtársai adtak ki gyászjelentést, a tisztikar pedig egy szűnyörű virágkoszorúval adózott a derek katonára emlékezésnek. Temetésre szombaton délután nagy katonai pompával ment végbe.

Részvétellel vetjük a következő gyászjelentést: Mátot Józsefné és gyermekei: Olga, Józsa, Vilma, Györgyike, mélyen szomorodott szívvel jelentik a legjobban férjnek, a legenyeddebb és legundorcsabab anyának Mátot Józsefné július hó 2-án délutáni 10 órakor, 64 éves korában, haldog háznasságának 25-ik évében hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát s. s. t. A megboldogult hüll telesze szombaton délután általános részvét mellett helyezett örök nyugalomra.

**Helyreállítás.** A Kereskedők Társulata tisztviselőinek nevesora és állása, egy név kibagyása folytán, lapunk mult számában tévesen közlőtték; a megálasztott tisztviselők a következők: Ebenpanger Lipót elnök, Unger Ulmann Elek alelnök, Schwarz Gusztáv titkár, Maschanzker Mór pénztárnok.

**Nyitvámos megújítása.** A szabó munkások szakszervelete által jun. hó 8-án rendezett álamulatságon fellépőket sziveskedtek: Bausek Ferenc 50 kr., Blau Adolf 50 kr., Kovács 1 frt, idősb Olenbek Károly 30 kr., Lendvay N. 20 kr., Moger Ignác 50 kr., Weisz Gusztáv 20 kr., Németh Lajosné 20 kr., Tóth Lajos 50 kr., Mláker György 50 kr., Prigl Károly 50 kr., Kripács Ignác 1.50, Focht Jakab 1 frt, Szalay Mihály 10 kr. Szabó

akt akarta, hogy őt észrevegye, mert csak így sikerül terve.

Néhány pillanatra, hogy a kocsi megállt az utca sarkon, felült férjének hatalmas alakja. Eszrevette őt. Melitta gyorsan tünt el a kapu alatt. Terve sikerült.

Kutassy kikölt ábrázattal, sseintén betordult a kapun és még tisztán hallotta, amint valaki sietve haladt fel előtte a lépcsőn. Ép az orra előtt oapódott be egy nagy szárnyas ajtó, melyen sárga rézbé vágva, a galámpa pisla fénye által megvilágítottan, a jól ismert név volt:

**Tarnay Miklós.** Iszó homlokára szorította az éles tenyerét és minden szó nélkül besujtotta az ajtót. Az első szoba fres volt. Egy pillanatil hallgatósott. Felesége hangját hallotta, ki hangosan vágta Tarnai szemébe, hogy gyáva ember. Dühösen tasztította be maga előtt az ajtót. Felesége egyenesen a nyakába vetette magát és nem engedte előbbre hatolni.

— Először is arra felelj Dánes, hecstelennek tartasz-e?

— Szeretlek Melitta! — börgé a férj erősen magához szorítva az asszonyt.

Tarnay mereven állt akár egy érc-szobor és nem jött szó ajkára.

Melitta kibontakozott férje ölelő karjaiból és oda állt Tarnay elé.

— Ön egykor egy nőrt sértett meg és így nem érdemli meg azt, hogy férjé lisse arca.

Gyorsan lerántotta kesztyűjét és ezzel arcul csapta. Tarnay megrendülten, szó nélkül túrte a kinos meghölygészet.

— Holnap! — mondá Kutassy, visszafordulva az ajtó felé.

— Holnap! felelék gunnyal Tarnay, aztán egész nyugodtan állt le az asztalhoz és írni kezdett.

Ignác 50 kr. Solétormos Géza 50 kr. Reincsa Lajos 2 frt, Halv x Frigyes 1 frt, Létéri Tóth Lajos 1 frt, Hoffer Károly 1 frt, Pásti Lajos 30 kr. Tivolt János 1 frt, Henocsics Józsefné 20 kr. Sagesdy István 40 kr. Horváth Ferenc 50 kr. Geröcs József 1 frt, Sörley Zsigmond 50 kr. Vincze János 1 frt, Wajdits József 1 frt, Öszesen 19 frt 40 kr. A szives felő tisztelőnek hála közönetet mond a rendezősz.

**Katonák Petőfi-emléke.** A budai Ernő-egyesület, a melynek tagjai a cs. és kir. 48-as Ernő gyalogezred voltak katonák, a minap ünnepele a custoszi osztagok emléket, a melynek az Ernő-ered nagy hősiességgel küzdött. Az ünnepen Belibraidits Lipót nyugalmazott százados, egyesületi elnök azt indítványozta, hogy az egyesület Nagy-Kanizsán, az ered hadkiegészítő állomásán, Petőfi Sándornak emlékét emeljen. Petőfi Sándor ugyanis mint közzítész az Ernő-eredben szolgált. Az indítványt egyhangulag elfogadták és a következő felhívást küldték szét: „Petrovics Sándor közlegény 1846-ban az Ernő kir. herceg nevével viselő 48-ik cs. és kir. gyalogezredben szolgált. Acélból hajtókát viselő sárga gombokkal. Belőle vált Magyarország későbbi legnagyobb hőse: Petőfi Sándor. Mi, Ernő-eredbeliek, nem kevésbé vagyunk büszkek arra, hogy Petőfi hajdanában magunk közé sorozhatunk. Ma már az egész világ. Mint hajdan bajtársai a nagykanizsai erődkiegészítő kerületi állomásán, emléket akarunk állítani a hakanoscsos Petőfi-nek. Felkérjük tehát a 48-as cs. és kir. gyalogezred összes hajdanai aktív katonáinak, hogy közlegényként pent gyűjtsenek és hozz az a budapesti Petőfi-emlék bizottsághoz átküldjék.”

**A gőzfürdőről.** Tán helyesebben gőzfürdőnek lenne nevezhető a mi főzfürdőnk mert a mint több főrdő-vendég hozzánk beklődött panaszos levélben írja: a fürdő olyan piszkos, hogy inkább hasonlít egy pocolyahoz, melyben bizonyos négylábuak szeretnek fetrenjeni, mintsem egy fürdőhöz, mely a köztisztaságot és a közegészséget van hivatva előmozdítani. A fürdő szegyenletes és botránys módon kezeltek; a meleg vizmedencében lábvizet nyújtanak a fürdőre akur vendégeknek; alig hogy bökajk ér a víz és ha a fürdőző ezen drága léből a csőpon ott terem a „bőrő” és elzárja a vizet, de megerezzti a gombaszakok ösönét a vendég merész ségére! A piszok és a börtettségnek petei uszkának — medencében, mert a medence nincs annyira megtöltve, hogy a felzárnaz uszó bacilusok a felő lyuknál a vízzel kifolyhatnának. Így néz ki a víz felülről, aulról pedig a tenekén ugyancsak ragad a sok piszoktól. A hideg medencében a víz hetenként tán egyszer lesz kicserélve. A panaszos levél így végződik: „Altalában az egész gőzfürdő oly undorító állapotban van, hogy közegészségi szempontból ennek bezárását a hatóságának elrendelni kellene.” Felhívjuk tehát városi orvosaink figyelmét a gőzfürdő való állapotára és hisszük, hogy tudni fogják: mi a kötelességük!

**Az aradi vértanúk kivégzése.** Az aradi vértanúk kivégzése, Thorma örömi festménye most már a kiállítás tókupájának szomszédaságában, a Wampetics diástermében látható. Este villamos fényvel belépő díj: 30 kr. A kép tárgya ez: ...Szombat van, hős októberi regg, 1849. okt. hatodika. Hatodél óra reggel... A tizenhárom aradi vértanú közül négy már megdöcsölött, félórával előbb kegyelmesen agyonlőtték őket az aradi vársáncpon. Fél hét óra van reggel, kilenc vértanú még fogoly s meg-hős meg él. De ezek már az utolsó percek. Es ezekről az utolsó percekéről letette meg képet Thorma János. Az alválo gyilkosság színtere: az aradi vár előtti tér, Zsigmondháza és Új-Arad előtt terül el a vesztőhely, itt a magyar Golgotha. Ide hozták a kilenc foglyot: Damjanich Jánost Piltzenberg Ernőt, Török Ignácot, Lahner Györgyöt, Knéich Vilmost, Nagy Sándor Józsefet, Leiningen Károly grófot, Aulich Lajosot, Vécsay Károly grófot. A nyirkos őzi hajnalban észeggyűlétek már a vár déli kapujánál, innen jöttek gyalog megvasalva, láncra verve, Damjanichnak bema volt a lába, nem tudott gyalog menni, azt feltettek egy parasztszékérre, a szekeres sirt az egész uton, a tábornok vigasztalta. Egy zászlóalj ósztrák gyalogos kiadta a kilencet hős a vesztőhelyre. Isten megállt, a katonaság nagy négysszöget formált és bekérta a kilencet egyforma bitót, a kilenc vértanút, a papokat a hóhért és pribékjét a porkolábot. Felolvasták a halálos ítéletet a porkoláb — igen, a porkoláb! formában kegyelmet

**NYILTTÉR\*)**

**Fouillard-selymet** 60 krtól 8 fűt 35 krig méterenként — japorai, chinai, s. a. t., a legújabb mintázzal és színűkben, u. m. **fekete, fehér és sárga Henneberg-selymet** 35 krtól 14 forint 65 krig méterenként sima, csikos, kockázott mintázott damasztot stb. (mintegy 240 különböző mintában — 3000 szin és mintázzal stb. a megrendelt áru postabér- és vámmentesen ahához szállítva — és mintaként postafordultával küld: **Henneberg G.** (cs. kir. udv. szállító) **selyemgyára Zürichben** — Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. — Magyar nyelven írt megrendelések pontosan ellátattnak. 2



**Krondorfi savanyúvíz.**

Stefánia trónörökösné forrás,  
kitűnő gyógyvíz,  
kedvelt asztali víz.  
Nagy-Kanizsán mindenütt kapható.

\*) Az e sorokban költőtkért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Felelős szerkesztő:

**Dr. LÓKE EMIL.**

Laptulajdonos és kiadó:

**FISCHEL FÜLÖP.**

**Köszönet-nyilvánítás.**

Mindazon tisztelt barátaink és ismerőseink kik a sorok által — felejtethetlen, drága fiúcskánk **Ferenc** elhunytával — reánk mért súlyos csapás mély fájdalomait jól eső szíves részvételükkel enyhíteni iparkodtak; fogadják ez uton halás köszönetünket.

Nagy-Kanizsán, 1896. július 2-án.

*Jaeger Ferenc és neje.*

kért. A gyilkosságot vezénylő őrnagy mondta: „Isennél a kegyelem!” Megkezdődik a „munka” mely a magyaroknak örök dicsősége, a másoknak örök szégyen. Itt kezdődik a kép: A bakó — brünni fajzat, — Pöllenberg Ernő nyakára keríti az egy ujnyi vastagságú kötelet. Vele szemben nyolc társa a halálban — még élnek és szembe néznek a halállal. Nagy Sándor áll elől mereven és gödösen nézi a hőhéro munkáját. Domjanich János az, aki a szekéren ül és csillag szemeiből az elakantság és a gyűlölet villog ki. A szekér vendéglődalához Leiningen gróf támaszkonik. Török Ignác utakra az, a mely a keresztet emelő pap mögött látható. A Vécsey Károly grót kezét fogja. A Vécsey karjába fonja karját Lahner György. Mindkettojük vállánál látható a Knecht Károly feje. Aulich Lajos a sorban a legutolsó. Két szakasz gyalogos látniük mögöttük. Ez a kép; a mi aztán következni mindnyájan tudjuk. Meghaltak mind, ebben a sorrendben: Pöllenberg, Török, Lahner, Knecht Nagy Sándor, Leiningen, Aulich, Domjanich, Vécsey...

**Egy vasuti megállóhelyért.** Lapunk t. é. 44-ik számában e címen jelent meg egy közlemény, melyre vonatkozólag a Déli vasut üzemeltetői az a következő felvilágosító sorokat küldte be hozzánk: „A Szt. Jakab község t. elöljáróságával az 1891-iki évből folytatott tárgyalások szerint a 75. sz. örháznál tervezett megállóhelyet a szokások feltételek alatti létesíteni kézzel voltunk ugyan, de az óhajtott cél elérhető nem volt, minthogy nevezett község t. elöljárósága a szükséges teleknek saját költségén való megszerzése valamint a szükséges feltételek teljesítése ügyében hozzá — 1891-ik évi december 14-én 9411. A. sz. a. intézett átiratunkra nem válaszolt. Ebből látható, hogy a déli vasut üzemeltetői bizonyára törekedtek az e tekintetben nyilvánított óhajnak megfelelni és hogy a meg nem valósulás oka máshol keresendő.” Ebből világosan kitűnik, hogy a Déli Vasut üzemeltetői nem mulott a dolog a hogy ha érdekelt községek csakugyan komolyan foglalkoznak a vasuti megállóhely kérdésével; az üzemeltetői bizony nem fog akadályba ütközni; csak folytatni kell a tárgyalásokat.

**Elemi károk.** A Balaton-Füred melletti Vászoly községben e hó 3-án nagy tűzvész pusztított. Számos lakóház, sok melléképület esett a lángok martalékává. A kár néhány ezer forint. **Zala-Csányból** lapunk zártakor vesszük az értesítést, hogy ott folyó hó 3-án este erős jég-eső volt, mely a terményekben roppant nagy kárt okozott.

**Csarnok rovatunk e számból helyszíne miatt kizorult.**

**Göcseji levelezés.**

XIV.

Ferdefa, 1896. július.

T. cz.

Tetna Szürkesztő Ur!

Megtermékenyödött érzelmem búdköszön sorgyalmat. Rimben szenvedök, mér bődvilágot-falastontam, aki oszt éhös gyomorra naon mögártott. Amiatötet-haza-érök a sutambul, hát csak oda teseli elem jaz kakoritz-prózát a saannykom. Fösdhös kösvetítöm tapasztál, mér mondok eszöntul költeményös süteményövel esztöközöm szerelömbö.

Mámo az költeményös versösetöt kevetállí jaz belös részöm; jaz bögyöm sóm láti szivesen az kakoritz-prózát. Csökd ki jaz fülejideket, mér akit én belö pöngötök hallókáidba, az merövé a sangyalbando münnyből szöszattya lészöa.

Ugyanlag is költeményös versösetöm pöngösi os:

*Kala Pál Ur X Nótia*

-- Halli Keed, Kala Pál,  
A süve mért kalapál?  
— Tudi jól kis hamis  
Hogy ha ki sóm szöல்ல is!  
Mögömlött a süvem érte,  
Mért a szaki bejczöm érte.  
Kiszöல்ல: — Kala Pál  
Süve eszt kalapál!

Kanizsán jaz ardivat,  
A lány tookra tookot ad;  
Mért az took mi is más:  
Ajak-szöpi csuppantás.  
Lészöfullom akik bánstnak,  
Kiszöல்லam rég jaz mamádoak,  
Hogy isé: — Kala Pál  
Süve érte kalapál!!

További pár sor bővítetéséig maradványostam jelölög én

*Kala Pál Ur X*  
laktör.



A világhírű STEYRI fegyvergyár

**N W I F T**

**KERÉKPÁRAINAK**

kizárólagos főraktára és képviselősége

Nagy-Kanizsa és Zalamegye részére:

**Unger Ullmann Eleknél**

Nagy-Kanizsán.

Ezen kerékpárok, úgy tartósságra, szerkezetre mint könnyű járásra az első helyen állanak az összes Europai gyártmányok között.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

**Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.**

Ezen hírneves házi szerelent állít az idős megpróbáltatásnak, mert már több mint 25 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsolésként alkalmaztatik közvényneél, cszúniál, tagszaggatásnál és meghűléseknel is az orvosok által bedörzsolésekre is mindig gyakran rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi szer, melynek egy hártartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 fűt üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapestben.

Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbörtökü utánzat van forgalomban. Ki sem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy nélkül mint sem valódit utasítsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, csás. és kir. udvari szállítók, Rudolstadt (Thüringia).



Van szerencsém a n. érd. közönséget értesíteni, miszerint arany- és ezüst-áru üzletemet



**Pátszerészeti cikkekkel**



bővítettem ki.

Legnagyobb választékban kaphatók szemüvegek és csipetlők (Zwicker) arany-, ezüst-, aluminium-, teknősbéka (Schildplatt) és kautschuk keretekben.

Együttal p. figyelmüket felhívom

**arany- és ezüstáru üzletemre**

Dusan felszerelt raktárt tartok mindennemű valódi svajci arany-, ezüst-tulaj-, acél-, és nickel zsebórákból, óralánczok, gyűrűk, fülbevalók, karperecek stb. ékszerek- és tárgyakból.

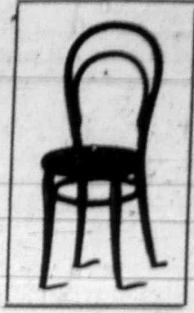
Javítások mindkét szakmában gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

**Hamburg Miksa.**

ékszerész, aranyműves és órák.



**Minden verseny kizárva!**



**Nagybani  
butorgyári képviselőség.  
dus raktárral.**

**Ujonnán berendezett asztalos műhelyemben  
mindennemű butort gyártok és külön megren-  
delés szerint is készítek.**

**Hálószoba berendezés 92 trttól kezdve.  
Teljes ebédlő berendezés 135 trttól kezdve.**

Eredeti angol  
**kerékpár**

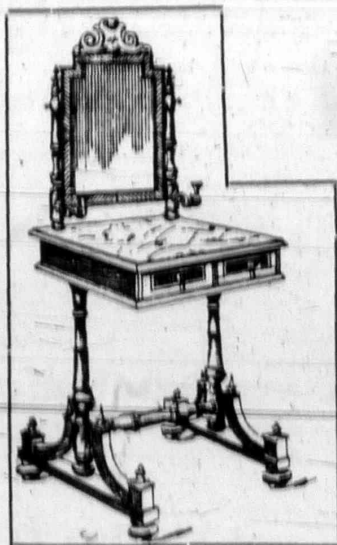
kizárólagos  
képviseletősége  
és



raktára  
**3 évi  
jótállás  
mellett.**

Diszlaragványok asztalosok részére szintén készíttetnek.

**Kedvező fizetési feltételek.**



**Friedmann Károlynál**

Nagy-Kanizsán

Német-utca, Zerkovitz-féle házban.



## Szerkesztőség:

Fő-utca a Olló-pálya háza.

Ide intézendő a lap szemléli részére  
vonatközlő minden közlemény.

Bé-menetlen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.

Hírdetéseket nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

## ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malátagyár és söröződe r. t.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétfelét:  
vasárnap és csütörtökön.

## Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel Fülöp  
könyvkereskedése.

## ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr.)  
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)  
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetéseket jutányosan számítottak.

Nyitólátó pénztára 10 kr.

Előfizetők, valamint a hirdetőközvetítőknek Fischel Fülöp könyvkereskedésbe intézendők.

## Nemzeti kultúra.

Budapest, 1896. júl. 5-én.

(—n) Nemzeti kulturánk buzgó apostolai, a magyar népoktatás, a közép- és főiskola munkásai az ország fővárosában tanácskoznak, hogy a tanügy különböző kérdései iránt eszmét cseréljenek, a teendők fölött tisztába jöjjenek, de nem, hogy szép teoriákat állítsanak fel, amiket a gyakorlati életben nagy nehezen, vagy éppen nem lehet érvényesíteni, hanem hogy közoktatásügyünk lelkes vezére, dr. Wataissics Gyula közoktatásügyi miniszter óhaja szerint, a gyakorlati érvényesítés szempontját figyelembe véve, oly javaslatokban állapodjanak meg, melyek kivihetők, s közoktatásügyünknek lendületet adjanak.

Az oktatásügy minden ága képezi itt megbeszélés tárgyát, s alig van olyan kérdés, mely fontosságánál fogva s oktatásügyünk egyik másik rég érezhető hiányát érintve, alapos és beható vita tárgyát nem képezne.

Bármiképpen fogja fel és becsülje meg valaki az ily kongresszusok értékét, egyet el nem vitathatni tőlök, hogy sok egészséges eszmét hoznak forgalomba, vetnek el, mely remélhetőleg gyümölcs nélkül nem marad.

Nemcsak a népiszkolai oktatásügy revízióját illető adminisztratív kérdések körül forog a vitaközlés, hanem az egyes dis-

ciplinák miként való tanítása körül is; — életbevágó kérdések, melyek egyuttal szorosan egybefüggnek nemcsak nemzeti kulturánk vitális érdekeivel, hanem az egységes nemzeti iskola lényegével is.

A magyar tanítósnak sohasem volt alkalma ily imponzans módon saját ügyei fölül nyilatkozni, mint most ebben a pillanatban, a mikor a nemzet oly magasztos ünnepeket ül. Erzi a tanítósnak is, hogy akkor, mikor e fordulóponton a multba visszatekint, ő reá a nemzet jövő fejlődésére nézve nagy és fontos feladat vár. Közoktatásügyünket minden melléktekinet nélkül nemzetivé kell tenni, ebben fekszik a nemzet jövőjének biztossága és szilárdtsága. Es ehhez buzgó, idealisan gondolkodó, önzetlen tette kész, hazafias érzéstől áthatott tanítósnak kell. Ezt a tényezőt semmi más tényező pótolni nem fogja, mert nem is pótolhatja. De céltudatos eljárás is szükséges ehez az állam részéről is. Az egységes államot anélkül megteremtteni nem lehet, azért minden engedékenységgel, minden compromissio, csak felbátorítja az egységes nemzeti állam ellenségeit, a reakció, s a nemzetiségekkel paktáló lovagok csoportjait nagy kárára az ügynek, mely szent és minden áldozatra érdemes. A liberalizmus ellenségeinek ez a kongresszus is szálka a

szemökben, pedig az általa megvitott kérdések mélyen érintik a nemzet létérdekét össze vannak forrva vele, s aki ellensége ennek, ellensége egyszersmind a magyarság egyik mélyreható fontos érdekének. Jámbor szemhunyoráttal nem lehet senkitem az ez ellenkezőről meggyőzni. S amennyiben a megvitott kérdések eredményeképp mutatózó javaslatok keresztülvihetők lesznek, ez nemcsak a liberalizmus, hanem a magyarság, a magyar nemzet vívmánya is lesz.

Ez az egyik eredmény. A másik eredmény pedig az lesz, hogy a tanítás egyes ágai a fejlődés által teremtett változott viszonyokhoz alkalmazkodólag újabb és újabb oldalról világíttatnak meg és az egyik szakmában úgy mint a másikban helyesebb eljárás módokatról szólva, tanulságos eszmecserevel a helyesben megszilárdítatik, a helytelenben pedig főhígósítottatik, ami a tanítás sikerére, intenzívítására nézve hasznos is, megbecsülhetetlen is.

A verbalizmus (más szóval a magolás rendszere) nálunk még mindig nagyobb mértékben divik, mint az a tanítás sikerére nézve célszerű volna. Mennél helyesebb a tanítási eljárás, annál biztosabb a siker; mennél nagyobb súlyt helyez a lelki tehetségek fejlődésére, s mennél kevesebbet ennek rovására; a pusztá betanításra (abrich-

## A „ZALA” tárcája.

## A falusi kislány Budapesten.

— A „Z A L A”, eredeti tárcája. —

Írta: Lilly.

Édes Erzsus!

Végre valahára itt vagyunk Budapesten.

Már-már azt hittem: soha sem fogom a kiállítás meglatni, s késő öregsegetben ujjal fognak rám mutatni, mint olyan lelketlen, szívtelen teremtményre, ki élt a dicső millennium évében s nem látta az országos kiállítást. Mert ki fogja tudni, hogy mennyi sok akadály jött közbe.

Mint szerettem volna a június 8-iki diszlevo-nulást látni, de a nagymama kijelentette, hogy őt még hat ókor sem buzza föl ehhez a zenobához.

Elmúlt ez a nap is és irtnok Jolán testvéremnek, hogy tel akaránk jönni hozzá.

Jolánka azt felelte: ha a mosóteknőben, a szongora tetején és a fűrdő-kádban akarunk halni, úgy szivesen fog minket látni, mást nem bocsájthat rendelkezésünkre, mert Pali bácsi, Mili néni és a gyerekek, Olga néni Terézszel és Marikával már nála laknak. A férje vendéglőben van elszállásolva, ő maga egy karszékben szundikál, igyis felkelti minden percben a legifjabb Caerey csemeké sivalkodása. Még csak 6 hónapos, de Pali bácsi azt tartja: vétek egy magyar honpolgárt el nem hozni.

Apa váltig mondogatta, hogy menjünk szálló-

dába, de nagymama szinte sírt és azt kérdezte, hogy ha netalán meghalna Budapesten, azt akarjuk, hogy idegen helyen töltsa végperceit?

Nem! ha ő neki szálló-dába kell szállnia, úgy inkább el sem jön.

Igy tehát vártunk.

Most végre itt lakunk Jolánkánál, habár ő nincs itt, mert fűrdőbe utazott, de a lakását rendelkezésünkre bocsájította.

Orrtékérő naftalin- és kámför-illat fogadott és persze el sem hagyott minket!

De nagymama meg van elégedve.

A kiállításban már voltunk.

Szerettünk volna a földalatti vasuton kimenőni, de nagymama azt mondta, hogy ráérünk magunkat eltemetetté. Így tehát kocsin mentünk ki.

Nagymama a biztosság kedvéért apát a kocsihoz akarta ültetni, mert hátha megvadulnak a lovak! De apa azt mondta, hogy ahhoz külön engedély kell s nagymama belenyugodott. Miután egy pár pavillont megtekintettünk, uszonáznunk mentünk.

Apa újságot olvasott, többek között az elszó-kött rabokról.

Epp akkor jött egy ur, kinek szerencsétlenségére fekete szalonkabátja volt, s ki nem meesze mitőlünk leült s mosolyogva felénk nézett.

Nagyanya felkelt, és engem kézenragadva, kiment.

Apa hamar fizetett és utánunk sietett.

— „Hála az égnek” — szölt nagymama. — Világos, hogy ez volt a Perendakisz Affiktész!

— „De nagymama nem Perendakisz!” — mert-tem közbe vetni.

— „Hallgass! De igenis ő volt az a Perendakisz. Csak hogy kikerültünk abból a szivány-körből, ő volt!”

— „De ki? — szölt apa.

— „I lát az a fekete ur!”

Es nincs annyi betörő a világon, ahány fekete szalonkabátos urat nagymama azóta Affendakisz-nak tartott!

Itt a kiállításon pompás toilletteket látunk. En is kapok majd egy párat. Ó, mert nagymama nem engedett egyet sem megrendelni.

— „Minek az — monda — hiszen telmegyünk szóbelileg majd jobban lehet.”

S így most nagyon egyszerűen járok a szép ruhásokamban, de odahaza meglátod: mily elegans leszek!

Szinte azt hiszem, nem is szükséges ott oly szép, itt inkább elkelve.

De hát most már megtörtént.

Miután a korzón egy ideig sétáltunk, meguntuk az ide-oda járkálást és mentünk tovább pavillónokat nézni.

S ime mit látunk!

A szegedi halászcserdában hegedült Józsi, a mi primásunk, az egész híres bandájával.

Ó Istenem, édes-apa oda rohant és Józsi, aminet észre veit minket, elkezdte édes-apa ked-veit nótáját muzsikálni.

Alig hogy megszözlalt: „Hét csillagból van a göncöl szekere!” édes-apa lenn termett és kyő nyíróséggel halgatta az ő nótáját.

tolásra) annál nagyobb az eredmény minden tekintetben,

Egyszerre 8—9 teremben tanácskoznak a szakosztályok, mindenütt a hallgatóság százainak, ezreinek feszült figyelme között.

Az ily munka nem lehet eredménytelen.

Ohajtjuk is, hogy az nemzetünk javára, minél nagyobb sikert eredményezzen is.

## Hévízy János Nagy-Kanizsán.

Hévízy János veszélyeztetett mandátuma Nagy-Kanizsára, ebbe a nagy liberális érzelű városba szállította Ugron Gábort és vezérkarát.

Vasárnap délelőtt érkeztek Nagy-Kanizsára, ahol a függetlenségi és 48-as párt hívei lelkesen fogadták. A vasutnál Derzavics Imre kilimáni földbirtokos üdvözölte Hévízyt és a vele jött képviselőket. Hévízy válaszolt, aztán választói élén ő is üdvözölte Ugront és a többi képviselőt. Innen lényes kocsisárral vonultak a városba.

Ugron a Szarvas szállodában rendezett ebéd után a szalmeyei választókerületet külfölteit fogadta és bizalmasan megbeszélte velük a jövő választásokra való tekintettel szükséges teendőket. Déltűn négy órakor kezdődött a pártgyűlés a Széchényi-téren, hol Tuboly Viktor nagykanizsai ügyvéd nyitotta meg az értekezést a jegyzőtől Baboss László nagykanizsai ügyvédet kérte föl. Azután Hévízy János elmondta beszámolóját.

A szónok papi állásánál fogva nagyon érdekes az a része, amelyben az egyházpolitikát fejtegeti:

Mindenki előtt ismeretes az egyházpolitika kérdése, amelyet ennek a kerületnek nagyrésze visszautasított. Erre a kérdésre lehetnek választói nyilván legkíváncsiabbak, mert a távollevőről mindent lehet beszélni.

Nos, hát ő most szemébe mondja választóibanak nézeteit. Az egyházpolitika tekintetében kész program volt papi állása és mégis akadtak, akik azzal akarták félrevezetni a polgárok egy részét, hogy azt híresztelték, hogy száz számra írták képviselőjüknek levelet a polgári házasság ellen és abból mégis törvény lett. Hát ha 1892-ben nem győzött volna a függetlenségi és 48-as zászló Nagy-Kanizsán, szegény lett volna a pártra?

Szegény lett volna, hogy a kitarító küzdelem nem végződött diadallal? (Zajos tetszés.) Eppen így vagyunk a polgári házassággal is, amely most már törvény. Ellene küzdött ennek az intézménynek, amíg javaslat volt, de mióta az alkotmányos király ki-mondotta rá, hogy nekünk kedves, mind

magunk megtartjuk, mind másokkal megtartatjuk, azóta kell, hogy minden magyar ember respektálja ezt a törvényt. (Helyes.) Ő mindig ellene volt annak, hogy egyik vallásfelekezetet a másik ellen uszítottassék, de mindig azt vallotta pártja is, hogy ami egyik felekezetnek megadatik, az adassék meg a másiknak is, egyik se részesítettessék a másik rovására jogtalan előnyben. (Zajos tetszés.) A vallási kérdéseket ő sohasem említette beszédeiben, most is csak azt mondhatja, hogy aki magyar ember, az szeresse egymást. (Élénk éljenzés.) Nem tartja megengedhetőnek, hogy a vallás szentségét a korteszászó szennyével mooskolyják be. (Zajos éljenzés) de azoknak, akik a polgári házasságot talizmánnak tekintik, már előre megmondhatja, hogy a helyesbitő határozatokhoz, amennyiben ezekre a tapasztalatok alapján szükség lesz, mindenkor hozzá fog járulni: (Élénk éljenzés) mert ő előtte a vallásbéké egyik legelső cél. Ez az ő egyházpolitikai programja. (Zajos éljenzés és tetszés.)

Utána Pázmány Dénes beszélt aki mint maga mondta, azért jött el, hogy a nagykanizsaiak lássanak egy katolikus pap mellett aki nem ultramontan, egy olyan kálmintat, akiről azt mondják, hogy ultramontan.

Majd Förster Anrél és utána Ugron Gábor szólalt föl, az az utóbbi kiméletlen harcot izent minden pártnak, amely nem nem az ország függetlenségére törekszik.

Hét óra felé Hévízy és a társaságban utazó képviselők átmentek a szomszédos Kis-Kanizsára és a kerületi képviselője ott is elmondotta beszédét.

Ugron is beszélt és az ország függetlenségét állította oda vezérő gondolat.

Ami a néppárti híresztelés, szerinte csak sérelem, amely nem eshetett volna meg egy független Magyarországon. A független Magyarország kizárja a katolikus vallás sérelmeit. Nem lehet a nemzeti független és magy eszméjét az egyházpolitikának alárendelni, mely a maga egészében is csak hamadrangú kérdés.

Majd hevesen kikelt a kiegyezés megújítója ellen és végül követelte a katolikus autonómiát, a hitbizomány megszüntetését és az általános szervezeti jogot.

Végül Derzavics Imre földbirtokos intézett buzdító beszédet a néphez, hogy a függetlenségi zászló mellett tömörüljenek.

## Haza- és emberszeretet.

(A Zalamegyéből.)

(—y.) A magyarok szemére szokták lobbantani igen sok alkalmal, hogy hazaszeretében nem ismer határokat, hogy minden teltében, minden

gondolat- és érzelmenyilvánításában erős sovinizmus van.

Hát ez részben igaz lehet! De vizsgáljuk: vajjon bűn-e a magyar nemzetben ez az ugynevezett sovinizmus? Bűn-e, hogy ez az európai kultúra színvonalára emelkedett, rokotalan keleti faj oly szívós kitartással, oly bámulatos szeretettel ragaszkodik mindenhez, ami magyar; mindenhez, ami nemzeti individualitásának megőrzését, fennmaradását biztosíthatja?

Talán egyetlen egy európai nemzetnek sem hasonlítható meg annyira ez a ragaszkodás, mint éppen a magyarnak, mely amig saját nemzeti érdekeit védte és minden vonalon érvényesíteni ügykezett, — őre, védője volt az európai kulturladának is.

Es vajjon tekinthető-e pusztán sovinizmusnak az a magyar, ősi erényekhez, a nemzeti jelleghez való ragaszkodás, melylyel ez a nemzet hazájában magának supremáciát biztosítani törekedett?

A sovinizmus fogalmából ki van zárva a türelem minden idegennel szemben. A sovinizmus csak azt türi meg, ami nemzeti. Azt követeli, hogy a haza földjen a gondolat, az érzelem, a nyelv, minden, minden csak kizárólag nemzeti legyen és idegenkedéssel fordul el mindentől, amin nincs rajta ez az erős nemzeti jelleg.

Hát vajjon ily szellemben akarja vagy akarja-e érvényesíteni a magyar az ő nemzeti individualitását?

Nem éppen abban kulminált-e az ő nemzeti rokonszenvesége a vele egy hazában lakó idegen származású elemekkel szemben, hogy szokásukat, erkölcsüket, faji jellegük megnyilatkozását mindenkor tiszteltben tartotta? Hogy sem a faji, sem a nyelvi, sem a vallási különbözőségeket soha elére nem állította, soha nem üldözte? Ellenkezőleg: e különbözőségeket szemben — amennyiben az állami egységgel ellentétben nem állottak — törvényes jogokat, majduem kiváltságokat biztosított.

Megferne-e ez az eljárás a sovinizmus mellett?

Nem!

A magyar nemzet nem is volt soha sovinizta, nem is az.

Csak félreismerték, félremagyarázták benne azt a szinte példátlan ragaszkodást, azt a bannalatos, minden más érzelmet fölé helyezkedő hazaszeretetet, melylyel vérrrel szerzett, vérrrel táplált, véráldozatok árán lennartott szent földjéhez gyökerezett. Azt a megtörhetetlen ragaszkodást a haza szent rőveléhez, mely idegenné tette előtte az egész világot, mely nem engedte, hogy idegen földön, idegen levegőben boldog lehesen; mely a magyar hazát most is visszahozza az idegen föld leguranyosabb jöletéből is ide: a hazai rőközvé verejtékéni, nehezen megazerezeni a mindennapi kenyert.

Uh, titkos, hatalmas varázsa volt ennek a verejtékes kenyérnek, melyet az őök vere termelt! Dragább nekünk az itthoni verejtékes fekete talat, mint az idegen föld mézes kalácsa. Nekünk e szent földön kívül csakugyan nincs élet. Mindenünnen visszahoz bennünket a szívünkbe gyökerezett, a vérünkbe ivódott hazaszeretet. Itt el-türünk minden; dolgozunk, kínlódunk, nélkülözünk, lemondunk, inséget szenvedünk s mindez csak növeli ragaszkodásunkat ehöz a szent föld-höz; ellenben a külföld jöletében, az örömek zajában, a gyönyörök gondtalanságában is el-emész bennünket a honvágy.

Nem gyűlöljük az idegen földet; tudjuk szeretni az idegen népeket, nemzeteket is; de a magunkéért élünk, halunk.

Hat ki veheti szemünkre azt, ami eráy? Ki vádolhat bennünket jogosan ezért a példátlan hazaszeretettel, mely lehetővé tette, hogy rokotalanul is megmaradtunk, fenntartottuk magunkat, mint rokotalan nemzet, mint „a népek nagy ocajának hullámától vert sziget.”

Nem a sovinizmusban volt erőnk, hanem a hazaszeretében, mely mellett oly példás szelidséggel, türelemmel megért mindenkor az általános emberszeretlet. Ez is ősi erényeink közé tartozott és mi hazaszeretötünk mellett ezt is példásan megőriztük.

Nem gyűlöljük az idegent, sőt szeretettel, rokonszenvvel viseltetünk minden törekvés iránt, amely az általános emberszeretlet magasabb eg-ményeit írta lobogójára.

A hazánkban lakó különböző fajok, különböző

Nagymama utána.

— „De Károly, edes fiam, csak nem maradsz itt?”

— „De biz, eszem ágában sincs tovább menni, mikor itt jól erzem magam!”

— Hát ezért tetik az utazást, ezért adtuk ki a sok pénzt? Hallhatod ezt odahaza is!”

Apa nem tárgyolt és folyt a vita.

En ezalatt szép lassan tovább sétáltam és mikor visszafordultam, hogy újra a csárdához térjek, vettem csak észre, hogy nem találók vissza.

Szent Isten, hogyan megijedtem!

Néztem, szaladtam, kerestem eredménytelenül. Végre észrevettem, hogy egy elegans ur folyton mellettem jön.

— „Bár csak megszólítana!” — imádkoztam.

Mert én nem mertem megszólítani.

A szerencse kedvezett.

Ő megszólalt.

Megkérdezte, hogy kit keresek.

En mindent elmondtam, s ő megígérte, hogy elkísér a csárdához.

Mentünk már vagy tíz percig a egyszerre a kaphoz értünk.

„Nos, — mondá — „ha már a kijáratnál vagyunk, haza visszam nagyádat kocsimon. Kedves nagyamamja bizonyosan már haza ment.

En nem mertem ellenkezni, mert nagyon barátságos volt.

De ime egy sikoly:

— „Katuska!”

Megfordulok.

— „Nagymama, edes nagymama, csak hogy itt vagy!”

A nagymama szemei rémüllettel meredtek rám és még jobban kísérföme.

Akkor láttam, hogy fekete szalon kabát volt rajta!

Az én igazán kedves, elegans barátom egy meghajással állt.

Miután minden rendört, minden ört megszólítottunk, nagy nehezen eljutottunk a szegedi oszárdához.

Apa ott ült, körülvéve a cigányoktól, lefegyverkezve késsel, villával. Előtte egy tal halászle.

Habár nagyanya védekezett, mi is ott maradtunk és mondtam: ez volt a nap legkellemesebb része!

A cigányok elhúzták: „Mifüstölög ott a sikon!” és teljesen egyet értettünk a dallal.

Edes Erzsím, már alig várom, hogy haza jus-sunk. Sohas tudnám megválni ezt az életet.

De azért a kiállítás mégis csak gyönyörű és Budapest is, ő olyan nagyon szép!

A viszontlátásig ülei-csók!

sirig hű barátánód:

Kata.

nyelveket beszélő honfiai erkölcsének, szokásainak, megörzött jellegének tisztelgésben tartásáért példát adunk és adunk arra, hogy lehet a házhoz ragaszkodni végtelen szeretettel az idegen jelleg gyűlölete nélkül is.

Bátrán kiállunk mindenkor a művelt, haladott nemzetek itélőszéké elé.

Ha a magyar nemzet tisztázados életében csak egyetlen mozzanatra is rá tudnak mutatni, amikor a mi bámulatos hazaszeretelünk ellenmondásba keveredett volna az általános emberszeretettel — amikor mi másként, mint jogos övédelemből, vagy jogaink biztosítása érdekében idegen nemzet ellen fejtve emeltünk volna: ha mióta az európai kultúrához simulunk, csak egyetlen szer is fejtve ragadtunk volna oly örekvés ellen, mely az általános haladás, az általános emberi érdekek színvonalát tüsté ki: s az am dobják ránk az itélet köveit.

De ha tisztázados multunkban nem találunk — aminthogy nem is találhatunk — ilyen mozzanatot, akkor adják meg nekünk azt az elismerést, amelyet méltán kiérdemeltünk. Vagy am ne adjanak elismerést sem, mert hisz bennünk minden elismerésnél jobban boldogít a nyugodt nemzeti öntudat; de legalább hazaszeretelünket, e drága, szent földhöz való ragaszkodásunkat ne kérszjeljük el sovínizmusnak! Ismerjék be, hogy mi mindhalálig ragaszkodunk ugyan hazánkhoz, nemzetünkhez, de köztünk — pedig ugyancsak heterogen elemekből szervezett állam vagyunk — sem a faji, sem a vallási gyűlölettel teljesen meggyökereszeni nem bírt soha. Mindenkor tisztelgettel hajoltunk meg a törvénybe biztosított jogok előtt.

Ismerjék be, hogy mi a hozzánk, közénk telepedett idegeneknek nemcsak hazát, de a magunkéval teljesen egyenlő jogot is biztosítottunk s abból soha egy porszemnyit el nem vettünk.

Ismerjék be, hogy amily példátlan volt minden hazaszeretelünk, éppen olyan példás volt (s e tekintetben bátrán versenyre kelünk a legműveltebb európai nemzetekkel) általános emberszeretelünk, melyvel majdnem minden küzdelmünket az általános emberi jogok színvonalára emeltük.

Ismerjék be, hogy ma is minden nemzeti törekvésünkben a hazai és általános emberszereteti géniuszai ölelkeznek.

## Tanúgy.

### Felekezeti tanítók közgyűlése.

A szombathely-egyhásmegyei rom. kath. tanító-egyesületi letelvényi köre 1896. év június hó 30-án Bánok-Szent-Györgyön az elemi népliskolában tartotta meg tavaszi rendes közgyűlést, melynek lefolyásáról a következőket írják nekünk.

Gyűlés előtt a kör tagjai az Istenházában „Veniszanczi”-ra mentek, hogy forró fohászukat a Mindenhatóhoz felmelve, a kör tagjaira és annak működésére az Égből áldást kérjenek.

A gyűlés d. e. fél 11 órakor vette kezdetét. Jelenvoltak: Főtiszt. Laskovics Ferencz letényei esperesplébános, kerületi tanfelügyelő, tiszt. Desics Géza bánok-szent-györgyi káplán, Kovács Sándor letényei kántor-tanító, körelnök, Neupauer István tót-szerdahelyi főtanító (a kör jegyzője, Kutor János bánok-szt.-györgyi k.-tanító pénztáros, Makovszki Géza tót-szent-mártoni, Heckenást Károly erdőstai-, Fehér Jenő polai-, Stitz Pál bánok-szent-györgyi-, Szauter E. Ernő rigyácsi-, Halassy Gyula csornyföldi és Tóth Gyula letényei tanítók, mint a kör rendes tagjai. Tiszt. Borsódi János letényei káplán, Tari Anna tót-szerdahelyi, Németh József kerka-szent-miklósi Keller József és Ilóbor Lajos becehelyi tanítók, mint vendégek.

A gyűlés tárgyai voltak:

I. Kovács Sándor körelnök melegen üdvözlő főtiszt. Laskovics Ferenc letényei esperes-plébános, kerületi tanfelügyelő, szép válogatott szavakban ad kifejezést, hogy őt az Isten hosszas betegségtől megszabadította s kívánja, hogy az Ég uralta meg még igen hosszú időn át, úgy az egyház, mint a tanúgy erős oszlopát, a legjobb egészségben.

Szűnni nem akaró eljenzések közt kéri a Mindenható áldását a kör működésére, egyben üdvözlőlvén a megjelenteket, a gyűlést megnyitottak nyilvánítja.

Ez után Makovszki Géza tót-szent-mártoni tanító bejelenti Csukás Márton tót-szent-mártoni tanító elhúyát, mire a kör tagjai, jegyzőkönyvileg

egyhangulag részvétüket fejezik ki s a megboldogultnak édes pihenőt kívánnak a őt a tagok sorából — kegyelettel — törölmi határozórák.

II. A kör rendes tagjai: Desics Géza bánok-szent-györgyi segédelekez vételeit föl.

III. A kör öszi gyűléséről felvett jegyzőkönyvet Neupauer István a kör jegyzője, olvasva föl, mit a kör egyhangulag elfogadva, helyesnek talál s körelnök által felkéri: Stitz Pál és Tóth Gyula tagtársak által hitelesítetett.

IV. Fehér Jenő polai tagtárs felolvassa a „Példaadás és szoktatás” című értekezését, mely zamatos magyarsággal a legnagyobb gondal volt írva. Erte általános közönetet és dicséretet szavaztatott.

V. Kovács Sándor letényei kántor igen érdekes, figyelmet lekötő, gyakorlati előadást tartott a „macskáról”. Csekély bírálat után, ezen igazán sikerült előadásért egyhangulag közönetet és dicséretet szavaztatott.

VI. Kutor János bánok-szent-györgyi tagtárs felolvassa a központból érkezett jegyzőkönyvek egyik példányát, ez tudomásul vétetett, a többi példányok pedig a tisztviselő között kiosztattak.

VII. Pénztáros számadásának felülvizsgálásával Makovszki Géza és Heckenást Károly tagtársak bizattak meg, melynek állapotáról az öszi gyűlésen általuk jelentés teendő.

VIII. Tagsági díjak beszédese eszközölte Kutor János a kör pénztárnoka által.

IV. A gyűlésről elmaradtak: Jungmayer Ignác tót-szent-mártoni, Sövegjáró Móríc szepetneki plébános, Steiner Károly tomaföldi, Harasztovics Károly széc-i-szigeti, Werner Boldizsár ölfárci, Kovács László szepetneki, Vidák György várföldi-, Wilmáti Lőrincz lovási-, Tóth Ferenc felső-szemeyei és Peintler Ferenc kerka-szent-miklósi tanítók, mint a kör rendes tagjai.

X. A jövő évi gyűlésen megtartandó gyakorlati előadásra kijelöltettek: Heckenást Károly erdőstai és Makovszki Géza tót-szent-mártoni tagtársak.

XI. A folyó évben megtartandó rendes öszi gyűlés idejéül szeptember hó, helyéül pedig Leténye jelöltet ki.

XII. Kovács Sándor körelnök előterjeszti, hogy Veik Károly nemes-magasi kántortanító az ott dühöngő tűzvesznek önfeláldozással esett áldozatul, a lángok martaléka lett, ki népének úgy is, mint tanító, úgy is, mint tűzoltó-lőparancsnok, igazi szeretelét és tisztelget a legnagyobb mértékben bírta, s iratja is őt községének kicsinye és nagyja. Ezen szerenéselöl kimúlt kántoruknak egy teljesen árva leánya maradt hátra — ki is már a tanítónőkezdésbe jár s hogy tanulmányait folytathassa, a központ segélygyűjtést indított meg részére — s a kör elnöke indítványozza, hogy segítsék az árvt! A körelnök ezen előterjesztését mély benyomással veszi tudomásul a kör s egyhangulag kimondja, hogy tagkörelnök által bocssajássék ki minden egyes tag részére gyűjtőív s az annak alapján befolyt összeg körelnök kezébe folyó évi augusztus 1-ig beküldessék, ki azt az illetékes helyre beszoigáltatja.

XIII. Neupauer István a kör jegyzője előterjesztésére általánosán, határozatilag kimondatik hogy a központi bizottság köbejöttével mozgalom indítássék az iránt miszerint a tanítóknak a „Millennium” éve 5. eseten 3 évbe számítás-sék a nyugdíjok.

Ugyancsak ez alkalommal indítványozza, hogy a „Millennium” esztendőjében a gyűlésekről felvett jegyzőkönyvek nemzeti keretbe foglaltassanak s egy a központba felküldendő, valamint a kör jegyzője által örszött jegyzőkönyv a jelen levő tagok által saját kezűleg aláírassék. A kör ez indítványt erős eljenzések közt egyhangulag elfogadta.

Több tárgy nem lévén, miután körelnök a jelenlevő szives túrelmet megköszönte, ezen igazán érdekes gyűlést d. u. 1/1 órakor befejezettek nyilvánította.

Gyűlés után d. u. 1/2 órakor e helybeli nagy vendéglőben barátságos társas ebéd volt, a melyben a gyűlésen jelenvolt tagok és vendégek egy-kettő kivételével résztvettek. E társasébed rendezése a helybeli kántortanítónak: Kutor János urnak, ki egyszersmint a kör rendes tagja és pénztárnoka is, köszönhető. Ámbár őt a rendezéssel senki még nem bírta, gyűlés előtt listára vette már a társas ebédre részt vevő tagokat. Hogy a társas ebéd az összes jelenlevők a legjobb hangulatban voltak, az szintén Kutor

ur érdeme, mert volt ő oly szives, hogy tagtársai között az ebédre nem jelent meg, noha erre őt a körelnök személyesen meg is hívta, s ez okból Kutor ur lakására is elfaradt. De fájdalom ezen kedélyállapot nem soká tartott, ami szintén Kutor ur érdeme, mivel ő az ebéd befejezte után, midőn már a társaság oszladozni kezdett, becses látogatásával tisztelte meg kártársait. Ekkor a kör jelenlevő összes tagjai megbotránykoszassuknak adtak kifejezést az ő eljárása felett s fájdalommal konstalták a tényt, hogy Kutor ur az ő tagtársait nem melláta arra sem, hogy közöttük az általa rendezett társasébeden részt vegyen. E kis incidenset lezámítva, megint a legjobb kedélyhangulattal, az egész társaság, a letényei zenekar közreműködésével, a „Hymnust” énekelték el. Utánna táncra perdültek egyesek, közben pedig felköszöntöket is mondtak, míg végre alkonyatkor köszönetet mondva a vendéglősnek az izléses ételek- és italokért, az egész társaság kocsiára ülve, jókedvűen hajlott ki Kutor János kántortanító, a kör rendes tagja és pénztárnoka által nevezetessé tett Bánok-Szt-György községből, sietve édes otthonukba.

## Tollfuttában.

Nagykaliberű férfiak jártak közöttünk legutóbb.

Már a kronologiai rendnél fogva is, (így talán Ugron Gáborék sem haraguznak meg érte) előben Frigyes főherceget említem.

Vele különben a „cibil” világban nagyon kevés dolga volt. Ő sem sovároghatott erősen aféle polgári ölelkezésre, mert ki volt jelentve, hogy semmifele fogadtatás, tüntetés ne legyen.

Mindamellet Lengyel Lajos, városi főjegyzőnk, mint helyettes polgármester, eleget akart tenni a hatósági udvariasságnak és maga mellé vevén Nagy Dezso tanácsost és Farkas Ferenc helyettes főkapitányt, tisztelgeti nála a város nevében.

A főherceg igen barátságosan fogadta a küldöttöket és a mi csendes-kuruc (de mégis csak kuruc!) főjegyzőnk magyar üdvözlő beszédjére magyarul válaszolt, habár — az európai béke színvonalán álló főherceg kissé hadi labon áll a magyar nyelven.

Ezt maga is kijentette, de erősen hangsúlyozta, hogy ő folyton tanul magyarul, csak hogy kissé nehezen meg.

Enek ezután a mi „gemülich” Farkas bácsink, a helyettes főkapitány, nyomban huzáros módon magyarázatát is adta.

— Azért van az fenészes uram, mert a pozsonyi németek között, a Kraxelhuberek hazájában lakik.

— Ah nem, kérem! — mondta mosolyogva a főherceg. — A pozsonyi fataláság már teljesen magyar. Csak a régi öregek beszélnek németül.

— Most már meglehet, fonsészes uram! — szolt a mi Farkas bácsink, — hanem, mikor én ott jártam, mint huzár, akkor bizony csupa sdbok voltak.

A főhercegen feltűnően tetszett a huzáros szókimondás és tovább beszélgetett a küldöttséggel. Kifejezte, hogy neki Nagy-Kanizsa nagyon tetszik; igen szépen haladó, szépülő város.

— Halad, halad fonsészes uram! — jegyezte meg a főjegyző — de csak lassan, ahogy bírjuk.

— Ez is elég szép! — mondta a főherceg! — Ugy-é bár a lakosok itt mind magyarok? Vagy horvátok is vannak?

Farkas bácsi adta meg a választ.

— Itt nincsenek, hanem a szomszédságban, Muraközben.

— Igen, igen — szolt a főherceg — tehát onnan kapja az ezered a horvát legénységet. Nagy-Kanizsán csak magyarok vannak.

— No de azért egypár német, sváb itt is van, — tisztázta a dolgot a mi szelid Farkasunk.

Ez a magyaros, keresetlen őszinteség, úgy látszik: nagyon megtetszett Frigyes főhercegenek,

mert mikor az állomási csarnok Perronján megpillantotta helyettes főkapitányunkat: ott is nyomban feléje fordult, kezét nyújtotta neki s barátságos szavakkal, kényszerítással bucsuzott el a svábokkal hadi lábón álló „gemütlích“ magyartól.

A békes katonai nagyság után jöttek a háborús civil-politikusok Ugron Gábor vezérére, aki az ő kedves „Kapisztrán Jánosát“, Hévízy Jánost — több képviselőtársával együtt — elkísérte kerületébe.

Vasárnap délután 4 órakor tartotta meg beszámoló beszédjél Hévízy János a kerület országgyűlési képviselője, a Széchenyi-téren. Utána azután beszélt még Pizmány Dénes, Förster, Aurel, Ugron Gábor és Sima Ferenc is.

Ezeknek a „negyvennyolcas“ demokrata civil-nagyságoknak már nem aféle szelid, gemütlích farkasokkal volt dolguk. Mert Kis-Kanizsáról bevonult Hegedűs Laci, (aki már maga is elég véresszájú néppárti farkas) néhány orvosi néppárti elvtárral. Meg ott volt Horváth Honor, ferenczrendű szerzetes, aki szintén Kapisztránra pályáz, csak hogy a néppártnál.

Ezek azután Hévízy beszédje közé hamisítatlan néppárti „szellemziporkákat“ erogáltak.

Hanem bizony, mikor Ugron Gábor keresztvizet bocsátott a néppártra és azt kérdezte, hogy hol voltak huszonöt éven át azok a tisztelendő urak, akik most néppárti agitátorok? támogattak-e a nép igazáért küzdő ellenzéket? — akkor Hegedűs Laci és elvtársai olyan forma mozgást csináltak kezeikkel, mintha Horváth Honor tisztelendő atyának minisztrálva, a „Confiteor“ derekát mondták volna:

— Mea culpa, mea maxima culpa!

Hegedűs Laci, a kis-Kanizsaiak modern Dózsaja, Ugron Gábor beszédje után lecsüngő bajszszal bandukolt hazafelé. Eszébe jutott, hogy csak egy esztendő előtt is milyen tüzes vitéke volt ő a negyvennyolcas lobogónak, és most.....

A vasváriakra gondolt, akik Zichy Nándor gróftól nem dikciót, hanem tenyészbikákat kértek a községek számára.

Homlokát ráncolta és megállította egy pillanatra a vele haladó elvtársakat.

— Uraimék! Ezterhízy Miklós Móríc gróf kitűnő birkaenyésztő. Mit gondoltok: nem volna jó, ha mi azt irnánk neki, hogy ő ne is fáradjon le a kerületbe programbeszédet tartani, hanem küldjön jó tenyész-kosokat?

Horváth Honor tisztelendő atyánk ravaszán mosolygott.

— Soha se bánja Laci bácsi! Itt a birkaenyésztés már egészen fölösleges.

## H I R E K.

— **Stefánia főhercegnő Balatonfűreden.** Stefánia özevgy trónörököséné, kedden délelőtt 10 órakor a Baross hajón érkezett Balaton-Fűfödre. A főhercegnőt a hajóállománál Fehér Ipoly pannonhalmi főpápa, Halbkapát, dr. Huray, dr. Mangold, Roboz kis. tanácsosok, Pokorny és Janda bencések fogadták, akik aztán a főhercegnőt kalauzolták.

— **Hivatalvizsgálat.** Tóth László kir. törvényszéki elnök múlt hó 27-étől egész f. hó 1-ig a felügyeleti alatti aló-kezszthelyi járás bírói ügyvizsgálatát teljesítette. Jul. 4-én ugyane célból Letenyére utazott.

— **A honvédség köréből.** Zurna Károly cs. és kir. vezérőrnagy a 82-ik honvéd-gyalogdandár parancsnoka a honvédek felett szombaton tartott szemle alkalmával a csapatképes és megtartás felett Csallány Géza ezredes parancsnoknak dicserő elismerését nyilvánította. Zurna tábornok a vasárnap délelőtti bécsi vonattal ismét Kőrmentre utazott. — Szerdán e. hó 8-án éjjel 11 óra 34 perckor Károlyvárosi teli Forinyák Gyula cs. és kir. lovassági tábornok honvédségi adlatus városunkba érkezik és csütörtökön dele-

lőtti szemléit tart a honvédség felett, délután pedig tovább utazik.

— **Tanítók fizetésemelésé.** A nagykanizsai községi elemi-iskolai tanítók fizetés-emelésért és a szolgálati viszonyuk rendezéséért folyamodtak a községi iskolaszékhöz. E kérvényt az iskolaszék egy öttagú bizottságnak adta ki javaslatlételre. A bizottság f. hó 7-ikén tartott ülésében a javaslatra nézve megállapodott. E szerint a beválasztandó tanítók mindjárt 400 frt fizetést és 60 frt lakbért kapnának. A segédi minőség csak egy évig tartana, de ezt a fizetést huznák 5 évig. Öt év után fizetésük 500 frtra és 150 frt-lakbért emeltetnék, mely időtől kezdődnek azután az ötödéves pótlék számítása. Az iskolaszék bizonyára egyhangúlag elfogadja a bizottság javaslatát, mert a tanítóság iránt az évzáró vizsgálatokról nyert s nagyon szép eredményről tanuskodó jelentések folytán az iskolaszék tagjai általában elismeréssel vannak. A rég-őhajtott, de az előbbi rendszer mellett már egy ízben megfeneklett reformhoz bizonyára a városi képviselőtestület is hozzá fog járulni, hogy az ezredévet a város tanítóságára nézve is emlékeztetéssé tegye.

— **Sport-versenyek Keszthelyen.** A keszthelyi csónakozó-egylet szombaton nem épen kedves idő mellett tartotta meg csónak- és uszó-versenyét, mindamellett a verseny- és az ezt követő táncmulatság egyaránt sikerültek mondható. A négyezredes versenyben egy kormányossal győztesek lettek: Mittwey Dénes, Körmenty István, Schöffler Gusztáv, Kocsis Lajos és Györfly Zoltán s elvitték az egyet díjet: egy pompás ezüst serleget, azonkívül mindenik győztes ezüst érmet kapott. — Az uszóversenyek az első díjat (ezüst szivar-tárcsa) Csorvács Kálmán, a másodikat (csikóbőrös kulacs) Reichl Richárd, a harmadikat (ezüst foganyitvány) Matis Gyula nyerte el. A hölgyek szandán versenyéből az első díj (szalaggyűző) Strausz Irmának, a második díj (kínai ezüst tűkör) Révai Ilonának, a harmadik pedig (egy szép emlékkönyv) Imrik Amaliának ítéltetett oda. — A párevezős versenyben, kormányos nélkül, Mittwey Dénes lett a győztes, ki egy gyönyörű ezüst tintatartóval díjaztatott. A győztesek szives ovaciókban részesültek a közönség részéről, valamint dr. Illés Ignác is a vigalmi bizottság elnöke, kinek lelkes buzgalmánál volt első sorban is köszönhető a szép ünnepély, melyet a Hullám szállodában tartott táncoszerencsés zár be.

Vasárnap tartott meg a Balaton-Kerekpár-Egylet által rendezett kerekpár verseny a következő eredményvel: Ház verseny (a B. K. E. tagjai részére) Vanyarczól Keszthelyre s é. l. kilom. Vörös Lajos első 9 p. 14 mp. Schweiger Leo második 9 p. 15 mp. Hoffmann Lipót harmadik 9 p. 20 mp. Fisch Vilmos negyedik 12 p. 2 másodperc. Satrdl Andor ötödik 12 perc és 30 másodperc alatt írték meg az utat. Vendégek versenye Balaton-Edericától—Keszthelyre 15 kilométer. Elsők: Puntigam Lajos (Győr) Mr. Savary alnév (Szombathely) között holt verseny volt, amennyiben a két bravuros bicyklistá egy időben 30 perc és 5 másodperc alatt értek a célhoz; a versenybírók méltányolva a szép eredményt egyformán első díjat: tisztelődíjat ítélt mindkettőnek; harmadik: Mandelényi István (Balaton K. E.) 32 perc, negyedik: Csillag Aladár (Zala-Egerszeg) 34 perc, ötödik: Fekete József (Hungaria—Nagy-Kanizsa) 35 perc alatt értek be. Megjegyzendőnek tartjuk, hogy Fekete a legnehézebb és idegen géppel versenyzett. A verseny után 6 órákor virágorsó volt a balatoni sétányokon, melyen már több, nem versenyös bicyklisták is részt vett. A nagykanizsai „Hungaria“ kerekpáros Sport-egylet öt taggal volt képviselve; képviselve voltak továbbá: a salaezerségi, a szombathelyi „Szavaria“, a zala-szent-grothi „Fecske“ budapesti és győri-kerekpár-egyletek. A virágorsó iránt a hölgyek körében volt a legnagyobb érdeklődés; egy egy szál virág kellemes emlékként fogadtatott, a ki pedig kosarat kapott, felejthetetlen emlékek tekintet az. A virágorsó után csónakba ültek a sportlások és egy kis séta után a Balaton taván, este pedig a Hullám szállodában tartott táncosmucsa egyesítette

őket harmonikus barátságban. A félköszöntők mindegyike lelkes éljenzéssel fogadtatott és emelte a kitűnő hangulatot, melyet csak azon körülmény rontott meg, hogy a vidékiek egy nagy része 10 óra után távozni volt kénytelen; a távozók az igazi vendégszeretet és a collegialis előzékenység legzsebb emlékeit vitték magukkal. A Balaton-Kerekpár-Egylet, melynek ez volt első nyilvános sötője teljesen beérte az elért sikerrel, melyet Herceg Herman őrnagy az egyet derek elnöke, Hoffmann Gusztáv az egyet levekegy titkára és Fisch Soma az egyet farsadégot nem ismerő tagja, igazán elismerést érdemlő módon mondottak elő. Ilyen előharcosok mellett a győzelem sem maradt el.

— **A pécsi bicykli club,** mely az amatőr-kerekpáros fejlesztését tűzte ki főfeladatát ezen szép cél eléréseért e hó 19-én a „Dunántúli megyék és Bács megye“ amatőr-kerekpárosi részére pályaversenyeket rendez. A pécsi bicykli clubnak a mai kornak megfelelő, igen modern berendezésű, a külföldi híres pályák mintájára épült pályája van. A verseny 8 futamból áll. Az ünnepes sorrendje: július 19-én délelőlt 10 órakor villásreggeli a Nemzeti Casinó vendéglőjében, d. u. 3 órakor a versenyek kezdete. A versenyek után esti 8 órakor táncos ebéd a „Vadember“-szálloda nyári helyiségében s a versenyzők ünnepélyes kiosztása.

— **Bedőrés.** Schlaminger Mártonné magyar utcában levő üzletének oldalfalát a szomszédos udvarból áttörték és a betörők így behatoltan a boltba, egy zart nőből 75 forint készpénzt elvitték. A gazemberek tán nem számítva ily nagy összegre, a kényszerbeli zsákmányt teljesen beérték és a boltban felhalmozott portékához hozzá sem nyúltak. Az „ismeretlen“ tettesekkel a rendőrség mielőbb szerelne ismerettségét kötni, miért is erőlyesen nyomozza őket.

— **A varázsló cigánymasszony.** Tóth, váci korcsmáros vállalkozott arra, hogy egy kis-Kanizsai kovácsnak Sancon műhelyt állít. Foglalkozásában, mely 15 forintban állapított meg, a kovács átadta Tóthnak a tehenét. Tóth hosszasan élvezte a foglaló folyó kamatait, a műhely felállításáról azonban megfeledkezett. A dolog perre került és egy dőt el, hogy 35 forint befizetése ellenében a tehen Tóthnak ítéltetett oda. A kovácsnál folytatás iradta a tehenét, egyezsre csak mint menő anygal megjelenik nála egy cigánymasszony, ki megígéri neki, hogy vissza varázsolja az üres istállóba a tehenét. Igérete beválthatásához a következő kellekre volt szüksége: 3 szines felső ruhára, ugyanannyi fehér alsó ruhára és ingre és két fehér lepedőre. A cigánymasszony összecsomagolta a ruhanevelket, de távozás előtt még három zsákot kért és pedig a következőkkel: egy zsákkal a tehen, a másodikkal Tóth korcsmáros a harmadikkal pedig a kovácsné száját kell bekötönie. A kovácsné napokon át várta tehenét, de his az istálló csak üres maradt és minthogy a szája sem kötött be, elment a rendőrséghez és jelentette a cigánymasszonyt, kit a rendőrség csakhamar kézre is kerített és átadta a királyi törvényszéknek, hol varázslás miatt törvényt loznak felelte ülni.

— **Figyelmeztetés.** A helyben állomásos m. kir. 20-ik honvéd gyalogezred legénysége f. évi július hó 10-én és 11-én délelőlt Kis-Kanizsa—Szeptenek—Bajcsa és a Principális kanális által határolt és szokott löterületen harcszerű céllövészetet tart. Erről a közönség minden szerencsétlenség kikerülése végett oly figyelmeztetéssel értesítettek, hogy a jelzett területek 6000 lépésnél közelebb ne tartózkodják és ne közeledjenek. Nagy-Kanizsán, 1896. július 7-én. A rendőrkapitányaság.

— **Tűz.** Folyó hó 5-én reggel Nagy-Kanizsa város VII. kerületében Bregovics János árvai tulajdonát képező pajta ismeretlen okból kigyuladt és az alkalommal Gudlin György szomszédos pajtája is elégett. A gyorsan megjelent tűoltóság, minthogy a közelitől kárában víz elegendő volt, csakhamar gátolt vetett a tűz továbbterjedésének.

## IRODALOM.

— **A Milleniumi kiállítás látogató közműveltség** különös figyelmébe ajánljuk a következő „Milleniumi Kiállítások“ Gelléri, Milleniumi kalauz 50 fr. Ezeréves Magyarországi múltjából és jövőjéről számos képekkel 1 frt. Ugyanaz német nyelvűen 1 frt. Boros: Milleniumi kiállítás kalauz 50 fr. minden verője 500 koronát



kap. Ha a kiállításra utasít- vagy ott tartózkodása alkalmá-  
nál bácsot éri, **Palóczy Budapest és Ezredéves kiál-  
lítás** Budapesti utasítója vaszonba kötve tervrajzzal és  
számos képpel 1 frt 20 kr. Budapest és az ezredéves  
kiállítás. Képes utasító számos képpel és tervrajzzal 50  
kr. — **Budapest tervrajza** madártalvól a több épü-  
letek rajzaival 1 frt. — **Budapest tervrajza** a kiállítási  
terképpel 50 kr.

— **Munkácsy Mihály. Árpád bonfoglalása.** Ke-  
rettel együtt 182 cm. hosszú és 82 cm. magas. Színarany  
keretben, szőlő-lévéli díszítéssel. Diófa keretben bronz-helét-  
tel. I. sz. aranykeretben. II. sz. aranykeretben. III. sz. lakata  
vagy barna fényezett keretben (lakok számára). **Nándor-  
fehérvár fölmntése** Hunyady János és Rűpástrán  
altal 1456-ban. Feltette **Osilbia J.** Kerettel 1 m. hosszú és  
73 cm. magas. Aranyozott antik keretben. **Zrinyi Miklós**  
kirólkána Szigetvárból. Kerettel 1 m. hosszú és 73 cm.  
magas. Aranyozott antik keretben. **Festay Árpád.**  
„Árpád és a vezérek” és „Aldonát Hadurnak”.  
A „Magyarok bejövetel” e körképnek részletei. Kerettel  
együtt 120 cm. magas. Mindégik kép: Színarany-keretben,  
szőlő-lévéli díszítéssel. Diófa keretben, bronz-heléttel. I. sz.  
aranykeretben. II. sz. aranykeretben. III. sz. aranykeretben.  
**Conceptio immaculata. Murillo** festménye után.  
Készült rézmetszet. Kerettel együtt 120 cm. magas és 93  
cm. széles. Arany elülső állított fekete keretben. **Madonna**  
**Sixtina.** Rafael festménye után készült rézmetszet. Keret-  
tel együtt 120 cm. magas és 93 cm. széles. Aranyelülső-  
állított fekete keretben. **Madonna. Ebert** eredetije után  
készült színyomat. Kerestül 116 cm. magas és 93 cm.  
széles. Aranyozott antik keretben. **A menyasszony Álma.**  
**Martens** eredetije után készült színyomat aquarrelmodor-  
ban. I. sz. díszkeretben, 90 cm. széles és 70 cm. magas.  
II. sz. antik aranykeretben, 86 cm. széles, 74 cm. magas.  
**A menyasszony ebredése. Leifer F.** eredetije után  
készült színyomat aquarrelmodorban. I. sz. díszkeretben,  
90 cm. széles és 79 cm. magas. II. sz. antik aranykeretben,  
86 cm. széles és 74 cm. magas. **Ó felsége I. Ferenc**  
**József.** Díszes aranykeretben. Egyedüli rakat és képi-  
selőleg Nagy-Kanizsa és vidékére Fischel Fülöp könyv-  
késkedésében. Iul a képek megtekinthetők és esetleg rész-  
letekre is megrendelhetők. Vidékre csomagolásért saját  
költségeinket számíttjuk.

— **Budapesti napilap** most annyi van, hogy a vi-  
déli ember szinte zavarta jön, melyiket járassa tulajdonké-  
pen. A legtöbb azonban pártpolitikai, az is a választás a  
lapok között éppen nem nehéz, ha egy független s minden  
iszében demokrata napilapot akarunk járni. A „**Magyar**  
**Hirlap**” ama kevés lap közül való, mely semmiféle part-  
érdeknek nem áll szolgálatában. A kormányval szemben  
éppoly független, mint az ellenzéki pártokkal szemben és  
nincs más meggyőződése, mint a saját meggyőződése, nincs  
más érdeke, mint az országé. Ezereskedésében **Horváth**  
**Gyula** partonkívüli országgyűlési képviselő **Fenyő** Sándor  
felelős szerkesztővel egyetemben nem tartoznak semmiféle  
politikai vagy társadalmi elköttés és ez a „**Magyar Hir-**  
**lap**”-nak könnyűvé teszi a bátor szókimondást és nyílt  
állásfoglalást szemben mindazzal, ami Magyarország magyar-  
ságának függetlenségének és liberalizmusának kárára valik.  
A „**Magyar Hirlap**” ennek is köszönheti politikai súlyát  
és nagy népszerűségét, olvasottságát. Zsurnalistikailag a  
„**Magyar Hirlap**” magasán felelt az a legtöbb napilap-  
nak. Tárcái szellemesek és szórakoztatók. „**Társaság**”  
rovata a humornak van szentelve. „**Kiállítások**” meséi  
rövid napokint közli érdekes és mulattató dolgokat. Új  
donaságai bővek és frissek. Hírszolgálatá egyáltalán a legto-  
kéletesebb. Nagy súlyt fektet a közgazdaságra és különösen  
a vidék érdekeire. E mellett számos értékes közvevényben  
részesül előfizető közönségét. Ragonyt könyvtárban adja  
közre, a „**Kis Világ**” e képes gyermeklapot ingyen küldi,  
csak szállítási költség fejében számít negyedévenként 50  
krt. A millenniumi albumot (100 oldalas nagy kötet) ugyan-  
csak díjtalanul küldi a negyedéves előfizetőknak; az „**Evszak**”  
e. illusztrált divatlapot féltáron negyedévenként 66 krt.  
kapják meg azok, a kik refoktálnak rá és a **Millenniumi**  
**lapközlőt,** mely utbaigazítja a vidéki embert Buda-  
penta, 20 kr. beklűdése mellett kaphatja az, a ki előfizet a  
„**Magyar Hirlap**”-ra, mely különben is kőszönség és öröm-  
mel ad választ minden felmerülő esetben a „**Szerkesztői**  
**üzenetek**” rovatban. Minde kedvezményekek mellett a legol-  
csóbb a „**Magyar Hirlap**” (negyedévre 3 frt 50, egy hónapra  
1 frt 20.) Mindozok megmagyarázzák, miért ajánljuk olva-  
sónknak, hogy a „**Magyar Hirlap**”-ra fűszöpnék elő. Az  
előfizetési öszszetek legcélszerűbben postautálványon küldhe-  
tők Budapestre, a Honvéd-utca 4. sz. újságházhoz.

**CSARNOK**

**Örületes szenvedélyből.**

— Amerikai bűnügyi történet. —

Németből fordította: **Hugauß Edé.**

(Folytatás.)

— Mikor?  
— Vagy három héttel később.  
— Mily körülmények között?  
Az irnok lehajtá fejét.  
Arca zavart lett és erős ideges reszketés fogta  
el. Eddig keresztbe tont karjait leejtő, kezét  
erősen összeszorítá, és felig csukott pillái alól  
oly piántással nézett a vizsgálóbíróra, a mely  
a feleletnek elengedését látszott kérni.  
— Uraim, mondá végre, kérem eme felvilágo-  
sítást elengedni.  
— Ez lehetetlen, mondá a vizsgálóbíró.  
Az irnok arca még halványabb lett, és gond  
teljesebb, mint az előt.  
— Uraim, önök egy nő nevének ez ügybe való  
bonyolítására kényszerítenek, mondá késedel-  
mezve.  
— Nagyon sajnáljuk, jegyzé meg a bíró de

ezen változtatni nem lehet..... Mi a neve e  
hölgynek?..

A fiatal ember egy haragos tekintetet velett  
rá és a pillanatban azon gondolkodtam, hogyan  
volt lehetséges, hogy arca nekem valamikor o y  
semmit mondanak tühettél fel?

Feszült várakozással vártam feleletét.  
Éz így hangzott:

— Leavenworth Eleonora kisasszony.

Midőn e név oly hangyomattal lett kimondva,  
mindenki mebhökkent.

— Csak Gryce ur tartott bizalmas beszélge-  
tést uja hegyeivel.

— Az illem és tisztet törvényei, a melyeket  
a hölgy iránt érzek, tiltják a bővebb jelentéstételt  
ez ügyről, folytata Harwell ur.

De midőn a vizsgálóbíró állhatatosan várt fe-  
leltre, keresztbe tona újra karjait, egy mozdul-  
lattal, mely nála mindig bizonyos elszántságot je-  
lentett, és halk kényszerített hangon beszélt.

— Az eset magában véve nagyon csekély  
volt. Azér kérem uraim, ne tulajdonítsanak neki  
valami nagy fontosságot. Három héttel ezelőt,  
egyik délután szokatlan időben dolgom akad-  
a könyvtárban. A midőn keresztül melek a  
szobán, a kandallóhoz tolkémert, a melyet az  
nap reggel ott felejtettem volt, a szomszéd szo-  
bában valami neszt hallottam. Minthogy tudtam,  
hogy Leavenworth ur nincs itthon, és azt gon-  
doltam, hogy a hölgyek őt elkisértek, azabad-  
ságot vettem magamnak utána nézni: mitől szár-  
mazhatott az. De mily nagy volt meglepetésem,  
midőn Leavenworth kisasszonyt revolverrel ke-  
zében, látta nagybátyja ágánál állani.

Azon gondolat, hogy valami indiskretiót kö-  
vettem el, zavartá lett és mar tovább akartam  
lopózkodni, midőn megfordult, észrevett és ma-  
gához szólított.

Midőn felszólításának engedve, hozzá léptem,  
kért mutasson meg a fegyvernek a kezelését.  
Hogy ezt tehessem, kézbe kellett azt vennem.  
Ez az első és utolsó eset, hogy Leavenworth  
ur revolvere kezemben volt.

— A kisasszony kérte a fegyver kezelésének  
a megmutatását; mit akpr ezzel mondani?

— Tudni akarta, hogyan kell megtölteni, irá-  
nyítani és kilöni.

A feledezés egy sugár, a cikázó villámhoz  
hasonló, ömlött el rogn a jelenlevők arcán.

Még a vizsgálóbíró is árult el némi indulatot  
és a fiatal, halvány arcu embernek hajtott alak-  
ját a meglepetés és rokoniszerv különös keveré-  
kével nézte, a mely magára a fiatal emberre,  
mint a jelenlevőkre is bizonyos benyomást teit.

— Harwell ur, kérdé végre, van még valami  
megjegyezni valója?

Az irnok szomoruan réza fejét.

— Gryce ur; sugár a reádörnek, mialatt ke-  
zemet karjára tettem s magam mellé ültettem.

Az Ágre, mit kelljen minderről gondolni?  
Kérdéseimre nem felelt;

— A vizsgálóbíró azonban föl fogja hívni a  
hölgyeket; ha kötelességének éget akar tenni,  
akkor sziveskedjék velem felsétálni és kísérje le-  
őket.

**6. Fejezet.**

A lépcsőkön felmenve, és a végzetes könyvtár-  
szoba előtt elhaladva, értem fel a második eme-  
letre.

Az utón meglóntottam azon vigasztaló szava-  
kat, a melyeket a meggyikolt unkahugainak  
voltam mondandó. Midőn ama szobának ajtaja

előtt álltam, melyben a hölgyek tartózkodtak és  
kezemet a kopogtatásra felemelém, hallottam,  
amint lenn egy tiszta zengzetes hang eme vég-  
zetes szavakat mondá:

— En nem állítom, hogy sajátkezűleg tetted;  
habár nem tudnék egy embert se, aki tehette  
volna, de én erősen hiszem és kötelességemnek  
tartom, ezt neked nyíltan megmondani, hogy  
szíved, lelked és akaratod gondolt ki mindent.

— Ki mondta ezt? ki tehette e rémitő vadat?  
sugtam megrettenve az engem kísérő detektivnek.

— Azt azonnal megfogjuk tudni, válaszolá rö-  
viden és miden kocogtatás nélkül felrántá az  
ajtót.

A legkellemesebb szinpompa tárult elem. Kék  
függönyök, kék szőnyegek, kék karpitok! Ugy  
éreztem, mintha az azurkek égből ereszkedett  
volna le egy darabka, szegény, sötét földünkre.

Az előttem kifejteti fényűzés által meglepetve  
és mezzavarodva, gyorsan beléptem, mert előttem  
egy eleven képet láttam, a mely kimondhatatlan  
benyomást tett rann.

Egy himzett atlasból készült nyugágyon felig  
fekvő helyzetben ült egy leány, földöntuli szép-  
séggel, de úgy látszott, hogy épen e leány volt  
az, ki az imént hallott szenvedélyes fenyegetést  
mondotta.

Szöke, halvány, büszke és nemes minden vo-  
násában, az őt részint körülvevő, részint pompás  
alakjáról leömlő crem-színű ruhában hasonli-  
tott a liliumhoz.

Szép homlokán, a mely szöke hajfonatok által  
volt körülveve, a legnagyobb bosszúság kinyomata  
feküdt; szemel haragosan villogtak.

Mialatt remegő baljával nyugágyának támaszt  
fogta, jobbajával egy a szoba háttérébe levő  
tárgyra mutatott.

Egész meglepése oly fejedelmi, oly meglepő  
volt, hogy önkénytelenül visszatartottam léleg-  
zetemet és kérdeztem magamat, nem-e egyike  
ama görög látnok knak, a kirkól az ó-kor regel?

— Ez Leavenworth Mari kisasszony — sugá  
a hátam mögött a mindenhol jelenlevő hang.

Könnyebbütem lélegzettem fel — ez volt tehát  
Mari! Eme gyönyörű leány nem volt Laura, ki  
revolvert tudott ölteni, irányítani, és kilöni!  
Fejemet oldalt fordítva, a kiterjesztett kéz irá-  
nyát követtem, ki most azon nyugtalanító tény  
által, hogy egy aszerencsétlen úrok leleplezésénél  
meleplették, kővé változottak látszott, és láttam

— de nem, nem tudtam leírni, hogy mit láttam.

Leavenworth Eleonorat leírni más kéznek kell;  
az enyém képtelen erre.

Fel napig tudnék Leavenworth Mari kellemét  
ről, csodálatos szépségéről, felséges alakjáról ido-  
mainak tökéletességéről és arcáról himuszokat  
zengeni.

De Eleonora — előbb szívem verését tudnám  
leírni, mint őt.

Mint egy vízió vésődött mostan és örök időkre  
emlékezetem táblájára.

(Folytatása következik.)

Felelős szerkesztő:

**Dr. LÓKE EMIL.**

Laptulajdonos és kiadó:

**FISCHEL FÜLÖP.**

**Hirdetések:**

**Richter-féle Horgony-Pain-Expeller  
Liniment. Capsici comp.**

Ezen hírneves háziser ellentáll az idő megpróbálásának, mert már több mint 25 év óta meg-  
bízható, fájdalomcsillapító bedörzsöléséknél alkalmaztatik közvényenél, csúszni, tagazagattatásnál  
és meghűléséknél. az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi  
Horgony-Pain-Expeller gyakarta Horgony-Liniment olívazés alatt nem titkos szer,  
hanem igazi népszerű háziser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni.  
40 kr., 70 kr. és 1 frt. ávoenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben  
van; főraktár: **Türk József** gyógyszerésznél Budapeston.  
Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbirtéku utánzat  
van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes ávoget „Horgony”  
védjegy nélkül mint sem valódit utasítsa vissza.  
Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók, Rudolstadt (Thüringia).



Egy doboz ára:  
1 forint 20 krajczár.  
Utánvétellel nagy az  
összeg előleges betül-  
dése után küldetik.



**KLYTHIA**

szépítésére és  
fínomítására  
**P u d e r**

Legelőkelőbb stízeséki, bal és lassan ké PUDER.  
Folter, rózsaszín, és sárga  
vagy liláig árnyalt és ajánlja Dr. Pohl J. J. Cs. Kf. tankr. által Bécsben.  
Elsőmérés levelek a legjobb körökből minden dobozhoz  
mellékelve vannak.

**TAUSSIG GOTTLIEB**

cs. és kir. udvari  
Kapható a legelőbb illusztráció,  
Egykoros keretekedésekben és egy-  
szertárban.

**Hirdetések**

felvételnek

**FISCHEL FÜLÖP**

könyvkereskedésében

Nagy-Kanizsán.



A világhírű STEYRI fegyvergyár  
**SWIFT**  
**KERÉKPÁRAINAK**  
kizárólagos főraktára és kép-  
viselősege

Nagy-Kanizsa és Zalamegye részére:

**Unger Ullmann Elek**nél

Nagy-Kanizsán.

Ezen kerékpárok, úgy tartósságra, szerke-  
zetre mint könnyű járásra az első helyen ál-  
lanak az összes Europai gyártmányok között.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

6425/896.

**HIRDETMÉNY.**

Nagy-Kanizsa város rendezett tanácsa a 6425/96. sz. a hozott vég-  
zés alapján ezennel közhirre teszi, hogy az összes kongó téglá burkolatu utak,  
utcák és terek kijavításának biztosítására zárt ajánlati versenytárgyalás tartatik.

Versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy ez érdemben zárt ajánlataikat  
400 frt bánatpénzzel ellátva a **f. é. július hó 14-ik napján d. u.  
5 óráig** a v. iktatóba annál inkább adják be, mert a később érkező  
ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az árlejtési feltételek a v. kiadóban a hivatalos órák alatt meg-  
tekinthetők.

Nagy-Kanizsán, 1896. július 4.

A városi tanács.

390 arany- és ezüstérem és díszoklevéllel kitüntetve



**RUSTON, PROCTOR & Co. Ltd.**

Lincolni (angol) gépgyár vezérképviselőségénél,

**BUDAPESTEN**

kaphatók a legkifinobb utólerhetlen szerkezettű angol

**gőzmozgonyok és gőzcseplők** 80 25-1

és csakis-itt kaphatók a világhírű szabadalmazott

**Excenter gőzcseplőgépek**

könyöktengelyek nélkül, kettős tisztító szerkezettel, állítható osztályozó hengerrel.  
Ez idő szerint ezek a világ legjobb gőzcseplői. Kivánatra azonban szállíthatunk  
könyöktengelyes gőzcseplőket is.

**COMPOUND GŐZGEPEK.**

Ugyanitt rendelhetők meg a világhírű magánjáró gőzcseplőgépek.

**A jövő gépe.**

Nagy választék szalmakaszalók, járgányos cseplőgépek, borprések, szőlőszó  
gépek, szénagyűjtők, vetőgépek, tisztító rosták, kukoricamorzsolók, szecskavágók,  
arató és fűkaszalók, konkolyedlasztók, valamint minden gazdasági gépek a  
eszközökben és malomberendezésekben.

Árjegyzékkel és mindennemű szakbavágó felvilágosítással és tanácsal készséggel  
díjmentesen szolgálunk.

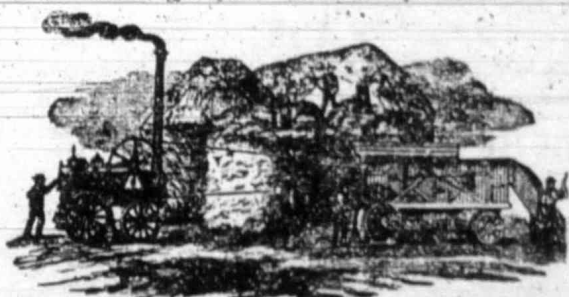
Levelek címzendők: **RUSTON, PROCTOR & Co. Ltd** vezérképviselősege  
Budapest, V., Lipót-körút 32. szám.

390 arany- és ezüstérem és díszoklevéllel kitüntetve!

**Clayton & Shuttleworth**

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.

által a legutányosabb árak mellett ajánlatnak:



**Locomobil és gőzcseplőgép-készletek** 20, egész 12 lóerőig, továbbá járgány-  
cseplőgépek, tisztító-rosták, kon-  
kolyozók, kaszáló- és aratógépek, boronák, szénagyűjtők.



**"COLUMBIA"** a legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répvágók, kukoricam-  
morzsolók, darálók, őrlő-malmok.

**Egyetemes acél-ekék**

és minden egyéb



**2 és 3 vasu ekék**  
gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kizárólag ingyen és bérmentve küldetnek.

## Szerkesztőség:

F. S. u t e s a. Olloh-féle há.

Ide intéendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bé mentetlen levelek csak ismert kezek.

böl fogadtatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

## ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár. a „nagy-kanizsai malátagyár és serfözde r. t.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

## Kiadóhivatal:

Városház-áptét: Fischel Fülöp könyvkereskedése.

## ELŐFIZETESI ÁRAK:

Egylet évre 12 korona (6 frt — kr.)  
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)  
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetések jutányosan számíttatnak

Nyilttár petitsora 10 kr.

Előfizetések, valamint a hirdetések vonatkozású Fischel Fülöp könyvkereskedésbe intéendő.

## Néppárti hármasság.

Egy a néppárt, három árnyalatban. Közös a célja mindháromnak; ugyanegy az elvük, hasonló a programjuk, összevágó a taktikájuk, egyforma a szinök, hanem azért mégis alaposan hajba kaptak. Már egyik sem állhatja a másikat; népgyűléseken, lapjaikban szidják, lenézik egymást. Mindegyik félti egzisztenciáját a másik kettőtől. Mióta aktuálissá vált a kerületkért való küzdelem, nem támogatják többé egymást, hanem bőszen versenyre keltek... De nézzük őket egyenkint.

A leghamisítatlanabb »néppárt« az, a melyet Zichy Nándor gr. teremtett. Az excellenciás néppárti vezér valamennyi rétrográd irányzat jelszavaiból kiválogatta az ugynevezett legnépszerűbbeket, kihagyta belőlük — hogy fölfelé loyális színeket is játszhasék — a kiegyezési alap bolygatását, első helyre tette az egyházpolitikai reformtörvények eltörlesztését és üszetékoltta ekké a néppártnak keresztelt új programját.

— Vele és programjával egy ideig valamennyi anti-liberális párt rokonszenvezett, később, a mint nyilvánvalóvá lett, hogy az ország mindnagyon többsége hallani sem akar a feudális népbölgögitokről, egyenkint szépen fölhangyattak a többé-kevésbé nyilt kacérkodással, mit addig a néppárttal folytattak.

Legtovább megőrizték hűségüket a »Magyar Állam« ultramontán érdekcsoportja,

továbbá Polónyi Gábor és társai, meg Ugron Gáborék Hortoványi — annak a felségsértő szent lapnak szerkesztője, melyet idővel a függetlenségi klerikalizmus furcsa medrébe terelt — utóbb választói előtt harározottan kijelentette, hogy a kiegyezési alap nem kell neki és támáda a 67-es néppártot. Ezt persze zokon vette az »Alkotmány« című konkurrens lap. Egy hosszú cikkben szidni kezdte a hűtlen elytársat, végül pedig felszólította Hortoványiékat hogy alakítsák meg már — ha sikerül — azt a függetlenségi néppártot; az anyapárt szívesen fogja látni, ha minél több 48-as a revízió hívei közé szegődik, mely revízió amugy is első és főcélja a néppártnak. A revizionisták ekként alaposan szétszakadtak.

(Mindkettőjüket újabban üti teljes vehemenciával Polónyi Géza). És legeslegjobban Ugron Gábor fedezte föl... anti-kerikalizális szívet. A szegény néppártot Nagy-Kanizsán, ő is támogatta. A »Magyarország« pedig, mely eddig még Ugronhoz szít, minap nehé feladatra vállalkozott, midőn vezérének ezt a legújabb fordulatát plauzibilissá tenni ügykezett. Nevezett lap szerint »Ugron a vallás és vallástalanság kozmopolita fanatikusa ellen egyformán akar küzdeni — az első alatt értvén a néppárti ultramontánokat, az utóbbi elnevezéssel pedig a szabad-elvűket illetvén.

A distinkció így felállítva elég ügyes, sőt megkapó, de elfogulatlan szemléletnek nem nehéz vele leszámolni. A magyar szabadelvűek se nem kozmopoliták, se nem fanatikusak; se nem vallástalanok. Az egyházpolitikai reformtörvények az egységes magyar nemzetállam kiépítését célozták és szabadelvűségekkel a vallást nem támadták meg. Egyik buzgó harcosuk és lelkes végrehajtójuk, Wlassics Gyula kultuszminiszter, csak a minap hangoztatta ünnepiesen — hogy »az állam legnagyobb erkölcsi ereje az igaz vallásosság«.

A mi pedig azt illeti, hogy Ugron a klerikalizmus kozmopolita fanatikusa ellen akar küzdeni, azt csak oly alakban hisszük el neki, hogy félti tőlök egypár mandátumát. Akár 67-es, akár 48-as alapon álljanak a revizionisták, céljuk, elvük, szinük valamennyinek egy és ugyanaz.

Az egész háromság — Zichy-Hortoványi-Ugron — annak a nemzetközi reakciónak áll szolgálatában, a mely Magyarországnak mint egységes nemzetállamnak, szabadelvű haladását hátráltatni akarja. Egyik se jobb a másiknál; egyik se tegyen szemrehányást a másiknak. Küzdjön csak nyiltan egymás mellett, egymásért a három néppárt, melyek akárhogy veszzenek is össze, egymástól többé el nem választhatók.

## A „ZALA“ tárcája.

## Hódítás a Keleten.

Az Ezredéves Országos Kiállítás bosnyák-hercegovinai osztálya.

— A „Z A L A“ eredeti tárcája. —

Hódítás? Talán nagyon erőszakos címet adtam tárcámnak, mert ez a szó: hódítás, önkénytelenül a fegyverzörgést, a vérontást, a gyöngyelei zászlát juttatja eszünkbe. Igen, kizárólag e képen értetik a hódítást a régen elmúlt időkben. Hanem manapság ismerünk másféle hódítást is, azt, amely épen szemem előtt lebeg, amikor írom ezeket a sorokat: a kulturális és gazdasági előrehaladás főnsőbbégének ellenállhatatlan erejével.

A Kelet az ő ismeretlen, tehát vonzóerejű romantikájával, búvós-bájos költészetével, mindazzal az érdekességével, amelyet fantáziának hagyományos szokásánál fogva ragyogó színekkel ruház föl, itt fekszik Magyarországnak tözsomszédágában, és soha meg nem szűntünk közvetlen érintkezésben állni vele. Hazánk dicsőségjeljes ezredéves történetének jellemző sajátosságát kölcsönöz a fényes szerep, amelyet az Árpádok óta a Keleten játszottunk. A jelszó, hogy a magyar nemzet közvetíti a nyugati kultúrát a Keleten, modern eredetű; de ebben az esetben a jelszó sokkal későbbben született, mint az akció, amelyet hangzatosan magyaráz. A magyar államférfiak évszázadokkal korábban, mintsem ismerték volna

a jelszót, tudomására jutottak annak, hogy Magyarország világtörténelmi hivatása a közvetítés a Nyugat és Kelet között. És mélyreható bölcseséggel, maradandó sikerrel ennek megfelelőleg cselekedtek. Bekapcsolták a nyugati államok és nemzetek közösségébe Magyarországot és a magyar nemzetet; tekintetünket azonban mindig Keletre függesztették és szl. István birodalmát befolyása a Keleten: sorozta az elsőrangú hatalmak közé.

A magyar keleti politikának sarokpontja Bosnyákország vagy, amint krónikáink nevezik Ozora, Sóföldé, Rama, Hum stb. Uralomuk ottan még az 1526-iki nagy nemzeti szerencsétlenséget is túlélté, mert Jajcát Mohács után néhány esztendőig tartotta a vitéz magyar csapat.

Alig van talpalatnyi föld ezekben a pittoresk országokban, amelyet nem átlatott magyar hősök vére, akik mindig Magyarország nagyhatalmi állásáért, keleti érdekeiért küzdöttek ott. Szinte dogmája volt a régi magyar politikának, hogy keleti befolyásunkat a Bosnya és a Narenta partján kell védelmeztünk. És milyen messze látó államférfiúi okosság rejlett ebben a princípiumban, arról meggyőződünk ma, amikor kénytelenek vagyunk bevallani, hogy ez az igazság változatlan erővel él és hal; visszavezette Magyarországot oda, ahol őseink harcoltak, uralkodtak és kormányoztak; meggyőzte államférfiainkat arról, hogy a Bosnyákországban elfoglalt pozíció alkalmas arra, hogy onnan meghódítsuk az európai Keletet.

Igen meghódítsuk! De nem karddal, puskával

és ágyúval, hanem a szellem legyereivel. Bosnyákországnak kell az a gyűpontot lennie, a hol összegyűjtjük a nyugati kulturális és gazdasági élet erőt, hogy onnan kiardva ellenállhatatlan hatást gyakoroljunk a Balkánfélsziget többi országra és nemzeteire. Bosnyákország bir annak a közvetítő elemnek a hivatásával, amely a Nyugat vívmányait átadomítja a Kelet részére tovább terjeszté asokai, magukkal vivén befolyását és tekintélyét annak a nemzetnek, amely ezt az átalakulást igazgatja. Szinte a történelem ujjmutatása kell látnunk abban a körülményben, hogy Magyarország és Ausztria magyar államférfiak vezették Bosnyákországba és Hercegovinába; Andrássy Gyula gróf, a ki nevével kitérülhetetlen ragyogó betűkkel véste be Magyarországot és a monarchia történelmének érolapjaira, mint külügyminiszter a berlini kongresszuson megszerezte re-zünkre az európai megbízást ezeknek a tartományoknak a megzálására és kormányzására; Kallay Béni pedig, aki nek államférfiúi nagyságáról szótlan Klio log pártatlanul tanúságot tenni, épen annyi tudással és munkával, mint talentummal, fényesen, egész Európát amulatba ejtő sikerrel, megoldja azt a rendkívüli nehéz problémát, amelyet sokan megoldhatatlannak tartottak: hogy miképen lehet összeegyeztetni Nyugatot Kelettel; miképen lehet meghonosítani Nyugat kultúráját valamely országban, anélkül, hogy kivetkőzök eredeti keleti jellegéből.

Azért, mert a megszállott tartományok ezzel a jelentőséggel és érdekekkel bírnak Magyarországnak

## Az Orsz. Kiállítás elnökségétől.

Az Orsz. Kiállítás országos bizottságának elnöksége az ipar-társulatokhoz és az iparosok szakköréhez a következő felhívást intézte.

Az ezredéves országos kiállítás időleges kiállításának keretében a hó 15-től jövő hó 15-ig terjedő időszakban az iparostanulók, segítők és munkások készítményeiből külön kiállítás rendeztetik, melynek az a célja, hogy a fiatal iparos nemzedéknek alkalma legyen nemzeti kiállításunkban szorgalmának és ügyességének eredményeit bemutatni s hogy a kiállítás révén további fejlődésére és előmenetelére buzdítást nyerjen.

Az időleges kiállítás iránt országoszeret élénk érdeklődés mutatkozott s a már ma is konstataható eredmény után itélve, az meg fog felelni kitűzött céljának.

Tekintettel a szakkiállítás speciális felhívására, felhívom a t. elnökséget, hogy a fiatal iparos nemzedéket arra figyelmeztetni és b. hatáskörében odahatni szivekedjék, hogy a 12.372. sz. a. folyó évi január havában a kereskedelmi- és iparkamrákhoz intézett rendeletében biztosított kedvezmények igénybevételével a vidékről is minél több segédmunkás tekintse meg ez alkalommal az ezredévi országos kiállítást és követlen tapasztalat és szemlelet útján szerzeszen tudomást ennek az iparra messze kiható fontos tanúságaihoz.

Egyszerűsöd tudomására hozom, hogy a szakkiállítás t. évi július hó 15-én nyílik meg a kiállítás területén levő időleges kiállítások csarnokában s e megnyitási ünnepélyre t. cím képviselőt meghívom.

Budapest, 1896. július 10.

Az ezredéves kiállítás országos bizottságának elnöke:

DANIEL,  
kereskedelmiügyi m. kir. miniszter.

## Levél a kiállításból.

július 7.

A július hónap vége és július elseje, mintha csak a kalendárium más részéből tévedt volna ide, nem valami jó időt hozott a kiállításnak. A pompás kis bagolyvár, melyben a kiállítás meteorológiai állomása tanyázik (tehát itt csinálják a kiállítás időjárását), nem valami nagy népszerűségnek örvendett. Állandóan tébér széllebegett az ormán, ami tudvalevőleg nem éppen kellemes hírnök, dacára ártatlan szívének, mert esőt jelent. Néha a telete zászoló váltotta fel, amelynek még rosszabb a jeleltése: vihar és éghatárbu közzeledésel hirdeti.

S dacára a rossz időjárásnak (a melynek egyelőre vége szakad, mert a ma már piros-fehér

zászoló azt hirdeti, hogy: tartósan, jó, száraz idő várható) az ezredéves kiállítás látogatottsága nem hogy csökkent volna, hanem emelkedett. Tízenny-tizenöt ezer harmincegyes látogató járta be hétköznapokon, harmincz-harmincezer ünnepeken és vasárnap.

S mikor ezt az öröndetes dolgot konstatáljuk, újra a vidéki közönség d. cseréjét zengi az ének. Mert ezeknek a látogatóknak majdnem kilenc-tizedrésze a vidékről toborzódik. A pesti ember kenyelmes és lusta, s azt gondolja, hogy nyugodtan kileheti a szép napokat, mikor a kiállításra megy, mert hisz ugyis itt marad, de a vidékről felzarándoklókat se jegező, se villámhullás nem tartja vissza, hogy megnezzék az ezredéves kiállítást, ezereves multunk és erős jelenünk kínos tárházát.

Az egész ország tudja ma már, hogy ön maga ellen követ el halálos vétkeket, aki kélekedik a kiállítást megnézni. Tudják ma már mindenütt, — hisz szavahihető tanuk hirdetik országoszeret — hogy büszkesége ennek az országnak csuda-szép kiállításunk, s ráfogás, rágalom, félrevezetés, amit drágaságról, lakhiányról nyíltan és titokban hirdettek ellenségeink.

S mennyire fog még szaporodni ez a tudat, ha a háromszáz több tanár és tanító, aki kongresszusra Budapestre gyűlt, hazatérve ugyanannyi apostollá lesz az ezredéves kiállításnak? De erőtt beszéljenek ők maguk. Itt csak egyetmondást mondunk el futólag, ami az ezután érkezőkre vonatkozik.

### Ünnepek és mulatságok.

A jövő héttől kezdve hétről hétre egy-két nagyobb ünnepségre készülnek a kiállításban. Sokféle nagy, pompás látványosságot terveznek, melyek mindegyike bizonyára sok ezer embert fog a fővárosba hozni. Lesznek a többek közt díszfelvonulások, virágkorzók, virágcsaták, kivilágítások, 90,000 izólampával, nagy katonai takarodó, 8 katonai zenekarnak együttes hangversenye, művész-este Palmái Ilka és Kopcsi Juliska közreműködésével, monstre-hangversenyek és dalelőadások a tavon, meg pedig külön hölgy-estertükarra, velencei éjszakák stb. stb.

Minden hétre jut majd egy-két ilyen nagyobb szabású ünnepség úgy, hogy bármikor jöjjön is a vidéki ember a fővárosba, mindig jókor érkezik, hogy egy két ilyen ünnepségen részvelessen.

### Inások és segédke kiállítás.

E hónap 15-én nagyérdemű időleges kiállítást nyit meg Daniel Ernő kereskedelmi miniszter. A mester-inások, segédke és munkások kiállítása ez, melyen a saját készítményeiket mutatják be. Azoknak a kiállításra lesz ez, akiknek ügyessége és izlése, szorgalma és találékonysága záloga a magyar mellén várható felvirágozásának, s tanúsága az utolsó tíz esztendő nagy haladásának.

A bejelentett tárgyak már nagyreszt ott van-

nak a kiállításon, s már hozzáfogtak a rendezéshez és a katalógus elkészítéséhez is. Már is látványos, hogy a legérdekesebb kiállítások egyike lesz ez, telve meglepően szép, izlées dísz tárgyakkal s házi szükségletre való pompásan dolgozott cikkekkkel, a melyek csaknem kivétel nélkül a magyar iparos meglepő ügyességéről, elmészségéről, és találékonyságáról s emellett jó izléséről tesznek tanúbizonyságot.

A kiállítás egy teljes hónapig marad nyitva, a mit különösen a vidéki kamaráknak és iparhatóságoknak azal ajánlunk figyelembe, hogy nagyon kívánatos volna a legtöbb helyen ügyis tervezett tömeges iparos felzarándalásokat arra az időre kitűzni, a mikor ez a reájuk oly fontos kiállítás nyitva lesz.

### A millennium emlékkoronái.

A fővárosban a legutóbbi napokban egy új es nagyon szép dívat kapott lábra. A hölgyek kar-kötőiről, az óraláncokról, nyakékekről, pénzestár-okról, nyakkendőkről elfütek a régi szokásos formájú apróságok a szent-györgy-talér, a négy-leveleű lóhere, a szerencsedísznö és túrhános szer-csen s helyöket a millennium ünnepét jelképező, igazán izlées, művészi kivitelű millenniumi emlékkérem foglalta el.

Ezek az emlékkérmek tudvalevőleg az ország ezredéves fennállásának emlékére verettek a egy korona nagyságúak. A legszebb emlékkérmek ezek, a melyeket Magyarországon eddigelé vertek. Pompás művek a gyönyörű, mesterséges patina van máris rajtuk. Az érém egyik oldalát a király kitűnő melléke díszíti, a másik oldalán a magyar Genuusz vezeti kántárszáron Arpád vezér lovát, hogy új honába, az osók hajdani földjére vigye. Arpád mögött halvány koronákkalban a fejezőlő magyarországi latszik.

A vidék jó izlésű dolgokban követni szokta a főváros példáját. Ebben az új dívatban bizonyára követni fogja.

## H I R E K.

— **Halálozás.** Városunk egy előkelő, nagy tiszteltben állott polgára dől ki az elők sofaból Dr. Schreyer Lajos hosszús szenvedés után t. hó 9-én délután 62 éves korában elhunyt Nazyka-nizsan. Városunk számos középületén gyászoló-hogó leng, hirdetvén egy-olyan férfiu halálát, ki nagy tudományával nemcsak a szenvedő emberiséget, hanem a közügyet is szolgált. Dr. Schreyer közelben, távolban mint orvosi tekintély kitűnő hírnévnek örvendett, mit leginkább tudomány-szomjának köszönhetett. Nem jelent meg a könyv-piacon olyan orvosi szakmunka, s hygienia terén olyan újítás, melynek tanulmányozásával — nagy elfoglaltsága dacára — dr. Schreyer ne foglalkozott volna, hogy a kor gyümányait saját gazdag tapasztalatai segítségével érvényesíthesse.

ra nevez, szükséges, hogy figyelemünket fokozot-tabb mértékben irányozzuk ezekre az országokra. Ismerkedjünk meg velük, igyekezzünk elfoglalni ottan minden talpalattnyi földet, amelyet üresen látunk. Azok a képzet, művelt, munkabíró emberek, akik idehaza nehezen tudnak megélni, tanuljanak meg bosnyáku, és keressék boldogulá-sukat ott, ahol szivesen látják őket: Bosnyák-országban és Hercegovinában, hivatalban, a kereskedelem, ipar, technika, vállalkozás-tág és gyümölcsöző mezéjén. Azok a kisbirtokosok, akik itthon nem tudnak boldogulni a eladja földjü-ke, hogy kivándoroljanak, Amerika helyeit vegyék utjukat inkább a megszállott tartományok felé. Mindezek biztosnak lehetnek arról, hogyha tisztességesen megállják helyüket, nemcsak maguknak biztosítanak előnyös existenciát, hanem becses szolgáltatást tesznek a magyar érdekek is. Így készölhetünk elő arra az időre, amikor a Bosnyák-hercegovinai kérdés végleges megoldása napirendre kerül.

Bosnyákország és Hercegovina megismerésére kitűnő alkalmat nyújt gyönyörű Ezredéves Országos Kiállításunk bosnyák-hercegovinai osztálya. Aki a vidékről feljön Budapestre, ne is mulassza el, hogy behatóan megnézze ezt a bosnyák kiállítást. már csak azért nem, mert mindeneknek véleménye szerint, kiállításunknak ez egyik legérdekesebb és legtanulságosabb része. Először is barátságos és méltóságosul azért, amiért ilyen nagyszabású módon jelentek meg Bosnyákország és a Hercegovina a magyar kiállítás. Hanem ez a dühöngés egyáltalán nem

akadályozta meg a bosnyák kiállítás rendezését, Horovitz Ede és Six Odón osztályfőnököket, Hörmann Konstantint a bosnyák-hercegovinai országos kormány kiállítási biztosát, Mikulí lovag kormánytanácsost, Redvitz Karoly báró cs. és kir. kamarast, Marcell Arthurt, Rautz Ágost, mezőgazdasági felügyelőt, Blaz-eket, a bosnyák kiállítási csarnok építőjét, hogy valóságos lelkes-séssel ne táradozzanak azon, hogy ezek az országok méltóan vegyenek részt hazánk ezereves ünnepén. Mindannyian rokonszenvel visel-tetnek Magyarországot iránt; megígérik rajtuk, hogy fejük, Kallay Béni, testestől-lekestül magyar ember.

Az Ezredéves Országos Kiállítás bosnyák-hercegovinai osztályán meg is látszik a buzgó oda-adás, amellyel készült. Az öt épület (iparcsar-nok, erdőszeti pavilon, bosnyák lakóház, közle-kedési csarnok és kávéház) a rajjuk lengő sárga-piros bosnyák lobogókkal, a bosnyák címerrel, messziről kihívják figyelemünket. Egy darab Kelet áll itt előttünk, kecses formával, ével, de harm-onikus színeivel, szelős erkelyeivel és rácsos ablak-íval.

Először az iparcsarnokba megyünk be, mert ez all a kiállítási körút mentén a mezőgazdasági főépülettel szemközti. A mit itt találunk, az magában véve egész kiállítás. Közoktatás-ügy, építészet, bányászati, mezőgazdasági, gyárpar és kézműipar (különösen szép butorok), legyene-munka (a mintaszerű zenéi legyintézetből), képiállítás (bosnyák motívumú tájképek és a népeletről vett rajzok), nyomdászati kiállítás,

amelynek legszebb terméke a Nada, ez a magas színvonalon álló szerajevói bosnyák képes újság, a melyet Hörmann Konstantin szerkeszt nagy sikerrel, és közül benne sűrűn rokonszenves ismerető cikkeket Magyarországról. A házipar-kiállítás mesés gazdagsága himzseivel szemébe ölik mindenki-ek. Ennek a csarnoknak díszes és büszkesége azonban az iparúrvészeti és a szőnyegkiállítás.

A bosnyák ötvös- és fégyverkovács munkája, valamint a bosnyák legyek keresett és híres cikk volt valamikor Keletnek legtávolabb fekvő vidékein is. A bosnyák-hercegovinai kormányzat új életre támasztotta, formálban és színösszeté-leiben megnevesítette ezeket az iparágakat, amelyek eképen ismét virágzásnak indultak, és ahol megfordulnak, mindenütt élénk tetszésnek és keresletnek örvendnek. A berakott, vert, vést, valamint filigrán csecebecsék, keleti for-májú edények, európai fényűzési- és tojlette-tárgyak és butorok (különösen feltűnő szépségű egy nagy fali szekrény), valamint a pompás szőnyegek a budapesti kiállításban is alkalmas meglepést keltenek. Azt is meglátjuk különben, hogy mindez miképpen készült. Az iparcsarnok homlokzatán a keleti-bazárlelet élénk vára-zsoló tizenhárom nyitott boliban ügyes bosnya-kok szemünk előtt készítenek szebbnél-szebb iparúrvészeti tárgyakat. A bosnyák lakóház föld-szin-jén három szobában pedig szőnyegszövő-gű-hely működik; ugyanott bosnyák szövetek (bez és burundzuk) is készülnek.

A lakóház emeletén öt szobája hű mása a

Dalára, hogy egyike volt a legkeresettebb orvosoknak, talált időt arra, hogy a tanúgynek is lelkes harcosa lehessen és mint az izr. hitközség iskolai szakosztályának elnöke, e téren is elévülhetlen érdemeket szerzett magának. A dél-zalai takarékpénztár részv. társaság igazgatósági tagját, a Kisdudnevelő-Egyesület gondos orvosát vesztette az elhunytban, ki közh. sznu. tevékeny munkázkodásával felejtethetlen emléket hagy maga után. — A gyászoló család gyászjelentése következő: Schreyer Lajosné szül. nemesdömölki Pick Josefina és gyermekei Kornélia és István, valamint Elbogen Leó, cs. kir. helytartósági főmérnök, mint vő, fájdalomtól megtört szívvel jelentik maguk, valamint a gyászoló rokonok nevében a legjobb férj, apa és após, illetve rokonnak Dr. Schreyer Lajos kir. törvényszéki, déli vasúti, 16. megyei főorvos úrnak folyó hó 9-én d. n. 3 1/2 órákor, nemes és faradhatatlan életének 62-ik évében, hosszas szenvedés után történt gyászol elhunytát. A halotti szertartás f. hó 12-én d. e. 10 órákor helyben (Takarékpenztár utca) tartatik meg, honnan a drága halott a kis celli családi sírban tetetik örök nyugalomra. Nagykanizsa, 1896. július 9-én. Aldás és béke poraira! A Kisdudnevelő Egyesület a következő gyászjelentést adta ki: A nagykanizsai Kisdudnevelő Egyesület mely szomorúsággal jelenti dr. Schreyer Lajos ur. üzenet és faradhatatlan tevékenységű orvosának, folyó július hó 9-én délután 3 és fél órákor tevékeny életének 62-ik évében hosszas szenvedés után történt elhunytát. A gyászszertartás után, mely folyó hó 12-én délelőtt 10 órákor a gyászháznál (Takarékpenztár utca) fog megtartatni, az érdemekben gazdag feltűnő hűlt teteme Kis-Czellebe szállítatik és az ottani családi sírban fog örök nyugalomra helyeztetni. Nagy-Kanizsa, 1896. július hó 9-én. Aldás emlékére.

**Összpontositás.** A magy. kir. 20 ik honvéd-gyalogezred körmendi zászlóalja és a fumei zászlóalja a hó 14-től augusztus 3-ig Nagykanizsán lesznek és így ezen időszakban az egész ezred itt lesz összpontositva az ezred-gyakorlatok megtartása végett.

**A Rothchildék prokuristája.** A Rothschild-cég frankfurti törzsházának prokuristája: Gansl Albert a napokban meghalt 66 éves korában. Gansl régebben a Jóremény-fokán, majd San-Franciskóban és Amsterdamban képviselte a milliomas céget és 1889-ben neveztek ki

jómódu bosnyák bég lakásának szőnyegeivel, kezeivel, faliszekrényeivel és rendkívül szép, fából készült falburkolataival. Van itt férfiszoba, nőiszoba, városzoba és két parasztszoba. Hogy pedig mindez teljesen életmű benyomást gyakoroljon a szemlélőre, életnagyságú, nemzeti viseletbe öltöztetett babákkal népesítették be a szobákat. Ebből a házból valóságos bosnyák-hercegovinai etnográfiai kiállítás lett ilyenformán.

A lakóház fölött van a közlekedési csarnok a bosnyák-hercegovinai államvasutakon használatban lévő lokomotivokkal, személyszállító, hálós és teherszállító kocsiakkal, amelyek mind célszerűek, kényelmesek és elegánsak.

Két oldalt, egymással szemközt állanak az erdészeti pavilon (vadászati és halászati kiállítás) és a kávéház, ahol kitűnő török kávét kaphatunk, és éppen olyan kitűnő cimbalonjátékokat hallhatunk a letelei lé szűresőlése közben.

Az öt csarnok figyelmes meg szemlélése fogalmat nyújt nemcsak arról, hogy 18 esztendő alatt hova emelkedett Bosnyákország és a Hercegovina, hanem körülbeül arról is, hogy honnan kellett kezdeni a nehéz munkát, amelyet olyan nagy siker koronáz. Ennek felülvizsgálata végett u. i. lehetőleg mindenütt kiállítottak az okkupáció idejéből származó tárgyakat is.

A kiállítás rendezésének élető lelke és vezető szelleme, ugy mint mindenki, ami a megszálott tartományokban történik, maga Kállay Benji volt; buzgóan nyújtott segítséget neki bájos és genialis neje Kállay Bóni, Bethlen Vilma grófné, ugy a kiállítás előkészítésében, mint a csarnokok berendezésében. Jogos önérettel méltó megelégedéssel tekinthetnek mindketten az Ezredes Országos Kiállítás bosnyák hercegovinai osztályára, amelyről az okkupáció egyik elke-re detti ellensége mondotta: Ez a legfényesebb piai-doyer az egész világ előtt Bosnyákország és Hercegovinai osztrák-magyar kormányzása mellett.

Budapest, jul. 5.

Szokolay Kornél.

a frankfurti törzsház prokuristájává. Tulajdonképen ő volt a cégnek legelső prokuristája, mert addig mindig maguk a főnökök vezették az üzletet. Gansl igen nagy tekintélynek örvendett a pénzügyi körökben s évi jövedelme 150.000 marka minimummal volt szerződéssel biztosítva. — Gansl Adolf itteni kárpitos testvérhátját és Blumenschein Vilmosné úrnő nagybátyját gyászolja za elhunytban kinek több millióra rugó vagyona nagy részét — bir szerint — itteni rokonai öröklék.

**Hetvennyolc éves vőlegény.** Hozzátehetjük mindjárt, hogy 65 éves menyasszony. A baranyamegyei Nagyfaluból írják, hogy az ottani anyakönyvi hivatal hirdető tábláján van kiírigesztve, hogy Oláh István, a ki 1818-ban született, eljegyezte Szarkándi Erzsébet kisasszonyt, a ki 1831-ben pillantotta meg a napvilágot. A tudósítás szerint Oláh látvánsház, erőteljes ember s nem igen régen temette el az első feleséget.

**Ertesztés.** A tiszai ág. evang. egyházkerület eperjesi Collegiumának jogakadémiáján az 1896—97. tanévre a beiratások f. évi szeptember 1-től 8-ig eszközöndők; az előadások pedig szeptember 9-dikén veszik kezdetüket. Utólagos felvételnek szept. 9—11-ik napjain dekáni, azután pedig tanári-kari engedéllyel lehet helye. Azok az egyéves önkéntesek, a kik tenyleges katonai szolgálataukat f. évi szeptember hó végén fejezik be, október 1—8. napjain iratkozhatnak be. A vizsgálatok szeptember 1-től 15-ig tartanak. A jogakadémiai hallgatók vallásfelekezeti különbség nélkül részesülhetnek a Collegium kebelében fennálló tápintézet kedvezményeiben. (Az erre nézve megállapított felévi díjak a következők: ebéd és vacsoraért 31 frt., ebédért 19 frt.). Az erre érdemsek igényt tarthatnak a collegium által évenként kiosztatni szokott ösztöndíjakra; valamint a szegény sorsnak tandíjmentességre s a jelentékeny alaptőkével rendelkező „Jogász segély-egylet” támogatására számíthatnak. Megjegyeztetik végül, hogy ugy a jogakadémiai ifjúsági, mint a collegiumi nagy könyvtár a hallgatóság rendelkezésére fog állani. Mindennemű felvilágosításokkal szivesen szolgál Eperjesen, a jogakadémia igazgatósága.

**Köszönetnyilvánítás.** A sormási önk. tüszöltő egylet június hó 28-án tartott nyári mulatság alkalmával felülfizetni sziveskedtek: Remete Géza országgy. képviselő 4 frt. 10 kr., Unger Ullmann Elek 1 frt. 70 kr., Fischel Lajos 1 frt., Csiklovics és családja 1 frt., Menyhár Dániel 1 frt., dr. Hauser Janos 1 frt., Koorizer György 1 frt., Sövegjártó Mór 1 frt. 20 kr., Pusztai György 70 kr., Dénes Jenő 70 kr., ifj. Stern Mór 70 kr., Németh Géza 70 kr., Malovec vendéglős 70 kr., Szamek Adolf 80 kr., Pfeifer N. 80 kr., Feksz János 50 kr., dr. Augenföld Fülöp 50 kr., Berger N. 40 kr., Dukász David 40 kr., Grünhut Ignác 20 kr., N. N. 20 kr., Bolits Károly 20 kr., Komor Gyula 20 kr., N. N. 20 kr., Völlei N. N. 20 kr., N. N. 20 kr., N. N. 20 kr., N. N. 20 kr., N. N. 20 kr., Perhacs György 20 kr., Beck 10 fr., N. N. 10 fr. Összesen 21 frt. 40 kr. Belépti díjakból belolyi 52 frt. 25 kr., és így az összes bevétele 73 frt. 65 kr., a kiadás 31 frt. 42 kr., a tiszai jövedelem 42 frt. 23 kr. A szives felülfizetőknek hálás köszönetet mond a sormási önk. tüszöltő testület.

**Weiszberger és Vitriol.** Ezen cég a napokban lett bejegyezve rendőrségünk főkönyvébe, de nem mint közkereseti cég, hanem mint külön-külön álló iparvállalat, de a szakma azonos volt, i. i. könyörödmányok gyűjtése. Weiszberger Izidor siket némaságra adta magát, Vitriol Samurak eligendő volt az epilepszia, Alig hogy a rendőrség elcsapta őket, mindketten csodás módon megszabadultak bajuktól. A siketnéma Weiszberger megszólalt, Vitriol pedig megszűnt eskóros lenni. Weiszbergerre rendőrségünk ébersége nemcsak a siketnémaság színelését bizonyította rá, hanem még azt is, hogy ő 1896. január 21-ike óta a kassai Vik huszárvezred által mint katonai szökevény körözötték. Erről ugyan Weiszberger mitsem akart hallani, mivel azonban a Rendőri Közlönyben már a múlt év folyamában megjelent személyleírás teljesen rá illett Weiszbergerre, rendőrségünk az itteni honvédezőred parancsnoksága útján Weiszbergert beaszíntaltatta ismét a honvéd huszárkóhoz; — Vitriol Samurak pedig újután kiszabott büntetést lelte, kötött menetelvével haza küldte illetőégi helyére: Tisza-Füredre.

**Gazdak kongresszusa.** A gazdasági egyesületek még az 1894. év május havában

elhatározták, hogy az ezredes kiállítás tartama alatt országos gazdakongresszust rendeznek. Ez alapon a kongresszus rendezésére kiküldött végrehajtó bizottság már a kongresszus részletes tervezetét is egybeállította és az összes gazdasági egyesületek tagjának megküldötte. A VI. országos gazdakongresszus Budapesten f. évi szeptember hó 24 és 25. napjain fog megtartatni, még pedig a megnyitó üles és bizottsági ülések szeptember hó 24-iken a kiállítás területén az Ünnepélyek csarnokában, a zárülés szeptember hó 26-ikán a Köztelek nagytermében fog megtartatni.

Tagok lehetnek hivatalosak, a kiket a gazdasági egyesületek és a megyei mezőgazdasági bizottságok küldenek ki és rendesek, a kiket a rendező bizottság jelvez.

A kongresszuson a következő kérdések foguak tárgyalatni:

1. A gazdasági egyesületek szövetsége. Előadó: Rubinék Gyula.
  2. A megyei gazdasági egyesületek, mint mezőgazdasági bizottságok. Előadó: Meskó Pál.
  3. Községi gazdakörök a hirdok-sági tanácsok, kapcsolatban a megyei gazdasági egyesülettel, illetve mezőgazdasági bizottsággal. Előadó: Serfőző Géza.
  4. Kiegészítésünk Ausztriával. Előadó: Szilassy Zoltán.
  5. A nemzetközi gazdakongresszus határozata. Előterjeszti gróf Szechenyi Imre.
- A tagsági díj 10 korona a rendezés és 5 korona a hivatalos tagoktól. Ezzel szemben vasúti menetkedvezményre és 15 darab kiállítási belépő jegyre tarthatnak igényt. Ezenkívül gondoskodva van arról, hogy a tagok különféle látványosságokat is kedvezményesen belépő jegyekkel látogathassanak. A tagok elszállásolása felől kívánatra a rendező bizottság fog gondoskodni s a „Millennium utazási és ellátási vállalat” szállóiban tart fenn egytől kilencez személyre berendezett lakásokat igen jutányos feltételek mellett.

Tagul jelenkezhetni augusztus 20-ig a „Gazdasági egyesületek kiállítási irodájának” (Budapest, IX., Üllői-ut., köztelek.) Az iroda a részletes ter. vezetőtet a hozzáfutólóknak készséggel megküldi.

**Népekenek.** Fürst Bernát 9 tagból álló énekkaralata ide érkezett és vasárnap és hétfőn a Polgári-Egylet helyiségében fog hangversenyezni.

**Gyermek-hangverseny.** A sörgyári parkban ma vasárnap a keresztvári iskolás gyermekekből álló zenekar karmesterük vezetése alatt nagy gyermek-hangversenyt tart. Kezdeté d. n. 4 órákor. Belépti díj nincs.

**A sertésvész** Nagykanizsán ismét járva nyosan fellépve, a városi tanács a következő hirdetményt bocsátotta ki: **Hirdetmény.** Nagykanizsa város rendezett tanácsa ezennel közli a városi tanácsa, hogy a hatóság területén észlelt sertésvész miatt a nagybéltságu földművelésügyi m. kir. miniszteriumnak 36500/95 sz. a kelt rendelete alapján a zár elrendeléstől, ennél fogva a sertések a város területéről el nem hajthatók és a sertés. vásárok is beszüntetve vannak, erről a város közönsége azzal értesítették, hogy a sertésvész gyanújában lévő állatok megbetegedését vagy elhullását a v. rendőrkapitányi hivatalnál szigorú büntetés terhe alatt azonnal jelentsek be. A városi tanács. Nagykanizsán 1897 július 8. Lengyel Lajos h. polgármester.

**A pénzügyigazgatóságtól.**

**Hirdetmény**

a III. oszt. kereseti adóra vonatkozó kiállítás javaslatokat tartalmazó lajstromok közölettele és az adókievetés körüli eljárás tárgyában.

Az adókievető bizottság e-é terjesztendő adóki-számítási javaslatokat kiütető lajstrom 8 napra a község (város) házánál kitétetve, azokat mindenki megtekintheti, s az öt vagy másokat illető adójavaslatokra nézve észrevételeit megteheti; ezen észrevételek a fenti határidő alatt írásban a kir. pénzügyigazgatóságnál, utóbb az adókievető bizottság ülései nyilvánosak lévén, ott minden adózó megjelenhetik (l. 1883. XLIV. t. cz. 24. §.)

Az adókievető bizottság a kiütött sorrend szerint megvizsgálja az adózók bevallását és a kir. pénzügyigazgatóság által készített adóki-számítási javaslatokat s tekintettel az illető adózó vagy mások, vagy pedig a kincstári képviselő által tett észrevételekre s egyéb rendelkezésre álló adatokra, megállapítja minden egyes adókievetés-

nek adóösszegét, azt még az ülés folyama alatt az illető adólapstromba bejegyezteti és ebbeli végzést kihirdeti.

Az adókievő bizottság végzése kihirdetve, az érdekelt adóköteles felnek jogában áll az ülés folyama alatt éloszóval az iránt nyilatkozni, kívánja-e az ügyet s ha igen, mely indoknál fogva a felszólamlási bizottsághoz fellebbezni.

Hason nyilatkozatra van jogosítva a jelenlevő adókötelesek bármelyike és pedig nemcsak a saját, hanem más adójára nézve is, ha a bizottság által hozott végzés eredményében aránytalanságot vél behoznyithatni, akár a saját magára, akár másra kivetett adótételre nézve.

A fellebbezés indokainak írásban kifejtésére a tárgyalásnál jelenlevő fellebbezőnek a kihirdetésétől számított 8 napi határidő adatik.

Az az adózó, aki az adókievő bizottság ülésében akkor, midőn adóügye tárgyalatott, jelen nem volt, a bizottság végzése elleni fellebbezését az illető ülés 10 yamaalatt megrovott adózók névjegyzékének a bizottság tárgyalásainak helyiségül szolgáló ház kapujára való kifüggesztéséről számíva 15 nap alatt a pénzügyigazgatóságnál adhatja be.

Ugyanakkor, midőn az adókievő bizottság a kir. pénzügyigazgatóság által javaalutba hozott adótétel felemelését határozza, erről az illető adózót, ha a határozat kihirdetésénél jelen nem lenne, írásbeli végzéssel küün értesíti oly hozzáadással, hogyha e végzést leebbezn kívánja, az az ebbeli felszólalás írásban a végzés kézbesítésétől számított 8 nap alatt az adóügyi előadónál vagy helyettesénél vérvény mellett benyújtható.

Ellenben azok az adózók, kik abban a községben (városban), melynek adólapstromában adójuk kivettett nem laknak és az ülésben jelen nem voltak, a hozott végzésről írásban értesítettek, s fellebbezéseiket a végzés vételétől számított 15 nap alatt nyújthatják be a pénzügyigazgatóságnál.

A fellebbezés a kivetett adónak behajtását nem gátolja, a mennyiben azonban a fellebbezés tárgyat képező adóösszege, a múlt évre kivettettnél nagyobb, a fellebbezés a két összeg közötti különbségre nézve birtokon belül történhetik.

Az adóköteles fél a felszólamlási bizottságnak határozatát akkor fellebbezheti:

a) ha a felszólamlási bizottság az adókievő-bizottság által megállapított adót felemelte, vagy az adót a múlt évinél nagyobb összegben állapította meg, avagy ha az adó az adóköteles félre a kivetés évében első ízben rovatott ki;

b) midőn azon kérdés döntendő el, hogy valamely jövedelem vagy kereset az adónak tárgyát képezi e, vagy a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek adójának alapjául szolgáló vállomásokban előforduló valamely bevétel vagy kiadás a nyersjövdelemből levonható-e vagy sem;

c) midőn a felszólamlási bizottság alakulásában vagy eljárásában a törvény szabályai megsértettek.

A fellebbezés a felszólamlási bizottság határozatának kézbesítésétől számított 15 nap alatt a kir. pénzügyigazgatóságnak adandó be s felette harmadokon a pénzügyi közig. bíróság itél.

A fellebbezésnek halasztó hatálya nincs (1883: XLIV. t.-c. 34-ik §.).

Kelt Zala-Egerzeg, 1896. július 7-én.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

Göcseji leveledzés.

XV.

Ferdafa, 1896. július.

T. cz.

Szindarabi kiszóllás.

Irta: KALA PÁL UR X

Szintár:

Ferdafán jas salyját udvaron.

Szómélyük:

- 1. Kala Pál Ur kikandikált baktör.
2. Kala Pál Ur né születött Domboru Vicsa önassága, jas feleségüm.
3. Teigányok hármakan, a sögyyik vak jas fél szómire.
4. Hegedű három, a sögyyikön madzag jas hur.
5. Lélkös matrívjék, galya és fodros szoknyabéli állapotba.
6. Ómafa, akin nöm hozgat levelet jas szél, mér nints rajta.

Kala Pál Ur: (Végösvégig tisztóli a sudvart.) Huzd rá Teigány, had bomjájék még a bésavanyított bábos

bánatom! Hogy is pönög jas nóta?...
Kala Pál Ur né: Ne rikájjon Keed ollan nasom! Helyhöködjék jas kasal-tüvibe, mér usse tud mögányi as lábassárán.
Kala Pál Ur: (Kajátt) Ex ni!
„Jas lábomon alig, alig állok.
Mégis..... Isé.....
Ne tsáfuj te aszony; mér naot töszök: kijózanodok!
Jas lélkös-matrívjék: (Vinyonyognak.)
Jas Teigányok: (Csintognak.)
Kala Pál Ur: (Máll-árszómalvel.)
„Külyukadt jas Göcsej feneké,
Söm spám, söm anyám, söm szeretöm,
Sönkim jas vologon,
Magam mög jas bolondomat járom!”
Kala Pál Ur né: (Rejva.) Embörök segítettek!
Kala Pál Ur: (Görbe számókkal) „Asszon te csak hallgass!”... Hozd kü jas rézfokosomat, tégy eljébm ögy szöm rátsos ajtót: máma fürmeteg kedellöm esetközött ollan szindarabot faragnyi, akit jas Népszínház llijediben erköltös, farantzia opörötnök nisz.
Kala Pál Ur né: De embör!...
Kala Pál Ur: Kämpözt! Oll formán szójj kü: Ögyetlen Kala Pál, mögbemlom érottét! Küszaladok az valágbul, ha jas dörökamat körü nöm fogalmazod...
Kala Pál Ur né: Ne dühidjék Keed!
Kala Pál Ur: (Lágy melegön) Kücsárazott rózsám bennem jas szindarabi igyeközet!...
Kala Pál Ur né: (Sapsjogva) Mervevén megbódott. Embör-sévs embörök, foggyák mög, kötözzök mög! Nyilván elvesztötte a szesit, mér népszínmüvet akar írasy a budapesti népszínháznak!
Jas lélkös matrívjék: (Kala Pál urat lefogolozzák és mögkötöfközök.)
Jas függön a követkaszókkal gördül is.
Kisszóllás!!!
Önbötsértékömet takéntöve küjelenötöm, ho feleségüm: Kala Pál Ur né, születött Domboru Vicsa önassága küfeleite az nakközömség előtt, miszörbent Áulírott a szözümet elvez-töttem.
Mijután ami nem vót, azt el söm veszejthetöm, kismölöm: ho feleségüm Kala Pál Ur né, születött Domboru Vicsa önassága a szözümlétele erányába tévedésbe esetközött.
Ferdafa, 1896. július 6.
Kala Pál Ur X
További pár sor bőthetösvésmög maradványostam jelönlög én
Kala Pál Ur X
baktör.

IRODALOM.

Munkácsy Mihály. Árpád bonfoglalása. Kerettel együtt 132 cm. hosszú és 82 cm. magas. Sínarany keretben, szölö-level díszítéssel. Diófa keretben bronz-betéttel. I. sz. aranykeretben. II. sz. aranykeretben. III. sz. fekete vagy barna fényezett keretben (lakóikák számára). Nándorfelárvár fölméltése Hunyady János és Kapistrán Által 1456-ban. Festette Oulibis J. Kerettel 1 m. hosszú és 73 cm. magas. Aranyozott antik keretben. Erinyi Miklós kirohanása Szigetvárdól. Kerettel 1 m. hosszú és 73 cm. magas. Aranyozott antik keretben. Feszty Árpád. „Árpád és a vezérek“ és „Aldozni Hadurának“. A „Magyarok bejövetele“ c. körképnek részletei. Kerettel együtt 120 cm. magas. Mindyik kép: Sínarany-keretben, szölö-level díszítéssel. Diófa keretben, bronz-betéttel. I. sz. aranykeretben. II. sz. aranykeretben. III. sz. aranykeretben. Conceptio immaculata. Murillo festménye után. készült rézmetszet. Kerettel együtt 120 cm. magas és 93 cm. széles. Arany relieffelöltött fekete keretben. Madonna Nixtina. Rafael festménye után készült rézmetszet. Kerettel együtt 120 cm. magas és 93 cm. széles. Aranyrelieffelöltött fekete keretben. Madama. Ebert eredetije után készült színyomat. Kerettel 116 cm. magas és 98 cm. széles. Aranyozott antik keretben. A menyasszony álma. Mártema eredetije után készült színyomat aquarellmodorban: I. sz. díszkeretben, 90 cm. széles és 70 cm. magas. II. sz. antik aranykeretben, 85 cm. széles, 74 cm. magas. A menyasszony ébredése. Leffer F. eredetije után készült színyomat aquarellmodorban: I. sz. díszkeretben, 90 cm. széles és 79 cm. magas. II. sz. antik aranykeretben, 85 cm. széles és 74 cm. magas. Ö felsége I. Ferenc József. Díszes aranykeretben. Egyedüli raktár és képviselőség Nagy-Kanizsa és vidékére Fischel Fülöp könyvkereskedésében, hol a képek megkínthetők és esetleg részletfizetésre is megrendelhetők. Vidékre csomagolásért saját költségeinket számítjuk.
Budapesti napilap most annyit van, hogy a vidéki ember szinte zavarba jön, melyiket járása tulajdonképben. A legtöbb-azonban pártpolitikát és a választás a lapok között éppen nem nehe, ha egy független s minden ízében demokrata napilapot akarunk járni. A Magyar Hirlap ama kevés lap közül való, mely semmiféle párt-érdeknek nem áll szolgálatában. A kormányval szemben éppoly független, mint az ellenzéki pártokkal szemben és nincs más meggyöződése, mint a saját függetlensége, sincs más érdeke, mint az országé. Főszerkesztője Horváth Gyula pártönkivüli országgyűlési képviselő. Fejős Sándor felelős szerkesztővel egyetemben nem tartoznak semmiféle politikai vagy társadalmi klikkhez és ez a Magyar Hirlap-nak könnyűvé teszi a bátor szökimondást és nyílt tiltakozást szemben mindazzal, ami Magyarország magyarságának, függetlenségének és liberalizmusának kárára válik. A Magyar Hirlap ennek is köszönheti politikai súlyát és nagy népszerűségét, olvasottságát. Zsurnalistikailag a Magyar Hirlap magasan felette áll a legtöbb napilapnak. Tárcái szellemesek és szórakoztatók, Társaság rovatja a humornak van szentelve, „Külföldi mesék“ címen naponként közli érdekes és mulajtozó dolgokat. Ujdonosságok bövek és frissiek hírszolgálatá egyáltalán a legtekintélyesebb. Nagy súlyt fektet a közgazdaságra és különösen a vidék érdekeire. E mellett számos értékes kedvezményben részesíti előfizető közönségét. Regényeit könyvvalakban adja köre, a „Kis Világ“ c. képos gyermeklapot ingyen küldi, csak szállítási költség fejében számít negyedevenként 50 krt. A millenniumi albumot (100 oldalas nagy kötet) ugyancsak díjtalanul küldi a negyedeves előfizetőknak: az „Évszak“ c. illusztrált divatlapot feáron negyedevenként 85 krtól kapják meg azok, a kik ráköltálnak rá és a Millenniumi tájékoztatót, mely utbaigazítja a vidéki embert Budapestben, 20 krt. beköltöde mellett kaphatja az, s ki előzet a Magyar Hirlap-ra, mely különben is közzéteszi és örömmel ad választ minden felmerülő esetben a Szerkesztői üzenetek rovatban. Minden kedvezménynek mellett a legolcsóbb a Magyar Hirlap (negyedeves 3 frt 50, egy hóásra 1 frt 20.) Működök megmagyarázom, miért ajánljak olvasóinknak, hogy a Magyar Hirlap-ra fizeszenek elő. Az előfizetési öszmgek legalszörbűben postautalványon küldhetők Budapestre, a Honvéd-utca 4. sz. ujságáshoz.

Szerkesztői üzenet.

Gelsei panaszos. Az ügy az arra bivatott parancsnokság elé terjesztett és vizsgálat tárgyát képezi.

NYILTTÉR.

Henneberg-selyem csak is akkor valódi, ha követlen gyáramból rendelik — fekete, fehér és szines 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként sima, csikos, kocakasztó, mintázott, damasztó stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban) stb. a megrendelt ár postalábér és vámmentesen a házhoz szállítva és mintákat postafordultával küld: Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben, Svajcxa címzett levelekre 10 kros, és levelezőlapokra 5 kros bétlyug ragasztandó. — Magyar nyelven irt megrendelések pontosan ellátástetnek.

Felelős szerkesztő:

Dr. LÓKE EMIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Hirdetések:

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziser-ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 25 év óta megbízható, fájdalomcsillapító-bedörzölőként alkalmaztatik közvérvényi, csontki, taguszagadásnál és meghűlésnél és az orvosok által bedörzölésekre is mindig gyakrabban rendeltoik. A valódi Horgony-Pain-Expeller gyakarta Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos azor, hanem igazi népszerű háziser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni.

40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; Raktár: Török József gyógyszerésznél Budapestes.
Bevásárlás alkalmával igen óvatosnak legyünk, mert több kisebbbártkü utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy nélkül mint sem valódi utasitva vissza.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállító, Rudolstadt (Thüringia).





A világhírű STEYRI fegyvergyár  
**SWIFT**  
**KERÉKPÁRAINAK**  
 kizárólagos főraktára és képviselősege

Nagy-Kanizsa és Zalamegye részére:

**Unger Ullmann Eleknél**

Nagy-Kanizsán.

Ezen kerékpárok, úgy tartósságra, szerkezetre mint könnyű járásra az első helyen állanak az összes Európai gyártmányok között.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.



**RUSTON, PROCTOR & Co. Ltd.**

Lincolni (angol) gépgyár vezérképviselőségénél,  
**BUDAPESTEN**

kaphatók a legkifinomultabb utólérhetlen szerkezettű angol  
**gőzmozgonyok és gőzeséplők** 30 25-1  
 és csakis itt kaphatók a világhírű szabadalmazott

**Excenter gőzeséplőgépek**

könyöktengelyek nélkül, kettős tisztító szerkezettel, állítható osztályozó hengerrel. Ez idő szerint ezek a világ legjobb gőzeséplői. Kivánatra azonban szállíthatunk könyöktengelyes gőzeséplőket is.

**COMPOUND GŐZGÉPEK.**

Ugyanitt rendelhetők meg a világhírű magánjáró gőzeséplőgépek.

**A jövő gépe.**

Nagy választék szalmakaszalók, járgányos cséplőgépek, borprések, szőlészeti gépek, szénagyújtók, vetőgépek, tisztító-rostók, kukoriczamorzsológépek, szecskavágók, arató- és fűkasztók, konkolydászók, valamint minden gazdasági gépek a szűközköben és malomberendezésekben.

Árjegyzékkel és mindenemű szakbavágo felvilágosítással és tanácsokkal készséggel díjmentesen szolgálunk.

Levelek czímzendők: **RUSTON, PROCTOR & Co. Ltd** vezérképviselősege Budapest, V., Lipót-körút 32. szám.

390 arany- és ezüstérem és díszoklevéllel kitüntetve!

A gép alkalmazható 1840-évi. - Munkán 2500 munkát fejt ki.

# Hirdetések

felvételnek Fischel Fülöp

könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

Különlegesség poloska-  
 balha-, könyvharovar-

nyoly- és háziállatok  
 leve ellen.

**Kapható:**

**Nagy-Kanizsán!**

- Fesselhofer József
- Armuth Náthán
- Deutsch és Ehrenfeld
- ifj. Fischer Ferencz
- Fleischacker Jozsef
- Marton és Huber
- Neu és Klein
- ifj. Rosenberg Miksa
- Schwarz és Tauber
- Strem és Klein

**Nagy-Récsé:**

- Dedinszky J. gyógyszer.
- Kohn F.



**Kapható:**

**Pacsá:**

Schleiffer M. G.

**Periák:**

Kramarits Viktor  
 Sosterits Pál

**Sümege:**

Math Bodis  
 Darnay Kálmán  
 Markus Salamon fia

## „ZACHERLIN“ bámulatos hatása!

Főülmulhatatlan biztosság és gyorsasággal pusztít mindennemű kártékony férget és azért a vevők milliói által dicsértetik és kerestetik.

Ismertető jelei a következők: 1. a lepecsételt üveg, 2. a „ZACHERL“ név.



# Minden verseny kizárva!



Nagybani  
butorgyári képviselőség.  
dus raktárral.

**Ujonnán berendezett asztalos műhelyemben  
mindennemű butort gyártok és külön megren-  
delés szerint is készítek.**

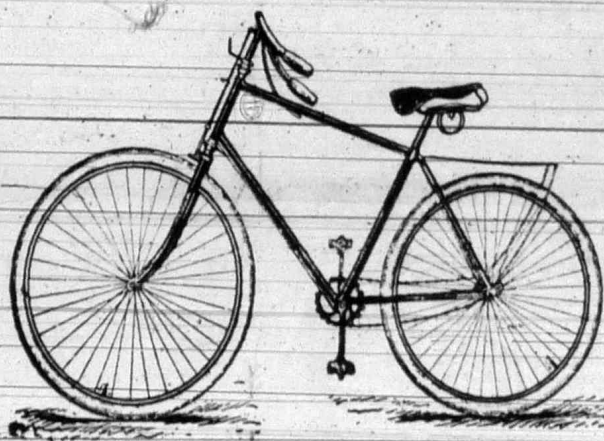
**Hálószoba berendezés 92 trttól kezdve.**

**Teljes ebédlő berendezés 135 trttól kezdve.**

Eredeti angol

**kerékpár**

kizárólagos  
képviselet  
és



raktára

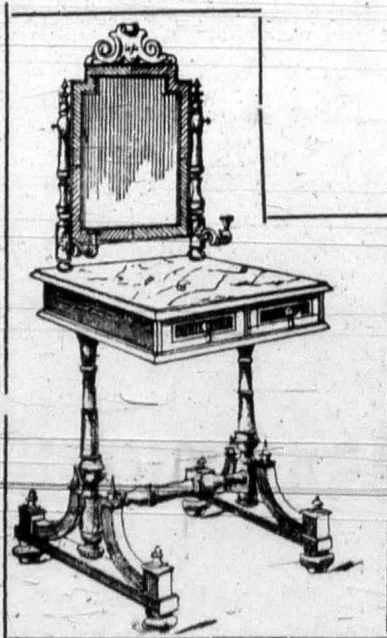
**3 évi**

**jótállás**

mellett.

Diszfaragványok asztalosok részére szintén készíttetnek.

**Kedvező fizetési feltételek.**



**Friedmann Károlynál**

Nagy-Kanizsán

Német-utcza, Zerkovitz-féle házban.





Szerkesztőség:

F. U t c s z a Ollopféle ház.

Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bé mentetlen levelek csak ismert kesz-

ből fogadtatnak el.

Készrajok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

# ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

\*A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bank egyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letényei takarékpénztár. a „nagy-kanizsai malátagyár és serfőződe r. t.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint két szer: vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischei Fülöp könyvkereskedése.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr.)

Félévre 6 korona (3 frt — kr.)

Negyedévre 3 korona (1 frt 60 kr.)

Hirdetések jutányosan számítottak

Nyiltér pottszora 10 kr.

Elsőzetének, valamint a hirdetésekre vonatkozó Fischei Fülöp könyvkereskedésbe intézendők.

## Felfordult világ.

Nagy-Kanizsa, 1896. jul. 14-én.

(—n.) A politika az exigenciák tudománya. Erről az igazságról minden embert meggyőzhetnek azok a viszonyok, melyek között politikai életünk mozog, de megtanithatott erről leginkább, ha eddig nem tudtuk volna, a néppárti zsoldgyvásár, mely széles e házában majd itt majd ott üti fel tanyáját, hirdetvén a maga tanait, amelyekben minden van, csak igazság nincsen. Nagyképűsködés, mely veszedelemről kiabál ott, ahol nincs; s hogy ez így van, legjobban bizonyítja, hogy abban a táborban sincsenek egy nézet, s hogy az egyetértés éppen nincs meg közöttük. Csak egyben értenek egyet, csak egyben találkoznak: a liberalizmus szidásában és gyalázásában.

Ez volna a kisebb baj. A szabadelvűség többet is kiállott már, mint egy reactionárius csapat gyalázását. A veszedelem másutt van. A veszedelem ott van, hogy a haza és nemzet legféltetlenebb ellenségei zászlóik alá sorakoznak, mert ezek a haza romlását, a magyarság enyészését akarják. E felfordult világ az, mikor oly párt, melynek csak a haza legkonokabb ellenségei örülnek, olyanak adja ki magát, mint a mely a nép javát akarja, a nemzet boldogulását óhajtja.

Van a lepel alatt valami, melylyel tulajdonképeni szándékukat takarják, vagy ha nincs, akkor a fanatizmus, melylyel az állítólag megtámadott vallást és hitet akarják megvédelmezni, vakká teszi őket, s a szenvedélyes harci riadó hevében nem látják, nem érzik a veszedelmet, melyet a magyarság fejére zudítanak; nem tudják mérlegelni ama súlyos következményeket, melyek veszedelmes agitációjukat nyomon fogják követni.

Kegyetlen játék az, amelyet ezek a néppárti urak a néppel űznek, kegyetlen játék, mert oly felelősséget hárítanak magukra, amelynek elviselése erejüket fölülmulja; de nem kevésbé kegyetlen játék az, melyet a többi ellenzéki pártok űznek, mert az egyik töredékei kivéve, sem egyenesen, sem őszintén nem nyilatkoznak, csak féltett mandátumait kivánják megmenteni. Az ilyen politika az, mely a népet megtévesztheti, mely nem engedi meg, hogy igazán meggyőződése szerint, feltéve, ha ilyen van, válaszsza meg a pártállását. A politika rejtelmeit a nép nem ismerheti, s ha ma így beszélnek neki, holnap amúgy; ha ma ilyen ígéretet tesz nek nek, holnap amolyan, nem esoda, ha a néppárti gyűlésen a 67-es alapon áll, ha még oly dühös ellenzéki volt előbb, a 48-as Ugron-párti gyűlésen pedig ismét felébred-

nek szunnyadásbamerült függetlenségi elvei, s végre is nem tudja, hogy mit csináljon. Lelke mélyében bizonyára olyanforma gondolata támad, hogy vallásának állítólag vesztélyeztetett elvei amoda vonják, függetlenségi elvei pedig emide vonzanak, — de mindamellett politikai hitvallása tekintetében alaposan megtévedt.

Honmentő munkát végeznek az urak — saját állításaik szerint — de a hazát veszélyeztetik a tények tanulsága szerint. Vajjon nyílnak-e meg a vezetőik szemei azok látára, mik Gyetván Zsilinszkyvel történtek, s ha lapjaik a vasvári kudarcot diadálnak szeretik feltüntetni, s mindenütt, ahol a népjózan felfogása mgtévesztése ellen nyilatkozik, egy pár ordító zsidó kölyket látnak s a botrányokat ezeknek tulajdonítják — ez felfogás és izlés dolga; de — mikor tudvaló valótlanosság, kár vele dicsekedni, még jámbor olvasóik között is kevesen lesznek, akik azt elhiszik. Ugy el tudják ferdíteni e tényeket, mintha az egyenes kívánsága, követelése volna az ő agyafurt politikájoknak, a melynek semmi alapja sincsen.

A politikai hatóságok nagyon jól teszik, hogy nem engedik lángba borítani ezt az országot, amely mindenkinek elegendő szabadságot nyújt, de nem nyújthat ott, ahol az tullepi a határt és korlátokat, s osztályok és

## A „ZALA” tarcája.

### A Balaton mellől.

— A „Z A L A” eredeti tarcája. —

#### Keszthely.

Zalavármegye e csinos városának, mely mint fürdőhely évről-évre kedveltebb lesz, érdeks multja és biztató jövője van.

Ködbevesző történelét rögök közül ásták ki a régiségutódok. Háromezer jeltelen sírból kiszedett porladó emlékekről olvasták le azt az elvitatlan igazságot, hogy már a rómaiak rátáztak Keszthelyre, ezért a szép feusikert, melynek karajos lejtőjét a Balaton hullámai mosásák s lankás szőlőhegyeit és sziklás bérceit, ritkas caerjektől szagallott, sűrű bükkösök koszorúzzák.

A fenéki sáncok azt bizonyítják, hogy Traján császár apró várakat épített a kellemes táborozó hely megerősítésére. S hogy Felső-Pannónia e gyönyörű fekvésű örhelye t. már akkor is, mint fürdőt élveztek, arról szintén leletek tanuszkodnak.

A népvándorlás viharairól a dobogói sírmezők regélnék; arról pedig, hogy Keszthelyt, nyomban a honfoglalás után, őseink is figyelmükre méltították, mert csakhamar községgé szervezték, majd az Árpád-házi királyok kiváltságokban részesítették, — érdekesen beszélnek azok az okmányok, melyeket a Festetics grófok családi könyvtárában ereklyekül őriznek.

Kegyelt város voli ezek szerint mindig: Keszthely.

Püreiben jószándékkal ítélkeztek; a királyoktól a város polgársága előjogokat nyert; sőt később, a XIV. és XV. században, az országgyűlések oly nagy figyelmet tanusítottak iránta, hogy hadi közmunkával végvárra erősítették.

Kiváló nagy szerep jutott a város történelében, Mária Terézia uralkodása után, a Festetics grófnak; különösen a nagy Festetics Györgynek, ki elődeiik szerzeményeit óriási vagyonná gyarapította s nemes áldozatkészséggel szolgált a hazájáért.

A nemzeti újjáébredés korában sokszor vendégül látta kastélyában gróf Festetics György, koronás lók mellett, a tudomány és irodalom fejedelmét is. A nemzeti haladásért lelkesülő maceenasz igazi magyar vendégszeretettel gyűlötté maga köré a magyar literatura bátor harcosait, hogy nyelvünk kimunkálását és hódítását előmozdítsa. — Kazinczyak, Berzenyiek, Kisfaludyak, Dukai Takács Juditok dalaival felavatott keszthelyi Helicon nemes emlékeztül alapítója örökre tisztelté tette ezt a helyet. Késő ivadékok is kell, hogy kegyelettel gondoljanak erre a tudadunai kis városra, honnan egykoron a nemzeti ébredés bátorító lénye sugárzott ki az országba.

A keszthelyiek nemes kötelességet teljesítenek, ha az emlékek romjából összeszednének minden kis történelmet, mely városuk nagy fértára vonatkozik. Abban a balatoni muzeumban, melyet alapítani készülnek, díszes helyet kell

kijelölniök azon reliquiák számára, melyek egyeneségét, működését, alkotását jellemzik.

Keszthely különben ugy is, mint fürdőhely, örökre lekötöleztette a Festetics-családnak. Mert ez adott a városnak azt, a mi nélkül fürdőt képzelnem sem lehet: vizet. A Balaton ezredken keresztül ott hullámozott a város alatt s a városnak még sem volt Balatonja. Az a határ mentén, az utolsó cseppig a Festetics grófnak volt. Azoké volt a vizen kívül a part, a parton a nádasok, a nádasokon túl a buja legelő, a legelő után a kövér földek. Jóforman minden göröngy.

Mikor körülbelül husz-huszonöt esztendővel ezelőtt eszükbe jutott a keszthelyieknek, hogy milyen böles dolog lenne a Balaton partjára fürdőházat építeni, elmentek Keszthely uraságához, a grófhöz; azt szépen megkérték, hogy ajándékozzon nekik erre alkalmas helyet s mikor a gróf kijelölte a mostani fürdőtelep helyét, akkor a keszthelyiek megalakították a fürdő-részvénytársaságot.

De hát ezzel a részvénytársasággal is az történt, a mi sok magyarországi részvénytársasággal megeseit már: nem fizetett osztalékok. A részvényesek fő ideig reménykedtek, mikor azonban azt látták, hogy hiába várakoznak, az értéktelen részvényeket, a fürdő beruházásával együtt, oda ajándékoztak a városnak. Am boldoguljon vele ez ugy, a hogy tud.

A beruházásokról a város notáriusa igen hamar elkészítette a leltárt. Kapott e szerint a város azon a parton, melyet gróf Festetics Taszilo

felekezetek harcát szítaná fel, így csakugyan nem volna csoda, ha a falrafestett kulturharc, amit itt a hazában senki sem akar, s amiről a néppárti agitáció nélkül senkinek sem beszélne, kitörne, az agitátoroknak nagyobb dicsőségére de bizonyosan nagy és beláthatatlan kárára a nemzetnek, melynek az egyházpolitikai reformok semmitsem ártottak, de a melyeknek szükségességét mi sem bizonyítja jobban mint az a szövetség, melyet az elégedetlen, a magyarságot gyűlölő, a nemzeti eszme ellen törő nemzetiségek oly örömmel üdvözöltek. A mit legjobban bizonyít az a tulajdonság, melylyel a bécsi reactionárius lapok a magyarországi néppárti mozgalmat kísérik, mert nyilvánvaló dolog, hogy innen is meg tulnán is a magyar alkotmányos élet megdöntésére törnek akár közvetve, akár közvetlenül. Alkotmányos érzésű magyar embernek az ilyen fegyverszövetséget minden áron vissza kellene utasítani s még kacérkodni sem szabadna vele.

De hát már odaát is derengni kezd. A szabadelvűség barátai felébrednek mély szunnyadozásukból; megszűnik a lidércnyomás, mely képtelenné tette őket a cselekvésre nemcsak, de a hathatós ellenállásra is. Össze fog dűlni a reaktio épülete s a friss légáramlat ki fogja riasztani ondukból a reaktio nyomorult lovagjait, kik fel akarták tartóztatni haladásában az időt, el fognak ők tűnni a semmiségbe, a hová valók, kisérve a nép átkától, melynek ígérték sokat, de nem adtak semmit.

Csak itt szükséges a kitartás a szabadelvű haladás bajnokainál. A mit nagy küzdelmek közt megszereztünk, azt meg is akarjuk tartani, és Isten segítségével meg is fogjuk tartani.

**Az iparos-székdek és tanoncok munkakiállítása.**

Hazánk általános ipari haladásának bemutatása mellett, iparnevelési szempontból országos

érdek a serdülő munkás-fiatalság-ambíciójának fölkelésére, szorgalmuk és ügyes-églük ösztönzésére a millennium alkalmával kiűn kiállítás rendezni az iparos-tanoncok, székdek és munkások készítményéből. Hogy az ezredves kiállítás hazánk kulturális viszonyainak e tekintetben is hű tükrö legyen, e kiállítás érdekében ország-szerte s a külföldön is élénk érdeklődés mutatkozott, amennyiben a külföldön továbbképzés céljából tartózkodó fiatal iparosoknak a kiállításra való részvétel meg volt engedve.

Több mint ezer kiállító jelentkezett számos érdekes tárgyival, melyek együtt a jövő iparos-nemzedék mai gyakorlati képzettségéről tognak a nagyközönségnek képet adni.

E kiállítást Daniel Ernő keresk. miniszter ur július 15-én nyitotta meg a kiállítás területén levő időleges kiállítások csarnokában s a megnyitásra az összes szaktestületeket meghívta.

A kiállítás igazgatója pedig a keresk. és iparkamrákat, az országos ipar egyesületeit és a hazai ipartestületeket azaz figyelmeztette s speciális hivatással bírta kiállításra, hogy ez volna a legjobb alkalom a vidékről az értebb iparos-tanulókat, az iparos-székdek és munkásokat az ezredves kiállítás tanulmányozására — az engedélyezett kedvezmények igénybevétele mellett — fölhozni, hogy a kiállítás tanúságai mellett a saját dicsőségüket is közzéveljenül tájékosk. Ez a fiatal iparos generáció önértékét is emelni fogja.

Az iparos-tanoncok és székdek kiállítása július hó 15-től augusztus hó 15-ig tart.

Ebből az alkalomból közzé bocsátjuk a kiállítás igazgatóságának a kisiparosok, kiskereskedők és ipari segédmunkások tömeges felrاندulására vonatkozó tájékoztatóját, mely így szól:

*Tájékoztató.*

A szegényebb sorsú kisiparosok, kiskereskedők és ipari segédmunkásoknak az ezredves kiállítás és a fő- és székvaros megtekintése céljából tervezett tömeges felrاندulásai tekintetében.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur, mint az ezredves kiállítás országos bizottságának elnöke, messzemenő könnyítésekkel óhajtván lehetővé tenni a szegényebb sorsú kisiparosok, kiskereskedők és ipari segédmunkásoknak az ezredves kiállítás és a fő- és székvaros megtekintését, elhatározta, hogy legalább 30 személyből alakult csoportban felrاندulók részére:

- a) a m. kir. államasutak és ezeknek üzemében álló vasutak vonalain 25%-nyi mérsékelt engedélyez a zóna-rendszerű személy-díjszabás szerinti III. osztályú menetjegyekből, továbbá intézkedik, hogy a nem állami kezelés alatt álló vasutak vonalain, nemkülönbent a gőzhajózási társaságok által fenntartott személy-járatokon hasonlókéü kedvezmények adassanak;
- b) a fő- és székvaros által, a iskolaépületekben berendezett szállásokban lakást biztosít.

Egy-egy teremben 10-20 egyen nyer elhelyezést akként, hogy minden személy részére egy teljesen felszerelt, függönyvel ellátott vaságy, szék, polc, ruhafogas, mosdó- és írökészlet áll rendelkezésre;

c) a kiállítás területén épült csárdák és vendéglők tulajdonosaival létrejött megállapodás alapján 2 táj ételből álló ebédet szolgáltat;

d) díjmentesen megtehető számu és nyelvi-metettel bíró kaulozatok bocsát az érkező csoportok rendelkezésére, kik hivatra lesznek a csoportokat egész ott időzésük alatt a szükséges felvilágosításokkal és magyarázatokkal tájékoztatni és kísélni;

e) busz-krajcárra mérsékelt belepti jegyeket adtak a kiállításra.

f) jegyfuzeteket hozat forgalomba a kiállítás igazgatóságán, melyekben a menetúteri jegy, szállás utalvány, a kiállításba való belépésre jogosító jegyek, az ebédjegy együtt foglaltatik a melyekről a díjfelvétel egyszerre és egy összegben történvén, az utazás kényelme biztosittatik.

Ezen felsorolt kedvezmények mellett lehetővé válik az, hogy a XIV. zónához tartozó vidéken lakó iparos, illetve segéd 2 napj tartózkodására (az élelmezést, szállást, belepti jegyet is beleértve) 8 lortint költséggel;

a XIII. vonalszakaszhoz tartozó állomásról	7.30
" XII. " " " "	9.70
" XI. " " " "	6.30
" X. " " " "	6.—
" IX. " " " "	5.50
" VIII. " " " "	5.10
" VII. " " " "	4.70
" VI. " " " "	4.30
az V. " " " "	4.—
" IV. " " " "	3.50
" III. " " " "	3.10
" II. " " " "	2.70
az I. " " " "	2.30

költséggel teheti meg az utazást Budapestre és vissza.

A tömeges felrاندulásokat a kiállítás kerületi és helyi bizottságai, a hazai kereskedelmi és iparkamrák, illetve ipartestületek, társaságok, iparoskörök szervezik.

A részvevők előjegyzése, a részvételi díjak bevezetése, a jegyfuzetek kezelése és kiosztása, a felrاندulás időpontjainak, az utazás programjának megállapítása, vármezejenként, vagy ezeken belül kérelmeket a nevezett lényezők dolga.

A felrاندulás hatánapja az ezredves országos kiállítás igazgatóságával legalább 10 nappal előbb közzé kell tenni, hogy a szállás és étetés biztosítása és a jegyfuzetek kiadása iránt intézkedés történhessen.

A kiránduló csoport az intézők által kijelölt vezetőkkel együttosan utazik a fő- és székvarosba s ugyanazon vonattal hagyja el Budapestet.

örök haszonélvezetül ajándékozott a keszthelyieknek, néhány hold káposztas földet, egy nád-földes csárdát, a csárdá mellett egy pajtaszárú szőlőn naddal földött primitív alkotmányt, mely hol étterme, hol táncterme, hol cursalonja volt a földönnek. És megkapta még a Balaton-tövényére épített kis községet, azaz a deszkából összerakolt fürdőházzal együtt, melybe még az igénytelen is szegénykezve ment fürödni.

Es mégis, ez a szegényesnek látszó ajándék jövedelem forrás lett a városra nézve. Még pedig iamet Festerics Tazilo segítségével.

A gróf tele-églü vénén a szép Hamilton hercegnő, őrnök kastélyát fejedelmi palotává építette. A Balatonra néző palota előtt azonban csak egy tudott parkot készített, hogy egy kis városrészt megvevni és leromboltatni. Így is volt még egy nagy bökkenő! Azt az utat, mely a régi kastélyt előt egyenes irányban futott el, meg kellett kanyarítani. S hogy ez meglörténhessenek a városal kellett alkudoznia. Nagy áldozatról volt szó, a fő-utca megrövidítéséről. Hanem voltak praktikus emberek a városban, a kik azt mondták: tudjátok mit, adjuk oda az utcat a grófnak cserébe. Ne kérjünk érte többet, csak egy kis parkot a Balaton partjára. Hisze, mibe kerül az neki?! Ha husz-harminc hold legelőt el is szakít a birtokából, marad még neki több mint százezer hold. Aztán cseméket is kerülnek a Keszthelyi környező reugetegéből; kertészelegénye is van annyi, hogy nem egy ilyen kis parkot, hanem akár egy egész erdőt rakhatnak velük.

Az átkut meglörtötték. A gróf csináltatott a Balaton partjára olyan parkot, mely a keszthelyiek szegényes-fürdőjét néhány év miut igazi fürdővé tette. Az óriás platánok, az ezüst levelű nyárak, a csüngő lombu fűzek évről-évre újabb vendégeket csaltak Keszthelyre, mely ma már szinte azaz díszekedhetik, hogy a Balaton partján ó adhat a fürdőző közönségnek legtöbb árnyeket.

De díszekedhetik még mással is. A nádféles csarda helyett csinos vendéglő épített; a vendéglő mellé pedig közei negyven szobás, kényelmes szállót, széles erkélyekkel, melyekről gyönyörű a kilátás. Szemben a Balaton, a somogyi partokkal, részint Szent-Mihályhegyre, Gyenes-Diás, Vonyarc, Vashegy szőlős lankái, aztán erdős-köszoruzta bércek között a híres zsidó völgy melynek Keszthelyt az a re-dukivül nagy előnyt köszönheti, hogy itt a Balaton partján a nyári forrásban sem lomhul el a szellő. Ez a völgy valóóság körütoje az éjszakai légáramlatnak, mely rekkenő höszében is meg-meghibbenti hideg szárnyakkal s meglöbögatja a parti nyárak idegenrengő leveleit. Ha benn a városban, zart redők mögött, fürthetetlen a források, itt a parton mindig enyhíti az a zaidi völgyből kiröpült szellő.

A város azóta, hogy a fürdő fellendült, kedvel az áldoz újabb alkotásokra. Közébe százezer forintot költött el már, hogy a nyaraló közönség igényeit, ha szerény mértékben is, de némileg kiegyelthesse. A csónakázó-egyesület is nemcsak buzgalommal iparkodik azon, hogy szárazkötésére a vendégeket, kik iránt a keszthelyiek ritka figyelmet és előékenységet tanusittanak.

Patriarchális, kedélyes itt az élet s nem is talásgo-an drága, de uram isten, mi lenne ebből a helyből, minő paradicsom minő világfürdő, ha nem Magyarországon feküdnék Keszthely, hanem külföldön! Ott maga a Balaton, ez a lenyegző, melynek a kontinensen aig akad párja, óriásokat képviselne. Miért?! Mert ott ebbe a természetből ajándékba kapott, megbecsülhetetlen nagy vagyonba a bölcs elreklitás, a vállalkozó szellem, a szorgalom és élelmezés-eg verse ilyezve fektetné a bankokban elhelyezett tőkét, a nemcsak a vállalkozók élveznek ezek kamatait, de a parti lakosság gazdagság-szerénye egyaránt. Nálunk évtizedeken keresztül lomha közönségnel nézték ezt a kinosos hullám-bányát melyből a külföld rég marokkal szedné az aranyat.

A hazafis Bencés-rend a Balaton-Fürdő emelése érdekében az utóbbi években nagy áldozatokat hozott ugyan, de meri kegyelmelet-szellemmel dolgozik, a bejelentésekhez köbit reménykedni meg mindig nem valóttatik. A merészebb vállalkozó szellem utjabban Siófokon, Földvár-on, Fonyódon is kibontotta vitorláit s megmutatta, hogy áldozatokkal minő meglöbög dolgokat lehet alkotni igen rövid idő alatt. Pedig ezeken a helyeken aránytalanul drága az építkezés, a talajviszonyoknál fogva. Mennyivel előnyösebb helyzetben van ezekkel szemben Keszthely, hol az új-majori, fenéki dögöletekre lehetne villákat építeni és pedig olcsón, mert a területet nem kellene töltöni, mint a siófoki homoksvatagot, s a köanyag közel van. És még egy nagy kinos van Keszthelynek: a

A kirándulók külön vonatot is vehetnek igénybe, ha az egészben fizetendő menetidj által a megteendő ut minden kilométere után 2 forint 40 kr. biztosítottak a m. kir. államasutaknak. Ezen határozomány alól az igen távol fekvő állomásokról utazó csoportokkal szemben és ha a kirándulók száma az 500-at eléri, a kereskedelemügyi m. kir. miniszter úról esetről-esetre kikérendő engedély alapján, kivételek is lesznek tehetőek.

Az egész csoportnak a tartózkodás egész ideje alatt való együttmaradása feltétlenül kötelező.

A kirándulók érkezésükkel a kiállítás kalauzai fogadják és kísérik szállásukra, onnét a kiállításba. A délutáni órák a város nevezetességeinek megtekintésére lesznek fordíthatók.

Gondoskodás történetik arról, hogy azok, kik a színházakat látogatni akarják, azt kalauzok kíséretében, kivételes áron kiadandó jegyekkel tehessek.

Mindenkinek, a ki ezen közgazdasági szempontból jelentékeny és az egész országban megindítható mozgalomban tevékenykedni óhajt, a ki a kisiparosok és segéd munkások érdeket szívén viselvi, a tömeges kirándulások eszméjét terjeszteli, a kiállítás kerületi és helyi bizottságai, a kereskedelmi és iparkamrák, ipartestületek, iparoskörök fogadják a további részletekre felvilágosításokkal szolgálni.

Budapestben, 1896. évi január hóban.

*Az ezredéves országos kiállítás igazgatósága.*

**Szózat a magyar hazafiakhoz.**

Ezer esztendeje, — tüzzel lánggal viharral és vérel teli ezer év, — hogy Árpád leszállt a hegyekről és először megtáta lovát a Tisza élteő vizébe.

A mi vére a magyarnak elfolyt ez idő alatt az Árpád foglalta haza védelmében, ha egy mederben hőmpolyógni látnók: szörnű bibor-szinű folyam lenne az, egy vér Tisza, mely megfestené egymaga a Dunát és a Fekete-tengert a rubin színére.

És a küzdelem rem érte végét. A harc folyik tovább, a riadó hívja a honfiakat csatára. Ma is az ezereves birodalom térein, a második ezer év küszöbén; hívja harcra, döntő csatára. És a küzdelmet, a melyet bárd, buzogány és repülő nyilvessző kezdett, melyben utóbb kard élén nyargalt, golyóbison száguldott adva-véve a halált, a küzdelmet, mostan a béke, a civilizáció emésztebb fegyverei folytatják.

csodás-gyógyhatású kenes iszapfürdő, a Héviz, mely oly sok, reményvesztett betegnek adta vissza a drága egészségét. Mig másutt a Balaton-parton a fürdők jövedelmét a kuria szezon (szai) ingatagrá: itt a két fürdő egyesítésével biztos alapot nyerne egy tekintélyes körével rendelkező nagy részvénytársaság arra, hogy modern be rubázásokkal rövid idő alatt szép haszonnal dolgozzék.

Am a Festeticsék szép családi fészket, a természetől olyan gazdagon megáldott Keszthelyt a mai viszonyok között csak Festetics Tasziló gról teheti azzá, a mire a szerencsés körülmények, ugyazólván praedestináltak. Ha e művelt, előkelő főúr ép ugy megérti korát, mint megértette nagynevű öse, gróf Festetics György, nemcsak erre a városra, hanem az egész vidékre jótékonyan ható nagy művet végezhet. Ha abba a fejedelmi fényvel berendezett palotába, hol koronás főket és trónjelölt hatalmasságokat tisztelt már vendége-kül, alkalmas időben maga köré gyűjti a szellem és a pénz fejedelmeit s a tudomány fényénél magyarázhatja meg a főkének, hogy a Balaton és a Héviz európai színvonalon való kultiválása bőven meghozza a kamatokat, — akkor Keszthelyt néhány év alatt világfürdővé teheti.

Alkotásával örök emléket emelne magának s megvalósítaná Kozma Sándornak, a nyugalomba vonult nagyerdemű főligyésznek, azt a jóslatát, hogy valamikor Keszthely lesz Magyarország legszébb nyári városa.

*Sümegei Kálmán.*

Az eke, a kalapács, a cirikalom, a tollnyomtatott betű hívják a harcot.

A szorgalom, a takarékoság, a munka, a szeretet szentháromsága: ember-, haza, és szabadságszeretet állanak csatasorban.

Halljátok meg szómat mind ti magyarok, testvérek, hazafiak és jusson a beszédem feltárt szívetekbe!

Ötször kiirtva, ötször föllámadott és meg sokasodott a magyar ősei földjén és áll ma is, fejedelmi szép nyelvvel az Isten trónját ostromolva, imádsággal és háladással.

Az Isten, a ki kardjába acélt, karjába lángot, szívébe vitézséget, elméjébe világságot ada mindig és győztessé tette mostoha időkn s ádáz ellenségeken: Isten most ihlesse meg szívét és leheljen bele erkölcsöket, a melyek győztessé teendik a második ezer év keményebb harcaiban.

Tekints oh magyar, a ki az ország szívében, áldott földeken, virágzó városokban, magad sokaságában, biztonságod érzetének elégségében lakozol: tekint, te boldog, országod határszéleire, a hol elszórva, megostromolva, ember és természet mostohaságában életedet és álmod nyugalmát, nyelvedet és kezud munkáját elszánt küzdelemben, emberfeletti feláldozással védik és őrzik előőseid, magyar testvéreid, idegen fajok közé, idegen nyelvbe szórt drága szigetek.

Hősök, a kik külső, ellenséges célzatkótló láplált támadások ellen védik a talp alattnyi földet, védnek egy-egy iskolát, védnek egy-egy templomot, védik családok magyar szentélyét és szinte roskadoznak az emberfeletti harcban.

Mikor a királynak háboruja támad, mire oktatja az irás? Azt mondja, a bölcs király eleve számon szedi a katonaságot, edzi és szervezi s mikor a trombita riad, előre küldi és serege megszerzi neki a babért s a diadalt.

A mely király pedig nem gondol eleve hadseregére, hanem csak mikor csatára szólítják, hirtelen szedi össze és ámbár példát mutatva maga rohan előre: az a király nemcsak elveszti a csatát, hanem maga is az ellenség fegyverének áldozata lesz és hevenyészett serege ki kardra hányódik, ki szétszóródik.

Vedd elmédbe testvérem és anyám egy személyben, királyi magyar nemzet, fejedelmi nép, hogy a bölcs király dolgát kövessed.

Ne várd meg, a mig idegenek megfújják a harci riadót, — hanem gondjól eleve, gondjól a béke idején a te katonáidra, a kik szent kincsedet: magyar nyelvedet, magyar nemzetiségedet, nemzeti műveltségedet mártis szorongatva védik: szervezd fel őket, legyerezd fel őket, edzedd meg őket önlelőldöző hivatásukra, hogy mire a trombita szava a te hajlékadat eléri süvítő hangjával, sereged készen, erősen, bátran, lelkében és kezében a biztos diadal fegyvereivel vehesse fel éretted a harcot.

És te diadalmi indulóval, lengő zászlóval indulj dicsőséged második ezer évébe, nemzeti nagysággal, magyar szívvel, Árpád hódító erejével.

Igy szól hozzád innen a Kárpátok aljáról, félkézzel építve, félkézzel birkózva, egész lelkével érted lángolva egyik szerény, de hűségében tul nem szárnyalható katonád: a *Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület*, mikor testvérként üdvözöl és nehez munkájához támogatásodat kéri.

Nyitra, 1896.

*Gróf Karoly István.*

a. F. M. K. E. sinéko.

*Szontagh Pál,*

v. b. t. t. főrendiházi tag, tiszteletbeli elnök.

*Thuróczy Vilmos,*

ca. és kir. kamarás főispán tiszteletbeli elnök.

*Gróf Degenfeld Lajos,*

tiszteletbeli elnök.

*Rákosi Jenő*

tiszteletbeli elnök.

*Craus István,*

a III. oszt. vaskócsma rend lovagja, Nyitra vármegye alispánja, ügyvivő alelnök.

*Csipaay Karoly,*

Zólyom vármegye alispánja, alelnök.

*Libertiny Gusztáv*

kir. tanácsos, Nyitra vármegye tanfelügyelője, tiszteletbeli alelnök.

*dr. Gyürky Gyeyza,*

Nyitra vármegye tisztifőgyőze, tiszteletbeli alelnök.

*Lőrinczy György,*

a. F. M. K. E. központi titkára.

**Tollfuttában.**

A szegény ember, ha vizei kíván, pénzért kezd sohajtózni.

Csalhatatlan jel, hogy küszöbön van a kánikula.

Mindenki örömet fürdőznek most. Csak hogy ehöz tenger kell. Nem vízből, hanem pénzből.

A pénzből ilyenkor egész tenger uszik el a vizeken. De az uszatásnak ez a gyönyörűsége nem minden embernek jut ki.

A szegény ember kénytelen megreziálni a mellét, hogy legelőbb birkát uszat, maga pedig szinten nyakig uszik, de a nyomoruságban és bőségeseen fürdik, ha nem is a Balatonban, legalább a verejtekben.

Es mért panaszkodánk mi nagykanizsaink?!

A szegény ember uszására nekünk is van pompás közös uszánk. (Az egész város az!) A szegény ember fürdőzésére ki-örökön be vagyunk rendezve mi is. (Csak ki kell lépni az utcára izzó épülettalpak közé!)

Utonérhetetlen közös fürdője annak, aki még el nem korekosult és méltányolni tudja a verejtekezését.

Egyelőre maradjunk meg ezek mellett az olcsóbb fajta közös fürdők mellett és merészebb reményeink boronyát akasszunk *Vécsey Zsigmond* polgármesterünk fogására, többi reményünk boronyára mellé. Vigasztaljon, nyugtasson meg bennünket az a tudat, hogy a mi munka, tettek után vágó polgármesterünk most még verejtekben sem fürdőzik. Mert még évekig kell a legforróbb kánikulaiban is tanznia a keservesen uszó városi budget-viszonyok mellett, mig a fogására aggatott remények megvalósításának munka-verejtekezésére csak gondolhat is.

Hanem mikor azután azokat a közös reményeket kerdő onnan leegtatni, akkor nyakig fürdőheik a munka verejtekében azok helyet, akik évtizedeken át télen-nyáron hűsültek és Nagykanizsa város polgárainak az ajtón át ilő azzantial oda vitt közös reményeit, közös gondjait valóságos művészettel bele tudák dobálni az indolencia iszap-fürdőjébe.

Vigasztaljon bennünket az a tudat, hogy a mi új reményeinknek nem ez lesz a sorsuk.

Bennem erős a hit, hogy nem!

Egyéb fürdő hiányában én nyakig fürdöm ebben a reményben, ebben a hitben.

Es e hit, ez a reménység édes hazámra, drága itthonomra várásolva ezt a kis kietlené teti földet, ezt a poros Szaharát.

Az a meggyőződés, hogy majdan a mi fiatal polgármesterünk — ha a budget-viszonyok kötelekétől meg szabadulnak szárnjai — megkarakit az igéret-föld édes, meleg, boldogító fészket.

Ezzel a meggyőződéssel ragaszkodom ezekhoz a röpközhöz.

Szinte faj, hogy csak pár hétre is meg kell valnom az izzó falaktól.

Az vigasztal csupán, hogy fürdőre megyek. Hajdu-országba.

De csak leltem fog ott fürödni gyönyörűségben: Bocskay hajduinak utócai lözött.

Látom majd, szemtől-szembe állok a hősök unokáival: a kemény-koponyájú hajdukkal. Beszélhetek azokkal a lögyökerecs szittyákkal akik nem engednek soha Negyvenyolcból és akiknek hajbá szép regéket mondok én majda n. i. neppártunkról. Mivelhogy — amint nekem írják — ott „Magyarországban” ez az új párt egészen ismeretlen.

**H I R E K.**

— **A város-házából.** Nagy-Kanizsa rendezett tanácsú város képviselő testülete 1896 évi július hó 16-án délután 3 órákor a város-ház nagytermében közgyűlést tart.

**Tárgysorozat:**

1. Gróf dr. Jankovics László Zalavármegye főispánjának köszönő válasza a v. képviselő testület üdvözlő felirata.

2. A főgymnázium rajztanári állás betöltése

3. A Kazinczy utcai régi iskolaház megépítése.

4. A v. pénztár féltévi megvizsgálásához két v. képviselő kiküldése.

5. A mezői magán birtokokon gyakorlandó vadászati jog bérbé adása.

6. A városi tulajdonát képező erdő és legelő területeken gyakorlandó vadászati joga bérbé adása.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Gombár Gyula nagykanizsai törvényszéki aljegyzőt a szolnoki törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

— **Eljegyzés.** Deutsch Nándor uraci iparos eljegyzett Neumark József leányát Adél kisasszonnyal, Nagy-Kanizsáról.

— **Dr. Schreyer Lajos temetése.** Vasárnap szállították el dr. Schreyer Lajos orvos hült tetemet Nagy-Kanizsáról, hogy Kis-Czelben adják vissza az anyaföldnek. Az utolsó tiszteletet megadó óriási közönség és közeletünk számos jelese jelent meg a gyászháznál. Ott láttuk Tóth László kir. törvényszéki elnököt a kir. törvényszék küldöttségével, Vécsey Szigmond polgármestert a városi hatóság élén, az izr. hitközség elöljáróságát, az izr. jótékony nőegylet és a Kisdénevelő Egyesület küldöttségét Vidor Samuné elnök vezetésével, az izr. hitközség tiszteletét, az orvosi kart teljes zsemében, a díjazott képviselőt, Szommer Nathan posn és távirda felügyelőt, a dél-zalai Takarékpénztár igazgatóját Eperjesy Sándor elnök vezetésével a t. Gyászlobogó alatt vonultak ki az izr. tanítványok növényekkel. A gyászháznál dr. Neumann Ede főrabbi na yszabás, megható beszédben méltatta az elhunyt érdemeit és erényeit. Az izr. hitközség tiszteletében Bun Samu igazgató vett búcsút az elhunyt iskolaszéki elnököt. — Mint a szeretet és tisztelet jelei a következő élő virágoktól font koszorúk borították a ravatalt: az övezgy koszorúja Isten veled — Isten veled felirattal; Neity, Pista, Leo — feledhetlen apámnak; szerető jó nevelő apámnak — Karoly; jó sógorunknak — Henrik, Zsófi; von deinem tiefbetrübtén Swager Max; szeretett kártyasunkak — az orvosi kar; mely részvételük jeleül — Weiser család; szeretett orvosunknak tiszteletünk jeleül — az összes mozdonyvezetők és mozdonyvezető helyettesek Nagy-Kanizsán. Hosszu menetben vonult ki a gyászgyülekezet a pályaudvarhoz, és búcsút intett az örökre távozonak, ki delutáni vonattal Kis-Czelre szállítatván, ott apósa, nemesdömölki Pich Szigmond házában újra ravatalra helyeztetett. A Pich család Kis-Czelben külön gyászjelentést adott ki és a hétfőn délelőtti 11 órákor megtartott temetésen résztvett a város egész közönsége. Dr. Neumann Ede nagykanizsai főrabbi itt ismét gyászbeszédet tartott, melyben az elhunyat mint hitvesi, apát és rokoni méltatta. A baráti érzelmekből eredő beszéd könyvre fakasztotta nemcsak a közel érdekelteket, hanem az egész hallgatóságot. — Dr. Schreyer Lajosné urnó az elszállítás napján ötven forintot adott át a hitközségnek azonnali kiosztásra szegények közt és nagyobb alapítványt fog tenni férje emlékének megörökítésére.

— **Névmagyarosítás.** Krámpáts József perlaki illetőségű lakos, valamint kiskorú gyermekei József és Kornélia Zala-ra magyarosították meg nevüket.

— **Haltatások.** Z. Horváth ügyvéd, aki előbb Szombathelyen, utóbb Zala-Egerszegben a „Zuhany” című élelapt, majd a „Z. Egerszeg és Vidéke” című társadalmi hetilapot szerkesztette, f. hó 9 én hosszas szenvedés után, 60 éves korában elhunyt. A család által kibocsátott gyászjelentés: Alulírottak mély fájdalommal a megtört szívvel jelentik, a felejtethetlen jó férj, apa és testvérnek Z. Horváth Gyula ügyvédnek hosszas betegség után életének 60 ik, boldog házasságának 34-ik évében f. évi július hó 9 én d. u. 6 órákor történti gyásos kimutat. A boldogulinnak hült tetemei f. hó 11-ikén d. u. 4 órákor fogtak a róm. kath. szertartás szerint beszenteltetni s örök nyugalomra tétetni. Az engedtelő szentmise-áldozat ugyanazonnap reggeli 8 órákor a helybeli székességi házában az Urnak bemutatattani. Zala-Egerszeg 1896. július hó 10-én. Békeporaira. — Városunk egyik tevékeny polgárát Tass Simon fodrászt súlyos vesztés érte. Neje szül. Grebenz Viktoria e hó 15-én reggel rövid szenvedés után életének 44-ik, boldog házasságának 21-ik évében elhunyt. A temetés ma csütörtökön délután 4 órákor lesz.

— **A vörös-kereszt egyletéről.** A magyar szent korona országai vörös kereszt egylete most küldte szét 1895. évi jelentését, mely 95 sűrűn benyomatott oldalra terjed. A füzet az egylet 1896. június hó 7 én tartott országos közgyűlés jegyzőkönyvével kezdődik és ebből megtudjuk, hogy a nagykanizsai városi választmányt a közgyűlésen Fischl Pál és Fischl Páine képviseltek. — Az egyesület összes vagyona 2. 199, 651 ft 61 kr. és esetleges mozgatás-beállításával 393.323 ft 56 kr. áll rendelkezésére. Az eddig létesített egészségügyi intézetekben az egylet összesen 450 tizti és 37 888-katona teljes ellátásáról és ápolásáról gondoskodik. Az egyesületnek 4 főmegbízott, 6 főmegbízott helyettes és 70 megbízott áll rendelkezésére. A nagykanizsai betegnyugtatómáshoz Eberspanger Leon neveztetett ki a múlt évben megbízottak. Az egylet tulajdonát képező Erzsébetkórházban a múlt-év folyamán ápoltatott összesen 908 beteg és kisért. 27.019 napon át vagyis átlag 75.7 beteg naponként; a kórház kiadása a múlt évben 93.806 ft 35 kr. volt. Az egyesületnek jelenleg van 65 rendes és 55 próba ápolónője vagyis összesen 120 képzett ápolónője, a kik közül 74 szolgálatteljesz, 6 ideiglenes szabadságon, és 40 ápolónő a béke idejére allandóan szabadságon van. — A mióta az egyesületnek sikerült háboru esetre irányult előkészületek ényegesebb részét betölteni, egyik kiváló főrekesének tekintette a szorosabb értelemben vett jótékonyseg terebére lépése a szenvedők fájdalomt enyhíteni. A városi választmányok közül, kik ezen a tereken kiváltak, találjuk a nagykanizsai városi választmányt is. A vörös-kereszt egylet-beleértve a főegyleteket és választmányok által nyújtott segélyezést is, az 1895. év folyamán közel 36.500 forintot áldozott jótékony cselekre. — 1895. évi egyleti kiadások összesen 128.172 ft 17 krajcár-ra rugtak. Az egyletnek a múlt év végével volt: 1 tiszteletbeli, 2754 alapító, 4669 tiz forintos, 35799 rendes, 3799 rangkivüli összesen 47022 tagja. A nagykanizsai városi választmány, mely 1881-ben kezeltetett 8 alapító, 23 tizforintos, 220 rendes összesen 251 tagot számít és vagyona az 1894. év végével 1051 ft 86 kr. volt.

— **A csáktornai nagygyakorlatok.** A nagy gyakorlatokban, melyek szeptember közepén Csáktornán s vidéken Ó Fel-ség a király s valószíndleg a német császár s több főherceg jelenlétében tartatnak meg, részt fog venni hat hadosztály mintegy 45 ezer emberrel. Az egymás ellen küzdő három-három hadosztály a III-ik (gráci) hadtestből s a hozzá tartozó a ca. és kir. Landwehr gyalog hadosztályból, valamint a XIII-ik (zágrábi) hadtestből s az oda tartozó m. kir. (horvái) honvéd gyaloghadosztályból kerül ki. Megjegyezzük, hogy 1887-ben csak egy egy lovas hadosztály küzdött egymás ellen, Csáktornán tehát a mostani hadgyakorlatok sokkal nagyobbak lesznek a multkorinál.

— **Képviselőválasztók névjegyzéke.** A megyei központi választmány az országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékének kiigazítása tárgyában a következő hirdetményt bocsátotta ki: Az országgyűlési képviselők választásá-

ról szóló 1874 ik évi 33-ik törvények névjegyzékének módosításáról alkotott 1876 ik évi XVIII. t. c. 2-ik §-a értelmében közhírré tetetik, miszerint a megyebeli választókerületek összes választóinak 1897. évre összeállított ideiglenes névjegyzékei Zala-Egerszegben, a központi választmány székhelyén a megyei irodában, ezen kívül az egyes városok, nagyközségek és körjegyzőségek saját választóinak ideiglenes névjegyzékéi Nagykanizsa és Zala-Egerszeg városokban, valamint az illető nagyközségekben a közegeháznál, kisközségekre nézve pedig a körjegyzőség székhelyén f. évi július hó 5-től 25-ig lesznek közzemlére kitéve, hol is a névjegyzék ezen idő alatt naponként reggel 8 órától déli 12 óráig a köz-égi előjáróság egy tagjának jelenlétében mindenki által megtekinthető s délután 2 órától 6 óráig lemasolható; ezen ideiglenes névjegyzék ellen saját személyét illetőleg bárki felszólalhat, ezen kívül mindenkinek jogában áll azon választókerületben, melyhez tartozó valamely község névjegyzékébe felvételet — bármely jogtalan felvételet vagy kihagyás miatt a névjegyzék ellen felszólalni; a névjegyzék kiigazítása iránti kérvények (felszólalások) írásban és pedig a névjegyzék nyilvános kitévelé követő 10 nap alatt, vagyis folyó évi július hó 5-től 15-ig, adhatók be és egy beadványba több egyenre vonatkozó felszólalás is foglalható; a felszólalásokat mindenki megtekintheti s azokra folyó évi július hó 16-tól 25-ig bezárólag mindenki, ki a fentebbiek szerint felszólalni jogosítva van, — minden beadványhoz külön írásban észrevételeket nyújthat be; valamint a felszólalások, ugy az azokra tett észrevételek a megye központi választmányhoz intézendők és a szükséges okiratokkal fel-mereve azon város vagy község előjáróságánál, melynek névjegyzéké ellen a felszólalás történt, kisközségekben pedig az illető körjegyzőnél nyújtandó be.

— **Tanítói fizetések rendezése.** A lapunkban már említett bizottsági javaslatot a községi iskolaszék egyhangulag elfogadta s intézkedett, hogy az újabb fizetések már a legközelebbi költségvetésben szerepeljenek. A bizottság tervezetéről „Zalamegye” lapjaink következőleg emlékezik meg: Nagy Kanizsán, ahol a megyebeli városokhoz képest a községi népiskolai tanítóknak aránylag legrosszabbul díjaznak, a tanítókat kérelmére a községi iskolaszék a fizetés rendezéshez komolyan hozzá fogott s kiküldött kebelöltött egyzűkebbkörű bizottságot javaslatétel végett. E bizottság javaslata: a megválasztandó tanító kap 400 ft fizetést és 60 ft lakbért. A segédi minőség csak egy évig tartana, azonban ezt a fizetést huznak 6 évig, mely idő után fizetésük 500 ft-ra emeltetnek 150 ft lakbérrel. Ez időtől kezdődnek az ötödéves korpótlék. A bizottságnak ezt a javaslatát ugy az iskolaszék, mint a képviselőtestület annyival is inkább elfogadhatja; mert ily rendezés mellett lesz csak a nagykanizsai községi elemiiskolai tanítóknak annyi fizetésük, mint megvén többi városában.

— **Tüz Tapolcán.** Nagy tűzvesztről értesíti lapunkat tapolcai levelezőnk. Julius 11-ikén óriási tűzvesztről Tapolcán, melynek körül-70 lakóháza, melléképületek lettek martalekává. A lakosság legnagyobb része a mezőn aratási munkával volt elfoglalva s így nem volt ki a frezkendőköt győzte volna vízzel. Egy óráig tartott a kínos helyzet. Végre a hazasioti munkás nép és a szomszédos községek tüzfőtársági segítségével a tapolcai tüzfőtárságnak sikerült a vesztr eljészt megállítani.

— **Jégeső.** E hó 13-án éjjel Zalamegye több részében erős jégeső volt. Nagyobb kárt jelentenek Zala-Turnokról, Magyar-Szerdahelyről és Pusztá-Szent Lászlóról, mely helyeken a jég, noha a gabona egy része már learatva volt, mégis jelentékeny kárt okozott.

**IRODALOM.**

— **Értékpapír-arbitrage.** Vidor Salamon a nagykanizsai felső kereskedelmi iskola tanára tollából „Értékpapír-arbitrage és az ebből folyó ügyletek két pite közötti elszámolása” cím alatt egy művecske jelent meg a könyvpiaccon, mely nincs a nagy közönségnek szánva, hanem aszerző szerint bankhivatalnokok és felső kereskedelmi ifjak számára iratott. A több tábellával, számos számtani, levelezési és könyvelési példával ellátott munkával a bankhivatalnokoknak és az ezen szakmára készülő felső keresk. iskolai tanulónak vél szolgálattal tenni szerző, midőn az arbitrage lényegét tüzétesen ismertetve, világos

A könnyen érthető módon tárgyalja az arbitrage ültetből kifolyó száradásokat és könyvelési tetteket. Dicséretre valik a szerzőnek, hogy értekezését jó magyarsággal írta meg, továbbá, hogy az alkalmazott számos példában majdnem kizárólagosan a feltételek viszonyához alkalmazkodott, miért is azok, kiknek a művecske szánva van, a gyakorlati életben is alkalmazhatják az ebből szerzett ismereteket. A csinos kiállítású művecske ára 80 krajcár és kapható Fischel Fülöp könyvkiadóhivatalában hol a munka megjelent.

**Munkácsy Mihály. Árpád honfoglalása.** Kérettel együtt 132 cm. hosszú és 82 cm. magas. Színarany keretben, szőlő-lével díszítéssel. Diófa keretben, bronz-betéttel. I. sz. aranykeretben. II. sz. aranykeretben. III. sz. fekete vagy barna fényezett keretben (iskolák számára). **Nándorfehérvár fölmentése** Hunyady János és Kapistván által 1456-ban. Festette **Guilbia J. Kerestli** 1 m. hosszú és 73 cm. magas. Aranyozott antik keretben. **Zrínyi Miklós** kiróhanása Szigetvártól. Kerestli 1 m. hosszú és 73 cm. magas. Aranyozott antik keretben. **Festő Árpád. „Árpád és a vezérek” és „Aldosai Hadurak”.** A „Magyarok bejövetel”-e körképnek részletei. Kerettel együtt 120 cm. magas. Mindéyik kép: Színarany-keretben, szőlő-lével díszítéssel. Diófa keretben, bronz-betéttel. I. sz. aranykeretben. II. sz. aranykeretben. III. sz. aranykeretben. **Conceptio Immaculata.** Murillo festménye után, készült rézmetszet. Kerettel együtt 120 cm. magas és 93 cm. széles. Arany reliefellátott fekete keretben. **Madonna Sixtina.** Rafael festménye után készült rézmetszet. Kerettel együtt 120 cm. magas és 93 cm. széles. Aranyreliefellátott fekete keretben. **Madonna. Ebert** eredetije után készült színyomat. Korostól 116 cm. magas és 93 cm. széles. Aranyozott antik keretben. **A menyasszony Álma.** **Máriana** eredetije után készült színyomat aquarellmodorban: I. sz. dízkeretben, 90 cm. széles és 70 cm. magas. II. sz. antik aranykeretben, 85 cm. széles, 74 cm. magas. **A menyasszony ébredése.** **Leffer F.** eredetije után készült színyomat aquarellmodorban: I. sz. dízkeretben, 90 cm. széles és 79 cm. magas. II. sz. antik aranykeretben, 85 cm. széles és 74 cm. magas. **Ó felsége I. Ferenc József.** Díszes aranykeretben. Egyedül rakta és képi. **Magyar-Kanizsa és vidékére Fischel Fülöp** könyvkereskedésében, hol a képek megtekinthetők és esetleg részleteit is megrendelhetők. Vidékre csomagolásért saját költségeinket számítjuk.

**A Millennium kiállítás látogató közönségnek** különös figyelmébe ajánljuk a következő **Kiállítási Munkákat: „Gellért, Kiállítási kálmán 50 kr. Kezdetes Magyarorszag múltjából és jelenéből** számos képpel 1 ft. Ugyanaz német nyelven. 1 ft. **Boros: Kiállítási képek útmutató 50 kr.** minden vendég 500 koronát kap, ha a kiállításra utazás vagy ott tartózkodás alkalmával baleset éri. **Palóczy Budapest és Kezdetes kiállítás** Budapesti múzeumban a költve tervezéssel és számos képpel 1 ft. 20 kr. **Budapest és az ország kiállítás.** Képek útmutató számos képpel és tervezéssel 50 kr. **Budapest tervezési** madártalálóból a főbb épületek rajzaival 1 ft. **Budapest tervezési** a kiállítási térképpel 5) kr.

### CSARNOK

#### Örületes szenvedélyből.

Amerikai bűnügyi történet.

Neméthől fordította: **Hugauff Ede.**

(Folytatás.)

Nem csoda, ha unokahúgának kellemes képe eltűnt mögötte.

Midőn Eleonorát meppillantottam, egy kis asztalnál állt, arcát Mari felé fordítva. Egyik keze szivére volt téve, míg a másik az asztalra nyugodott.

Igy állott Eleonora harkészen, mint egy amazon. De mielőtt a fájdalom, mely szép-éreznek látásánál elfogott, eltűnhetett volna, arcát felém fordítá és midőn tekintete az enyémemmel találkozott, tisztán látta a veszélyt, a mely őt körülvevő. A büszke leány, ki még egy másodperc előtt az iszonyu vádat megvetéssel volt kész visszautasítani, egyszerre remegő lényévé változott át, ki szintén látta ama Damokles-kardot, mely feje fölött függött, a mely a leggyengébb mozdulatnál, melyet tenne, leesethet a agygyűrűjéről.

E rögtöni átváltozás mélyen megrendített.

Hiszen ez a bűn beismérésenek látszott. E pillanatban azonban felkelt Mari, ki ugy-látázi önmagát oly mértékben nyerte vissza, mint azt elveszté, hozzám jött és mondá:

— Ön Raymond ur, ha nem tévedek. Ön nagyon jó, hogy eljött.

Azután Mari Gryce urhoz fordult és hozzá tette:

— És ön uram, bizonyosan értésünkre akarja adni, hogy lenn várnak reánk. Nemde?

Ugyanazon hang volt, amelyet hallottam, mikor az ajtó előtt álltam, de most lágyan és behi-velően hangzott.

Gyorsan egy pillantást veték Gryce urra, hogy megfigyeljem a hatást, amit mindez reá tett.

Ez valószínű igen nagy lehetett, mert Gryce ur rendkívül mélyen hajotta meg magát és a mosoly, amellyel Marinak kérdő pillantásával találkozott, előzékeny és megnyugtató volt.

A szerencsétlen Laurát egy pillantásra sem érdemesítette, habár ennek szép, beszédes szemei halálos aggodással voltak arcára függesztve.

Kifejezettebb és szívréhatóbb volt e tekintet, mint minden fájdalomkatasztrófák.

Amint Gryce urat ismerem, éreztem, hogy e teljes figyelmelettségével kártható ítéletet mondott e szerencsétlen leány felett, kinek lelki gyötrelme én rém is áthatott.

Szánalomtól eltelve, elfelejtettem, hogy Leavenworth Mary hozzám szölt, elfelejtettem azt is, hogy általában a szobában van, és ama szándékkal, hogy unokatestvérehez lépek, egé-szen elfordultam tőle.

De Gryce kezét vállamra téve és visszatartott.

— Leavenworth kisasszony beszél önnel, monda figyelmeztetőleg.

Gondolataimból ilyen módon kizavartva, össze-szedtem magamat a néhány boosánatkérdő szó után, a szép leánynak, kinek lénye nem kevésbé érdekelt, mint visszatartóit, karomat nyújtottam és az ajtóhoz vezettem. A fiatal leánynak halvány és büszke arca nyájas kifejezést veti fel, igen, majdnem úgy álszott, mintha rám akarna mosolyogni és itt hadd mondjam meg, hogy soha női lényt nem láttam, aki tudott és meg sem tudott mosolyogni, mint Leavenworth Mary kisasszony.

Nyílt és szívréható rábeszéléssel nézett szemembe és szava:

— Ön rendkívül jó! Ugyannyira szükségem van támaszra ezen iszonyu történet után, és unokánövérém.

E szavaknál a bosszankodásnak egy sugara lünt fel szememben. Ez betegezt:

— Unokánövérém! Ma oly küöndős.

Én magamra gondoltam:

— Hm! Ez azon haragos felségen látnoknó, kinek arcában visszaütköződéek a nagy harag, midőn a szobába leptem? Vagy talán a gyanu, amelyet feltételez, könnyű tartságos étel akarna eltörölni? Vagy talán azt képzeli, hogy a nehéz vád, amelyet ama döntő pillanatban hallottunk szájából, ránk semmiféle benyomást nem tett?

Leavenworth Laura, ki a rendőrkarrára támaszkodott, most egészen figyelmemet igénybe vette.

Ő ez alatt színtelen, habár nem azon mértékben, mint unokánövérre, visszanyerte önuralmának egy részét.

Lépése még bizonytalan volt, és keze, amellyel Gryce ur karjára támaszkodott, még rezgettett egy kicsit.

Bár sohase léptem volna e házba, gondoltam magamban, de mielőtt ezen óhaj szivemben visszhangra talált volna, egy érzés járta azt át, a mely azzal éles ellenéltébe állott.

— Ez, (hogyan fejezzem ki magamat?) hálás érzés volt, hogy csak én és Gryce ur, és nem más valaki, hallottuk a végzetes szavakat, így tehát követtem a tükör rendőrt és a remegő, tántorgó alakot, a szánalomra méltó Leavenworth Laurát.

Nem jutott eszembe őt tisztára mosni. Még sohsem láttam büntényt ily sötétnek. Boszut gyűlöletet és pénzszerzomjat sohsem kárhoztattam jobban mint midőn az szép alakban nyilvánult; de minék fessém a benne záigó érzelmeit.

Senkit sem érdekelhetnek azok, ki is tudná különben saját szívének mélységét megmérni, vagy azon láthatlan szálakat, melyek által szellemi énjük vonzva vagy eltasztva lesz, — egész eredetükig visszavezetni!

Kezdő pontjai mindig felfedezhetlen titok marad...

Elég, mialatt karommal a hozzám simuló egyik fiatal leánynak alakját támogatam és osztatlan érdeklődésem mégis egy másikra irányult, halad-tam le a lépcsőkön és nemsokára ama terem előtt álltam, melyben a törvény inquisitorai (nyomozó bírák) már türelmetlenül vártak.

Midőn újra átlépem a küszöböt a az egybe-gyűlteknek szemeit, kiket még csak nem régen hagytam el, kíváncsian rám függesztve láttam, ugy éreztem magamat, mintha évek teltek volna el azóta.

Eonyit élbet át az emberi szív ily csakély idő alatt!

Megfigyelled-e már a napnak hatását, midőn hirtelen előtűnik az őt körülvevő felhők tömegéből és sugarait a földre küldi? Ha igen, ugy al-

kothatsz magadnak fogalmat azon benyomásról, amelyet a fiatal hölgyek megjellegése az összes egybegyűltekre tett. Leavenworth Mary is éppen oly érdekes mint unokatestvére, minden társaságban bármilyen lett legyen is az, képesek voltak feltűnést és csodálatot előidézni. De ma, midőn a szomorú esemény közvetlen közelükben, saját hazukban megtörtént, valóban nem csodálatos, ha az általános közönséget tárgyává lettek a egy olyan gyülekezet, mint a jelenlegi, — a mely a legkülönbözőbb emberekből állott, meg-hökkéne bámult.

Mindazonáltal nem hatott rám kinosán midőn a csodálatos és meglepődés hangjait hallottam a termen átvonulni.

#### 7. Fejezet.

Siettem, a most remegő társnómmal a szoba legelrejtettebb helyére menni és azután unokatestvére után néztem.

Leavenworth Laura azonban nem volt már az a felénk, gyenge leány, kinek néhány pillanat előtt ismertem, most semmi nyomát sem láttam rajta a zavar és cüggedésnek.

A titkos rendőrkarrján, ki a bizottság előtt, elég célszerületlenül a rábeszélő barátunk aicá-llá vette fel, néhány lépést tett, azután megállott a nyugodt tekintettel nézte át a szokatlan jelenetet.

A vizsgáló bíró olyan kellemmel és leereszké-zéses üdvözölté, mintha mondani akarna: te vagy a csendhaborító, kinek tejedelmek lakunkba való beörsését kegyesen megbocsájtom; azután oly nyugalommal a méltósággal állt a cselédek egyike által eléje tett székre, mintha nem is törvény-szék a hullaszemlélo bizottság előtt állana, ha-nem egy báteremben arított volna diadalt.

E pillanatban színlét, az kérdést sem szenved, de el is ért ez által valamit. A szék szo-nal einémult, mindenki télt vakmerően ránézni, s önkénytelenül tiszteletteljes magatartást tanu-sított.

Ámbár más kedély állapotban láttam is még röviddel ezelőtt, mégis könnyebbülten lélegzet-tem föl, de újra megijedtem, midőn szomazéd-nómre néztem a láttam annak unokatestvérere függesztett kutató a kérdő pillantását, mintha lelkében akarna olvasni.

Miuthogy feletem, hogy tekintete másoknak is feltűnhetnék, lassan megérintettem kezét, a melyet valóságos önuralatlan ököbe szorított és épen vigyázatra akartam inteni, midőn nevé-n kiáltották.

(Folytatás következik.)

### NYILTTÉR

#### Köszönet-nyilvánítás.

Felajihetetlen emlékü férjem

Dr. Schreyer Lajos orvos ur

elhunyta alkalmával hatóságok, testületek és magánosok a kegyelet és részvét oly számos, megtisztelő jelét adták, hogy ezekért ez uton nyilvánítom mélyen érzett hálámat.

A jól eső részvét mellett, hálás köszö-nettel emlékezem meg dr. Blau Simon orvos urról, ki holdogult férjemet hosszú betegsége alatt az igazi collegiátus me-leg érzésével üneláldozólag gondozta; pihenési nem ismerő fáradozásaiabn tá-mogatták: dr. Gerő József és dr. Pollák Ernő orvos urak, kiknek szintén köszö-nettel adózom.

Nagy-Kanizsa 1896. július 15-én.

özv. dr. Schreyer Lajosné,  
szül. nemesdömölki Pick Jozsefa.

\*) Az e rovatban közöltékkart nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Felölös szerkesztő:

Dr. LŐKE EMIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

A világhírű STEYRI fegyvergyár  
**SWIFT**  
**KERÉKPÁRAINAK**  
 kizárólagos főraktára és képviselősege  
 Nagy-Kanizsa és Zala megyé részére:

**Unger Ullmann Eleknél**  
 Nagy-Kanizsán.

Ezen kerékpárok, úgy tartósságra, szerkezetre mint könnyű járásra az első helyen állanak az összes Europai gyártmányok között.

Képes árjegyzőkek ingyen és bérmentve.



390 arany- és ezüstérem és díszoklevéllel kitüntetve

**RUSTON, PROCTOR & Co. Ltd.**  
 Lincoln (angol) gépgyár vezérképviselőségénél  
**BUDAPESTEN**

kaphatók a legkifináltabb utólérhetlen szerkezettű angol  
**gőzmozgonyok és gőzszéplők** NO 25-1  
 és csakis itt kaphatók a világhírű szabadalmazott  
**Excenter gőzszéplőgépek**

könyöktengelyek nélkül, kettős tisztító szerkezettel, állítható osztályozó hangerral. Ez idő szerint ezek a világ legjobb gőzszéplői. Kívánatra azonban szállíthatunk könyöktengelyes gőzszéplőket is.

**COMPOUND GŐZGEPEK.**  
 Ugyanitt rendelhetők meg a világhírű magánjáró gőzszéplőgépek.

**A jövő gépe.**  
 Nagy választék szalmakaszalók, járgányos széplőgépek, borprések, szőlőszedő gépek, szénagyűjtők, estőgépek, tisztító rosták, kukoricamorzogatók, szecskavágók, arató és fűkaszálok, konkolyelasztók, valamint minden gazdasági gépek a eszközeiben és malomberendezésekben.

Árjegyzékkel és mindenemű szakbavágó felvilágosítással és tanácsokkal készséggel díjmentesen szolgálunk.

Levelek czímzendők: **RUSTON, PROCTOR & Co. Ltd** vezérképviselősege Budapest, V., Lipót-körut 32. szám.

390 arany- és ezüstérem és díszoklevéllel kitüntetve

**Hirdetések**  
 felvételnek Fischel Fülöp  
 könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

**Függő doboz ára:**  
 1 forint 20 krajcár.

Udvarfűvel vagy sz.  
 Összevagy előleges két ill.  
 de né után kifizetik.

**Richter-féle Horgony-Pain-Expeller**  
 Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házi szer ellenállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 25 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölőként alkalmaztatik köszvényeinek, csúznál, tagszaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölőkre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller gyakorlati Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni.

40 kr., 70 kr. és 1 ft. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók, Rudolstadt (Thüringia).

**KLYTHIA** a bőr ápolására,  
 szépítésére és  
**P u d e r**  
 finomítására

Legelőkeltebb estlekei, bal és tiszta PUDER.  
 Párizs, Németország, és más országokból származó, a legújabb körökben minden dobozhoz mellékelve vannak.

**TAUSSIG GOTTLIB**  
 és társai kir. udvari szállító-üzem és illatszertár Budapest.  
 Főraktár: Bécs, I. Wollzeile 8.  
 Kapható a legújabb illatszertár.  
 Gyógyszer kereskedésben és gyógyszerárban.

**Clayton & Shuttleworth**  
 Vácz-körut 63. sz.  
 megőrzésű gépjárműk Budapest

Állás a legújabb gépjárműk árak mellett ajánlatosak:

**Locomobill és gőzszéplő-gépek**  
 2 és 3 yessu oták gazdasági gépek és minden egyéb

**COLUMBIA** a legjobb sorozatú gépek, szecskavágók, répa- és kukorica-morzogatók, daráló, szék-malacok.

Egytelmes acél-akák  
 és minden egyéb

Állás a legújabb gépjárműk árak mellett ajánlatosak.

Szerkesztőség:

F. S. A. T. S. A. Ollopfőle háza.

A lakosság a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

De megtartott levelek csak ismert emberekől fogadtattak el.

Írásokat nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

## ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankgyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letényi takarékpénztár. a „nagy-kanizsai malatagyár és serfőződe r. t.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városi-ágyület: Ficsel Fülöp könyvtároskodás.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt - kr.)

Félévre 6 korona (3 frt - kr.)

Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetések jutányosan számítottak

Nyiltár postára 10 Kr.

Hirdetéseik, valamint a hirdetőnk: vonatkozó Ficsel Fülöp könyvtároskodásba tartoznak.

## Suhanczkodás.

Nagy-Kanizsa 1896 július 17.

(—n.) Nincsen elszomorítóbb dolog, mint egy nemzetben a hanyatlás symptomáit látni mutatkozzék ez bár egy irányban is; egy oly nemzetben, melynek hatalmas befolyása az európai kultúrára évszázadokon át tagadhatatlan, s melyet minden elfogulatlanul ítélő ember teljes mértékben méltatni képes. A mi évek óta a francia-orosz barátság folyamányaképpen nemzetben történik, az fölötté megelégedő és egyes jelenségek az enyészetenek induló római császárság legszomorubb korszakaira emlékeztetnek. Mintha az érület aljassága már e nemzetnek szélesebb és műveltebb régeit és megragadta volna; mintha a köztársasági kormányforma egészen felszabadította volna azt az aljas gondolkodást még a társadalom azon rétegeiben is, melyekben különben helyes ítélőképeséget tételzhetnénk fel. Bármennyire tiltakoznak ellene, a csöcseléknek nagy a hatalma Franciaországban. A franciák nagyon jellemző szót találtak a fogalom kifejezésére, úgy hívják: *voynous*, a mi leginkább az utcai suhancz fogalomnak felel meg; egyik nyomorult alfaja ez annak a spéciesnek, melyet a francia párisi gaminnak nevez, akinek van legalább józan természetes esze. Voyoucr-

tiának pedig az utcai suhanczok uralmát nevezik. Ezen aljas módon nyilatkozó érület nem elszigetelten s a legalsóbb társadalmi körökben élő embereknel mutatkozik, hanem nagyműveltségű magas körökbe tartozó embereknel is. Ez teszi érthetővé az egykori francia külügyminister Flourens elnöklése alatt tartott gyűlést is, melyen román, szerb és szláv nemzetiségű diákok keservesen panaszkodtak Magyarország zsarnoksága ellen, s melyen olynemű resolútiót fogadtak el, hogy mindent elkövetnek, hogy az osztrák-magyar monarchiában élő 27 millió szláv lakosságot felszabadítsák, mert borzasztó elnyomatásban élnek, s különösen a magyarországi szerbek vágyódnak a török uralom után.

Mégis büszkék lehetünk mi magyarok a mi ezredéves ünnepségünkre, hogy annyi gonosz embernek az irigységét felköltöttük. Azoknak a Párisban ellenünk agyarkodó nemzetiségi deákoknak, kik keserves jajgatással zengték el panaszaikat a magyarok zsarnoksága, barbársága fölött, mégis más oka lehet, hogy most újra fellármázzák a művelt világot, s segítségért kiabálnak.

Autól félnek, és joggal, hogy a sok idegen, melynek éppen az ezredévi ünnepek alkalmából van megadva a lehetőség arra, hogy Magyarországot megismerje, és saját

szemeivel győződjék meg az arcátlan hazudozó üres kiabálásáról, egészen mást fog itt tapasztalni, mint a mivel évek óta tele lármázták a világot és hazugságokkal árasztották el a külföldi sajtót. Attól félnek, hogy beelátnak rut játékkukba, és gonosz mesterségüket nem fogják tovább üzhetni. De ezeknek az otromba kotáskodásához már szokva vagyunk. — A min csodálkozunk, az a franciák megatartása, az a léha felülelenség, amelylyel ilyen handabandázó, semmittevő deákoknak felülnek, s a buta hetvenkedés, amelylyel nemzetiségmentő szerepre vállalkoznak.

A volt külügyminiszter úr jobban cselekednék, ha nevével teljesen feledésbe hagyáná mertüni, ahelyett hogy olyan veszett ügygyel kapcsolatban, mint a nemzetiségi kérdés, ismét a hir szárnyára bocsátáná. S a franciáknak bizonyára nagyobb szükségük volna arra, hogy benső consolidatiójukra gondólnának, becs- és tettvágyuknak eleget tere nyilik ott. Mert ha az európai világ nem is feledheti hogy a szabadság, a szabadelvűség, a műveltség tekintetében mit köszönhet a nagy nemzetnek, az a benső barátság, amely az oroszokhoz köti, de a mely a franciák részéről szinte a szolgálalkúségig alázza meg magát, nem nagy szimpathiákat költ az európai nagyobb nemze-

## A „ZALA” tarcája.

## Karawelloff Tatjana.

— A „Z A L A” eredeti tarcája. —

Irta: Karl.

A Newski-Prospect 48. számú házában egy dohányos bolt is volt; — mert volt abban a palotában mindenféle üzleti helyiség — de miután hűsöm éppen ebben a helyben van, nem látom be, miert beszéljek a többi üzletekről. Tomicsseff Petrovics Arzen a Journal de Petersburg tarcáirója épp e pillanatban duzogva mondja az elarusító kisasszonynak.

— Timoljef Feodorowna! maga engem tisztázza elhanyagol.

— Ugyan Tomicsseff Petrovics! már ismét bal-lábával kell fel — mi baja lehet ismét? talán ismét az a szerencsétlen pukagolyó bánja a lábát?

— Édes gerlem Feodorowna, — maga ne izetlenkedjék a lábázárammal, — hanem sziveskedjék az én cigarett-dohánnyal törődni. Maga jól tudja, hogy én csak Chertumi gyárból való szivarokkat szívok, — és már két napja, hogy görög, bolgár, szerb és török dohányokat raknak elem mikor én csak a gyehe Georgiai szeretem.

— No igen atyuskám! de hát én nem tehetek róla, ha gazdám a hájfejú Teljef Dragutin késon rendelte meg a maga dohányát; — hát azért ne bosszankodjék, — és ne én rajtam tölse ki

rossz kedvét Petrovics Arzen! — ezt majdnem pityeregve mondta a szép Timoljef Feodorowna, éjszótét szemtelmesen Arzenra szegeste és vérpiros ajkait kissé felnyitva, hogy gyönyörgőfogiban Petrovics Arzen gyönyörködhessek; de a tarcáiró lényemén cipőjével fedett lábával félkörül csinálva, — duzogva az utcára nézett.

— Mit szívak már most? — elrontom az etvágyamat, — dolgozni sem fogok tudni, — mert ha nincs meg a rendszer dohányom, beteg vagyok, — buskomor leszek, meg is halok tán Feodorowna és ennek maguk lesznek az okai!

— Petrovics Arzen, az Istenre kérem ne mondja ezt többé — mondja a leány félig mosolyogva, — de meglátott arcán, hogy nem tréfából halványodott el.

A tarcáiró éppen egy tréfas választ akart adni, — a szép dohányos leánynak, amidőn a boltihoz tartozó szobából egy talpig feketébe öltözött gyönyörű szép kis karcsu leány ugrott ki, egyenesen Feodorownához szaladva, kinek fülebe sügött valamit, — mit az halas tekintettel vett tudomásul; aztán a feketébe öltözött lány homlokán csókolta a dohányos kisasszonyt és ennek segítségével kaczabakájába bujva, — kitipegett a boltból.

— Nos Petrovics Arzen? talán maga is Sodomába jart, mint riporter, és ott rászokott a sóbátvány álláshoz? kérdé a leányka — csodálkozón tekintve az újságíróra.

— Igen, igen láttam már is leányt tisztán emlékszem! igen ő az!

— Kicsoda? hol látta, kit látott — kérdé a leány.

— A Krenlben a főutáról, lépett le — és... — Ha, ha, ha! nevetett Feodorowna mondom, — Petrovics Arzen megbetegedett, — Tatjana barátinómet az Istenanyának nezi. Mondhatom ez nem rossz; és ezzel az ajtóhoz men, és az ott levő Mária kép alatt függő szenteltvíz-tartóba mártva ujjasokait meglocsolta Arzent és magára keresztet vetve folytatta.

— Szegény Karawelloff Tatjanát még nem hallottam nevetni, — vagy 4 éve már, — ma azonban elnevette magát.

— Karawelloff Tatjana?! — kiáltott fel Petrovics Arzen.

— Mit beszél Feodorowna? — Igen, Karawelloff Tatjana, az a neve barátinómet, — és pedig tudom, hogy nem ismerik egymást és mégis magával foglalkozott — mert tudja meg, — Tatjana hallotta magát a Georgiai dohányjáról zsembeskedni, — és akkor azt sugia a fülembé, hogy ő neki van olyan dohányja, mit szegény atya után a többi limlommal örökölt, — és ide küldi ezt a csunya dohányt, azt ígerte az ám, — hiába mérősti a szemét Petrovics Arzen! — ő azt mondta, csak azért teszi, hogy valaki ne ölje meg magát ezért a csunya dohányért!

— Feodorowna! nem tudja mi volt Tatjana édes apja? kérdé Arzen holtihalványan.

— Már-hogyan tudnám apuskám? Ország volt a Peobrasensky ezredben, — és a Sipka szorosnál elesett, és Tatjana árva maradt — azon-

teknél írántuk, csak a csehek, szlovákok, románok, szerbek keresik barátságukat, mert azt hiszik, hogy az orosz barátság révén ők is ott kereshetnek gyógyulást képzelt bajaikra. Alighanem orosz betolyás az, mely a nemzetiségi kérdést örökös mozgásban tartja és folytonosan szítja a gyűlöletet Magyarország ellen. Gyalázatos aknamunka ez, mely csak az alkalomra les, hogy zavarokat csináljon. De hát Flourens ur hiába okoskodik. A francia—országi barátság dacára a revanche-eszme, mely sok zavaros fejben még Franciaországban él, nem fog megvalósulni. Ha Oroszország háborúba megy, nem a franciák kedvéért fogja azt tenni, s a régi glóriát alaposan tönkretette az 1870-iki páratlan vereség, mely fájhat még most is a franciáknak, a melyen azonban az orosz barátság sem segíthet.

Ezek a nemzetiségi diákok jól érezhetik magukat ott, a hol az irodalmi és társadalmi dekadentiához a politikai is hozzájárul; s a magyar babérokat lenéző urak műveltsége csak máz, ha megvakarják, csakhamar elötünik a műveletlen, hazug és örökké megférhetetlen román, szerb, szlovák és cseh.

**A családi állás igazolása.** A belügyminiszterium a családi állás igazolási módja iránt valamennyi törvényhatóság első tisztelőjéhez közzétett intézkedést, melyben az a tárgyban felmerült kételyek alkalmából az igazságügyminiszterrel egyet értőleg kijelenti, hogy annak igazolása, hogy családi nélen vagy nés, hajadon vagy férjes, özvegy vagy elvált a községi előjáróság feladata. Kiemelt, hogy a községi előjáróság által kiadott ily bizonyítvány semmi körülmények közt nem helyettesítheti azt az 1894. évi XXXIII. t. cikk 59 §-ának második bekezdésében említett tanusítványt, melyet a külföldön külföldi hatóság előtt házasság magyar állampolgár részére kizárólag az igazságügyminiszter ur adhat annak igazolása végett, hogy az illető házassága a magyar törvények szerint akadályba nem ütközik. Miután ily tanusítvány annak aki már házas, sem Magyarországon sem más keresztény országban nem adható, de mindig alkalmas arra, hogy a házassági célból némely országban megkötött nőtlenségi, illetőleg hajadonsági bizo-

nyítványt pótolja. Esztendőszéki elterjedés céljából elrendelt, hogy a községi előjáróság a családi állás feltüntetésére hivatott bizonyítványban esetről-esetre megemlítsé, hogy az külföldön kötendő házasság céljaira nem használható.

## A Városházából.

Nagy-Kanizsa rendezett tanácsú város képviselő-testülete július hó 16-án délután Vécsey Zsigmond polgármester elnöklele alatt közgyűlést tartott, melyen a következő tárgyak nyertek elintézését.

1. Olvasatolott gróf dr. Jankovich László Zalavármegye főispánja közszóválasza a v. képviselő-testület üdvözlő felirataira.

Ő méltósága válasza, melyben meleg köszönetet kapcsán városunk jogos érdekeinek töle tehető előmozdítását igéri, közlekedéssel fogadtatott és megörzés végett a városi levéltárba helyeztetni rendeltetett.

2. A főgymnasiumnál Planzer Gábor rajztanár elhunytá óta ideiglenesen beöltött rajztanári állásra pályázat hirdettetvén, ennek alapján az állás végleges betöltése kerüli napirendre. A választás megejtésére Vécsey polgármester elnöki jogánál fogva Edenspanger Lipót és dr. Tripammer Rezső, a közgyűlés pedig Eperjesy Sándor és dr. Puchinger Alajos városi képviselőket ajánlva a candidáló bizottságra, mely vizsavonulván, rövid idő alatt megtette előterjesztését, melynek alapján egyedül Ufferbach Jenő dicseretesen oklevéllel bíró középiskolai rajztanárt candidálva nevezeti állásra.

Dr. Rothschild Jakab városi képviselő tekintettel arra, hogy Pap Miklós rajztanár, ki három éven át teljes meglegedésre töltötte be ideiglenesen a rajztanári állást és kiáltása van arra, hogy a közeljövőben a rajztanári minőségét elnyeri, továbbá, hogy ezen kellek hiányában az idő szerinti csak egy pályázó volt candidálható azt indítványozva, hogy az ideiglenes állapot továbbra is fenntartassék.

Dr. Puchinger Alajos városi képviselő, mint a gymnasium igazgatója, méltányolva ugyan Pap érdemeit, mégis közeledésének tartja az állás végleges betöltése melletti rendíthetetlenül állást foglalni, mert ezt megköveteli a diákok érdeke, és megköveteli a miniszteri rendszabály, mely érdekeket pedig, személyes érdekeknek alá nem rendelheti és minthogy a candidáló bizottság által jelölt Ufferbach Jenő rajztanár dicseretesen van kiegészítve a betöltendő állásra, ajánlja ennek megválasztását dr. Rothschild Jakab városi képviselő indítványának mellőzésével.

Elnökölő polgármester szavazás alá bocsátván dr. Rothschild Jakab v. képviselő indítványát, mely többségre nem találván, megejtetett az állásra a választás.

A közgyűlés nagy többséggel Ufferbach Jenő

rajztanárt, privívnyi lakost, a nagykanizsai főgymnasiumhoz rajztanárként megválasztotta, miről a főgymnasium igazgatósága és felettes tanügyi hatóságok, valamint a megválasztott értesítettek.

3. A Kazinczy utcai iskolaház építése ügyében a tanács javaslatainak egész terjedelmében való felolvasása által tözetesen ismertetvén, Eperjesy Sándor iskolaszéki elnök hozzászólása után névszerinti szavazással egyhangúlag határozattal, hogy a régi iskolaház az elkezdült és az építészeti bizottság által megvizsgált terv s a tanács javaslata szerint felepitettik. Az építkezés költségei 25840 forint 61 krajcárban a régi anyag 2500 forint értékben és így az építkezés költségei 23340 forint 61 krajcárban vannak előirányozva. A költségek a katonai tartási alaptól levoendő költséggel fedeztetnek. Az árlejtés fogantatásával, méris a városi képviselőtestület jóváhagyása fenntartásával, a városi tanács megbízottat.

4. A városi pénztár felőli megvizsgálásához a közgyűlés Eperjesy Gábor és új. Fesselhofer József városi képviselőket küldte ki.

5. Tudomásul vetezt, hogy a mezei magán hirtokok nyakorlandó vadászati jog 6 évre Sebastyén Lajosnak mint legtöbbet ígérőnek évi 280 ltrért bérbe adatott.

6. A város tulajdonát képező erdő és legelő területekben gyakorlandó vadászati jog ugyan-csak árlejtés utján 6 évre, szintén Sebastyén Lajosnak adatott bérbe a következő évi bérösszeget: az alsó és felső erdő után 502 forint az alsó és felső nyireben 81 forint.

Az eddigi bérösszeg volt: a mezei magánbirtokokért 201 forint, eléri évi többlet 79 forint, az alsó és felső-erdőben 252 forint, eléri többlet 250 forint, az alsó és felső-nyireben 50 forint, eléri többlet 31 forint. A vadászati jog bérbeadását tehát 1897-évtől kezdve 6 éven át évenként 360 forinttal többet fog jövedelmezni, mint a legutóbbi hat évben, mi a bérlet tartama alatt 2160 forintra rug.

## „Magyarország van és lesz.”

(R. J.) Így módosították nagy Széchenyink szavait azon kiváló férfiak, kik liberális hazslójuk alatt eljöttek hozzánk Ausztriából hogy a már ezeréves, de erőben ifjú, szabadságszerető s előrelőző Magyarországnak ipari, művészeti s kulturális előrehaladását, a millenniumi kiállítást megbámulják.

Eljöttek ők, hogy forró testvéri ölelésben megmutassák, hogy Magyarország és Austria igazi testvérek, hogy tanujelét adják annak hogy Ausztriában nem a magyarfó párt a hangadó, hanem, hogy a liberális pártpo-

ban van vagyona, — a Szent Pál templomával szemben az a nagy ház is az övé, — aztán ő is irónó, — még pedig tárcsairónó mint még valaki.

— Őrnagy, Sipka szoros! Peobrasszky ezred, — Szent Pál templom..... mormogtat Arzén sika.

— Iszen vele Feodorowna!

— Na — Szt.-Györgyre mondom, — ez a Petrovics Arzén megbolondul nem sokára, — mondá a szép Feodorowna, — miután Petrovics Arzén kirohant a boltból.

Petrovics Arzén a Sebastopol-teri kávéházban ül Manturow Steró bolgarországi jogászszal, aki testi lelki jó barátja Arzénak. Halvány szép gyerekek, rajongó pillantásu szemek jól festettek keleti arcához,

Teu áll előttük, a márvány szaxton áll a két személyre való ezüst szamová, melynek csapjából az előbb töltötték meg csészéjüket.

— Nem adok egy lyukas kopekot az egész dologért! — Már meg telakarsz ültetni Arzén! — Steró! becsületemre mondom, hogy igaz amit mondtam! — kiálltja fel Arzén, — kinek halvány arca egy pillanatra mintha elárgult volna.

— Jól van ehizsem most már! — mondá Stevo egyszerűen.

— Nos?

— Nos? hát nem el hozzá, és mondj el neki mindent.

— Stevo?! te mondd ezt? — melegebben, Stevo kezét megfogva, megnedvesült szemekkel folytatá: — Iad — egész Oroszországban nincs ember, kinek én mé megmondtam volna, — és te így beszélsz? Tudd meg tehát — mondá göröcsőnen Stevo kezét megszorítva, — tudd meg tehát.....

— Hogy Tatjánát szeretem! egésztile ki Stevo! — mosolyogva Arzénre tekintve, — tudom szegény Petrovics Arzén, — de azt meg is teheted; mert stya nem volt bűnös.

— Nem! — hisz később, midőn én megtudtam, igaz már akkor fejbe lölték Karaweloff Miklós őrnagyot — de akkor kitudodott, hogy nem gyávaságból maradt vissza embereivel, hanem egy levelével, melyet Tatjánának volt küldendő mulasztott 10 perocet és a Carevics egyonlövötte. Hát a hivatalos táviratokban tisztességes hős halálát adtak okul, és ezredését még mai napig is a Kaukázusban tartják helyőrvégen Beatinoffban.

— Igen, azt már tudom.

— Nos? kérdem ujjalag tőled, — mit csináljak?

— Mit? hát ódes Petrovics Arzén barátom, először fixeld ki a theat és a doboz caviart, — aztán hozas meg egy üveg Roederert és egy csomó cigarettát és aztán küldj el engem hozzá kerőbe; — mert inkább vedd el feleségül, — mintsem hogy így szenvedni lassalak.

— Tudod-e Stevo, hogy már beszétem vele?

— Teringetét! hisz ezt nem is mondtad még?

— Igen, látod ez így volt. Hogy nem tudtam

magamon megíteni, hát fogtam magamat és elküldtem neki novella töteletet, melynek belső lapjára azt írtam, hogy

„Karaweloff Tatjana kisasszonynak, az irónónek, tisztelet jeleül.”

— Aztán tudod mit csinált?

— Nem én!

— Tatjana fogta magát és a helyi postán küldött 2 ezüst rubelt, már mint a könyv árát.

— Ah!

— Igen. Közpelheted mérgetet a sértés miatt. Mit volt mit tennem, elmentem Rudajeff udvari kertészhöz, és egy szép virágosokort küldtem neki, — egy levélke kíséretében, melyben azt írtam neki, hogy az ő sértésére én is sértéssel válasszok és küldök neki mellékelve egy csokrot.

— Nos? és aztán? — kérdé Steró a Roederert megzelve.

— Aztán ő visszatért, hogy ő bizony nem sértésből tette, hanem azt gondolta, hogy rasszultam a pénzre.

— Ne monddj? és te akkor természetesen le voltál főve és abban hagyta a dolgot?! — mosolygott Stevo.

— Nem éppen!

Hat?

— Hát bizony én elmentem hozzá és bejelenttem magamat nála, mert tudd meg, hogy igazán gázgáz az a leány.

— Ah!

— Igen! és aztán elmondtam neki, hogy a'y-



Itkákia a művelt és az értelmiség magasabb fokán álló embereknél, Bécsnek s Ausztriának civilizált társadalmában még mindig vizs hangra talál.

Alig, hogy a bécsi vendégek hajója átért a magyar határon, alig, hogy a Vesta a magyar Dunának szelte vizét, a híres magyar vendégszeretet oly impozánsan fogadta szomszéd vendégeinket, a liberális Magyarország úgy ujjongott a vele egyszerű, egyszerű, az igazi nemes liberalizmus-tól áthatott vendégei láttára, hogy valószínű diadalmenet volt a bécsiek Magyarországi útja s a diadalszekerhez vagy inkább a diadalhajóhoz Magyarország szeretele s tisztelete volt hozzáláncolva.

A magyar Kanizsán bálulásába eleme-rengve Magyarország szívébe Budapest székes fővárosba érkeztek vendégeink s ha eddigi utjukat nagyszerűnek nevezzük, úgy szót sem találunk arra a mi itt lejátszódott. A közönség tizezrei éljenzve s üdvkiáltásokat hangoztatva, szép asszonyaink kendőkkel intve üdvözölték őket; a baráti s testvéri kézzszorítás s ölelés, a főváros ideális szép fekvése a természet e remek alkotása, mint maguk is mondták, allomként hatottak rájuk.

Bécsi vendégeink 3 napig időztek nálunk s jól megtekintették ezalatt kiállításunkat. Megcsodálták ipari, kereskedelmi s művészeti előrehaladásunkat, s a fehér asztalnál, mikor a tósztok árja megindult, elmondták hogy látták egy nép ezeréves munkásságának vérel s verejtékkel megszentelt reliquiáit s nem egy szónok mondá, hogy csakis egy előretört, liberális államban, csakis a szabad Magyarországon lehetséges oly kiváló és óriási föllepdülés minden téren, aminőt ők bécsiek itt nálunk tapasztalhatnak; s midőn *Nechansky* bécsi községlanácso, Budapestről: „azon terebélyes törzsről emlékezett meg — mely a szabadság üde levegőjében óriási és nagyszerű módon gyarapszik, s oly meglepően fejlődik” egyzersmind azt is mondta, hogy a szabadság csókja áldja meg e szép várost.

Dr. *Rupp* bpesti közjegyző, kir. tanácsos szép szavakban két ajánlott fel osztrák testvéreinknek a szót reakció együttes le verésére, míg a bécsi dr. *Noske* nagyszerű

szavakban mondá, hogy az otthoni bécsi nyilvános élet nyomoralakjai ellen, kiknek politikai üzletük s robotmunkájuk s kiknek szomorú hírességük is az, hogy minden nagyot és szépet sárral szennyeznek ke, ha bécsmérelni merik a magyar eszményi elragadtatás nagyszerű kulturális művét — az ezredéves kiállítást, minden bécsi, ki Budapestet most meglátogatta, kötelességének fogja tartani a valónak döntő érveivel e hazug bécsmérelést megczafolni.

A bécsiek 3 napnak szép álmát vivén magukkal a saját metropoliszukba tértek vissza s mi most már csak annyit mondhatunk nekik: A viszontlátásra! A közeli viszontlátásra!!

## H I R E K.

— **Nász József főherceg családjában.** Országszerte nagy örömet okozott azon most mar hivatalosan megerősített hír, hogy a legmagyarabb főherceg leánya — *Mária Dorottya Amdlia* főhercegnő csillagkeresztet hölgy és a bajor kir. Szt. Erzsébetrend lovagnője, ki 1867-ben Alcauton született, menyasszonya lett *Fülöp Lajos Robert* orléáni hercegnek. A vőlegény Szent Lajos ivadéka s egyike Franciaország legszebb, legdelibb lovagjainak, ki utána a legszebb asszonyok rajongtak. Mint második fia Lajos Fülöp Róbert hercegnek, párisi grótnak és montpensi hercegnek, 1869. február 8-án született Twickenhamben. Két évvel tehát fiatalabb bajor menyasszonyánál. A herceget, ki a máltai rend lovagja, arajához és annak családjához közeli rokonság köteleke fűzi.

— **Bírák kirendelése.** Az igazságügyminiszter a nagykanizsai törvényszék területére vizsgálóbíróut *Véber* Karoly, vizsgálóbírói állandó helyettesül pedig *Csesznák* Miklós nagykanizsai törvényszéki bírákat rendelte ki.

— **Az Izs. Jót. négyzet köréből.** *Vidor* Samuán urnó az egyesület elnöke, valamint *Blgu* Pálné urnó az egyesület elsőnöke a fűdő évad egy bizonyos része alatt távol lesznek Nagy-Kanizsáról, mert is távollétük tartamának idejére a választmány legutóbb tartott ülésében az elnöki teendőket *Tauber* Alajosné, illetve *Kartschmaroff* Leoné választmányi tag urnókat bízta meg.

— **Képviselőválasztási mozgalmak.** A Keszthelyi választó körletében a jövő választásokra *Nedeczky* Jenő jelenlegi, a nemzeti párt-hoz tartozó képviselő és *Hentaller* Lajos függetlenségi képviselő nevét emlegetik. A néppárt is tervezte egy jelölje felállítását, de úgy látszik előll szándékától, mert a ma vasárnapra Keszthelyre kiűzött néppárti nagygyűlés elmarad.

— **A tűzkárosultak javára. A tapolecai iparosok** „Önképző köré” részben a tűzkárosultak részben az önképző kör javára, ma vasárnap este műkedvelői előadás rendez Tapoleán. Előadatik *Csepreghi* színműve a „Sárga csikó.” A műkedvelői előadást tánc követi.

— **Jótekonycélú tánevigalom.** A nagykanizsai ipartestület kezelebb alakult vígalom-rendező bizottság az elagolt iparosok javára a Polgári-Egylet kert-helyiségében 1896. évi aug. hó 2-án zarkörű tánevigalmat rendez. A tánevigalmat megelőzőleg az iparos osztályból alakult dalárda *Csolosz* Jenő ur vezetés alatt ennek. Belépti díj szemelyenkint 50 kr., család, egy (három szőlyre) 1 frt 20 kr. Kezdeté este 8 és fél órákor. Kedvezőlen idő esetén a vígalom az emeleti teremben tartatik meg. A meghívó másra át nem ruházható. Feülfizettek köszönettel fogadtatnak s hírlapilag nyugtáztatnak.

— **Negy napig zengerek.** A Polgári-Egylet kert helyisége még tán soha nem volt olyan népes, mint e hét első felében. A gyönyörű kertben esténként óriási közönség jött össze, még pedig en társadalmunk minden rétegeből. Ismerve közönségünk jó ízlését, igen jól tudjuk, hogy nem barárlja a népénekesek produkcióinak s ha egyszerű meg is hallgatja őket szórakozás kedvéért, másodsor már nem ér belőle. A négy előadás iránti egyaránt nagy érdeklődést nem is a városunkban kellelne (bőször megforduló német zengerek idézték elő, hanem a kis, különben elég élvezhető társulatnak, két fiatal tagja: (egyik nő, a másik férfi.) kik született franciák

lévén, annyi chikkel, annyi kellemmel adták elő kuplékat, hogy a közönség érdeklődése napról napra növekedett. „*Les Tablet*” név alatt léptek fel a franciák, és ők voltak egyedül azok, kik a közönségre a rendkívüli nagy vonzerőt gyakoroltak. A társulat innét Gráca ment, honnét a fiatal franciák visszatérnek hazájukba; a „zengerek” pedig a csinált jó üzlet folytán valószínű vissza fognak térni hozzánk. De alaposan fognak csalódní, ha vérmes reményekkel és a két fiatal francia nélkül jönnek ide, mert az érdeklődést egyedül a franciák fellépése kelette és ez is tartotta fenn, a társulatnak többi tagja a sikerhez vajmi kevéssel járult hozzá.

— **201 esztendő árendások** Zalaapáti községben 201 év előtt telepedett le a *Schwarzenberg* család, hol bolitot és néhány hold földet kapott csekélyke bérrel árendába az apátságtól. Az apátság sok gazdát cserélt a lefolyó két századon át; de a Schwarzenberg utóda nev csak az utóbbi betekben tűnt le végkép a 201 éven át bírt üzlet címablájáról. Az apátság kétszáz év előtti ura szerződésileg meghagyta, hogy mindaddig, míg Schwarzenberg család fiaga ki nem hal, a hétel lolyonosságban a Schwarzenberg utódot illeti és ezen 200 év előtti szerződés egész a közelmúlt napokig tiszteletben is tartatott. Most kihalt a Schwarzenberg család utolsó férfi tagja és csak egy leány maradt vissza. A jószágkormányzó e napokban tudomásra adta a hátramaradottnak, hogy nincs az apátságnak semmi kifogása, ha ő is élvezni óhajtja a 201 év előtti nyert családi előjogokat azon korlátozással azonban, hogy az ő esetleges utódaí azt már nem élvezhetik. Mivel pedig en leány férjhez menni szándékozik, slyagya azon házat, mely őseinek 201 esztendőn át lakta volt.

— **Fogadással.** Zala-Szent-Gróthon *Heinrich* Vilmos kottori születésű pekényen néhány pajtásával fogadott, hogy átussza a Zalat. Alig lépett azonban a folyóba, az sr elragadta és noha társait segítségére siettek, a vízben veszett.

— **Katonaszena sörgyárban.** *Heckstüder* Mór a sörgyári vendéglő új bérloje, nemcsak azt honosította meg üzletében, hogy üzlet, meleg ételket kaphatnak a vendégek olcsó áron, hanem a monstre hangversenyeket is meghonosította. Majd minden vasárnap el lehetünk készülvé egy falragaszra, mely a nagy hangversenyt hirdeti. A székesfehérvári munkásokból álló ének-és zenekari követik a murakereszturi iskolás gyermekek, ma vasárnap pedig en it lesz a cs. és kir. 44-ik *Albrecht* főherceg nevével viselő gyalogezred zenekara, hogy élveztesse tege a nagyközönségnek e kedvelt mulatóhelyét. — A katonaszenakoron kívül kitűnő cigányzene is lesz. Ezen összes élvezetek 16 krajcárba kerülnek, csakis az ételeket és italokat kell külön fizetni. A hangverseny d. u. 4 órákor kezdődik. Fontemes utakról szintén Hochstadter-vendéglős gondoskodik.

— **Déli vasut.** Folyó évi július hó 26-tól kezdve Nagy-Kanizsa és Szombathely között mindkét irányban egy új, a helyi forgalom lebonyolítására nagyon kedvező másodrendű szemelyvonat fog az utazó közönség érdekében forgalomba hozatni. A vonat Nagy-Kanizsáról reggel 5 óra 55 perokor, Zala-Szt. Ivnáról reggel 7 óra 36 perokor indul s 9 óra 20 perokor délelőtt ér Szombathelyre; míg az ellenirányban Szombathelyről 7 óra 5 perokor este Zala-Szt. Ivnáról 8 óra 53 perokor este indul és 10 óra 32 perokor este ér Nagy-Kanizsára. Ezen vonatok az őszes állomásokon és megállóhelyeken meg fognak állani.

— **Figyelmeztetés!** A helyben állomásozó cs. és kir. 48-ik gyalogezred 4-ik zászlóalja t. évi július hó 21. és 23-án Kis-Kanizsa — Szepetnek — Bajosa és a Principális kanizsa által határolt — szokott területen harcserű oellővesztet tart. Erről a közönség minden szerencsétlenség kikerülése végett oly figyelmeztetéssel értesítetik, hogy a jelzett lőterületről 6000 lépésnél közelebb ne tartózkodjék és ne közeledjék. Nagy-Kanizsa-an, 1896. július 17-én. A rendőrkapitányág.

— **Kerekpár-verseny Pécsen.** Mint a Pécsei Napló írja a vasárnap Pécset tartandó kerékpárversenyek igen érdekesnek ígérkesnek. A pécsi bicykle club versenybizottsága élen *Koharits* N. János vers. bizottsági elnökkel mindent elővet a verseny sikerének érdekében. 16-án este volt a nevezési zárlat, mely ideig 85 nevezés érkezett be az ország minden részéből. A vidék legjobb kerékpárosait fogjuk versenyezni látni a pécsi pályán, slykhez a pécsi atletika

javai szolgáltam, hogy mellettem esett el, hogy hőiesen viselte magát.....

— És?

— Es aztán megfogtam kezét, — térdre hulltam előtte, és kértém, hogy engedje meg, miszerint edes atya utolsó kívánságát teljesíttessem és hogy gondját viselhessem neki, — nem mint apa helyettes, hanem mint férje?

— O, te iparlovag, ezzerint te engem megcsaltál,

— hisz erről nevi szóltál még semmit?

— Es edes lelkem, a vajas hét után lesz az esküvőnk, — és léged zennel vagyok bátor meghívni a lakodalomra, edes Stevó!

— Elfogadom! éljen! — O te képmutató.

Felkeltek, — Arzén fizetett a fehér kötényes pincérnek, s kimentek az utcára, mind kettő megállt a sarkon.

*Petrovics* Arzén! hátha jóvendőbelit megtudná, hogy egy szó sem igaz abból a Sipka szoros históriából, — megtudja azt is, hogy te sohasem voltál katona, hogy a lábod biczenése, onnan ered, hogy diák korodban egy részeg kozák meg szurta a bicskájával.

— Kíttól tudná meg?

— Hát például tőlem!

— Akkor talán az is érdekes volna egy bizonyos jogasztól — ki hamis játékos, és szokott katona? mi?

— Ha, ha, ha, igazad van Arzén. Isten veled jó éjzszakát!

— Jó éjt!

club kerékpáros körének tagjai, továbbá több katona tiszt is csatlakozik. A versenyzők a következők lesznek: Grosz János cs. és kir. hadnagy Pécs, ifj. Heindlhoffer Róbert Zombor, Koch Béla Zombor, Szártság János Szabadka, Mona. Stavary (álpév) Szombathely, Kovács Béla honvéd hadnagy, Pécs. Lauber Dezső Pécs, Mayer Károly Leó Zombor, Geiringer Mór Pécs, Eöry József íves önkéntes Pécs, mezőényi Menéndelyi István Keszthely, ifj. Bedő Imre Pécs, Radnay Emil Pécs, Walla Ferenc Pécs, Petrovics István Pécs, Natter Jenő Pécs, Tóth István Pécs, Pompár Géza Pécs, Farkas Miklós Pécs, ifj. Eötvös Gusztáv Pécs. Ugy a pécsiek, mint a vidékiek között erős küzdelem lesz. A versenyek alatt a 44-ik gyalogezred zenekara jár szik.

**Hadapród iskola Pozsonyban.** A jövő tanév kezdetevel a pozsonyi cs. és kir. hadapród iskolában felvételik 30—50 növendék az I. évfolyamba.

A felvétélhez szükséges négy legalább elégséges eredményel végzett osztálynak kimutalása valamely reálikolán, gymnasiumon, vagy valamely ezen iskolákkal egyenrangú intézetben.

A tanpénzt az atyának állása szerint, törvényes, vagy, törvényesített fűkért 150. 80 vagy 12 forintot tesz ki évenként.

A többi felvételi feltételek és határozatok a kérvények szerkesztése iránt kivethetők a következő szabályzatból: "Vorschritt über die Aufnahme von Bewerbern in die k. u. k. Cadetten-schulen" (mely Seidel und Sohn-nál, az állami nyomdánál Bécsben és a hadapród iskola parancsnokságánál Pozsonyban 40 fillérért kapható).

A felvételi kérvények elfogadására a végső határidő augusztus 15-ike.

**Jó fogás.** Rendőrsergünk jó fogást csinált ma. Kezrekerítette Bochor István és társai kiskanizsai földmivések személyében azon betörőket, kik már hetek óta veszélyeztetik a közbiztonságot városunkban. Bochor István lakásán tömördek bűnjelet találtak, melyek kétségtelenül azt bizonyítják, hogy a legutóbb Uhar István m. kir. posta és távirat tiszt, Nyitrai vásáros, továbbá Spitzer lókereskedő karára elkövetett betörés és lopásokat azon banda követte el, melynek feje Bochor István.

**Melyik a Kazinczy-utca?** A képviselő testület legutóbbi közgyűlésén a Kazinczy-utcaban levő iskolaépület újabb felépítése kerülendő szövegére, sürűn hangzott fel a kérdés: "melyik az a Kazinczy-utca"? Tényleg a város legkevésbé polgára tudja, hogy a vasúti utca hivatalosan Kazinczy-utcának nevezetik, de így van ez a legtöbb utcával. Az utcák új elnevezését táblák nem jelzik, megmaradt a Teleky-utca Sopron-utcának, a Király-utca német-utcának, a Hunyady-utca kereszt-utcának és így tovább. A város lakossága csak a régi elnevezés szerint tud eligazodni, az idegen semmiképp. Ezen viszás körülményre már évek előtt ráutaltunk és sürgettük az utcák táblákkal való ellátását, mert mégis csak neveléses valami, ha mint annak idején a közönségi hagyományokra való átvonulás alkalmával megtörtént, hogy a szálás csináló hadnagy azt jelenti ezredesének: "Merkwürdig heissen hier alle Gassen Magyar-Francia", a biztosító társaság tábláját utca-táblának vélte a helyi rendszert nem ismerő hadnagy. Rendőri és forgalmi szempontból is mulhataly szükséges, hogy az utcák mielőbb megkapják az elnevezéseket jelző táblákat.

**Közgazdaság.**

**A szőlőmoly irítására** a földmivélségi miniszter utmutatást adott ki, mely a védekezésnek következő módját ajánlja:

A hol a szőlőmoly csak szárványosan mutatkozik, pl. minden 5—10 tőken itt-ott egy hernyó, akkor ott elég, ha azt egyszerűen leszedjük; nagyobb infekció esetén azonban ez lázasztó munka lévén, célszerűbb lesz a permetezéshez hozzáfogni. Az ehhez szükséges folyadék 3 kg. puha fekete szappanból, 1 1/2 kg. valódi pyrethrum (Zacherl) porból és 10 liter vízből készült olyan formán, hogy a vízben előbb a szappant feloldjuk a aztán hozzá keverjük a pyrethrum-por! Az így nyert folyadékot aztán még 90 liter tiszta vízzel kell felhígítani. Csak a fertőzött fűrtőt kell permetezni, a tőke többi részeit nem kell bántani. Moly rajzsa idején használhatók a molyfogó lámpák, (enyves papírral bevonva) vagy erős időben és hővidlyagos estén a molylegyésző. Ez

egy fogóhoz erősített vékony, de széles felületű, vagy vastag papírlemezéből készül. E molylegyésző egyik fele be van kenve ragadós anyaggal (glicerin vagy lenmag és megolvasztott kolloidium egyforma arányú keveréke.) Az eljárás az, hogy a munkás egyik kezével megvergeti a tőkét, másikba tartva a legyészővel utána suhint a felzavart molyt, a mely a ragadós felülethez oda tapad. Ez a molyfogás tehát végrehajtható nappal is.

Tavaszzsal, szőlőnyitás idején, alkalmazható ellene a kereghántás. Ez abból áll, hogy a tőke felesleges kergét és az elszáradt csapokat leütjük s a tőkén megmaradt repedésekbe húzódott bábokat hegyes árral megbiljük.

**Szőlőtermés a Balaton partjain.** A balatonparti szőlők, mint levelezők irja, nagy részben jól teleltek, egészségesek s a három-négy évesek sok fűrtőt hoztak és jól virágoztak. A Fonyód és Keresztur közt levő nagy szőlőtelep is legnagyobb részben kifogástalan, csak itt-ott tett károkat a talajvíz. Ez évben tehát már a Balaton déli partján több helyen lesz bő szűret; így az említett telep egyes részein, Lellén Szalay Imréné!, továbbá a kegyesrendiek nagyon szép telepén Ó-Szódón a zamardi határban.

**A sertésvész keletkezésének okairól** ismereteink eddig még hiányosak. Ez az oka, hogy e betegség ellen való védekezés tekintetében megtehető bizonytalanság uralkodik. Azt állítják, hogy a vést hasadó gomba (bacterium leporale multocidum) okozza, a mely a vízben szaporodik és bizonyos hőfok (50°) mellett elpusztul. Nagy érdekeink követelik, hogy e téren a tudományos buvárlatok megtévesenek és hogy ezek alapján a baj gyógyítására a kellő tájékoztatásokat megnyerhessük. A földmivélségi miniszter ez irányban újabban is intézkedett, megbízva a budapesti bakteorológiai intézetet a szükséges kísérletek fogantatásával.

**Termés-állapot a versenyszágokban.** Oroszországban, mint Moszkvából jelentik, a vetések állása kielégítő. A gabonakereskedés a határidő-tel megszűntetése lényegesen mehezítette. A Balkánfélszigetről a következő hírek érkeztek: Monastirban bő aratásra számoltanak; Filippopolban az őszi vetések állása a legjobb reményekre jogosít; Jassy környékén a vetések kielégítően állnak; Üszküb táján kitünő a termés, kivéve a gyümölcsfákét, melyekben a kártevő rovarok nagy pusztítást tettek, megbiúsítva a nagyobb kivitelt; Szélina vidékén bő az aratás s ezért az alacsony árak dacára, május havában igen élénk volt a gabona kivitelt; Ruszcsuk környékén szintén kedvező a termés; csupán az árpatetés szenvedett több helyen; a burgasi kertekben több év óta nem volt oly jó aratás, mint most, de csak buzakivitelre számíthatnak, mert a többi gaboranemű belfogyasztásra kell.

Mindezek szerint tehát igen csekély a remény, hogy Oroszország és a Balkán-államok az idén kevésbé fognak versenyezni a mi gabonánkkal, mint az előző években azt ellenkezőleg.

**IRODALOM.**

**Munkácsy Mihály. Árpád honfoglalása.** Kerettel együtt 132 cm. hosszúság és 82 cm. magas. Sainarany keretben, szőlőlevél díszítéssel. Diófa keretben bronz-betéttel. I. sz. aranykeretben. II. sz. aranykeretben. III. sz. fekete vagy barna fényezett keretben (akolák számára). **Nándorfehérvár fölmételese** Hunyady János és Kapistrán által 1456-ban. Festette Oslilás J. Kerettel 1 m. hosszúság és 78 cm. magas. Aranyozott antik keretben. **Zrínyi Miklós** kirohantása Saigetvártól. Kerettel 1 m. hosszúság és 78 cm. magas. Aranyozott antik keretben. **Festzy Árpád, "Árpád és a vezérek"** és **"Aldozat Hadarnak"**. A "Magyarok bejövetele" c. körképnek részletei. Kerettel együtt 120 cm. magas. Mindegyik kép: Sainarany-keretben, szőlőlevél díszítéssel. Diófa keretben, bronz-betéttel. I. sz. aranykeretben. II. sz. aranykeretben. III. sz. aranykeretben. **Conceptio immaculatai.** Murillo festménye után, készült rézmetszet. Kerettel együtt 120 cm. magas és 93 cm. széles. Arany rellefellátott fekete keretben. **Madonna Sixtina.** Rafael festménye után készült rézmetszet. Keret tel együtt 120 cm. magas és 98 cm. széles. Aranyrellefellátott fekete keretben. **Madonna. Ebert** eredetije után készült szinyomtat. Kerestettől 116 cm. magas és 93 cm. széles. Aranyozott antik keretben. **A menyasszony Alma.** **Martens** eredetije után készült szinyomtat squarellmodorban: I. sz. díszkeretben, 90 cm. széles és 70 cm. magas. II. sz. antik aranykeretben, 85 cm. széles, 74 cm. magas. **A menyasszony ébredése.** **Leffer F.** eredetije után készült szinyomtat squarellmodorban: I. sz. díszkeretben, 90 cm. széles és 79 cm. magas. II. sz. antik aranykeretben, 85 cm. széles és 74 cm. magas. **Ó feléje I. Ferenc József.** Díszes aranykeretben. Egyedül raktár és képviselősegő Nagy-Kanizsa és vidékére Fischel Pálóy könyvkereskedésében, hol a képek megtekintethetők és csellóg rász-

latásukra is megrendelhetők. Vidékre csomagolásért saját költségeinket számítjuk.

— **A Millenniumi kiállítás** látogató közönségnek különös figyeelmébe ajánljuk a következő "Kiállítási Katalógus" 50 kr. Ezeréves Magyarország múltjából és jelenéből számos képekkel 1 frt. Ugyanaz német nyelven. 1 frt. **Boros: Kiállítás képes Utmutató** 50 kr. minden vevője 500 koronát kap, ha a kiállításra utazás vagy ott tartózkodás alkalmával baleset éri. **Palóczy Budapest és Ezeréves kiállítás** Budapest kerületi utmutatója vízszintes köté tervrajzzal és számos képpel 1 frt 20 kr. **Budapest és az ezredéves kiállítás.** Képes utmutató számos képpel és tervrajzzal 50 kr. — **Budapest tervrajza** madártárlatból a főbb épületek rajzaival 1 frt. — **Budapest tervrajza** a kiállítás-térképpel 50 kr.

**CSARNOK**

**Örületes szenvedélyből.**

— Amerikai bűnügyi történet. —

Németből fordította: **Hugauff Ede.**

(Folytatás.)

Gondolataitól felriadva, unokatestvérével az esküdtekre emelé tekintetét.

Futó harag vonult át egy pillanatra szép arcán, de rögtön eltűnt s azonnal a legnagyobb szerénységnek engedett helyet. Így készült el a kihallgatásra, a vizsgálóbíró által eléje terjesztendő kérdésekre.

Nem irhatom le aggodalmamat, a mely ellögött. Hiszen tudtam, hogy bármily szelednek látszások is most, mégis a legszenvedélyesebb indulatok háborgalják lelkét.

Képes volt-e itt gyanújának kifejezését adni? A tettet gyűlölte-e csak, a melylyel unokatestvéréét vádolja, vagy őt magát is? Szandekában volt-e ama négy fát közt oly könnyen kijelölt szavait itt, nyilvánosan az egész világ előtt ismételni? Szívére tudná azt venni?

Arca egy vonás sem találtam, a mely e kérdéseimre válaszolhatott volna, és szomorú szívvel pillantottam Laurára.

De ez könnyen megmagyarázható felétség állal elfogva, abban a pillanatban, mikor unokatestvéréét felszólították úgy hit, hogy nem lehetett arcába nézni, így csak halottihalvány kezét áruiták el a benne zajló involúció.

Mari kihallgatása csak rövid ideig tartott. Miután a házban elfoglalt állásáról és meghozható viszonyáról tettek néhány kérdést, felszólították beszélne el, hogy mikor értesült nagybátyjának meggyilkoltatásáról és hogyan viselte magát unokatestvére és a szolgaszemélyzet ez eseménynél.

Midőn szeméit felveté, azt gondolhatta volna az ember, hogy a gond és kedvetlenségnek soha egy felbője sem vonult át a szép homlokán. Hangja esendes de mindazonáltal oly tisztán és érthetően csengett a teremben midőn válaszolt:

— E kérdésre, uraim, nem adhatok választ. Nagybátyám megtalálásánál nem voltam jelen. Egy, a szolgák közül jelentette nekem, hogy nincs többé.

Szívem szabadabban dobogott és láttam, midőn Laura kezét, amelybe homlokát támasztotta volt, leejté, miközben egy reménysugár csillámlott fel arcában, amely azonban ép oly hamar tünt el, mint az égen a világ ürbe átsikló hulló csillag.

Talán meglepi önöket, folytatá Mary buzgón — és a visszaemlékezés az átelt rémtejei órákra hozdarádályllyal töltötte el — hogy nem léptem át nagybátyám szobáját. Nem is gondoltam rá. En nem mehetek oly szobába, a melybe ilyen szivszagú rémületes esemény történt. De Eleonora bement, és így ő pontosan megmondhatja, hogy...

— Leavenworth Eleonora kisaszonnyt ön után hallgatjuk ki szakitá őt felbe a bíró.

E rendre utasítást nála szokállyan nyájassággal tette.

Kétségkívül nagy benyomást tett rá a fiatal és kedves leánynak kellemé és nemes magaviselelete.

— Mi csak azt óhajtuk tudni, hogy kegyed kisaszonny saját szemével mit látott. Ön tehát nem tudja nekünk megmondani mi történt ama szobában a gyilkosság feloldése után.

— Nem.

— Ön csak azt tudja mi az előtér történt?

— Az előtérben nem történt semmi, — volt a felelet.

— A cselédek nem futottak fel és alá, és Laura kisaszonny nem lépett ki a könyvtárból az előtérre, miután aléltágból magához jött?

# Hirdetések:

— Leavenworth Mary kék szemével nagy nézett rá.  
 — Mindenesetre. De hisz ez semmi.  
 — Ön tehát pontosan emlékezik, hogy ki jött?  
 — Igen.  
 — És volt kezében egy darabka papír?  
 — Egy darabka papír?  
 — Hirtelen visszafordult, unokatestvérére nézett és kérde:  
 — Nos Laura beszél, volt a kezében valami?  
 Mindenki feszülten figyel.  
 — Laura, ki egy levél említésénél láthatólag örvendezett, gyorsan felkelt, midőn a naiv kérdés hozza leti intőve, a már már felelni akart, midőn a vizsgálóbíró, ki nem szerette a rendes szabályoktól való eltérést, kezével intett és komoly hangon mondá:  
 — Kiva-szony, most nincs helyén, hogy ön kérdést intézzen unokatestvérehez.  
 Mondja még nekünk mit látott saját szemével, többet nem kívánunk.

Leavenworth Laura visszaült székre. Mind két srácra egytől egyre fordult, miniat a teremben elterjedő csendes zugás elárulá, hogy szívesen látták volna ha kiváncsiságukat, a törvényesen előírt rend ellenére, kielégítve láthaták volna.

A vizsgálóbíró ki bizonyos rokonszenvet érzett a szép tanu iránt, s lehetőleg kíméletesen kívánt vele bánni, előzékeny hangon ismétlé kérdését:

— Kérem szépen szíveskedjék nekünk megmondani, volt-e unokatestvérenek kezében valami?  
 — Ha láttam e valamit? Oh nem, én nem láttam semmit.

Midőn Maryt felzúgították, adná elő a tegnapi este óta történt tapasztalásait, semmi felvilágosítást nem nyertek. Csak azt mondá, hogy nagybátyja egy kicsit haláltag volt.

Ugy tiszik neki, mondá tovább, mintha nem jól érezné magát s ama kis gondok által gyötörtének, a melynek minden ember kíván leve bizonyos időben. Vas-óra után szobájába tavezött és ott maradt.

Visszaemlékezése a tegnapi vacsoráig terjedt s annak részleteit mondá el.

Öt-egyszerű, egyszerűen naiv és meghatározó volt előadása, hogy senki sem maradt hidegen tőle. Még Gryos ur is teljes rokonszennel nézett — a lánias lányra. Csak Eleonora maradt érzéketlen.

— Feszült lábon állott nagybátyja valakivel? Voltak értékes papírjai, vagy talán nagy összeg pénz volt szobájában?  
 — Mind ezek kérdésekre nemmel felelt.

(Folytatása következik.)

## Szerkesztői üzenet.

— **H. Adolf** Orvendünk a bemutatkozásnak, de minék bántuk mi azt a becsületos patikust, még csak trefából is.

— **Mart**: Becsen levele vételekor az egyik már nyomás alatt volt; a többinek is sorát ejtjük. A lap rendszeren megy mindkét részről.

## NYILTÉR.\*)

Fenlár-d-selymet 60 krtól 8 ft 85 krig méterenként — japán, kínai, s. a. t., a legújabb mintákkal is minnekben, s. m. fekete, fehér és színes Hennenberg-selymet 85 krtól 14 forint 85 krig méterenként sima, csikos, kockásított mintákkal damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőségben 2000 szál és mintákkal stb. a megrendelt áru postabér- és vámmentesen akárhon szállítva és mintákat postafordultával küld: Hennenberg G. (sz. kir. udv. osztály) selyemgyárban Kärntenben — Szálca címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. — Magyar nyelven is megrendelések pontosan ellátottnak. 2

\*) Az e rovatban közöltéskért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Felelős szerkesztő:

Dr. LŐRINCZ MIH.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

1154 április 23-án 1896. 165 1-1

## Arverési hirdetmény.

A letenyei kir. járásbírósg mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy B. k. István, Balassa Andor, Ács József, Franciska István és Franciska Andor polai lakosoknak Pető János letenyei lakos elleni 350 frt tőke ennek 1894. október 27-től járó 8% kamatai 27 frt 29 kr. végrehajtás kérelmi 11 frt 05 kr. végrehajtás topanatosítási, a 9 frt 05 kr. ezuttali költségek iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék (a letenyei kir. járásbírósg) területén fekvő a letenyei 639 sz. tjkvben A + 151/b hszámu ingatlan s a rajta levő 140 népszerűsámu háznak Pető Jánost illető 809 ltrra becsült fele része továbbá a letenyei 724 számú tjkvben A + 150/a hsz. ugyanannak tulajdonosai felvett 15 frt-ra becsült egész ingatlan a letenyei kir. járásbírósg tkvi hivatalában

1896. évi augusztus hó 3. napján d. e. 10 órákor

dr. Csomposz Kálmán letenyei lakos felperesi ügyvéd vagy helyettese közjöttével megtartandó nyilvános árverés-n eladatulni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitéit becsér.

Arverezni kívánók tartoznak a becsér 10%-át kösszpénzben vagy óvadékképes papírban a kikiáltott kezéhez letenni.

Vevő köteles a vételart három egyenlő részletben, még pedig: az első az árverés jogerőre emelkedésétől számított 1 hónap alatt, — a másodikat ugyanattól 2 hónap alatt, — a harmadikat ugyanattól 3 hónap alatt, — minden egyes részlet után az árverés napjától számított 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módokatok szerint lefizetni.

Kelt Letenyén, a kir. bírósg mint telek-könyvi hatóságánál 1896. évi hó apr. 24-én.

NUNKOVICS,  
kir. aljárásbíró



**Krondorf savanyúvíz.**  
 Stefánia trónörökösé forrás,  
 kitűnő gyógyvíz,  
 kedvelt asztali víz.  
 Nagy-Kanizsán mindenütt kapható.

### Költés tojások.

valódi brachma-tyukokból darabonként 15, hollandiaktól, fekete, nagy fehér bubbal darabonként 25 kr., hordas-taj drb 25 kr., valódi steyer-tyukokból 10 kr. darabonként, csatát padonaktól 30 kr. darabonként, langham-taj darabonként 30 kr., gyöngytyukokból darabonként 30 kr., csatát wyanndó darabonként 30 kr., csatónaktól darabonként 30 kr., törpe-tyukoktól darabonként 30 kr. chachichina darabonként 25 kr., erdőtyi mentelen tyukoktól darabonként 30 kr., dorkingtől darabonként 25 kr., Yorkhammától darabonként 50 kr., emendi őrás ludaktól darabonként 1 frt, pekingsi kacskától 20 kr. darabonként nagy steyer kacskától 20 kr. darabonként.

Csakis fajtású állatok, — melyek már több ízben lettek kitételezre — költséi tojásait küldöm csak az a faj tisztasága és valódiságáért teljes kassékat vállalok.

**Pauly Miksa,**  
Kátfek (Steyerország)

A világhírű STEYRI fegyvergyár  
**M W I F T**  
**KERÉKPÁRAINAK**  
 kizárólagos főraktára és képviselősége  
 Nagy-Kanizsa és Zalamegye részére:



**Unger Ullmann Eleknél**  
 Nagy-Kanizsán.

Ezen kerékpárok, ugy tartósságra, szerkezetre mint könnyű járásra az első helyen állanak az összes Európai gyártmányok között.

**Képes árjegyzőkek ingyen és bérmentve.**

### Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen híresven házaszer ellentélt az idő megpróbálásának, mert már több mint 25 év óta megválasztó, fájdalomcsillapító hatású készítmények alkalmazzák készítményét, ezimél, igazságszeres és megőléstől és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakorlatban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller gyakorlat Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igaz népszerű házaszer, melynek egy háztartásban sem hallana hiányozni. 40 kr. 70 kr. és 1 frt. üvegekben árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török közepi gyógyszerésznél Budapeston.

Revizálás alkalmával igen óvatosan legyünk, mert több kíméletlenség utánat van fergalomban. El nem akar megkérve, az minden egyes fragot „Horgony” védjegy nélkül mint nem valódi utánozva vinnak.

Richter F. Ad. és társa, szék és kir. udv. osztály, Budapestnál (Magyarország).





**Minden verseny kizárva!**



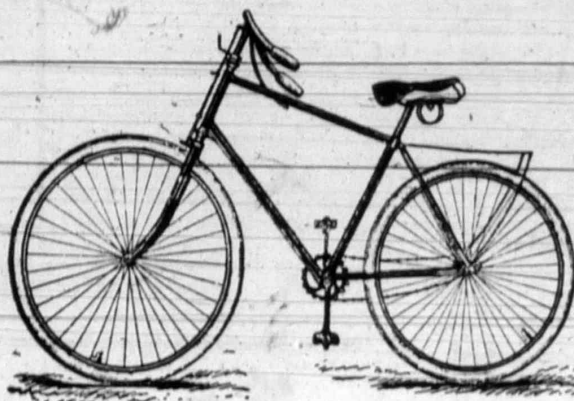
**Nagybani  
butorgyári képviselőség.  
dus raktárral.**

**Ujjonnan berendezett asztalos műhelyemben  
mindennemű butort gyártok és külön megren-  
delés szerint is készítek.**

**Hálószoba berendezés 92 trttól kezdve.  
Teljes ebédlő berendezés 135 trttól kezdve.**

Eredeti angol  
**kerékpár**

kizárólagos  
képviselet  
és



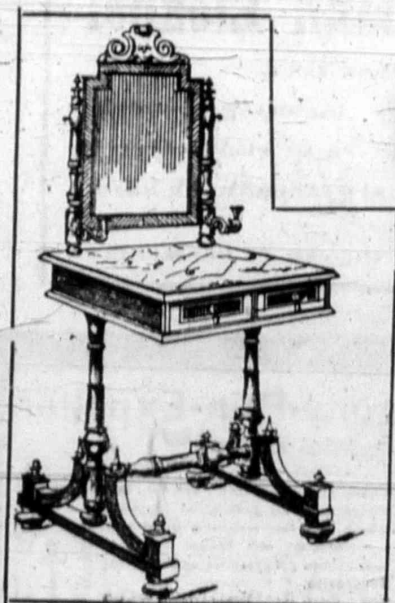
raktára

**3 évi  
jótállás**

mellett.

Diszfaragványok asztalosok részére szintén készíttetnek.

**Kedvező fizetési feltételek.**



**Friedmann Károlynál**

Nagy-Kanizsán

Német-utca, Zerkovitz-féle házban.



## Borkezesőség:

P. S. T. C. S. A. Ollopl-féle hás.

Ide intéendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bé mentetlen levelek csak ismert koscokból fogadtataak el.

Késératok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

## ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letényei takarékpénztár. a „nagy-kanizsai malátagyár és serfözde r. t.” hivatalos közlönye.

## Kiadóhivatal:

Városház-épület; Fischel Fülöp könyvkereskedése.

## ELŐFIZETESI ÁRAK:

Ezért évre 12 korona (6 frt — kr.)  
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)  
Negyedévre 3 korona (1 frt 30 kr.)

Hirdetések jutányosan megvételre.

Nyitólár petiszora 10 kr.

Előfizetések, valamint a hirdetések vonatkozású Fischel Fülöp könyvkereskedésbe intéendő.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenként kétszer: vasárnap és csütörtökön.

## A képviselőválasztásról.

Nagy-Kanizsa, 1896. jul. 21.

○ A képviselőválasztások még messze vannak, s talán korai még most ezek iránt kombinációkba bocsátkozni; de a pártalkulási viszonyok olyanok, hogy talán nem éppen felesleges, különösen magunkat illetőleg, a dologról kissé meditálni; annál is inkább, mert a szabadelvű párt kifejtendő akciójáról semmitsem hallunk, s legalább ez idő szerint úgy látszik, hogy a teret egészen átengedi a néppártnak és az Ugronpártnak. Mindkét párt már megindította nálunk az akciót, már kibontotta zászlóját, s mind a két párt reménykedik abban, hogy a megejtendő választás alkalmával győzedelmeskedik. A néppárt által felállítandó jelöltre nézve ugyan még aligha jutottak túl a kombináción, de általában azt rebesgetik, hogy itt Eszterházy Miklós Móriscrot, az egyik néppárti vezető szellemet akarják felállítani. Az meg kétségtelennek látszik, hogy Hévizy újra Ugronpárti programmal lép föl kerületében.

Ha e két párt közt választani kellene, nem nehéz volna az elhatározás. Kétségtelen, hogy pártállásunkból kifolyólag nem igen rokonszenvezhetünk az Ugronpárttal sem, ezt mindenki, a ki lapunk irányát ismeri,

természetesnek fogja találni, de Hévizy tapintatos beszámolója, s az a körülmény, hogy ő a szentesített törvények előtt meghajlik, ezt a pártot mégis rokonszenvebbé teszi, mint a beismerése szerint 67-es alapon álló néppártot, melynek programja nem egy pontjában éppen ellene mond a 67-es alapnak, de a mely már agitációjának eszközeinél, elveit szolgáló sajtótermékeinél, és hozzája szegődött szövetséges társainál fogva szabadságszerető magyar ember rokonszenvét nem nyerheti meg.

Egész fellépésében annyira kidomborodik a reakció és minden a mi evvel jár, az osztály- és felekezeti gyűlölet, a bécsi magyarfalo reactionárius párttal való benső érintkezés, hogy valóban nagyon elfajultnak kell annak a magyar embernek lenni, a ki ettől a párttól vár valamit a nép javára, s várja azoknak a megvalósulását, a mit ez a párt ígér.

Fog-e a szabadelvű párt ebben a kerületben jelöltet állítani, azt nem tudjuk eddigéig, legalább mélyen hallgatnak korifeusai, a szabadelvű párt körében teljes szélcsend van, s arról sincs tudomásunk, hogy szándékozik-e valamit e kerületben tenni. Az azonban már bizonyos, hogy úgy az Ugronpárt, mint a néppárt jelöltet állítanak.

Már most feltéve azt, hogy a szabadelvű párt jelöltet nem szándékozik állítani, hanem átengedi a teret a másik két pártnak, nézetünk szerint e kerület számbavehető politikai faktorainak kötelessége mindent elkövetni, hogy a néppárt itt gyökeret ne verjen, egyszóval közös erővel a néppártot megbuktatni.

Azt hisszük, hogy ebben a tekintetben itt véleménykülönbség nincs. Mert igaz ugyan, hogy különös szinpatiaúnak az Ugronpárt nem örvend, a szabadelvűpártnak — ha a maga részéről jelöltet nem állít, meg kell gondolni azt, hogy két rossz között a kevésbé rosszat kell választani, mert a 67-es alapot, a néppártnál csak cégérnek tartjuk.

Nézetünk szerint, az Ugronpárt különösen a választókerület zsidó választóinak körében, kik legnagyobbbrészt a szabadelvűpárt tántoríthatlan hivei, rokonszenznek nem örvend. Sajátságos, ingadozó politikájával különösen az egyházpolitikai törvények tárgyalása alkalmával, rá is szolgált arra a bizalmatlanságra, melylyel sokhely találkozik; de úgyhisszük, hogy a politikában, különösen, mikor fontosabb érdekekről van szó, nem szimpatiaún és antipatiún határoznak.

Lapunk a szabadelvű tendentiúnak hódol,

## A „ZALA” tárcája.

## A „Kicsike.”

— A „Z A L A” eredeti tárcája. —

Irtá: Krausz Józsa.

Zakolatva, trüszögve robogott be a vasszörnyeteg az i..... állomás fedett pályaudvarába.

Egy csinos borzas kis leányarc tekintetelt ki az egyik másodosztályú coupe-ablakból és boszankodva látta, hogy senki sem közeledik az ő ketrecéhez.

Már két, vagy három óra hosszat utazott, unalmas angol nevelőjével, ki semmit sem engedett meg neki. Ha az ablakhoz ment, elküldte, ha a folyosóra kiment, behívta, mert mint mondta, a légvonat megárhath a kicsikének. Ez a kicsike már tizenhat éves volt, de mint-hogy idősebb nővérei voltak, őt tizenhárom évesnek állítottak.

Lánynek ez nem tetszett, mert ő mint minden bakfis, szerette volna már nagy leány lenni, hosszú ruhát viselni, bálókba járni, udvaroltatni magának, mint Ella, kinek minden fiatal ember kezét csókol, ha jön, vagy megy. Lilyt pedig mindenki csak „kicsikének” szólította.

Ella ahányszor utazott, mindenki élvezettel mesélte el, hogy milyen pompásan mulatott az uton, milyen kellemes társasága volt, és Lily boldog volt, hogy most rek került a sor, ő fog mulatni az uton, és ha valakivel találkozik, nem

fog ám ő angolul beszélni, hanem magyarul, mert ezt a nyelvet a nevelője nem érti.

A vonat fűtyentett és Lily boszankodva foglalt helyet, kíméletlen szavakkal illette a sorost, mely őt nem rezesíti abban az előnyben, mint Ellát, vagy Anikót és ezt a hosszú utat ezzel a kiálthatatlan nevelőjével kell megtennie.

Tudja Isten, meddig tépelődött volna, ha hirtelen lármát nem hall!

Kitekint, és látja, amint az állomásfőnök kiabál egy urra, ki kicsit későn érkezett a pályaudvarba és jegy nélkül ugrott fel a már induló vonatra.

Lily szíve hangosan dobogott, leghőbb vágát látta elérkezni, ő neki lesz utitársa! Nem panaszkodhatott most a sors ellen, mert az idegen csakugyan az ő osztályába lépett, és futástól kihévelt arccal foglalt helyet.

Lily elfordítá fejét, úgy hogy az idegen csak gyönyörű arcaiban gyönyörködhetett.

A kicsike nem bírta ki soká, hogy meg ne nézse utitársát és előbbi helyét elfoglalva, szemközt ült vele.

Uton nagyon hamar kész az ismeretség, ott lehet társalogni minden bemutatás nélkül is.

Lily örömmel tapasztalta, hogy utitársa nemcsak feltűnő csinos, hanem rendkívül kedves is! Az utitárs pedig azt a megjegyzést tette magában, hogy a leányka nagyon szép és — csacsuka.

A társalgás eleinte angolul folyt, de Lily később magyarul folytatta.

— „Nagysádnak még hosszú utat kell tenni?” kérdé többek közt a fiatal ember.

— En még csak este 8 órakerkezem né-némhez, ki beteges és egyikünknek mindig ott kell lenni mellette. Most Ella van nála, de a heten azt írta haza, hogy..... ja azt önök nem szabad elmondanom, — felel zavartan Lily.

Az Ella névre a fiatal ember figyelmes lett.

— Nem szabad? miért? ne feljen én nem árulom el, bármit mond is. Tan már ki is találtam? Nem azt írta, hogy fiatal emberrel ismerkedett meg, ki.....

— Honnan tudja? — vágott szavába Lily.

— Nem tudom, csak sejtem, mert ön nem akarta megmondani.

— Igen, igaz van, és Ella írta, hogy Dezsőfy Károly nagyon tetszik neki, mert gazdag és nemes ember.

— Az ifjú feltűnően elpirult, mi Lily figyelmét nem kerülte ki.

— Ismeri talán az említett urat? — kérdé bámulva.

— Ismerem nagyon jól, legjobb barátaim egyike.

— Csakugyan olyan szép mint Ella írja?

— Ella nagysádnak, mint kegyed említ azért tetszik, mert gazdag és nemes cimere van, — válaszolá az új nem minden guay nélkül.

— Látja ezt én nem is csodálom. A mai leányoknak arra kell törekedniük, hogy jó „partit” csináljanak, Ellának különösen, mert ő nagyon szép, kényelemben nevelkedett, és

és természetes dolog, hogy ez az elv irányítja működésünket is, ha a körülmények kényszere folytán, mindig csak azon eshetőséget tartva szem előtt, hogy a szabadelvű párt jelöltet nem állít, a választóknak azt ajánljuk, hogy a néppárt megbuktatására mindent elkövesenek; s szabadelvű párti jelölt hiányában inkább Hévizyre szavazzanak; főleges mondanunk, hogy e spansakcióval, mindig hangoztatott és követett elvünk feladásáról szó sem lehet.

Nem értünk a magasabb diplomacia nyelvén és sohasem értettük Talleyrand azon elvét, hogy a nyelv arra való, hogy az ember gondolatait elhallgassa, s azért csak köztudomásu dologról szólnunk, mikor azt mondjuk, hogy választókerületünkben a szabadelvű párti hívek zöme itt Nagy-Kanizsán van, kevésbbé mondható ez a vidékről, a mint azt az utolsó választás is mutatta.

Nem kívánunk ebből egyenlőre semmi tanulságot sem levonni, csak azt az ohajtásunkat fejezzük ki, hogy ha pártunk a jövőnd választások alkalmával akcióba indulni készül, tegye meg az erre való előkészületeket idejekorán azzal a körültekintéssel és erélyvel, mely első sorban biztosítéka az eredménynek.

### A vármegye házából.

A megyei közigazgatási bizottság július havi ülése. Tartató: Cserták Károly alispán elnöke alatt f. hó 14-én.  
Az alispáni havi jelentés a közigazgatás egyes ágaiban június hóban előfordult eseményekről felolvasatván helyeslőleg tudomásul vételezt.  
Olvasatott és tudomásul vétetett a belügyminiszter leirata, mely szerint Mura-Szerdahelyen új csendőrőrs állomást állított fel.  
A zala-egerszegi főgyűmésium épületének teli kéhez meg szükössege vált 316 négyzet öt terület kimutatására a közigazgatási bizottság Arvay

Lajos megyei főjegyző elnöke alatt Deák Mihály és Farkas József megyei törvényhatósági bizottsági tagokból álló bizottságot küldötte ki.  
A lentli anyakönyvi körületben anakönyvvezetői helyettesnek, a felső-órsai anyakönyvi körületben lemondás folytán új anyakönyvvezetőnek kinevezése tárgyában a közigazgatási bizottság a belügyminiszterhez felterjesztést tett.  
Több mezei rendőrségi és vadászati-kihágas ügyben érkezett felebbezését intézett el a közigazgatási bizottság.

A gutorföldi h. é. vasutállomáshoz vezető ut mikénti kiegészítés tárgyában hozott közigazgatási bizottsági végzés ellen a dunántúli h. é. vasut részvénytársaság igazgatósága felebbezést adván be, a felebbezés a kereskedelemügyi miniszterhez felterjesztetik.  
A közigazgatási bizottság dr. Mangin Károly kir. tanácsos, megyei t. főorvosnak a havi jelentésében foglalt indítványához képest felhívja Keszthely város közönségét, hogy a miniszteri szabályrendeletben megkivánt feltételeknek megfelelő kórház építéséről gondoskodjék. Ennek előkészületeig, ha a mostani kórháznál alkalmasabb ideiglenes helyiség található nem volna, a betegek elhelyezése a jelenlegi kórházépületek csak az utcára néző szobáiban engedtetik meg.

Előterjesztett a nagykanizsai közközházi bizottságnak javaslata a kórházi orvos, gondnok és felügyelő fizetésének felemelése tárgyában. Tekintettel az évről évre növekedő betegforgalomra s az ennek folytán szaporodó munkára, a közigazgatási bizottság a tervből vett fizetés emelési javaslatot parolólóg terjeszti fel a miniszteriumhoz.  
A zalavölgyi h. é. vasut mentén készített párhuzamos utak és utatjárók átveteléről levett jegyzőkönyveket a kereskedelemügyi miniszter jóva helyőleg tudomásul vevén, visszaküldötte.

Esztérz, Nagy-Rada és Szabár községeknek azt a kérelmét, hogy az őrszotnyi postahivatal kézbesítési köréből a z-apatii postahivatal kézbesítési körébe helyeztessenek át, a pécsi posta és távirda igazgatóság értesítése szerint a kereskedelemügyi miniszter nem teljesítette.

Az állami közutakon foganatosítandó felülvizsgálatokhoz bizalmi férfiak megválasztottak a pozsony-váradai államutak Zala-Lendvától Alsó-Lendvaig terjedő szakaszára Farkas József, Alsó-Lendvától Csaktornyaig terjedő szakaszára Ziegler Kálmán, a Pécs-váradai közút egész szakaszára dr. Vizlendvay József, a N.-Kanizsa tapolcai állami közutnak Nagy-Kanizsától B. Magyarórtól terjedő szakaszára dr. Vizlendvay József, B. Magyarórtól Tapolcáig Bogay Máté a Budapest-gráci állami közutnak Viganóttól

Tapolcáig és innen Sümegig terjedő szakaszára Skublics Gyula, Sümegről Zalabérgig terjedő szakaszára dr. Gyömöreý Vince közigazgatási bizottsági tagok.

Indítvány tétellet a törvényhatósági közutaknak árkelesei, nem különben közúti szakaszain foganatosított és foganatosítandó árok gondo-ái munkálatok sikeres végrehajása tárgyában. Mielőtt ez ügyben a bizottság konkrét intézkedést tenne, felhívja az államépítészeti hivatalt, hogy eddig tett ez irányú intézkedéseinek eredményéről a szeptemberi közigazgatási bizottsági ülésre tegyen kimerítő jelentést.

Kir. tanfelügyelő havi jelentése szerint a miniszter ez időszokban végleg intézkedett a keszthelyi felsőlányiskolának állami polgári leányiskolává a tapolcai felső népiskolának állami polgári fiú iskolává átalakítása és a csaktornyai polgári fiú- és polgári leányiskola államosítása ügyében. A csaktornyai iskolaszékek személyesen tárgyalt, a tapolcai és keszthelyi iskolaszékekkel a tárgyalás még e hó folyamán lesz. A miniszter a keszthelyi írgalmas nővérek vezetése alatt álló intézetben négy osztály, nyilvánossági joggal bíró polgári leányiskola felállítását tudomásul vette s az intézet felett gyakorlandó állami felügyelettel Zalavármegye kir. tanfelügyelőjét bízta meg. A nagykanizsai iskolaszék megindította az ottani községi polgári iskolák államosítását. Elterjeszté-t tet az alsó lendvai áll. polgári fiúiskola új épületének berendezése s felszerelése ügyében. Ez időszokban tartattak meg vezetés alatt a csaktornyai tanítóképző intézetben a tanképesítő vizsgálatok. Jelen volt a muraközi hegyvidéki állami iskolák évről évről vizsgálatin Stridon, Királylakon, a II. és IV. Hegykerületben és Racz-Kanizsán; továbbá amura-sz-keresztii millenárius iskola és a mura siklósi r. k. iskola zárvizsgáján. — A második tanítói állás- és gyermekmenedékház ügyében volt Mura-Viden. — Második osaktornyai új alkalmával re-zt vett a polgári fiú- és polgári leányiskola évről évről ünnepélyen. — Végül jelenté, hogy dr. Mandel Pál országgyűlési képviselő választókerületének ő-szias tanítóit saját költségén vízi Budapestre augusztus hó elején az ezredéves országos kiállítás megtekintésére.  
A közoktatásügyi miniszterium leirata Prebovica, Podbreszt és Vallaris községek iskolaszékének rendezése ügyében pótiás céljából kir. tanfelügyelőnek azzal adatik ki, hogy a k. tanfelügyelőség által már ugyancsak tárgyban külön is tett felterjesztés eredményéről annak idején jelentést tegyen.  
Tudomásul vétetett a miniszter rendeleté, melylyel a kebelei róm. kath. iskola második tanító

atynak mindent elkövetett, hogy feltűnjék. Ella nem mehet egy széken ifjuhoz, mert ő pazarol, nem tudja a pénzt megbecsülni és takarékos nem tud lenni, tehát nincs más hatra, mint egy gazdag ferjet vadászni.

— Mondja nagysád, ön is ilyen lesz, ha nagy lesz?...  
— En? hát én bizony nem hiszem, mert mint edes atyus mondja, hogy roppant semimentalis vagyok, beleszeretek majd valami szegény leányba és ahhoz megyek.

Ella is szerelmes volt ám, de csak addig, míg azt hitte, hogy Kallay Tóni gazdag és midőn az ifju bevallá neki, hogy szereti és reméli, hogy szegényesége nem lesz gát, Ella azt lelelte, hogy megkérdézi a mamától. Persze nem ment hozzá.

Az ifju gondolkodva függőzést szeméit az előtte ülő leányra, kit a nevelőnő már többször figyelmeztetett, hogy illelenség tőle magyarul beszélni, holott tudja, hogy ő ext a nyelvet nem érti. Lily elbeszélte neki, hogy utóárasának magyarázza, hogy náluk milyen szép minden és ő mennyire szeret talun lenni. Az angol mis megnyugodtan dűt kényelmes helyere vissza, míg az ifju, alig bírta nevetését visszafojtani.

Az idő gyorsan haladt, és csak egy-két állomás választá el Lilyt néje lakhelyétől.  
Sajnáta, hogy el kell válnia ez érdekes fiatal embertől, de viszont örömmel gondolt arra, hogy nemokára Ellának büszkén elmondhatja, hogy utazott egy fiatal emberrel, aki nem mondta neki „kicsike” hanem „nagysád,” és milyen jól mulatott ő.

Hisz meg is illet engem a „nagysád” cím, mert Ella most férjhez fog menni, és akkor Anikó lesz a nagy leány és én nem leszek a „kicsike” hanem ezt Margitnak hagyományozom. Ella lakodalman én már hosszú rubában fogok megjelenni.

Almait így szötte, és nem vette észre, hogy az uti társ már percek óta áll előtte, kalappal kezében.

— Ön már megérkezett?  
— Igen nagysád, én megérkeztem. Isten ünne! Adom a vételetet, mely kegyeddel összehozott. Nem fogom soha e tarúkozást elfeledni és csak arra kérem ön se feledkeztek meg én rólam.  
— A vonat megállt, az ifju illedelmesen hajta meg magát a nevelőnő előtt is, és kiszállt. A vonat öt percig állt és midőn elindult, a kalauz bejött és egy levelet csuszított Lily kezébe.  
— Alig várta, hogy a kocsi folyó-óján egyedül maradva, a borítékot felszakítassa.  
Egy névjegy volt csupán.  
— „A rendkívül kelemes és tanulságos társalgásért hálás köszönetet mond az utitárs  
Dr. Dezsöly Károly.”

### Magyarország ezredéve.

— A „Z A L A” eredeti tarcája. —  
Két szegedi hírlapíró: Szemlényi Nándor és Liptai Károly a „Szegedi Híradó” belmunkatársai nagy irodalmi és történeti munka elkészítésére vállalkoztak. Átérve az ezredéves ünnepség tényszerű voltat, elkölték, hogy „Magyarország ezredéve” címmel megírják az ezredéves ünnep egész történetét. Képet adnak az úokorunk a magyar királyi és királyi család, a magyar nemzet, a törvényhatóságok, iskolák, egyházak, testületek, ipar, mezőgazdaság, kereskedelem, tudomány, irodalom, művészet, zene stb. ezredéves ünnepeléséről.

Az ezazme hazafias és kiválóan hasznos, az alkotandó munka pedig maradandó becsű lesz.  
Az idők óramutatója csak századokat jelez a világtörténelem lapjain. Századokról régeleink a legendák, tízennyolc százados maga a szeretet vallása is, csak a magyar történelem foglal el

egy ezredet az idők folyásából. Hogyne volnánk büszkék, féltékenyek erre a tiszszázados multra, amelyben a sok bánat mellett annyi fényes diadal, hadi dicsőség van letve örököl, hogy erre a fényes ezerevre családokkal néz a világ. Ráittük most a koronát a tiszszázados történelemre az az ezredéves ünnep-égekkel. Ennek a koronának nincs más drágaköve, mint a magyar haza-zerepélet, nincs más éke, mint a koronás király iránt való büszéges ragaszkodás: ám ezeket a drágaköveket jón hozzánk hámulni az egész világ és a föld minden nemzetének gyermeke elviszi magával otthonába a magyarok iránt érzett szeretetét és bamaulatát.

Ez a ragyogás, amelyet a magyar hazaszeretet, ezereves szent történelem magából kisugározhat, belemerül abba a fényes multha, melyből ünnepünkhez néhány röpke pillanatra a történelemből kölcsönvetünk. A földműves, iparos, kereskedő, hivatalos, szóval minden magyar ember, visszatér ünnep után munkájához és az a fényes ünnep csak emlékezetben, méseben halvány képezetben fog élni az utókor előtt. Ha az ezereves ünnep ragyogá-át nem is tudjuk Vesta-tűzként ébren tartani, munkálkodjunk azon, hogy egy pillanatra, egy morzsaja se maradjon fölgyellettől ennek a világtörténelmi nemzet-ünnepnek, legalább olvasgassak azok, akik nem láthattak, miyen ünnep volt az, amely most bennünket mámorossá tesz dicsőségével.

A megjelenendő munka hazafias és c-zményi célját bizonyítja az, hogy Wlassits Gyula vállas- és közközt. miniszter elfogadta a könyv ajánlását, amely mint forrásmunka is határozott értéket ígér. Ohajtandó, hogy ahová a szerzők adatokért fordultak, azt megelőző a legnagyobb készséggel juttassuk el kezeihez. Ez hazafias kötelességünk.  
A nagy munka első kötete ez év október havában fog megjelenni.

állásának szervezése végett 300 forint államségélyt pályázott s a kis dörgicei ág. ev. tanítói fizetését 400 fortra kiegészítette.

A sala-szent-lászlói r. k. hitközség kérvénye a második tanítói állásnak államségéllyel szervezése tárgyában kelte pótálás után pártoláog feltérjesztetik.

A zseperti róm. kath. iskola, az alsó-felső dörgicei ág. ev. hitközség államségélye ügyében az egyhásmegyei felhatóság beleegyezés nyilatkozata feltérjesztetik.

Füvölgyi község államségély elnyerése tárgyában beadott kérvényére — figyelemmel a felhozott indokokra — 150 forint államségélyt hoz a bizottság a miniszterrel javasolva.

Csaktornyán közégi elemi iskolai tanítói választásánál az előzőleg ellátásávi Ziegler Kálmán közigazgatási bizottsági tag biztatott meg.

Kiss Lajos sala egerszei polgári- és felső kereskedelmi iskolai tanárnak ötödéves korpótlek tárgyában beérkezett kérvénye pártoláog terjesztetik fel a miniszterhez.

A drásovcei iskolai alapvagyon 1894. évi, a nyirefalvai, a gyümölcshegyi község, ötödik hegykerületi község 1895. évi iskolai alapvagyonáról, a cakoveci község 1894. évi iskolai alapvagyonáról szóló számadásokat a megyei-összevétel előterjesztése alapján a közigazgatási bizottság jóváhagyta.

Alsó-Lendva nagyközség előjáró-ágának jelentése az ottani kisdévedelem ügyében tudomásul vétetett.

A letnyei járás szolgabírója által Vakonya község előjáróságával egy állami iskola felállításának ügyében felvett jegyzőkönyv a kir. tanfelügyelőnek szal adatott ki, mely a miniszterium által már az ügyben ltt intézkedésekhez képesti javaslatát a jövő őlesben terjeszse elő.

Grosits Mari sümegi felső leányiskolai tanító nő megválasztását a közigazgatási bizottság jóváhagyta.

Heizer Ferenc tihanyi tanító nyugdíjának megállapításában érkeztet miniszteri rendelet hiteles másolatban a tihanyi r. k. hitközségnek kiadatik.

Karta Tóttaiu község kérvénye Szécsi-Szigettel való iskolai egyesítés ügyében az erdeketi iskolai hatóság meghallgatása a ennek alapján jelentéstétet csajbál a kir. tanfelügyelőnek kiadatik.

As arvaszéki h. alnök jelentése szerint a fogalmazói karnál május végén hátralék volt 8.484, június hóban beérkezett 2.914 s így elintézés alá került 11.398 úgydarab; ebből június hóban elintézték 2.861 dbot s így június végén hátralékban maradt 8.537 úgydarab. Az irrodánál május végén hátralékban volt 233, június hóban leírás végett kiadott 2.872 s így elintézés alá került 3.105 úgydarab; ebből június hóban leírás és expedáltak 2.281 dbot s így június végén hátralékban maradt 874 úgydarab.

A kir. pénzügyigazgatóság jelentése szerint június hóban a varmegye területén befolyt 104.060 forint 68 kr. adó. Az év első felében összesen befolyt 934.297 forint 36 kr. kr., melyet a mult év hasonló állapotban befolyt 976.786 forint 05 krral egybevetve, június végén az adóhátralék, 1.394.544 forint 61 1/2 kr. egyenes adóban, 92.805 forint 20 1/2 kr. hadmenetességi díjban, 1.960.514 forint 33 kr. szőlő-üzemvártásában, 350.788 forint 82 1/2 kr. bélyeg- és jogilletékben, 6.347 forint 24 1/2 kr. illeték egyenértékben, 56.328 forint 63 1/2 kr. fogyasztási és italadókban, 13.261 forint 06 kr. italmérségi illetékben s így összesen 3.874.539 forint 91 1/2 kr. Leírásba hozott az év elejétől: a) egyenes adóban 16.704 forint 07 1/2 kr., hadmenetességi díjban 91 forint szőlőüzemvártásában 513.482 forint. Fizetési hátralék 6 esetben 1.199 forint 20 1/2 kr. adóterhelésre, ideiglenes házadómentesség 2 épületre adóztat. (Kalamagra).

### Magántisztviselők 1896. évi országos kongresszusa.

Dizájnók: Dr. Mallekovic Sándor, Adler Károly, Guldyer Dező, megyeri Krausz Lajos, Ráth Károly, Weiss Berthold (Budapest), Radányi István (Miskolc), Sigmond Dező (Kozsárd), loay Vest Ede (Temesvár).

#### Felhívás!

A mi búcsukunk, a szépséges kiállítás, a mely ország-vilag búcsujáró helye, egy ezredév haladásáról ad hűségesen számot.

Meglátjuk a keretében, hogy a magyar művészet virágában áll, hogy a magyar tudományosság elérte az európai színvonalat és gyönyörűség látnunk, hogy föllendült a honi termelésnek minden ágazata.

A magántisztviselők ez a számra nézve nagy, szellemre nézve előkelő testület szintén kivették részüket a nemzet nagy munkájában.

Es ha talán azokozóban, hogy legjobb tehetségük szerint szolgálták a kenyéradó uraikat, magukra nem igen gondoltak, a maguk helyzetéi nem igen vetették számot: mostan itt a nagy alkalom, hogy körülnézzenek a maguk portáján.

Ha fel akarják ömerni közös bajukat előbb egymásra kell, hogy látlanjuk.

Más országokban a magántisztviselők közötti régóta megván az összetartozás érzésének az aranykapcsolata.

Mi magyar magántisztviselők mindedig nem tetünk kísérletet arra nézve, hogy egymáshoz közeledjünk.

Az ezredév nagy ünnepe, mely a haza polgárait mind közelbe lúzi egymáshoz, megadja nekünk is az alkalmat a találkozára.

A kereskedelmi miniszteriumnak és az ezredéves országos kiállítás támogatásával folyó évi augusztus hó 9-én vasárnap d. e. megtartjuk a Magántisztviselők Országos Kongresszusát a kiállítás ünnepélyek csarnokában.

A kongresszusra máris szép számmal vagyunk résztvevők és a kartársak körében, ahol közöltük, mindenütt viszhangoztak a kongresszus eszméje.

A kongresszusnak a következő tárgyszorozata:

1. dr. Neuman Armin, országgyűlési képviselő a kereskedelmi törvény 55. — 60. szakaszainak, a mely a kereskedelmi alkalmazottakra vonatkozik, célszerű megváltoztatásáról értekezik.

2. Róza Mihály, a magyar asphalt-részvénytársaság irrodáiöke a magántisztviselők nyugdíjgyéről beszél.

3. Kreutzer Lipót, kereskedelmi akadémiai tanár az országos ezredéves eszméjével foglakozik.

4. dr. Schack Béla, kereskedelmi akadémiai tanár a szakoktatás kérdéséről tart előadást.

5. Balint Dező, a Magántisztviselők lapja szerkesztőjének előadói javaslata a vasárnapi munkásságnál szelő törvény magallottatásáról.

6. Spiegl Ödön, ismerteti az adóreform-javaslatnak a magántisztviselőket érdeklő fejezetét.

Ugy veljük, hogy az itt részletezett program keretében kiterjeszkehetünk mindama kérdésekre, melyeknek reánk nézve jelentőségük van.

Az ezredéves kiállítás igazgatósága az ünnepélyek csarnokát a kiállítás területén a kongresszus rendelkezésére bocsátja.

A Kereskedelemügyi miniszter ur pedig hozánk intézett leírata értelmében a következő kedvezményekben részesíti a kongresszus tagjait:

1. A kongresszus minden tagjának — a rendezőbizottság révén — rendelkezésre bocsát 5 kiállítási belépőjegyből álló fizetését 2 forint 50 kr. helyett: 1 forintért.

2. A kongresszus tagjainak — ugyancsak a rendezőbizottság révén — a magyar kir. államvasutak részéről 14 napi érvényűvel bíró igazolványokat szolgáltató ki, a melyek alapján a kongresszus tagjai a magyar kir. államvasutak és a kezelésük alatt álló vasutak vonalain I-od osztályon II-od osztályjeggyel, II-od osztályon III-od osztályú jeggyel és III-od osztályon II-od osztályú feljeggyel utazhatnak.

Intézkedünk arra nézve, hogy a kongresszus tagjait jól és olcsón elszállásoljuk.

Megtettük a lépéseket ez iránt, hogy a kiállítás igazgatósága és a Millenniumi utazási és ellátási vállalat különös figyelmében részesítse a kongresszus tagjait.

Nagy bizottságot szerveztünk, melynek az a célja, hogy kartársainkat, a kik a kongresszusra felrándulnak, kísérje és mindenképen utbaigazítsa.

Nemkülönbön gondoskodunk arról is, hogy a kongresszus tagjai a főváros színházaiiban és mulatóhe yein messzeemen kedvezményekben részesüljenek.

A főváros két jónévi tórsákköre: a Pénzügyi Tisztviselők Országos Egyesülete és a Malomhatalmokok Egyesülete szívesen látja vendégeit kartársainkat, akik a kongresszusra feljönnek.

A rendezőbizottság egyébként részletes ünnepi programmot fog megállapítani és a kongresszus tagjainak 1 forintot bocsátja rendelkezésre a tagsági jelvényét; a befolyó összeg a szervezés költségeinek fedezésére szolgál.

A felsorolt kedvezményekben a kongresszusai tag neje is részesül.

Ennyiben előadtuk volna programját a Magántisztviselők Országos Kongresszusának, a mely bizonyára nem fog nyomtalanul eltűnni a magántisztviselők életében, ha kartársaink, akik el vannak szórva az ország vidékeiben, mindannyian résztvesznek benne, hogy bizonyítékát adják az együttvértartozás érzetének.

Ugy hiszszük, ninosen szükség ékes szavakra a melyek a részveleire buditának. A magántisztviselők e kongresszus hiánját is megtekinték a kiállítást. Most pedig, hogy e kongresszus tömerdek kedvezményt biztosít nekik és egyesíti őket egy alkalomra, a milyen ritkán kínálkozik, a kiállítást akkor fogják megtekinteni, a mikor a kongresszusra feljönnek.

Ez a kongresszus valóban Trigy lesz a kellemenek a hasznossal és a ki magyar magántisztviselő szükségét érzi annak, hogy keset szorítalon kartársával, a ki tudja, hogy kezeink, ha összefogjuk őket, egy új és jobb sorsnak vetik meg az alapját: az a magántisztviselők első országos kongresszusáról nem fog elmaradni!

A Magántisztviselők Országos Kongresszusának végrehajló bizottsága nevében:

Dr. KOVÁCS GYULA elnök. GERŐ MÓR jegyző.

### H I R E K.

**Hornig püspök a tapolcataknak.** Hornig Karoly táró megyés püspök a tapolcai tüzskárosultak nyomora enyhítésére ezer forintot küldött, mihelyt a tárvess nagy pusztításáról értesült.

**Tóth László** nagykanizsai kir. törvénzéki elnök t. évi 6 heti rendes szabadságidejét e hó 21-én megkezdette, s a kir. törvényzék ideiglenes vezetését dr. Széts Miklós kir. tvszéki bírónak adta át.

**Megderdítés.** Az igazságügyminiszterhez a nagykanizsai törvényzéknek illiglenesen alkalmazott Brückler István aljegyzőét ebben az állásában végleg megerősítette.

**Tanfegy.** Megyénk buzgó tanfelügyelője dr. Huszicska Kálmán kir. tanácsos ur e hó 21. városunkban időzött s en alkalommal az iskolaszéki ülésen a helybeli köz. polg. és leányiskolák állomozítása került szóba. Ez érdeketben első azonban a város fogja megtenni a kedvezményes lépéseket s memorandumban fordulni a közg. bizottság utján miniszter ur s magyallóságához, hogy ez iskolák áll. kezelésbe való átvelele ügyében a föltételeket megállapítani sziveskedjék.

**Néppárti gyűlések Zalában.** Alsó-Lendván e hó 20-án délelőt, Mura-Királyu ugyanaz nap déutan politikai népgyűlést tart a néppárt, mely Zalaváruvezert tartja legerdőbb várának. Alsó-Lendván *Eszterházy* Ferenc gróf, Mura-Királyon *Apponyi Géza* gróf fog elnökölni.

**A katonaság köréből.** Az itteni helyőrségben levő ca. és kir. 48-ik gyalogezred 4-ik zászlóaljja augusztus 3-án Pozsonyba megy az ezred-összeponostítása csajbál és szeptember 11-én tér vissza. — Augusztus 11-én a m. kir. 20-ik honvéd-gyalogezredhez 20 tiszt és 800 tartalékos augusztus 13-án pedig a ca. és kir. 48-ik gyalogezredhez 600 tartalékos vonul be tagyvergyakorlatra.

**A kis-kanizsai óvoda.** A nagykanizsai Kisdévedvelő-Egyesület, mely már több mint két évtized óta teljes elismeréset érdemlő módon gondozza a kisdévedvelés nemes ügyét, néhány év előtt a VI—VII. kerületben is nyitott óvodát, hová jelenleg 50—60 gyermek jár. Az egyesület ezen óvoda tartásáért a város évi 250 forint segélyez. Az óvoda tartatása azonban eddig is 500 forintba került évenként, és ha az óvoda a törvényes illetményét megkapja az évi költség mintegy 800 forintra fog rugni. Az egyesület a havi tandíjat csakly 30 krrban állapította meg, de 40—50,000 forinttal bíró vagyonos polgárok is vonakodnak ezen csakélyke összeget megfizetni, úgy hogy a folyó 1896 ik évben az egyesületnek a kiskanizsai óvoda után tandíjából *egyetlenegy krajár* bevételé sem volt. Az egyesület anyagi viszonyainak mostohasága arra indította az egyesület elnökét, hogy az a következő felhívást intézte a kiskanizsai polgárokhoz: „Felhívás! A nagykanizsai Kisdévedvelő-Egyesület azon nemes elvtől vezérelve, hogy a kisdévedk bitton-

sága a szülők távollétében is megóva legyen, továbbá, hogy ezek az alapnevelés jótéteményében részesüljenek, nagy áldozatok árán tartotta eddig is fenn kiskisanzsai polgáraink és ezek gyermekei érdekében a VI. VII.-ik kerületi óvodát. Hogy ezt továbbra is megtehesse, muhatlan szükséges, hogy azon szülők, kik szegénységüket hatóságilag bizonyítani nem tudják a csekély havi 80 krajczar tandíjat megfizessék. Bizunk kiskisanzsai polgártársaink józan gondolkodásában, hogy szivesen fognak naponta nem több mint egy krajczarra rugó áldozatot hozni, hogy kisdedeik a jövőben is részvélhessenek a kisdedovás jótéteményében, mi által az ovoda további fenntartása is biztosítható lesz. A ovónő szigorú utasítást kapott, hogy a f. é. augusztus 1-től csakis azon gyermekeket vegye föl, kiknek szülői a fentebbi követeleményeknek megfelelnek. Nagy-Kanizsán, 1896. év július hó 18-án. A Kisdedováló-Egyesület elnöksége.

**Felkészítési tanítók közgyűlése** Bának Szt.-Györgyön. Ezen cím alatti közgyűlésre vonatkozólag a következő sorokat vettük: „Tekintetes Szerkesztő Ur! Becses lapja, í. évi július hó 9-én megjelent 54-ik számában „Tanügyi rovat alatt Felkészítési tanítók közgyűlése” címmel való XIII. pont alatt leírja az 1896. évi június hó 30-án Bának-Szt.-Györgyön tartott Szombathelyi egyházmegyei róm. kath. tanító egyesületi letényi körének közgyűlési menetéről ugyancsak a hivatalos gyűlés befejezése után (örvénnyel) magánlag foglalkozva, engem éretlen életem tárgyát iparkodik feltüntetni. Én mint a nevezett kör rendes tagja és pénztárosa, azt hiszem hivatalos kötelességemnek mindenkor eleget tettem s ezt bizonyítják a gyűlések jegyzőkönyvei is, hogy azonban a gyűlés utáni társas ebéden nem jelentem meg, ez tagtársaim egyesének tulajdonítható, amennyiben midőn a gyűlés más helyen tartott meg, az ottani tagtársak is — mint a kör rendes tagjai — hasonlóképpen cselekedtek, t. i. nem jelentek meg a nagyon is társas ebéden! Uraim! Pro et Contra! Tisztelettel Kutor János, bának-szt.-györgyi községi tanító és kantor.

**A keresk. betegsegelyző pénztár** Nagy-Kanizsán vasárnap délelőtt igen élénk lefolyással választmányi ülést tartott. Heves felszólalás történt azon kereskedők ellen, kik a törvény intézkedése ellenére, nem jelentik be a betegsegelyző pénztárba alkalmazottjaikat és szivesen veite a választmány tudomásul az ellenesség abbéli intézkedését, hogy a mulasztó cégek lejárómat átadja a városi tanácsnak, mint iparhatóságának, további eljárás végett. Megülközött hallotta a választmány, hogy több lónok a fizetendő csekély járulékat kötelező egy harmadát szintén az alkalmazottak által fizeteti, de ép oly elismeréssel volt azon munkaadók iránt, kik az egész járulékat sajátjukból fizetik. A törvény értelmében a járulékok mindenkor a munkaadók által fizetendők, de jobban áll lónoknak ebből 1/3-ot az alkalmazott fizetéséből visszatartani. A választmány elhatározta, hogy a legnagyobb szigorral fog eljárni, hogy a kereskedők megfelelően törvényes kötelezettségeiknek és ebbeli törekvésében huthatván fogja támogatni a kereskedelemügyi miniszteri ép e napokban érkezett 18131/VI. számú 1896. április hó 27. kelt leirata, mely szerint „a betegsegelyző pénztárak járadára az járulékok az 1891. XIV. t. c. 24. §-a értelmében közigazgatási uton a közadók módjára hajtandók be.” Pénztári orvosokul az eddigi díjazás mellett dr. Stolz Henrik és dr. Rauch Zsigmond újból megválasztottak. A bizottságot figyelmébe ajánlták, hogy az orvosok csakis a tagkönyvecske beutaltatása mellett vehetik az illetőt a pénztár terhére orvosi kezelés alá. A keresk. betegsegelyző pénztár választmánya elhatározta, hogy a nagykanizsai Kereskedők Társulatát kénytelenül megkeresni lójja, hogy feladatának minél sikeresebb megoldása végett rendszeres évi segélyben részesítse. Nem kételkedünk abban, hogy a Kereskedők Társulata kedvező elintézésben fogja ezen kéréstnyet részesíteni, hogy ez által némileg kiküszörültessek azon csorba, melyet a kereskedők egy tekintélyes részének indokentája betegsegelyző pénztáron eddig ejtett. — **Vasút megnyitása.** A magyar királyi államvasutak zayrábi Üzletvezetőségének kezelése alá tartozó Kaposvár—fonyódi helyerdekü vasút Kapos—Füred, Jásd, Osztopán, Somogyvár, Lengyellő és Fonyód úrdó telep állomásokkal, továbbá Óregiák, Pusztá-Berény és Fekete-Berény megálló rakodó helyekkel 1896. évi

július 15-én a nyilvános forgalomnak átadott. Valamennyi állomás, valamint Óregiák és Pusztá-Berény megálló rakodóhelyek az összes forgalomra vannak berendezve, mind azon által „Fonyód furdótelep” állomás egyelőre csak a személyes és podgyász forgalomra nyitott meg. Ez állomásnak a gyors és teheráru forgalomra való megnyitása már néhány nap múlva várható. Fekete-Berény rakodóhely csupán kocsiakománu teheráru forgalomra szolgál.

**Apróságok örmése.** A sümei kisdedovó évszázó vizsgája i. hó 18-án délután ment végbe. Jelen voltak Eitner Sandor iskolaszéki elnök, Mild Mihály prépost plébános, ovóbizottsági elnök, Darnay Kajetán, ovóbizottsági tag, a kisdedek hozzártartozói részéről számosan. A jelen voltak igazi élvezettel hallgatták az apró népség magyaros nótáit, csungó-bongó rimeit, komoly és tréfas versezeit, csungó-bongó rimeit, komoly és tréfas versezeit s gyönyörködve nézték a józú játékokat, apró katonasági gyakorlatokat. Hermin néni, a kisdedek szereteti vezetője, énkén, ügyesen dirigálta az icipici népség seregét s változatos egymásutánban mutatta be mindazokat a dolgokat, miket nagy fáradsággal és szorgalommal a kisdedeknek megtanított. A gyakorlatok közben süteményt, végén pedig cukorkákat osztottak ki, mit az apróság értelmű örömmel és megelégedéssel fogadtak.

**Szabóiparosok kongresszusa.** Magyarország szabóiparosi vasárnap tartották ezredvi kongresszusukat Budapesten. 33 város 120 képviselőt küldött a kongresszusra, a fővárosi szaktársak közül mintegy 400-an vettek részt. A kongresszus egyik jejközje Doór Sándor nagy-kanizsai szabómester volt. A kongresszus napirendje a következő volt: 1. A választási cenzus. 2. Az adókuks metányosabb megállapítása. 3. A hazaló szabóipar és az utazók működésének megszörítése. 4. Hitelozó egyesület megalakítása. 5. A fegyhazi szabok által létesítettt állami verseny. 6. A szabóiparosok nyugdíj-egyesületének létesítése. 7. A tanulozó reformálása. 8. A szabóiparosok rossz helyzete. Hosszas vita után a kongresszus elhatározta, hogy a kormánytól a betegsegelyző pénztárak államosítását lójja kérni. A jövő kongresszus 1898 ban Budapesten lesz megtartva.

**Sertésvész, száj és körömfájás.** A sertésvész a Kanizsai járás következő községeiben van hivatalosan conistálva: *Uj-udvar, Börzönce, Német-Szt-Miklós és a magyar-szerdahelyi újnepi pusztán.* A szarvasmarhák közt járványosan fel-lepett a ragadó száj és köröm fájás a következő községeiben: *Kis-Komárom, Komárváros, Kis-Récsa, Ujlak, Nagy-Récsa, Galambok, Kapos, Garaboncz, Merénye és Balaton-Magyarod.* Nevezett községeken kívül Nagy-Kanizsa város is zár alá helyezteit, hol egy a sertésvész, mint a száj és körömfájás uralkodik.

**IRODALOM.**

**Munkácsy Mihály. Árpád honfoglalása.** Kerettel együtt 132 cm. hosszú és 82 cm. magas. Sainarany keretben, szőlő-levél díszítéssel. Diófa keretben bronz-betéttel. I. sz. aranykeretben. II. sz. aranykeretben. III. sz. fekete vagy barna fanyezett keretben (lakóak számára). **Nándorfehérvár fölmentése** Hunyady János és Kaptástan által 1456-ban. Festette **Osella J.** Kerettel 1 m. hosszú és 78 cm. magas. Aranyozott antik keretben. **Ernyi Miklós kirohanása Szigetvárról.** Kerettel 1 m. hosszú és 78 cm. magas. Aranyozott antik keretben. **Festett Árpád.** „Árpád és a vengerok” és „Áldozat Hadrának”. A „Magyarok bejövetele”-o körképnek részletei. Kerettel együtt 120 cm. magas. Mindegyik kép: Sainarany-keretben, szőlő-levél díszítéssel. Diófa keretben, bronz-betéttel. I. sz. aranykeretben. II. sz. aranykeretben. III. sz. aranykeretben. **Conceptio immaculata.** Murillo festménye után. Készült rézmetset. Kerettel együtt 120 cm. magas és 98 cm. széles. Arany relieffel ellátott fekete keretben. **Madonna Sixtina.** Rafael festménye után készült rézmetset. Kerettel együtt 120 cm. magas és 98 cm. széles. Aranyrelieffel ellátott fekete keretben. **Madonna.** Eberst eddigeje után készült színyomat. Keretestül 116 cm. magas és 98 cm. széles. Aranyozott antik keretben. **A menyasszony Álma.** Mártaens eddigeje után készült színyomat aquarellmódban: I. sz. diszkeretben, 90 cm. széles és 70 cm. magas. II. sz. antik aranykeretben, 85 cm. széles, 74 cm. magas. **A menyasszony ábrédesse.** Leffer F. eddigeje után készült színyomat aquarellmódban: I. sz. diszkeretben, 90 cm. széles és 79 cm. magas. II. sz. antik aranykeretben, 85 cm. széles és 74 cm. magas. **O felsőle J. Ferenc József.** Díszes aranykeretben. Egyedül raktár és képi selőség Nagy-Kanizsa és vidékére Fischel Páló könyvt kerekedésében, hol a képek megtekinthetők és esetleg részletként is megrendelhetők. Vidékre csomagolásért saját költségünket számítjuk.

**A Milleanniumi kiállítását látogató kőöségnek** különös figyelmébe ajánljuk a következő „**Kiállításai Málauzatok.** Gelléri. **Kiállításai kalauz** 50 kr. **Ezeréves Magyarország múltjából és jelenéből** számos képpel 1 frt. Ugyancs német nyelven. 1 frt. **Boros** kiállít

szól képes útmutató 50 kr. minden vasárnap kiadott lap, ha a kiállításra utazás vagy ott tartózkodás alkalmával balcsot éri. **Palotny Budapest és Erdélyben kiállítás** Budapesti múzeumjának vasárnaponkénti kiállítás. Képes útmutató számos képpel és vázlatokkal 50 kr. — **Budapesti tervrajzok** madárrajzokból a legszebbek rajzaival 1 frt. — **Budapesti tervrajzok** a kiállítás-térképpel 50 kr.

**Közgazdaság.**

**Aratási eredmények.** A véték által a mezőgazdasági állapot július hó 15-én a földmívelésügyi miniszterhez az állami gazdasági tudósítókól beérkezett jelentések alapján a következő volt:

Az esős és hűvös időjárás jórészt minden ámenet nélkül egész hirtelen a mezőgazdasági idójárás, sőt itt ott hószegé vártok, így befolyva természetesen a gabonánemek beérését. Az aratás július hó első felében teljes erővel megindult az ország legnagyobb részében. Az Alföldön egyszerre kezdtek aratni a búzát, búzát és árpát. Mig azonban a hirtelen érő termés és árpa nem károsodott a bunnak, amelyet különben is már a rozsdák és fűszög nyújtott helyen az országban megfáradott volt, a többi apadt szemű is lett. Az Alföldön, a Tisza mentén, és a Dunántúli is sok helyen a rozsdák és fűszög — részben azonban a hószegé — a búza minőségében 10—30 százalék kárt okozott, sőt néhol, pl. Torontál vármegye legjobb községeiben főképp a rozsdák soka sem tapasztalt nagyokú föllepése miatt, amelyet alkalmassal a június-hó végén és július elején észlelt nagy kár okozott, a búza szeme 30—50 százalékkal megcsorogott. Egészen apró, töpörödött és súlyos minőségű búzát lehetni itt a jó minőségű búza kárát. A 72—75 kilós búza párhuzal áll az Alföldön Torontálban is előforduló 78—82 kilogrammos búzával.

A búza minőségi csökkenése kétségkívül hátrányos hatással van némelyik ország búza mennyiségére nézve is, de mert a magyar jó minőségű búza, mint a győzelem, a mert a kérdés mennyiségileg is nagyobbára a legelőzők, hihetőleg az ideit termesztéredményeiben megmúlesz nyugombba a mult évnél. A törzsmunkások, melyek most folynak, bizonyára nemcsak a szólni fogják, hogy Magyarországon a 1896. évben is országos átlagban ismét közép és jó közepeszerű termés volt.

Az utóbb lefolyt két hét alatt is előfordult jégeszések, kivált Somogy, Vas, Bihar, Salgó, Barany és Nagykisküllő vármegyékben, az előfordult kár többnyire 20—50 százalék között ingadozik.

Férgek tömegesen sehol sem mutatnak nagyob területeit, de azért szörvénnyesen főképp a járásokban jelenékeny kárt tesznek most a kukor- és takarmányrépa, bhere, és lucerna tengeri, dohány és zabokon; itt ott a szőlőkben is pusztítanak.

A búza területe, 5645.000 vat. földterülettel; téli tagy következtében mintegy 300.000 kat. földön pusztult ki a vates és így a termésbe vehető buzaterület 5315.000 kat. terjedt.

A buzatermés a most folyó évben a múlt év változó eredményeinek mutat, az értékesítés számításból és magból talányomlásból közepes jó közepeszerű sőt néhol igen jó, de azért vannak egyes helyek, ahol a gaidák sem mennyiségre, sem pedig minőségre nincsenek megelégedve a termésrel. A rozsdák, fűszög, és hószegé a termés hozamot Torontál, Vas, Baranya, Csongrád, Fejérs, Bács-Bodrog, Zala, Tolna, Zólyom és Kraszó-Sörény vármegyékben megtekinthetően csökkent. Némely helyen a termés átlag 30—50% al csökkent. Az országos termés-átlag azonban nagyon változott, mert a várható orsz. eredmény is csak 500—600.000 métermássa visszacsúsz mutat. A reménybeli buzatermés az elemi csapások okozta károk következtében csak 300 millió métermássa tehetjük tavalyi termés 33,27 millió métermássa. Le jobban áll a minőség megmúlesz nézve legjobb termés, azaz 7—9 métermássaat igér: Bars, Esztergom, Nógrád, Nyitra, Pozsony, Baranya, Fejér, Komárom, Moson, Somogy, Sopron, Tolna, Vas, Veszprém, Zala, Bács-Bodrog, Csongrád (9.40-sz.) Heves, Jász-Nagy-Kun-Szolnok, Pest-Pilis-Solt, Kis-Kun, Békés, Bihar, Hajdu, Szabolcs, Arad-Csanád, Temes, Brassó-Csik, Háromszék, Maros-Torda, Nagy-Küküllő és Szécsen összesen tehát 33 vármegyében, leggyöngyöbben állanak a legrosszabb termésű területek: Torontál, Szolnok Doboka, Békterc-Návod



Ugocsa és Sáros vármegyében. Az országban várható átlagos minőségi súly 77-78 kg-ra becsülhető.

A rozsa és kétszeres területe a téli csapások levonásával két millió kat. holdra tehető; az őszi rozsonat nagybórra már az ország minden vidékén learatták. A termés-eredmény minősége nézve alighanem jobb, mint a múlt évi volt; mennyiségére két millió métermázsával meghaladja a múlt évi termést. A reménybeli terméshozamot a beérkezett részletes adatok alapján 13 millió métermázsára becsüljük. Legjobb termést várnak, azaz 7 mmáza felüli eredményre számíthatnak: Sopron, Somogy, Tolna, Zala, Bács-Bodrog, Csongrád, Jász-Nagy-Kun-Szolnok, Békés, Bihar, Hajdu, Csongrád, Temes, Háromszék, Kolozs és Nagy-Küküllő vármegyékben — és leggyengébb a termés, azaz 6 mmáza alul maradt az eredmény, Árva, Bars, Honf., Nógrád, Turóc, Zolyom, Győr, Moson, Abauj-Torna, Bereg, Gömör és Kis-Honf., Sáros, Ung, Máraarvos, Ugocsa, Solnok-Doboka és Torda-Aranyos vármegyékben.

Az őszi árpát már mindenütt learatták; a tavaszi árpát is aratják, sőt az alföldi részeken már szintén kepekre van rakva. Az eredmények — ámbar az utóbbi eső meglehetősen sok kárt okozott minőségében — általában véve kielégítőek. Sok helyen gyönyörű sörarpa termelt és így az a reményünk, hogy az idén sok sörárpa lesz, immár meg fog valósulni. Az árpa-termést a július hó 13-iki becslés szerint összesen 12 millió mmázsa teszzük: tavaly közel 11 millió mm. termelt és így az eredmény a múlt éviéi minőség és mennyiségre nézve kielégítőbb: Legjobb termést, azaz 7 métermázsára és azon felüli eredményt remélnék: Nyitra, Baranya, Fejér, Komárom, Sopron, Tolna, Veszprém, Bács-Bodrog, Csongrád, Jász-Nagy-Kun-Szolnok, Szepes, Békés, Bihar, Arad, Csanád, Temes, Torontál és Széchenyi vármegyékben. Leggyöngébb a termés, mert az átlagosan várható eredmény 5 mmáza alul fog maradni: Árva, Turóc, Zolyom, Sáros, Ung és Ugocsa.

Az utóbbi felüli két hét alatt a zab lényegesen javult, nemcsak mennyiségre, hanem minőségre nézve is. Ennek a változó, szelezélyes időjárás nem ártott. A zabbal bevetett terület legalább is 1.74 millió kat. hold volt s az országban várható termés a 11 millió mmáza jóval felül lesz: Tavaly 10.26 millió mmáza zab termelt. A zabot már az Alföld nagy részében aratják; a hegyi vidékeken azonban még zöld. Legjobban áll a zab s átlagban 7 mmáza s azon felüli termés-igér kat. holdankint: Baranya, Fejér, Moson, Somogy, Sopron, Tolna, Vas, Veszprém, Zala-Bács-Bodrog, Csongrád, Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun, Békés, Bihar, Arad, Csanád, Temes, Torontál, Brassó, Fogaras és Udvarhely vármegyékben; leggyöngébb és átlagban csak 5 mm. s azon aluli eredménnyel bíztak: Árva, Zolyom, Bereg, Sáros, Ung, Ugocsa és Torda-Aranyos vármegyékben.

A repcét learatták és elcsépezték; az eredmények országszerre igen különbözők voltak. Helyenkint egészen jól sikerült a termés, másutt azonban — és ez a tulnyomó — gyöngén; és így, mert az országban igen sok repcét a tavasz folyamán 181 kelett szántani, végeredményében az idei repcetermés kisebb volt, mint a múlt évben.

A köles és tatarka terméshozam is különböző, itt-ott aratják már az első kölest, amely kielégítő. Az eső a késti kölesre és tatarkára igen jól jött még.

A kerti vetemények, főleg a zöldségfélék általában véve országszerre kedvező és nagyon jó termést ígérnek.

A kukorica csövesedik, minthogy az utóbbi napokban is számtalan helyen esőt kapott s igen szépen nő — többnyire jó közeptermést ígér, helyenkint azonban látható gyöngé kukorica is. Feltöltötetése a szorgos aratási munka-idény dacára is megtörtént.

Kender, len és komló csekély kivétellel az országban jól fejlődnek; a kendert es lent nyúvik már több helyen.

A dohány fele részben őrölhető és jó — részben azonban gyöngé, lérgék pusztítása és a szárazság következtében.

A takarmány, — főképp pedig a cukorrépa — a cserebogar elcsáj, az ormánybogar és egyéb lérgék leginkább Pozsony, Esztergom, Nyitra, Sopron, Bars, Trencsén és Abauj-Torna megyében kárt okoznak.

A burgonya az ország nagy részében jó termést

ígér; néhol ugyan a peronospora infertans és a psjorbogár károsítja, mindazáltal a folyó évi burgonyatermés a múlt évit ugy minőségre, mint mennyiségre nézve felül fogja haladni. A korait már javában szedik a forgalomba is kerül.

A mesterséges kaszálók kevés kivétellel kielégítően fejlődnek, de a második termés tulnyomólag gyenge volt, mert a lekaszált rendeket az eső sok helyen kiluzozta. A zabos bükköny többnyire kielégítő termést szolgáltatott, ámbar annak is ártott az eső.

A réti sárju elég jól nő, néhol, ahol idejében esőt kapott, igen jól áll s bő termést ígér. A legelőken is előmozdította a fűnövést és a mostani eső időjárás.

A szőlőtermés-kilátások országszerre kielégítő; helyenkint ugyan sok fűreg károsítja, de a szőlőszedések meglehetősen jó sikerrel védekeznek ellenük.

Gyűjölés kevés termett.

Csáktornyáról írják: A buza és rozsa 95% le van aratva; a termés közepesenél valamivel jobb, mert holdankint 20-38 keresztet adott. A próbacsepeések is megtörténtek; a buza keresztenkint 18-40 kilogrammot fizetett; a hektoliter-súly 74-82 kilogramm. A rozsa keresztenkint 19-38-42 kilót adott a hektoliter sulya 68-74 kiló. Az árpát most aratják, de a termés nem a legjobb, mert a sok esőzés miatt nagyon visszamaadt; szára oly rövid, hogy alig lehet kévébe kötni. Itt s a vidéken sör-árpa nincs, csak takarmány-árpa, mert sárga nagyon és közepes szemmagyú. A zabos bükkönt lekaszálták, behordták s kitűnő takarmány lesz félire. A szena betakarítását teljesen bevégezték. A kalaszo-ok behordása javában foly, de nagyon megnehezítik a délutáni esőzések. A zab érését csak a hónap végére várják, úgy hogy az aratás 26-28-iká felé várható. A tengeri nagyon jól áll, a cimer hányására az időjárás kedvez. A gyapjút jó áron métermázsáját 140 forintot adtak el. A repcét már elcsépezték; holdankint 2-4-5 né-tertermészt adott. A kalaszo-oknak, főleg az őszi-eknek nagy a szalmatermésük.

NYILTTÉR\*)

Budapest. Budapest.

Vadászkürt szálloda

Elsőrangú szálloda a főváros központjában. Lift, villanvilágítás, fürdők, távbeszélő, legfinomabb magyar és francia konyha, saját termelői borok. Huzamosabb tartózkodásnál 20 százalék aranydíj; teljes ellátás egyezség szerint, mérsékelt árak.

Krammer Ernő, szálloda tulajdonos.

\*) Az a rovatban közzétett nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Felelős szerkesztő:

Dr. LÓKE EMIL

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Hirdetések

felvételnek

FISCHEL FÜLÖP

könyvkereskedésében

Nagy-Kanizsán.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziész ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 25 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésésként alkalmaztatik köszvényél, csúznál, tagzsárgatásnál és meghűtéséknél és az orvokok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller gyákkorta Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziész, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 ft. fevenkénti áron majdnem minden gyógyszertárban készletben van; foraktár: Türek József gyógyszerész Budapest.

Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisbottértű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók, Rudolstadt (Thüringia).



A világhírű STEYRI fegyvergyár SWIFT

KERÉKPÁRAINAK

kizárólagos foraktára és képviselősege

Nagy-Kanizsa és Zalamegye részére:

Unger Ullmann Eleknél

Nagy-Kanizsán.

Ezen kerékpárok, úgy tartósságra, szerkezetre mint könnyű járásra az első helyen állanak az összes Európai gyártmányok között.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.



**Minden verseny kizárva!**



**Nagybani  
butorgyári képviselőség,  
dus raktárral.**

**Ujonnán berendezett asztalos műhelyemben  
mindennemű butort gyártok és külön megren-  
delés szerint is készítek.**

**Hálószoba berendezés 92 trttól kezdve.  
Teljes ebédlő berendezés 135 trttól kezdve.**

Eredeti angol

raktára

**kerékpár**

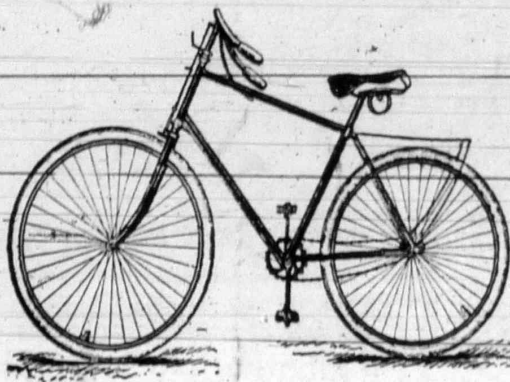
**3 évi**

ikizárólagos  
képviselesége

**jótállás**

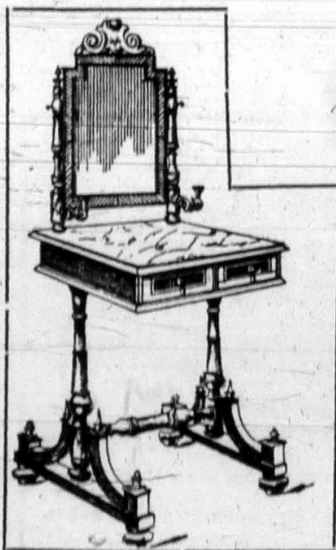
és

mellett.



Diszfaragványok asztalosok részére szintén készíttetnek.

**Kedvező fizetési feltételek.**



**Friedmann Károlynál**

Nagy-Kanizsán

Német-utca, Zerkovitz-féle házban.



## Szerkesztőség:

F. S. A. Ollap-fő báz.

Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Hi-mentislen levelek csak ismert emberek fel fogadhatók.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

## ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-azöveketkez és a letenyi takarékpénztár. a „nagy-kanizsai malátagyár és serfőződe r. t.“ hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

## Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel Fülöp könyvtároskodása.

## ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr.)  
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)  
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetések jutányosabb számmittalnak

Nyilatkozó petítőra 10 kr.

Előfizetések, valamint a hirdetések vonatkozású Fischel Fülöp könyvtároskodásba intézendők.

## Szabadság nálunk és másutt.

Nagy-Kanizsa, jul. 25.

(—n.) Néppárti közlönyökben gyakran megtalálja az ember azt a furcsa ellenmondást, hogy egyik oldalon borzasztó módon dühöng a cikkíró a fennálló rend ellen, megátam mindenkit, a ki nem szája ize szerint beszél, felhasználja a gúny minden fegyvert, hogy másokat gyalázzon és sértsen, — a másik oldalon pedig krokodil könyeket ír, hogy itt ebben az országban nincs szabadság, hogy véleményt nyilvánítani nem szabad, a gyűlekezési jog ki van játszva s még több ilyen nem közönséges uton is ismeretes lamentáció, a mely csak félrevezetésre van szánva, habár ez a szándék a legtöbb esetben nagyon rosszul van leplezve, úgy hogy a lólab mindig kilátszik alóla.

Ez más szavakkal szakasztott mása azoknak a jajgatásoknak, melyekkel a nemzeti agitátorok tele kürtölik a világot, folyton panaszkodva az elnyomatásról, melyet a nemzetségeknek az országban szenvedni kell, s azokról az égbekiáltó igazságtalanságokról, melyeknek a számban tulnyomó nemzetségek egy barbár kisebbség által ki vannak téve. S ha ezeket a néppárti közlönyöket olvassa az ember, azt hiszi, hogy

ezeknek a nemzetségeknek csakugyan igazuk van: mert ha már a magyar néppártnak sincsen meg a szabadsága, a melyet alkotmányos országban magának megkövetelhetne, hát miért volna jobb sorsuk a nemzetségeknek, ezek panaszainak mégis lehet némi jogosultsága. Így gondolkodhatnak azok, a kik a taktikához nem értenek, s a kik nem bírják felfogni, hogy a néppárt közlönyeinek egyéb célja nincs, mint hogy a Bánffy-kormánynak, mely dülörevitte az egyházpolitikai reformokat, egy kis kellemetlenséget csináljanak.

De ez a vád egyike azoknak, melyet egyetlen komoly ember igaznak nem tarthat mert teljesen ellentmond a való tényeknek, melyeket itt a hazában mindenki tapasztal, s melyek ékesen szólóan demonstrálják, hogy itt e földön oly szabadság birtokában él mindenki, melynek az egész kontinensen alig van párja.

A néppárti közlönyök persze azt akarják elhitetni olvasóikkal, hogy itt minden csak a zsidóért van, az egyházpolitikai reformokat is csak a zsidók kedvéért csinálták meg pedig az új rend statisztikája mutatja, hogy 80000 házasságból csak valamivel több mint 500 volt zsidó-keresztény vegyes házasság; de hát nem azért igazság az igazság, hogy ők azt elismerjék.

A kiknek általában téves fogalmuk van az alkotmányos szabadságról (s ilyen értelem itéletnélküli tömeg) vagy a kik az orfukon túl nem tudnak látni és sem a történelmi fejleményeket nem ismerik, sem historiai érzékük nincs, hogy egybevető összehasonlításokat tegyenek: azok igen könnyen hajlandók jog- és szabadságcsontításnak nevezni mindent, mit a viszonyok kényszerűségéből kifolyólag a kormány elterjeszteni köteles. Az ellenzéknek a kormányval szemben mindig könnyű dolga van, mert sokan a hatalommal szemben szivesen elhisznek mindent.

De az objektív itélet nem hagyja magát eltántorítani s mielőtt valamit elhinni hajlandó, jól megfontolja nemcsak magát az állítást, hanem annak indokait is, s csak akkor fogadja el, mikor annak valóóságáról meg is győződött.

S így az az állítás, hogy hazánkban nincs meg a kellő szabadság, vagy hogy a kormány e szabadságot megrontani szándékozik a tárgyilagos és szenvedély nélküli itélet előtt meg nem állhat.

Mert eltekintve a korlátlan uralom állító népektől, melyek megítélése egészen más szempont alá esik, ha végig tekintünk az alkotmányos uralom alatt levő monarchiákon, mindenütt azt tapasztaljuk, hogy

## A „ZALA“ tárcája.

## A lámpám.

— A „Z A L A“ eredeti tárcája. —

Írta: Karl.

Talán a legőszintebb, a leghűbő s legmegbízhatóbb barátom az én vén lámpám. Még diágyerek koromban szegődött hozzám, — s azóta elválaszthatlan kapocs-jart össze bennünket. A mennyi vihar szaguldott el fejem fölött, hű lámpám szintén kivette belőle részét; — s ha lelkem már-már elcsüggedt — derült fényével ismét bizalmat, reményt öntött kebségbeem keblembé. Midőn édes jó atyám kiterítve fektűd, — a viaszgyertyák között lámpám is ott égett, — akkor elbucsuzott a családfejtől és egészen az új gazda szolgálatába lepett.

— Le roi est mort, — vive le roi!

Ha nagy szomorúságért, — ha peregetek az arcomra a könyek, intett egyet az én barátom, — én megértetem, — és lecsavartam a lámpát, — hogy ne lasson senki sírni, — hogy ne sajnálkozzak rajtam senki.

Mikor a szerencsétlenségök egész raja repült felem, — amikor egyik végrehajtó a másiknak adta a kilincset, — az én lámpám mint egy nagyhatalom hatalmas souverainje állott a kályhatelejen — titatio híonai ítmálva néztek, — a végrehajtó, észre sem akarta venni, — így hát szegény kopott lámpám megmaradt számomra.

Ha kevés öröm ért — akkor mintha vigabban égett volna — oly meleg bizalmas fényt terjesztett.

Ma azonban csavaram ide-oda, csak egyformán ég, — mintha nem hiúné el — hogy semmi bajom.

Hiába, olyan régi barát előtt nem lehet titkolni. Az ábrázatomról megismeri, hogy szenvedek. Dolgozni akarok megszokott fényénél — de nem tudok — es csak bámulok rajta.

Számtalan cigarettát — szívok el.  
— A nyitott redőnyön keresztül a közeli lak-tanyából behallik a takarodó vontatott zenéje, — 9 ora.

— Takarodó! ez juttatja eszembe, hogy nekem is letűntek, — letűntek örökre.

— Latod édes gazdám! kezdj az én lámpám, tudom én, hogy neked nagy a lelki banatod, — hisz eleget sajnálom, hogy olyan egyszerű lámpa vagyok, — es nem lehetek Aladin lámpája — pedig akkor szivesen segítettem volna nagy bajodon.

— Elhiszem barátom!

— De így, — folytató — meg kell emberedned magadat, hisz egyszer, jól emlékszem még, — én adtam hozzá a villágitást, amidőn egy német könyvből lennhangon olvastad:

Es ist bestimmt in Gottes Rath, dass man vom Liebesten was man hat, mus scheiden!

— Igen meg kell emberedned magadat, mert rajtad senki ezen a sárteken nem képes segíteni! Ha Mohamed vallásában születni volna, — akkor valahogy még sikerült volna; de akkor is

úgy, hogy ha szerencsétlenségök okozója szüntő Műadómán hitben lenne.

— Ugyan! hová beszélés? — az én vágyam, nem a kéjnek vágya; — az én szerelmem, — bocsáss meg, — de tisztább a te lángodnál.

— Tudom, mondá ő — a meggyőződés hangján; — de közönséges halandó csak most vagy így, — csak most érzed a te mérhetetlen szerelmedet ily tisztának, — hanem bevez, — csak egyszer hallanád hangjának csodás csengését, — látnád tengeremély szemében a paradísiom boldogságát — ha kezét nyujtaná, hogy halmozd el csókjaiddal — akkor nézzel reám, — akkor mond meg szemembe, hogy a te szerelmed még akkor is földönvuli.

Elmerengtem! nézem a hű barátot, nézem sokaig.... egyszerre fénye körül, nagy arany kaput látok — alabastrom oszlopai tele hintvek drágakövekkel — mindenütt selyem és nemes érc — a kapun belül csodás, mesésen szép terem tárog telém, — a levegő tele rózsá, — es rezeda illattal, — halk, édes zené száll telém, a terembe, melynek kupolájától világoskold lámpa lóg, egyetlen darab smaragd köből készült.

Imbolongva lépek be a terembe. Mintha édes álom volna, soha sem érzett kéj szállja meg idegeimet — szívem könnyű, a bánattól egy szemernyt sem érzek. Lerokadok egy kerevetre — es egy csodaszép leány rózsás kezeivel nargihilet tűz ajkaim közé, — szívom az édes füstöt — annyi idegen illat, és mégsem bánja idegeimet, — kejbem fekszem — es visszagló a terem falaira vésett arab es török — korán verselt.

igenis a viszonyokhoz és körülményekhez mért szabadság meg van, de az állami rend és törvényesség érdekében szabadsággá fajulni nem hagyják, s ezt még a köztársasági Franciaországban is tapasztaljuk.

Mert bizonyos, hogy a szabadságot nem úgy lehet értelmezni, hogy minden szabad; mert a szabadságnak is bölcs mérséklője és korlátozója a törvény. S valamint az erkölcsi világban a szabad akarat nem abban áll, hogy azt tehetem amit akarom, hanem abban, hogy felelősségem érzetében azt akarom, a mi erkölcsileg jó, úgy az államban sem állhat a szabadság a rend felbontásából és megzavarásából, s a turbulens elemek fékvesztett zsarnokoskodásából, mások jogának, és szabadságának rovására: hanem az egyenlő jogok élvezéséből, az egyenlő kötelek teljesítéséből, a szellemi és politikai erők kifejtésének lehetőségéből, a mi az egyéni jogtól elválaszthatatlan.

A hol az állam ezt a lehetőséget megadja, a hol bölcs törvényekről gondoskodik, a szellemi és anyagi jólét emeléséről, a hol az állam polgárainak élet és vagyonbiztonságáról celszerű intézkedések által gondoskodik; a hol a polgárok összességét a közjó előmozdítására célzó törekvéseiben támogatja: ott elegendő szabadság is uralkodik, s a szabadság hiányáról vagy megcsorbításáról panaszkodni nem lehet.

Vajjon minő szabadságot hoznának azok, a kik most mindig ennek a hiányáról panaszkodnak, annak megítélését bátran az elfogulatlan olvasóra lehet bízni.

## Nagyon korán!

Nem lehet az ország minden politikai pártját egyforma mértékkel mérni, hanem a legtöbb számára egészen kivételes szabályokat kell statuálni. Ezért nem vehetjük egyformán minden párt szemére a politikai éretlenséget és a vizyázatlan elhamarkodást, amit megérdemelték

— Oly andalító, halk a zene — akár éltem végeig elhallgatnam...

Semmi vágyam nincs, — a mult sem bán, — a jövőt nem kutatom; nem törekszem megtudni, hogy ez minden honnan eredt?!

— Boldogságban uszom, nem bán semmi vágy nem agaszt az a tudás, hogy azontul mi lesz.

Bágyadt szemeim a lámpára révedeznek, csodálom a mesterművet, de nem tudakolom mesterét, csak azt tudom, hogy ez vagy az igazhitűek paradicsomának előcsarnoka, — vagy az alkóránban ígért boldogság terme. Most értem, most áthatott a hit, hogy a legboldogabbak a fatalistikus népek. Nincs vágyuk! egész közömbös nekik, — ha élnek — avagy meghalnak.

Allah hatalmas nagy!

A terem közepén levő opál fürdőbőr felsurrano azokókat sugarat a lámpa zöld sugarú tóri meg, mennyi szinpompá, mennyi gyönyörűség!...

Most egy hűri jön felém, tán Allah küldte ide, — melyem fátyol takarja isteni alakját. Ajka csukott, — de szemé ég, — ég, agázkik zöld fényben, — vagy a lámpa sugara hat oda is? Haja sötét, mint az elkárhozott lelke, teste fehérebb az alabastromnál: — testéből szálló illatától egy ország bódulna el. Klasszikus akatái dicsőény veszi körül, még a puha indiai szőnyeg is áhítattal simul lábaihoz. Közlebb jön... megismertem.

— Rezeda! te vagy? Oh! lelkem élete, — hát nem mentél el az idegenbe, — megálltál közöved? ugye égették almaidat keserű könyveim! Lelkeden rágódott az én sóhajom — vágyam arnyként kísért, s te nem bírtad el — keresed a lelkeidet!...

azzal, hogy valószínű választási hadjáratot indítottak az ezredéves ünnepek tartama alatt.

Az egész országban megindult a választási agitáció. Mindennap tartanak választói gyűléseket, az ország lakosságát nem engedik lélekzethez jutni a legnagyobb dologidőben és egymás ellen izgatják. Ennek az időelőtti és rendkívül korai mozgalomnak az összes eredményei lehetetlen hogy másban mutatkozzanak, mint a lakosság kimerülésében és a választók közönyében, ami viszont a választói jog gyakorlásától való nagyobb tartózkodásban lesz észrevehető.

Ha itt kizárólag a néppártról lenne szó, akkor egyszerűen arra lehetne szorítkozni, hogy tudomásul vennők az elvártok rémsége, nagy, de sikertelen vezérei; — hadd cselekedjenek kedvük szerint ezek az emberek addig, amíg rendet tartanak, a nyugalmat nem haborgatják a veszedelmek nem lesznek. Mert ez a párt parlamenten kívüli, kizárólag felekezeti és majdnem semmi tekintetben sem politikai parti, amely elvártok csökelekből, vén asszonyokból és éretlen gyerekekből verődik össze; amely csak arra spekulál, hogy mindeunap valamely feltűnő módon a hírlapok hasábjain figuráljon, és amely az eddigi számos kudarc után ennél az ártatlan reklámnál egyébre nem is aspirálhat. Komolyan senki sem veszi ezt a pártot, még a tulajdon vezérei sem.

A néppárt ülésében csakis az az egy körülmény sajnós, hogy többi ellenzégi pártokat is korai választási agitációra és ezzel a lakosság lelkiismeretlen fellármázására indította. Sokkal jobban ismerjük politikai és különösen választási viszonyainkat, hogysem ne tudnók, hogy igen kitanús, sőt elengedhetetlen szükség Magyarországon megóvása a hosszadalmas választási lázról és hogy Magyarországon a választási mozgalomnak csak hetekre, nem pedig hónapokra és nevezetesen kellene terjedni. Mától számítva, még nyolc hónapig tart a mostani mandátumok érvénye és semmi jel sem látszik, amely a képviselőház korábbi feloszlata mellett s ólna, vagy arra csak mutatna. Ezt nagyon jól tudják a parlamenti partok és ezért a korai agitációért a szemrehányás nem a néppártnak szól, hanem azoknak a pártoknak, melyeknek módjukban van kombinációikat biztosabb alapon megtenni, mint a parlamenten kívül álló néppárt tehetné.

A függetlenségi alapon álló pártok duzzadó vitorlakkal vonulnak oly harc elé, mely még

ki sem tört. Az ország minden vidékén választógyűléseket és beszédeket tartanak, minék csak közvetlen a választások előtt lenne értelme. Mint Apponyi grófhöz közel álló körök jelenik, a legfrövidebb idő alatt a nemzeti párt is nagy választási agitációt indít. Ily körülmények közt természetesen első sorban az ország nyugalma, aztán a parlamenti tárgyalások nyugodtsága kell hogy szenvedjen. Ha mindegyik képviselő a parlamentben akarja előadni választási beszédét, akkor nagyon terméketlen parlamenti ülésszak előtt állunk, amely képielen lesz megoldani oly feladatokat, minők a t. Háza várnak. Még ennek a parlamentnek kell előtérnie a jövő évi költségvetés, a büntető perrendtartásról szóló törvényjavaslatot és határozni kell a ki-egyezői tárgyalások felett. Oly ügyek ezek, melyeket nyugodtan, türelemmel lelkiismeretesen kell tárgyalni és amelyeket választási lázától beteyen tárgyalás alá vonni nem is szabad.

Ehhez még báró Banffy azt a közelezi igéretet tette, hogy az országgyűlés nem lesz feloszlátva mandátumajeljárta előtt, ha különben tanácskozásra képes maradna. Eddigelé nem volt okuk a képviselőház politikai pártjainak, a miniszterelnök igéreteiben nem bízni és ezáltal sem fognak csatlódni.

## A magyar korona országainak mezőgazdasági statisztikája.

Fenti cím alatt legközelebb, az 1895. VIII. t. c. alapján végrehajtott mezőgazdasági statisztikai összeírás eredményét tartalmazó nagy agrárstatisztikai munkát bemutatták a sajtó alá, melyet az előzetes felhívás közzétételével ajánlunk a gazdálkodóknak figyelembe.

Az utóbbi időben az agrárstatisztika fontossága Európában nagy mértékben növekedett. Nem csak a statisztikai érték általános terjedésének tulajdonítható ez, hanem a mezőgazdasági viszonyok átalakításának is, mely a közgazdaság emez elsőrendű ágára fokozott mértékben fordította a figyelmét.

Nálunk, hol a mezőgazdaság egész közgazdaságunknak valódi lélekpaját képezi, a részletes és megbízható mezőgazdasági statisztika — a jó agrárpolitikának ez a nélkülözhetetlen eszköze — kétszeres fontossággal bír. Ez a meggyőződés bírta rá a magyar törvényhozást, hogy áldozatot nem kímélve az 1895. évi VIII. törvények által megadja az alkalmat és eszközöket egy a kor követelményeinek minden tekintetben megfelelő agrárstatisztika létesítésére, az évenkénti aratási adatok gyűjtése számára is biztos alapot teremtvén.

Hozzáim ért, — és a kerevet előtt leült a szőnyegre.

Ah! igen, — Allah küldött ide, hogy vigasztaljalak, csengtek verpiros ajkai, — te földöntúli szerelmet ígérél, — mutasd meg, taníts meg reá — mert én a szerelmet még nem ismerem.

A te könyvűd, a te fohászaid betegre tették a szívemet, és hogy oly hidegnek, — oly szívtelennek mondtál, — az fáj a lelkemnek.

Allah hozzád utasított, te! — mondd — meg tudsz gyógyítani.

— Felültem a kereveire — nem álom-e ez? Rezeda! te iti? — nálam? te elhozad szivedet? én tanítsalak szeretni?

— Igen, de arra a szerelemre, amelyet földöntúlnak hívnak.

— Jó! te édes! te óhajom és vigaszom öszszesége!... Nyujtsd ajkaimhoz rózsás kezdet, — hadd csókoljam meg.

Rezeda ajkaimhoz nyomta csodás szép kezét, — éreztem testének melegét, annak illatát, — és megzállott a vágy... Villámok jártak meg ereimben, — szivemben a vér és tűz, halálra küzdölmet vívtak. Szemeim égtek az agyamat.....

— Rezeda! hadd csókoljam meg éjsötét hajadat.....

A térs felbontá haját — és egyik fonálát ajkaimhoz érintette szeliden...

Hozzácsuszam, mint a prédára leső vipera — nyelvem majd kiszaradt üregéből — agyamba toltult a vér...

— Oh! adj egy csókot Rezeda... ez a földöntúli szerelme! — libegtek ajkaim.

— Hah; éreztem a csóknak mézét — és csódalgozom, hogy ennyi tenger kejtől nem haltam meg.

De alig, hogy a csók elcsattant, — eltűnt a palotaterem — és az én lámpám gunyosan mondja:

— Nos? hol van a te földöntúli szerelmed? — van-e a szerelmed oly tiszta — mint az én lámpám?

Nem néztem a lámpára, — csak azt mondtam:

— De azért földöntúli szerelme; mert nem hiszem, hogy itt a földön legyen valaki, ki úgy tudjon szeretni.

— Paperlap! azt minden szerelmes hajlogatja, — de lásd, a tapasztalat megmutatta, hogy a lepplatóbb szerelme anyagivá válik, ha a két szív tényleg összeüleleszik.

Tudom, hogy így boldog maradnál, ha legalább azt a tudatot bírnád, hogy Rezeda szerel, — de legjobb, ha távol maradtok egymástól, — mert ha csak egyszer is beszélnél velem, ha csak egyszer is szemembe tekintnél, — isteni szent szerelmednek vége.

Fájni fog a szived, — szent és édes fájdalommal lesz tele kebeled, de ez a szerelmed örökké fog tartani.

Szemeim elborultak éreztem könyveim maró utját arcomon.

Kedves lámpám intett, és én — lecsavartam, hogy ne lássa senki könyveimet — hogy ne sajnáljon senki.

## H I R E K.

A nagy összeírás munkáját a múlt év végén sikeresen végrehajtották a roppant terjedelmű, rendkívül gazdag anyag szakszerű feldolgozásával a földmivélségi m. kir. miniszter ur Ó Nagyméltósága az országos magyar kir. statisztikai hivatal bízta meg, mely a munkáttal annyira előrehaladt, hogy a több kötetre terjedő mezőgazdasági statisztika nagy forrásmű kinyomatása még e nyár folyamán kezdetét venni.

A mű, a mint címe is mutatja, nem szorítkozik a szorosabb értelemben vett Magyarországára, hanem felöli Horvát-Szlávonországok adatait is, és így az egész Magyarbirodalom mezőgazdasági viszonyainak fogja teljes és hű képét nyújtani.

Az egész sorozat öt nagy kötetből fog állni, körülbelül 840 foió iv terjedelemben.

Az első kötet az adógyűjtés módszerének, az összeírás lefolyásának, tanulságainak ismeretében kívül községeink tartalmazni fogja azokat a legfontosabb adatokat, melyekre úgy a közigazgatás, mint a magán használat szempontból legnagyobb szükség van, u. m. a területet mivélségi ágak szerint; a hasznos házi állatok számát, a fontosabb állatnemek ivar és kor szerint is; az igit fogatokat a vonóról megkülönböztetésével stb.

A második kötetet egy kimerítő Gazdacimtár képezi, melyben mindazok, kiknek gazdasága meghaladja a 100 katasztrális holdat, egyenként felsoroltnak, kimutatván gazdaságuk székhelye, valamint területe mivélségi ágak szerint; a gazdaságban alkalmazott cseledek és fontosabb gépek és eszközök száma, továbbá az állatlétszám.

A harmadik kötet részint tudományosan feldolgozza s összehasonlító adatokkal megvilágítja, részint táblázatos alakban, az 1895. évi aratás és szüret eredményéről számol be.

A negyedik kötet az összeírás alkalmával az egyes gazdaságokról tudakolt részletes adatokat, a birtoklás jogcíme és a gazdaságok nagysága szerinti kettes kombinációban fogja nyújtani, egy tudományosan feldolgozza, mint táblás kimutatásokban.

Végre az ötödik kötet a községek, járások és vármegyék általános gazdasági viszonyait megvilágító adatokat s a levont tanulságokat fogja tartalmazni.

A földmivélségi m. kir. miniszter ur Ó Nagyméltósága mind az öt kötetnek előfizetési árát, a terjedelemben képest lehetőleg mérsékeltén 20 tiberen állapította meg; mellányolva azonban azt a buzgó támogatást, melyet a vármegyeyi és városi törvényhatóságok, a járási tisztviselők, a községek, valamint a szakkörök és egyesület tagjai a mezőgazdasági összeírás alkalmával kifejtettek, részükre külön kedvezményes előfizetési árát állapított meg, melynek egy-egy kötet 10 forintot szereshetik meg. Kedvezményes áron fizethetik elő: a földmivélségi miniszterium alá tartozó összes hivatalok, intézetek és azok tagjai; az összes vármegyeyi és városi törvényhatóságok, járások és községek, nemkülönben a összes vármegyeyi és járási mezőgazdasági bizottságok tagjai; a gazdasági tanintézetek és földmivélségi iskolák és azok tanári kara, a gazdasági egyesületek és körök és azok tagjai, továbbá a mezőgazdasági statisztikai számszóló ügynökök és a községi (közjegyzőségi) összeíró bizottságok tagjai közül mindazok, kik az összeírás alkalmával a járási főszolgabíró igazolása szerint magukat különösen kitüntették.

A megrendelések legkésőbb f. évi augusztus hó végéig az országos magyar kir. statisztikai hivatalhoz (Budapest V. ker. Akadémia-utca 12. szám) küldendők be. A ki a megrendeléssel együtt az előfizetési pénzt is beküldi, annak a mű kötetet portamentesen fogának megküldeni.

Az öt kötetes mezőgazdasági kiadvány sorozat bolti ára 40 frt. leend, miből a „Gazdacimtár” külön 15 frton becsültatik forgalomba.

A mű egyes kötetei részint még a f. évben, részint a jövő év folyamán fognak megjelenni s mihely a rajt aló kikerülnek, egyenként azonnal szétküldetnek az előfizetőknek.

Kelt Budapest, 1896. évi július havában.

A földmivélségi m. kir. miniszter ur Ó Nagyméltóságának megbízásából:

Dr. Jekelfalussy József,

miniszteri tanácsos,

az ország. m. kir. statisztikai hivatal igazgatója.

— **Tanúrok áthelyezése.** A kegyes tanítórind kormányintéskete határozata folytán a nagykanizsai főgymnasiunál működő Baksay József és Rehdé Pál tanár urak áthelyeztetettek Kolozsvárra. Helyettük jönnek: Ince István Leváról és Márki Ferenc Kecskemétről.

— **Házasság.** Broch Adolf kereskedelmi ügynök leányát Hermin kisasszonyt e hó 23-án vezette oltárhoz Fischer Bernát kaposvári posta- és távirtdatiszt.

— **Millennium-Kerékpár-egylet.** Ezen cím alatt alakult meg városunkban a harmadik kerékpár-egylet. Az alakuló kügyülésen Obláth Mór elnökött. Weisz Lajos titkárrá választották.

— **Értesítés.** A nagykanizsai Kisdudnevelő Egyesület által fenntartott: Nádor-Útcai János és Peltői utcai óvodák augusztus hó 1-én ismét megnyitottak. A beíratási díj a nádor-utcai óvodában 1 frt, a tandíj havonként szintén 1 frt, a másik két óvodában a beíratási díj 50 krajcár, a havi tandíj szintén 50 kr. — Szegénységüket igazolni tudó szülők gyermekei ingyen látogathatják az óvodát. Az ingyenes kisdédek felvétele a nádor-utcai titkári hivatalban őrtenik július hó 30-ától kezdve, a hivatalos órákban d. u. 1—3 óráig.

— **Keszthelyi hírek.** Mint levelezőnk írja a fűrdő évad Keszthelyen igen élénk; a fűrdő vendégek száma, mely máris előre a tavalyi magasságot, még folyvást emelkedőben van, mihere különösen Budapest járul jelentékenyen hozzá. — Az új vendégek, kik még nem voltak Keszthelyen, el vannak ragadtatva a Balatonpart szépségétől és azon sokféle szórakozástól, mi a fűrdővendégeknek nyújtatik. E hó 18-án a keszthelyi Csónakázó Egylet valódi vellecei esetét várakozott elének a rendezett díszcsónakázással, mely este 8 órától 10-ig tartott a fűrdővendégek és a keszthelyi közönség élénk részvétele mellett. A vízi multság után következett a „szárazföldi multság” a „Hullám” szálloda táncteremében. A hullámzó Balaton gyönyörűivel,

versenyre kelt a táncteremben hullámozó közönség; a felejthetetlen estét, egy felejthetetlen éjszaka követte. A keszthelyi gazdasági tanintézet harmadéves növendékei, kik az intézetet ez évben elhagyják f. hó 22-én búcsubankettel rendeztek a „Hullám” szállodában, Lázár és Aisenpreis szép lelkőszóntokban tolmácsolták a növendékek köszönetét az igazgatónak és tanári karának azon kedvesség és jóindulatért, amit hallgatók iránt a 3 év alatt tanusítottak. Nagy lelkesedést kellett dr. Cs. a nád y Gusztáv igazgatónak választja, mely az új gazdaságok”-nak szólt. — A lelkes hangulat végaccordja ölekezés és csókolódzás volt, ez képezvén egyuttal a collegialitásnak a megpecsételését. A búcsú végaccordja — mintha másnap este visszhangzott volna a „Hullám” szállodában. Keszthely város szepei szintén búcsúzni óhajlottak a távozó gazdaságoktól, kik a társaságnak oly kiváló tényezői voltak. A jókönyű Nőegylet a humanus érzéstől áthatva, a búcsú fájdalomai enyhítésére estélyt rendezett és mint tudósítónk írja: nyilvánultak az érzelmek, lángoltak a szívek, fájó sóhajok voltak hallhatók, mert válni — faj. — Enyhítse a keszthelyi fájó szívek bánatát azon tudat: „hogy lesz még szülő és lány kenyer”, mert a gazdaságok nem halnak ki. A kronikai hűség kedvéért megemlítjük, hogy a fentebb leirt multságok sikerét nagy mérvben Strassz szállodás kitűnő konyhája és pinczeje mozdította elő, mert az ételek jósága a melegedettséget, az italok kitűnősége pedig a hangulatot emeli, együttesen pedig előmozdítja a jóérzést, melyet még a fizettség sem ront meg, mert az árak rendkívül olcsók és ezen körülménynek tudható be, hogy a fűrdő-vendégek évről évre szaporodnak.

— **Balaton-Fűrdőről** a következő sorokat vesszük egyik munkatársunktól: Minden magyar ember szívét kettős öröm tölti el, ha a kedves, magyar tengert körülutazza. Maga a természetnek ezer baja és a csodáhatású balatoni fűrdők egyaránt felvidítják a kedélyt; különösen kedves azonban szemünknek, ha látjuk azt a gyors felrendülést a nyaraló telepeken. Évről évre szépülnek a telepek és egészen újjak is keletkeznek, miként ezt Balaton-Földvár példája legjobban mutatja, mely mintegy varázslására egy év alatt keletkezett. Ámde az összes balatoni fűrdőhelyek között mégis első helyen áll Balaton-Fűrdő, mely több mint 100 éves fennállása óta nem hogy nem öregedett, hanem mindenkébb ifjult. Kellemes

üdítő vizéről, gyönyörű fűrdőházáról, egészséges levegőjéről, páratlan parti sétányáról; szép nagy erdőjéről már oly sokat írtak, hogy azokról újat nem igen mondhatnánk, de a mit nem igen tud a nagy közönség; hogy B-Fűrdőben az élelmézés és lakás határozottan olcsóbb, mint a többi balatoni fűrdőhelyeken, különösen az Esterházy szállodában; azt már igenis fontosnak tartom felemlíteni. Különösen szerencsés sora kezdetének nevezhetjük az idei évadot, midőn a fűrdőhely Lingl Valerian fűrdőigazgató személyében oly vezetőt nyert, ki minden tekintetben előnyére lesz B-Fűrdőnek. Az új fűrdőigazgató világlátott nagy műveltségű és előkelő módúra terfú, ki minden gondját arra fordítja, hogy B-Fűrdő régi jó hírnevét emelje, és egyenlővé tegye Európa legkiválóbb fűrdőhelyeivel. Figyelmét mindenre kiterjeszti és míg egyrészt buzgón szolgálja az általános érdekét, gondját minden egyes fűrdővendégre is kiterjeszti és azon van, hogy mindenkinek itt tartózkodását kellemes tegye. — Törekvéseit szép siker koronázza. B-Fűrdő régen látott olyan szép distinguált közönséget mint az idén, nem is szólva Stefánia főhercegnőről és Vaszary Kolos hercegprímárról, kikről általában ismeretes, hogy itt mily jól érzik magokat, csak annyit említsünk hogy B-Fűrdőben ez idő szerint több főpap mint pl. a kalocsai érsek, kiváló írók, tudósok, tanárok és művészek egész serege üdül; a kereskedő és iparos világnak számos előkelő tagja keres és talál szórakozást. — És ha végül még felemlítjük, hogy csak a múlt év óta is már több gyönyörű villa épült s hogy az összes igazgatósági épületekben a jövő évben már új butorzat lesz, igazolni véljük, hogy Balaton-Fűrdő egy újabb szebb időszaknak néz eléje, a minék szívvel örvendünk: — (k.)

— **Adógy.** Nagy-Kanizsa város tanácsa részéről közhírré tetetik, hogy a nagykanizsai nyilvános számadárra kötelezett vállalatok és egyesületek üzletek és a jutalékok után járó III. oszt. kereset adójára vonatkozó folyó évi adóztatási javaslatait feltüntető kiegészítő tájékoztató 1883 évi XLIV. tör. 18.§ értelmében — a városi adóhivatal helyiségében, májól számított 8 napon át közzeszlésre kitétetik, oly célból, hogy az érdekeltek az adó kiszámítási javaslataira az észrevételeket, vagy a zala-egerszegi m. kir. pénzügyigazgatóságához benyújthassák; vagy utóbb az adó kvótá bi zottságnál előterjesztessék. Nagy-Kanizsán, 1896 évi július hó 23-án.

— **Vasuti tanítványfolyam.** A Budapestben fennálló vasuti tisztképző tanfolyam, melynek célja és feladata azon egyének szakszerű kiképzése, kik a vasuti vállalatoknál a forgalmi, kereskedelmi és távirtdai szakterületen mint hivatalnokok alkalmazást kívánának nyerni, — a kereskedelemügyi miniszter intézkedése alapján a f. é. szeptember hó 15-én a tizedik tanév vészi kezdetét. Ezen tanfolyamon a következő kötelező tantárgyak adatnak elő: 1. Vasuti építmények és berendezések. 2. Vasuti táviró szolgálata. 3. Vasut forgalmi szolgálata. 4. Vasuti kereskedelmi szolgálata. 5. Vasuti földrajz. 6. A vasutak fejlődésének története. 7. Vasuti jog-és törvényisme. 8. Vasuti számtan és könyvvitel. 9. Anyag és áruisme. Az előadások hetenként összesen 30 órára terjednek és d. u. 8 órától esti 8 óráig tartanak. Ezen heti 30 órában bentfoglaltatnak a német és francia nyelvi előadások, melyek közül a német nyelviok hallgatása (heti 2 óra) szintén kötelező azokra nézve, kik a nyelvből a vasuti szolgálat szempontjából eligendő ismeretekkel nem bírnak, míg a francia nyelvi oktatásban csak az önként jelenkezők részveszlnek. Tanfolyam-hallgatókú oly egyének vétetnek fel, kik eredeti vagy közjegyzőileg hitelesített másolati okmányokkal igazolják, hogy: 1. megfelelő elméleti előképzettséggel bírnak; 2. 18-ik életévüket már betöltötték; vagy a tanfolyam bevégeztek, illetve a képestő vizsga letételéig betöltöeni fogják, 3. magyar alampolgárok, 4. a hivatalos magyar nyelvet azonban és írásban tökéletesen bírják, 5. feddhetlen előéletűek, mi a tanulmányoknak netán már korább történt befejezte óta eltelt időre nézve hatóságilag megerősített foglalkozási és erkölcsi bizonyítványokkal igazolandó, 6. a vasuti szolgálatra testileg is alkalmasak, minék bizonyítására a vasuti vállalatok orvosai és a közhatalos orvosok hivatnak, e részbeni megfelelő felülbírást fenntartván.

— **Terepfelvételei gyakorlatok.** A bécs-újhegyi katonai akadémia 46 növendéke, kik ez évben már elhagyják az intézetet, e hó 21-én



Vasuti-menetrend

Ervényes 1896. július 25 től.

Kanizsa állomás.

Irány	Indulás Kanizsáról				Erkezés Kanizsára			
	vas	sz	pe	sz	vas	sz	pe	sz
Pécel	sz. v.	4 42	regg.	gy. v.	5 38	regg.		
	sz. v.	2 35	d. u.	sz. v.	12 59	d. u.		
	gy. v.	12 20	este	sz. v.	11 22	éjjel		
	v. v.	7 28	este	v. v.	7 59	reg.		
	gy. v.	12	dél.	gy. v.	4 56	d. u.		
Szőmb. Z.-Eg.	sz. v.	5 55	regg.	sz. v.	10 32	este		
	gy. v.	8 55	regg.	sz. v.	3 42	regg.		
	v. v.	5 15	d. u.	v. v.	8 04	regg.		
	sz. v.	2 05	d. u.	sz. v.	1 34	d. u.		
	sz. v.	12 45	éjjel	gy. v.	7 05	este		
Budaörs	gy. v.	5 47	regg.	sz. v.	3 52	regg.		
	v. v.	10	regg.	sz. v.	1 39	d. u.		
	sz. v.	2	d. u.	v. v.	8 55	este		
	sz. v.	12 15	éjjel	gy. v.	12 10	éjjel		
	gy. v.	5 06	d. u.	gy. v.	11 45	d. e.		
Barcs	sz. v.	4 57	regg.	sz. v.	1 29	d. u.		
	sz. v.	2 25	d. u.	sz. v.	11 34	éjjel		
	sz. v.	7 20	este	v. v.	8 38	regg.		

NYILTÉR\*)

Selyem-damastek 65 krtól. 14 forint 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér sárga Henneberg-selyem 35 krtól. 14 frt 65 krig méterenként — sárga, fekete, kockázott, mintázott, damaszt stb. (teljesleg 940 különböző mintázat, 2000 szál 24 méter) — selyem stb. a megrendelt ár postabár: postafordulattal küld: Henneberg G. (sz. és kir. udvari szállító) selyemgyára Háriahem. Svájcba címzett levelekre 10 kros, levelező-lapokra 5 kros bilyeg ragasztandó. Magyar nyelvű iri megrendelések postaszau ellátásnak.

Broch Adolf és neje tisztelettel értesítik ezúton összes ismerőseiket és jóbarátait, hogy leányuk Hermin, Fischer Berczl urral (olyó hó 23-án a helybell izr. templomban házasságra lépett.

\*) Az e rovatban közzétettéért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Felolós szerkesztő:

Dr. LÓKE ERIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

két tanár vezetése mellett terepfelvételei gyakorlatok céljából, Keszthelyre érkezték. A fiatal gárda, midőnképp erre csak járt kelt, magarávonta a figyelmet, elragadtatással beszélt a vidék, de különösen a keszthelyi balaton-telep szépségéről és azon kilátásról, mely innét a szemlélőnek nyílik. A növendékek megérintették Hévizet is, és miután néhánykor élvezték a Balaton vize kellemességeit 23-án Budapestre utastak.

**Tűz. Tormaföld község (Istenyeli járás)** folyó hó 22-én — eddig ismeretlen okból — kigyuladt a néhány ház kivételével porrá égett. A kőszeghekből — mint levelezők írja — csakhamar ott termettek a fecskeáldokkal, sőt egy-két helyről a tűzoltóság is, de a szűk utcában összezúfolt szalmás épületeket lehetetlen volt megmenteni. A házak nagy része — mint értesülünk — biztosítva volt ugyan, de jószívű segítség nélkül a kenyérből is tökéletesen szegény nép nagy nyomorának néz eléje.

**Száz és körömfájás.** Lapunk megelőző számában említették, hogy váro-unokban is kiütött a marhák közt a ragadós száj és körömfájás. Hivatalos értesülés alapján jelenthetjük, hogy ezen hír téves információ alapszik, amennyiben városunk a száj és körömfájás tekintetében teljesen járványmentes és csakis sertésvesz mint van zár alatt.

A közönség köréből. \*)

**Nemzeti népművelési** cím alatt lapunk f. évi 48-ik számában közölt tudósításra vonatkozólag a következő sorokat kaptuk:

Tiszteit szerkesztő ur!

Becses lapjának f. évi június 14-én 48. sz. a. megjelenés számában Szász Lujza aláírással a május 20-án Nagy-Atádon rendezett népművelési-ről egy tudósítás jelent meg, s csak most nyertem értesítést arról, hogy ebben a t. tudósításnak diszkrétója megengedhető dolognak tekintette egy köztisztviselőt azon gyanúval terheltnek mutatni be t. szerkesztő ur beccses lapja olvasóközönségének, hogy ingyen lakást kap és fogad el az itteni urodalomtól, — egy emeletes házban. Más tisztviselő pedig, miután nem lakik itt rajtam kívül emeletes házban, én pedig nem ingyen kapom azt, mert hiszen mini köztisztviselő, el sem fogadhatnám így azt az urodalomtól, azt hiszen, engem terhel a kötelesség felvilágosítani a közönséget, hogy a népművelési-ről szóló tudósítás ide vonatkozó része, vagy egy rossz indulatú hitvány plejtkaxás könyvemlé reprodukciója, vagy nem az volna, egy egyszerűen rágalom.

Becses lapjának legközelebbi számában e soraim közé tételeit kérve vagyok, Nagy-Atád 1896. jul 24.

kiváló tisztelettel EHN SÁNDOR  
Részegszabó

(Szükségesnek találjuk, hogy az inkriminált passzust közöljük. Ez így hangzik: „Perse nekem nincs vadászterületem, a hová meghívhatnám a a főbíró urat vadászatra, aztán olyan emeletes házamat sincs, a hol ingyen lakást adhatnék valaminegyei urnak.” — A szerk.)

\* Ezen róvat alatt közzétettéért nem vállal felelősséget a szerk.

Midőnképp Jankáról kérdezték, erről jó bizonyítvány állított ki.

Megmondá, miszerint mindig megvolt vele elégedve.

Közönségi elűnése megmagyarázhatatlan előtte; nem hiszi, hogy az a gyilkossággal kapcsolatban álljon.

Hogy kedvese volt e a leánynak, nem sejtette. Tudtával a házba egy férfi sem jött, ki Jankával beszélni akart volna. Mikor tudni akarták, mikor látta Leavenworth ur revolverét, azt felelte: hogy nagybátyja azon a napon mutatta meg neki midőnképp vette.

Miután Eleonora és nem ő volt megbizva a könyvtár szomszéd szobával való felügyelettel, azóta tehát sohasem látta többé a revolvert.

Ez utolsó megjegyzés volt az egyedüli, a melyben valaki, ki mint én a leányt viszonyt, amely a két hölgy közt uralkodott, ismerte, unokatestvére elleni gyanújának egy szikráját fedezhette fel. Ez azonban oly gondtalan hangon volt mondva, hogy senki sem átközött volna meg rajta, ha e pillanatban nem követi el Laura azt a vigyázatlanságot s nem vet a tanura egy indulatos pillantást.

De most a kis kérdezőni szerető esküdt előkézleleteket tett, hangját hallantí.

Egy darabig határozatlanul csuszott székén ide s tova.

Féltéken nézett Marira s lelkében megfontolá, ha meg kockáztathatja-e az esküdt hölgy megszólítását.

Végre székének legvégénél szélére csu-zott s komikus felénkéséggel kérdé: ha felolós-e mindénert, a mit mondott.

— Nagyon jól tudom, hogy mi lögg feleletimről, válaszolá nyomatékkal.

A kis esküdt vissza huzódott s én vártam, hogy már el leaz boosájtva, midőnképp az óralánc terjedelmes tulajdonosa hirtelen erősen rá nézett a fiatal leányra s kérdé:

— Kisasszony, teit nagybátyja végrendeletet? Ezen ügyetlen kérdés általában rosszalással fogadtatott.

Mari kisasszony arcán a lassan előtűnő pir is mutatá, s érte éri magát.

Mindazonáltal tiszta, határozott választ adott és pedig:

- Igen, uram!
  - Többet egnél?
  - A mint én tudom — csak egy létezik.
  - Nos — és tudja ön tartalmát?
  - Igen nagybátyám nem csinált belőle titkot.
- (Folytatás következik.)

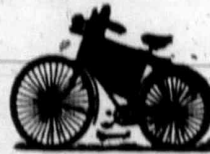
Szerkesztői üzenet.

— **y. H. Böszörmény.** Tárca-közleményed ezen számra megkésélt, legközelebb hozzuk. Üdvözlé.

— **K. Balaton-Füred.** Szívesen vettük, de miért nem a szerkesztőséghez címeste? A szintársulat mit csinál?

— **G. — Keszthely.** A „Tollfatta” olyan céger, mely alatt másnak portékáját a cégtulajdonos belegegyezse i ékült nem áruhatjuk.

HIRDETÉSEK!



A világhírű STEYRI fegyvergyár  
N W I F T

KERÉKPÁRAINAK

kizárólagon főraktára és képviselősege

Nagy-Kanizsa és Zalamegye részére:

**Unger Ullmann Eleknél**

Nagy-Kanizsán.

Ezen kerékpárok, ugy tartósságra, szerkezetre mint könnyű járására az első helyen állanak az összes Európai gyártmányok között.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

CSARNOK

Örületos szenvedélyből

— Amerikai büntégi történet. —

Németből fordította: **Hugauß Ede.**

(Folytatás.)

— Nem fogadott utolsó időben látogatót, vagy nem kapott valahonnan levelet, a mely felvilágosítást nyújthatna e tetről?

— Mary kisasszony kis ideig gondolkodott és midőnképp felelt, hangja bizonytalan volt.

— Nem — nem — én legalább nem tudok semmit felőle.....

Lopva nézett Laurára, s ugy látszott, mintha annak vonásában olyasmint látna, a mi bátoritana, azután gyorsan hozzá levé:

— Igen — ugy gondolom tovább mehetnék, s egész bizonyossággal nemmel felelhetnék. Nagybátyám mindent rám bízott, minden esetre megmondta volna, ha valami fontos levelet kapott volna,

1713. szám.

A zalavármegyei m. kir. államépítészeti hivataltól.

# Verseny tárgyalási hirdetmény.

Zalavármegye tekintetes közigazgatási bizottsága f. évi július hó 14-én tartott ülésén hozott 1116|kib 896.számu határozatával a zalavármegyebeli törvényhatósági közutak fentartásához szükséges fedanyag szállításának az 1897. 1898. 1899. 1900. évekre való biztosítását elrendelvén, az erre vonatkozó versenytárgyalás ezennel kihirdetetik, melynek megtartására

Tapolcára a főszolgabírói hivatalba	1896. augusztus	25-ének
Sümegre a	"	24-ének
Keszthelyre a	"	26-ának
Szent-Gróthra	"	24-ének
Nagy-Kanizsára	"	26-ának
Pacsára	"	25-ének
Novára	"	28-ának
Alsó-Lendvára	"	29-ének
Letenyére	"	27-ének
Perlakra	"	27-ének
Csáktornyára	"	28-ának
Végül Z.-Egerszegrre az államépítészeti hivatalban		31-ének

## mindenkor d. e. 10 órája kitűzetik.

Felhivatnak vállalkozni kívánók, miszerint szabályszerű módon felszerelt ajánlataikat és pedig azokat, melyek csakis egy járás területére vonatkoznak, a járásra nézve kitűzött nap délelőtt 10 órájáig az illető járási főszolgabírónál, a zala-egerszegi járásra nézve a kir. államépítészeti hivatalnál ellenben azokat, melyek több járás területére vonatkoznak, f. évi augusztus hó 24-én d. e. 10 órájáig a kir. államépítészeti hivatalnál nyújtásuk be, mert később beérkezett ajánlatok, valamint bármikor beérkezett táviratok figyelembe vételni nem fognak.

Az öt pecséttel zárt ajánlatok borítékán a címzésen felül világosan kiírandó azon törvényhatósági közút neve, illetve az utszakasz, melyre az ajánlat vonatkozik.

Az ajánlatok az államépítészeti hivatalnál betekintheő ajánlati minta és felosztási kimutatási minta szerint teendők.

Az esetben, ha oly kőnemre tételik ajánlat, mely az államépítészeti hivatalnál kitett kőmintától eltér: a szállítani kívánt kőanyagnak a vállalkozó pecsétjével ellátott két mintája az ajánlathoz csatolandó s egyuttal a felosztási kimutatás 6. rovatában a termelési hely is, honnan a szállítás fogantatosítandó lesz, megjelölendő.

Egy-egy kilométer szakaszra nézve csak egy ár hozható ajánlatba, de egy egységi ár több kilométerben is szerepelhet; az árnak az államépítészeti hivatalnál kitett mintára vagy bár attól eltérő, de legalább is oly minőségű anyagra kell vonatkoznia.

Ha egy kilométer szakaszban kétféle anyag van előirányozva, akkor az egységi ár mindenikre külön kitéendő.

Minden ajánlatot tevő az ajánlatok beadására kitűzött határnaptól kezdve nyolcz hétig köve marad ajánlathoz s a már benyújtott ajánlatok többé vissza nem vehetők.

Ugy az ajánlat, mint a hozzá mellékelt felosztási kimutatás, szabályszerűen bélyegzendő s mindkettő az ajánlatot tevő által aláírandók.

Az ajánlathoz a tárgyalásnál alapul szolgáló felosztási kimutatásban kitett mennyiség után az ajánlattevő által ígért árak összegének legalább 5%-a bánatpénzül készpénz vagy értékpapírok alakjában csatolandó. Községek mint jogi személyek által benyújtott ajánlathoz bánatpénz helyett a képviselőtestületi határozat csatolható.

Azon ajánlattevőknek, kiknek ajánlatai nem fogadtatnak el, bánatpénzüik az árlejtés eredménye feletti határozathozatal után fog kiadatni.

A tett ajánlat az illetőre nézve azonnal, a vármegyére nézve pedig csak azon naptól fogva kötelező, amikor az a közigazgatási bizottság által elfogadtatik.

A szállítási szerződés és részletes feltételek, az ajánlati minta és ennek kiegészítő részét képező felosztási kimutatás, valamint a szállítandó fedanyag mintái az államépítészeti hivatalnál Z.-Egerszegen, a szokott hivatalos órákban betekintheők, vagy az előállítási költségek megtérítése mellett megszerezhetők.

Zala-Egerszeg, 1896. július hó 20-án.

A zalavármegyei m. kir. államépítészeti hivatal.



Minden verseny kizárva!



Nagybani  
butorgyári képviselőség,  
dús raktárral.

Ujonnán berendezett asztalos műhelyemben  
mindennemű butort gyártok és külön megren-  
delés szerint is készítek.

Hálószoba berendezés 92 trttól kezdve.  
Teljes ebédlő berendezés 135 trttól kezdve.

Eredeti angol

raktára

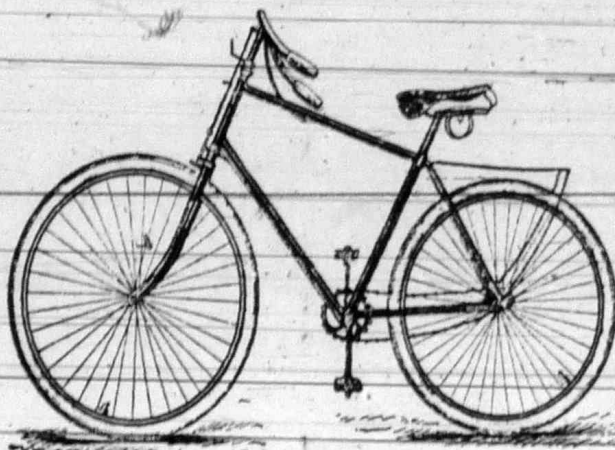
kerékpár

3 évi

kizárólagos  
képviseletége

jótállás

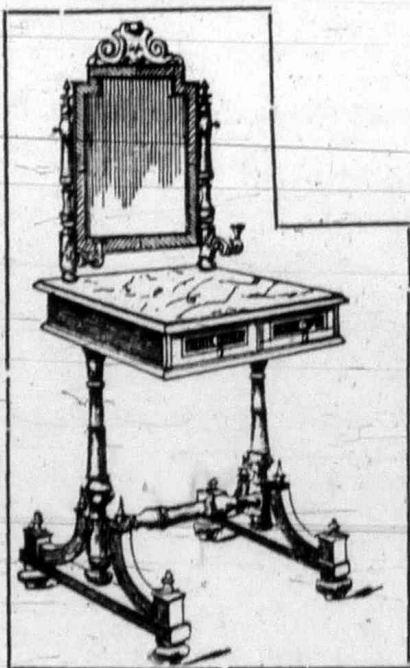
és



mellett.

Diszfaragványok asztalosok részére szintén készíttetnek.

**Kedvező fizetési feltételek.**



Friedmann Károlynál

Nagy-Kanizsán

Német-utca, Zerkovitz-féle házban.





Szerkesztőség:

F. S. K. S. A. Olasz-úti há.

Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bé mentetlen levelek csak ismeri kesekből fogadtatnak el.

Ésiratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

# ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malátagyár és serfőzde r. t.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer:  
vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr.)  
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)  
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetéseket jutányosan számítatnak.

Nyilttár pottszora 10 kr.

Elsőszelének, valamint a hirdetéshez vonatkozó Fischel Fülöp könyvkereskedésbe intézendők.

## Nemzetiség és magyarosodás.

Nagy-Kanizsa, 1896. júl. 28.

(—n.) Vajjon megtesz-e a társadalom nálunk mindent, a mit az egységes magyar nemzeti eszme érdekében megtehet? vajjon feladata magaslatán áll mindig, mikor a nemzeti génius érvényesülésétől, nemzeti célok előmozdításáról van szó? Vajjon eleget tesz-e a maga részéről, hogy idegen invázió akár nyelvét, akár nemzetiségét, akár irodalmát illetőleg, tőle ne hódíthasson? — Ezekre a kérdésekre felelni nem oly könnyű. A magyarság az újabb alkotmányos korszakban kétségtelenül győz, lassan bár, de biztosan és szemmeláthatólag, sőt a jelen-ségekből ítélve eléggé iparkodik elmult korszakok mulasztásait pótolni. Ezt kötelessége tennie, ebben lankadnia nem szabad, mert saját nemzetiségének, ennek megszilárdulásának nagy kárára volna.

Bizonyára minden magyar ember keble öröme gyuladott, a ki a munkácsi és vereczkei ünnepekről szóló tudósításokat olvasta, melyek igaz, hogy csak halvány képét nyújthatták a szívet, lelket emelő ünnepek lefolyásának, de oly benső és lángoló hazafiságról, a hazaszeretet oly impozans megnyilatkozásáról adtak hírt, hogy azt a szegény oroszajku ruthén népséget

csak közelebb hozhatta minden magyar ember szívéhez.

S mikor ezt az igaz magyar érzést megnyilatkozva látjuk itt, önkénytelenül is az a kérdés merül fel bennünk, hogy azok a tótok, azok a szerbek, azok az oláhok, kik nagyrészt jobb anyagi körülmények között élnek az országban, kik anyagiilag és szellemileg jobb állapotban vannak, mint ama szegény nép, miért szítják folyton az elégedetenség tűzét fajtársaikban, miért élesztik folyton a legádázabb gyűlöletet a magyar ellen, miért vezetik félre a szegény népet igazságtalan és otromba vádaikkal? Nem hótorság ez már, hanem gonoszság. S kérjük, vajjon ott megtett-e a magyar társadalom mindent, hogy e hazudozó, gonosz banda lábai alól kihuzza a talajt, s hogy a maga részéről is bizonyosságot tegyen arról, hogy felkesedik azért, a mi minden magyar ember előtt szent, hogy ismeri nemes feladatait, melyek ez örökös nemzetiségi áskálódásokkal szemben reája háramlik.

Ha el is kell ismernünk, hogy ovoidák és iskolák igen sokat tehetnek az újabb generáció megmagyarosítása érdekében, kérdés az, vajjon a magyar nyelvvel együtt gyökeret ver-e a magyar érzés is, és hogy amaz idegen ajku gyermek, hogyha már az is-

kolóban a magyar nyelvet jól rosszul el is sajátította, nem merül-e vissza néhány év alatt előbbi állapotába, hogyha az iskolát elhagyja? A magyar társadalomnak a maga összességében kell, hogy legyen vállvetve az iskolával a magyar állameszme, a magyar nyelv és nemzetiség érdekében.

Ha az iskola megteszi kötelességét a kis nemzedékekkel szemben, a társadalom ne feledkezzék meg arról, hogy mily sokat tehet ő a felnőttekkel szemben. Mert azt már látjuk, hogy a királyi kegyelem dacára, mely dr. Lukáciu és társainak vissza adta a szabadságot, az izgatás nem szűnt meg, s nincs is kilátás arra, hogy megszűnjék, mikor külföldi állítólagos barátaink is, a kiknek minden pillanatban van alkalmuk meggyőződni arról, hogy ezek a nemzetiségek valóban oly elnyomatásban részesülnek-e az országban, mint a hogy ők világgá kúrtolják, nekik (az izgatónak) látszanak igazat adni.

Félni nem kell az izgatásoktól, de kicsinyelni sem szabad őket. Mert békés, nyugalmas időben, a minöket most is élünk, az ily izgatásoknak nincsen hatásuk, de mégis felgyújtják a robbanó anyagot, mely politikailag mozgalmal időben könnyen lobbort vehet és szétvitő hatását keservesen érzeti-theti.

## A „ZALA” tárcája.

### A paradisosomból.

— A „Z A L A” eredeti tárcája. —

Ebben a villamos korszakban éppenséggel nem megy csodakamba, ha az ember a földön megvillásreggelis, a mennyországban ebédel s ott kedves anyakkal egy kis platói természetű sziesztát tartva, este már a pokolban ül az ördögökkel egy kis Siarfiat.

Azért hát abban sem találak valami különös dolgot, hogy csak ma egy hete bucsuztam el az én kedves földemtől: Nagy-Kanizsától, megjártam az Ezeréves Kiállítását, voltam Ós-Budavárban, Konstantinápolyban, sőt ezek mellett a szépen festett poklok mellett, végigszaryoztam Dante Pokliának iszonyait is és ma már itt vagyok a paradisosomban.

Hogy azonban az én kedves kanizsai újságíró kollégáim Mohamed paradisosmára ne gondoljanak és el ne lépje őket a sárka irigység, hogy én nélkülök pihenek a Tabati árnyékában, repkedő hírik között: sietek megadni a magyarországot, hogy ez a paradisosm, ahol én vagyok tulajdonképpen egy hajdu-böszörményi szőlőskert, amit egy hinak, hogy „Eden”. Dunántuli könyvelven ez paradisosmot jelent.

No most már, ha megírom, hogy egy pajtdában lakom, az én jó Nagymogulom azt mondja rá: „Szegény arabusom”, — a ciceródenk: „borzasztó egy ember”, — a híresünk: nem szól, de utánom

kivánczik; mert azt gondolja magában, hogy szállásnak a pajta sem kutya, csak tókek legyenek körülötte.

Hat ez igaz! De megvallom őszintén, hogy engem bizony kiass megiepet, mikor sógorom (aki szintén Dunántulról származott ide) kijelentette ravaszakás mosoly kíséretében, hogy én szomszédajukban: dr. Veres hajdu-böszörményi orvos pajtájában fogok szállást kapni. Némi szorongással lépkedtem az állásom felé, mert nagy barátja vagyok ugyan a rusztikus életnek, de a pajtat csak úgy fogadom el szívesen háló alkalmatoságnak nyár derekán, ha valaki biztosít, hogy a szunyogok ki vannak törölve a vidék természetrajzából.

Annál kellemesebb volt azután rám nézve a meglepetés, mikor szállásomra érve, láttam, hogy egy nagyon kedves kis hegyi hajlék vár. Azután tudtam csak meg, hogy Hajdu-országban a szőlőhegyi hajlékokat (ha mindjárt a leggyönyörűbb villák is) pajtdáknak hívják.

Most itt vagyok Allóidünknek szívében, a hat hajdu város egykori székhelyén: Hajdu-Böszörményben és egész élvezettel tanulmányozom ezt a togyókeres magyar népet, mely ősi szokásából, régi erkölcséből még csak nagyon kevesett engedett. Ide csak erősen megzúrvé jutott be a nyugati civilizáció. És örömmel konstataltam, hogy a hajdu moral szűrője csak a jót eresztette át.

Maga a város óriási területen fekszik, pedig lakóinak száma nem sokkal több mint Nagy-

Kanizsáé. Csendesesen, szinte álmadozva fekszik a gyönyörű, sőt tengerit ringató rónán.

Nekem, ki hozzá vagyok szokva a mi hegyvidéki városaink élénkiségehez, úgy tűnik fölmintha egyes házakból, sőt egész utcákból kihaltak volna a lakók. Itt nincsen laz, nincsen nyüzsgés, nincs emberaradás, nincsen zaj. Ha egy társaság úgy megy végig az utcán, mint ahogy nálunk napirenden van: hangosan beszélve, nagyokat kacagva, — nagyon megsértené a lakóit tisztességét.

Kisné nagyobb zaj itt csak „szabadság” alkalmával van. Az országos vasárt hívják így.

Rendes körülmények között urak, párok egyformán csendesen járnak, lassu hangon beszélnek és nagy nyugalommal pipáznak. Szivarosó embert itt igen ritkán lehet látni. A urak hatalmas tajtippából szívják az illatos dohányt. Pláne a cigarettá, hajdu illófogás szerintolyan dohányzó alkalmatosság, amit csak a „gyótt-ment” (maas vidékről ide származott ember) élvez.

Soha sehol oly erős mértékben kifejlődött lokál-patricizmust nem tapasztaltam, mint itt, Hajduságban. A hajdu-emberre nézve a hat hajdu város és határa: a világ közepe, de a vége is. Aki azon túl lakik, az már „külföldi”. A szomszédos Nyírség már neki „Külföld”.

Mindenkit hajdu szemmel mér.

A „tekintetes” tituluson túl egyebet nem ismer. Volt egy „mildóságos” uruk is, de ez már meghalt. Sillye Gábor volt az, az utolsó hajdukapitány, akit még ma is nagy tisztással emlegetnek. Hatalmas kapacitás volt, aki annak ide-

Ép azért a nemzetiség-lakta vidéken s különösen ezeken szép és nemes, habár nem könnyű feladat jutott a magyar társadalomnak. Sokféle mód és eszköz kínálkozik mégis arra, hogy a magyar érzelmi és nyelvű társadalom lassan-lassan megkedveltetve a vele élő, a vele lakó s a nyilvános életben vele szükségképpen érintkező nemzetiségekkel a magyar állameszmét. Ez által legjobban talaját veszi azon igazságoknak, melyekkel egyes elégedetlen emberek feltűnni vágnak s esetleg olcsó mártíromságra szert tenni akarnak. Kövessen el a magyar társadalom mindent e szép és nemes cél érdekében, mert mozgalmas idők jöhetnek még, melyben a hazának szüksége lesz minden fiának lelkesült szeretetére, s melyben a nemzet minden egyes tagjának testvéries együttműködése válik szükségessé, hogy a kellő ellentállást kifejthesse.

Ez az idő elkészülve talájon bennünket.

**Hitelmozgalmak.** Olcsó, egészséges és könnyen hozzáférhető hitel források nyitása újabb feladatu mindszoknak a nemzetgazdasági tényezőknél, melyek az ily intézmények értékét egész fontosságukban megértik és az engedélyezett hitelhez nemcsak azt a követelményt kötik, hogy a pénzügyi pillanatnyi viszonyainak megfelelően, hanem a pénz hozzáférhető voltától és mobilitásától rendkívüli előnyöket is várnak az ország legelőkelőbb gazdasági tényezője, a mezőgazdaság javára. A mozgalom mely a mértékadó körökben megindult bizony nyál áldásos hatású, miután a sok panasz szerint a mezőgazdasági hitel a pénzügyi mostoha gyermeke volt, mint ezt az ultra-agráriusok állítják és el akarják hirtetni. A ki ismeri idevagy viszonyainkat semmiesetre nem záródhatik el az elenkező nézettől, mert a viszonyok tényleg sokkal kelésőbbek, mint bizonyos körök beismerik. A kisbirtokosrd és egyáltalán a mezőgazdaságról különböző tekintetben gondoskodtak és a legnagyobb előzettség terén kétségtelenül uttörő az ország legelőkelőbb mezőgazdasági hitelintézete, a Széll Kálmán elnöklete alatt álló jelzáloghitelbank. Ha az ország legtöbb hitelintézete a mezőgazdasági hitel tekintetében bizonyos megközelíthetőségben, vagy legalább ne hátrésközben hibás is, azért nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a magyar jelzáloghitelbank tökéletesen szakított a régi gyakorlattal, a hitelkezesekkel szemben más bankokhoz képest a jelenkor követelményeinek megfelelően jutvány, olcsó és rend-

kívül könnyen hozzáférhető. E bank pénzének megvan az a két főerénye, melyeket a földbirtokos igényel: koncilians és mobilis. Ez irányban tehát nem maradt fenn mi tenni valójuk sem a mértékadó tényezőknél. Tevékenységük tehát csak a mezőgazdák vállalkozására és a kisgazdák hitelére szorított tovább a kisipar részére nyújtandó olcsó és könnyen hozzáférhető hitel szervezésére. Ez irányban éppen most tancsokozik Dániel Erő nő kereskedelmiügyi miniszter elnöklete alatt egy szaktanácskozmány és keresi a helyes megoldást, melyet nyert értesüléseink szerint szerencsésen meg is talált több országos intézettel létesített megállapodás alapján.

## H I R E K.

**A honvédség köréből.** Ó Felsége a király Klobucsdár Győző ezredet a 46-ik honvéd gyalogdandár parancsnokává nevezte ki.

**Az új főkapitány.** Dr. gróf Jankovich László vármegyénk főispánja Vécsey Zsigmond volt rendőr-főkapitányi poigármesterré történt megválasztása óta üresedésben levő főkapitányi állásra Deák Péter os. és kir. 48-ik gyalogezredbeli főhadnagyot nevezte ki. Az új főkapitány ősi nemes familiától származik, zalatarnoki születésű és jelenleg 33 éves. Rendőréségünk új főnöke, noha Pozsonyban szolgált, nem teljesen ismeretlen városunkban. A póttartalékosok ki-képzésére tavaszkor 6 hetet töltött Nagy-Kanizsán és mindenütt jól megfordult, udvariaságával, nyílt jellemével rokonszenvet kellett. Hogy szép jövővel bízható katonai pályáját elhagyja, ennek szívből oka van, mely úgy hisszük nem fog soká titok maradni. — Az új főkapitány a főispáni utasítás értelmében augusztus hó 1-én tartoznak eskütelre és állása elfoglalására jelentkezni, de lehetséges, hogy a katonai szabályok egy kissé késleltetni fogják a polgári hivatal elfoglalását.

**Anyakönyvezetők kinevezése.** A belügyminiszter Zalavármegyében a káptalanai anyakönyvi kerületebe anyakönyvezetővé Ley János körjegyző helyettesét, a papokat kerületos anyakönyvezetők helyettesé Horváth Jenő papotlakost nevezte ki.

**A néppárt Zalában. Alsó-Lendváról** írják nekünk: A hetek óta nagy garral előkészített néppárti gyűlés f. hó 28-án megtartott. A rendezők bizonyára nagyobb érdeklődést vártak, mert a rendezés vasárnapi isteni tiszteletre összeresegleni szokott közönségénél, alig valamival több jelent meg a vasárterén, hogy megbámulja az új apostolokat. Kiss Pál esperes üdvözölte Esterházy Ferenc grófot és a velejött többi vendéget, miután Esterházy megnyitotta a gyűlést. Utána dr. Bakonyi Elek, majd Szalay István (urdinesi plébános és Kálmán Károly sós-kuti plébános szónokoltak. A hallgatók közt igen kevés volt a választó és a vidék intelligenciája

teljesen távol maradt. Alsó-Lendva nem a néppárt, hanem a szabadelvű irány erős várának bizonyult. — Mura Kirdályon tartott népgyűlésen igen sokan jelentek meg, mert az aznapon tartott bucsura jövőnk nem akarták elhagyni a bucsu színhelyét és a mulatságok sorozatába beleteltek a néppárti naggyűlést is. A mulatság rendezési a muraközi papság volt, kinek vezetése alatt jöttek a hívek a bucsura, hol beszédekkel traktáltak őket. Mestrics Gábor draskoveci plébános mutatta be a vendégeket, kik közül különben dr. Major Ferenc már jól ismert alak a csakornyai választókerületben. A legnagyobb érdeklődés Apponyi Géza gróf a gyűlés elnöke iránt nyilvánult, kiről azon hírt terjesztettek, hogy úgy szónokol magyarul, hogy a nép azon része is, mely csakis a horvát nyelvet bírja, szintén megérti. Anélkül, hogy valami nagyobb baj történt volna, az estjeli vonattal elutaztak a néppárti vendégek.

**Művészet.** Dobó Sándor szinigazgató a napokban Nagy-Kanizsán időzött, és engedélyt kért, hogy társulatával, mely jelenleg Siofókon működik, augusztus hó vége felé hat hetet szerezzen Nagy-Kanizsára jöhesse. Dobó mint szinigazgató jó hírnevűk örönd-és-téli állomásán Szombat-helyen meg volt a közönség az előadásokkal elégedve és mint értesülünk jelenlegi társulata is teljesen megálja helyét. Ha már most tekintetbe vesszük azt, hogy éppen azon időszakban, melyet Dobó itt akar tölteni, a zengerek leginkább szoktak bennünket elárasztani, a szini engedély megadása mellett kell szót emelnünk, mert a színészet gátot fog vetni a zengerek beözönlésének.

**Keresztény-zsidó házasságok.** A f. évi január 1-ől május hó végéig terjedő időközben 215 és a polgári házassági törvény életbe lépte óta 460 vegyes házasságot kötöttek zsidók és keresztények között. Ime tehát, míg az első 3 hónapra 235 vegyes házasság esik, addig a következő négy hónapban — bár a legtöbb házasságot kötött farsang ix belesett — csak 215 vegyes házasság jött létre. Az ömszes 460 eset közül a világeny 194 esetben volt keresztény és 266 esetben zsidó. A 460 házasságon kívül pedig 238 an a harminc éves korban tul voltak (158 keresztény és 80 zsidó), a mi világos lanniele annak, hogy ezek a vegyes házasságok zsidók és keresztények között jobbara régi viszonyok törvényesítései.

**Gazdak és erdő-tiltek kongresszusa.** A magyar gazdatiltek és erdő-tiltek országos egyesülete által rendezendő 11-ik magyar gazdatiltek kongresszus érdekeben f. hó 23-án tartott ülést az előkészítő bizottság. — Az ülés főtagyát a kongresszus határidejének végleges megállapítása képezte. A bizottság határozatilag kimondta, hogy a kongresszus f. évi szeptember hó 24-én d. u. tel 3 órakor a kiállítási ünnepélyek csarnokában tartatik meg. Egyidejűleg tel-

jen Tisza Kálmánt is megbuktatta Debrecenben. Mikor aztán Tisza (amint itt mondják: a hitelhagyott) miniszterelnök lett, Silye Gábornak visszaváradta a kölcsönt, ennek nyugalomba kellett vonulnia. Ezt a hajduk sohasem tudják elfelejteni. Olyan engedztethetetlen gyűlölet éreznek Tisza iránt, hogy bizony katonai fedezet nélkül nem igen volna tanácsos bármelyik hajdu városban is átutaznia.

Silye Gábert a hajduk holtig méltóságoltak; vele azonban teljesen kipusztult minden magasabb titulus. Ugy, hogy mikor a legutóbbi millenniumi ünnepéig alkalomával Sövedő Gábor uram, aki a hajduböszörményi református kollégiumnak érdemes kuratora, az ifjúsághoz beszédet intézett, szavait így vezette: „A mélyen tisztelt Uristen éltesen benneteket a világ végéig!”

Aból azonban, hogy a hajduk ilyen fukaran bannak a titulusukkal, ne gondolja valaki, hogy az uriemberék iránt tisztelettel nem viselhetnek. Megtörtént, hogy a hajdu legények valamelyik csapadék mellett „összekeveredtek” (nálunk úgy mondják, hogy verekedtek) és hatalmasan ütegették egymást. E közben urak haladtak arra le. Az egyik verekedő legény észrevette. Rög-lőn oda szolt a többinek:

— Megálljatok hé! nem látjátok, hogy urak jönnek?

Erre a legények mind leeresztették a botokat, sorialat képeztek; az elhaladó uraknak illendőséggel köszöntek. Mikor aztán azok közöttük elhaladtak, tovább folytatták a verekedést.

Más különben ünérzetes, mokány, de világos

eszű és szorgalmas nép. Iskoláira nagy gondot fordít.

Hajdu-Böszörmény legszebbi en: a Boockay-terén fekszik a ref. Kollégium, hatosztályu gymnasiummal és elemi iskolával.

A gymnasium hat osztályú legtöbb gazdálkodó elvégezteti fiával s ha tudományos pályára nem megy, akkor beküldi Debrecenbe, a gazdasági tanintézetbe s csak aztán lesz belőlük gazdálkodó.

Itt tudniillik a 3-400 holdas gazdak nem földes urak és nem nagyszóllátják magukat mint nálunk, hanem csak egyszerű gazdálkodók és a titulusuk Karap-Péter uram vagy Uzonyi Péter uram.

Uzonyi Péter uram valóban élő ember Hajdu-Böszörményben. Róla eszembe jut, hogy milyen sok ügyvel, bajjal ment itt is a vasut bevezetése.

Voltak itt is egerszegi csizmadiák. Nálunk Zala-Egerszegén — amint talán tudni méltóztatnak a csizmadiák attól félték hogy a gyári munkák tönkre teszik az érdemes csizmadiákat, ha beeresztik a Déli Vasut vonalát. Itt meg néhány nép-kolompós azzal lázította a népet a vasut ellen, hogy vége lesz a fuvarozásnak.

Zinc Ignác (isz. polgárrás), Uzonyi Péter és Mező Mihály gazdálkodók álltak az ellenzők élén és elsöben nem is sikerült az egyezkedés. Hanem aztán kormánybiztost küldtek ki. Ez a népkolompósokra jjesztett és a többség akaratával megszínálta a dolgot.

Mező Mihály uram azért nem hitt az egészben.

— Elibe fekszem! Elibe fekszem! — hajtotta szakadatlanul.

A vasut azonban a hatvani Deutsch et consortes vállalkozók révén elkészült és 1884 ben megnyílt; de Mező Mihály uram nem feküdt elébe.

Most is ölik vele a böszörményiek.

— Nem becsüleles ember kigyelmed; nem tartotta szavát; nem feküdt elibe.

A megnyílt vasut-vonal (a lá dombvár-Bátaszeki vonal) nem szűkülökődik komikus eseményekben.....

Debrecenben először adták akkor az „Ember tragédiá"-ját.

A böszörményi hajduk is meg akarták nézni ezt az új „urcsa” (azt jelenti hogy szép) darabot. Deletán 2 órakor indult el a társaság Böszörményből az új vonaton, hogy átránduljon a szomszédra.

Az ut harmadrészen egyszer csak nagyot szuszszant a masina. Kiadta lelkét. A masinista jelenté, hogy elfogyott a víz.

Az utasok lezárták és a férfiak a közelébe kútból különböző rekvizikumokban kezdték hórani a vizet.

Végre megindulhatott a „gebzös”.

Alig haladtak félutig, egyszerre csak elkezdett a masina korrngni, egyet roppant és elkezdte. Másikért kellett sürgönyözni Debrecenbe, amelyik aztán valahogy este 11 óra felé bevászorgott a vonattal Debrecenbe, ahol éppen akkor ért véget a színházi előadás.

Most már ez a kedélyes patriarchalis állapot megszűnt ugyan, de azért még mindig nem kell

hívják a t. földbirtokos, bérlo urakat, egyesületük tagjait, valamint mindazokat, kiket ez ügy fontosságánál fogva kell hogy érdekeljen, hogy a kongresszuson részt venni sziveskedjenek, a ezt a II-ik magyar gazdasági kongresszus rendező bizottságának, Bpest, IX. Lónyai utca 7. sz. legközelebb szeptember hó 10. ig bejelentsek. — A kongresszus napirendjét 2 tárgy képezi u. m. 1. a gazdasági qualificatio megállapítása, 2. a szolgáltatások és gazdasági alkalmazottak közötti jogviszony törvényi úján való szabályozása. — A kongresszusi részvételi díj 2 korona. Az egyesület tagjai valamint az érdeklődők részére a felhívások, melyben az iroda útján elérhető utazási és kiállításai kedvezmények is felsorolottnak, néhány nap múlva küldetnek szét.

**Országos tűzoltóünnep.** Az országos tűzoltóünnep, mely augusztus közepén lesz a fővárosban, rendkívül érdekösnek az ország tűzoltói. Az ünnepélyen való részvételre eddig ezernél többen jelentkeztek. Az intézők arra számítanak, legalább is 4000 tűzoltó vesz részt az ünnepélyen. Az érkező tűzoltók elhelyezéséről a központi rendezőség gondoskodik és a vendégeket részint a főváros iskoláiban, részint magánházaknál szállásolják el. Az ünnepélyen sorában kiemelendő mezeinél lesz a díszfelvonulás, melyben az összes tűzoltók teljes díszben a díszelvényekkel vesznek részt. A több ezer főnyi csapat az Új-épülethől indul utra a vaci-körúton, Andrásy- és Stefánia-uton át vonul a kiállítási versenytérre. Az ünnepre vonatkozólag dr. Szily József országos szövetségi titkár (Budapest, IV., Magyar-utca 23.) készséggel szolgál mindennemű felvilágosítással. — **Megelégedésünkre szolgál,** hogy a nagykanizsai önk. tűzoltó Testület az országos tűzoltó ünnepélyen nemcsak hogy kellőleg képviselve lesz, hanem a versenyeken is résztvevő. Mint értesülünk a tűzoltó testület 40 tagja jelentkezett az ünnepélyen való részvételre, a versenyeken pedig *Muzikár Vince* és *Viola Kálmán* fognak részt venni; előbbi kötet leereszkedési, utóbbi a magabóli ponyva-ugrás productiójával véli a versenydíjat megkereshetni.

**Az Ipartestület mulatsága.** A nagykanizsai Ipartestület helyiségében estenként zajos élénkesség uralkodik. Az ipartestület tagjaiból alakult *deákra Csolozs Jenő* ur ügyhuzgó vezetése alatt tanítja a szebbnél szebb dalokat, melyekkel augusztus hó 2-án az elaggott iparosok javára, a Polgári-Egyet kert-helyiségében tartandó vigalma alkalmával a közönség elé fog lépni. Reméljük, hogy a szépen előkészített vigalomnak az időjárás és közönség egyaránt kedvezni fognak.

**Egy gyermekbarát.** Dr. Lőw Tivadar fővárosi ügyvéd, ki mint *ördögüvadász* időzik Keszthelyen ugyancsak nagy mulatságot rendezett a napokban a kiskorú nemzedék részére a Balaton partján. A mulatság általános letenyékedéssel kezdődött. Nem kevesebb mint 70 gyermeket fényképeztetett le a gyermekkedvelő fiakal. Azután oda rendelte a zenekart és ha-

atól tartani, hogy valamiképpen kifut a masina az arnyékvilágból. Ugy nevé mintha a halálért menne.

A vasut kétségtelenül sokat lendített a városban és vidéken, de (ahogy a bő-zörményi hajdúk mondják) elhozta ide a szőlők terget vagy liók-szert is a szőlővesszőkben.

Van itt vagy tíz szőlőkert, miknek legtöbbjében már pusztit a filokszéra. De a rettenthetetlen hajdúk ettől a féreg-óriástól nem ijednek meg. Van a határban elég homokterület; (imunis föld) egymásután csinálják a homoki szőlőtelepeket a leginobb csemegeszőlőfajokból, amik néhány év múlva pompásan fognak teremni; mire a mi szőlőhegyeinket a filokszéra kipusztítja. És nem lehetetlen, hogy akkor mi nagykanizsaiak is már Szent Györgyvár romjain fogjuk inni a hajdusági kerti bort és (isten örizzen meg minden nagy mondástól!) egy csepp okunk se lesz megbánni.

Ne is vegye ezt tréfának senki, mert itt Hajdúországban, 35 fokos melegben a hegyvidéki embernek még a legteljesebb hangulat mellett sem igen jut eszébe rossz viceket csinálni.

Még bizony nagyon sok elmondani valóm van Hajdúországról. Megtaláltam itt Maria Terézia birhéd trombitásának De Paulinak is ösi birtokát. De erről majd egy jövőre, ha a hajdubőzörményi „mélyen tisztelt Uristen“ megengedi.

talmasan megtáncoltatta a boldog gyermekcsereget, mely a szünőrában csokoládéval vendégeltette meg. Hogy még felejthetlenebbé tegye a kicsinyek ezen örömszóját, szép emléktárgyakat osztott ki köztük.

**Millemiumi emlék.** Keszthelyről írják, hogy míg az országban szerteszét ünnepekkel ülik meg ezeréves fenállásunk nagy eseményét, addig Keszthelyen, a Balaton kies partján nagy csendben készült szinten egy ezeréves emlék: a XIV. században épült görh templom restaurálása. Ezt a templomot 1380 körül a szerencsétlen véget ért István erdélyi vajda, utóbb nádor építtette a kor csúcsvisek architektúrájában. Ez a templom az egyedüli Keszthelyen, és azért a keszthelyi ember ér a furdővendégek mindaddig kénytelenek voltak romok és dűledező falak közöttimadkozni. Dr. Dunzst Ferenc apáé az érdem, hogy a rom helyét a vallásához méltó templom váltotta le; Dunzsta restaurálás munkája körül rendkívüli tevékenységet és szakértelmet fejtett ki. A templomot a kegyuron, Festeticz Tasszó gróton kívül a herceprímás, kinek Keszthely szülő városa, a veszprémi püspök és nagy részben a hívők megélezték. A fal és ablakfestményeket a herceprímás, a régi kórust a veszprémi püspök készítette. A mű, mely befejezettségében is az ország legjobb templomaiak egyike, t. évi augusztus hó végére készül el. A templom a herceprímás fogja a kultuszminiszter és a veszprémi püspök jelen-ében nagy ünnepélylyel felszentelni.

**Tejcsarnok.** Haziaszonyaink néhány gondokozta redőjt fogja elsimítani *Weisz Richard* kanizsai fiatal ember igen életrevaló vállalat, mely augusztus hó 1-én fog megnyitani. *Weisz* a fűtőcső a Dobrovics-fele hazban tejcsarnokot nyit, hol a nap minden szakában tei, tejezin, vaj-stb. kitűnő minőségben lesz kapható. Itt tehát elmarad a tejesaszonny, vagy nem várt vendég érkezik, jó szolgálattal fog tenni a tejcsarnok, melyre valóban szükség volt városunkban.

**Egy jelen uszó.** Balatonfüredről írják, hogy egy *Gräff Karoly* nevű 18 éves fiatal ember hétfőn 6 óra s 54 perc alatt uszott el Balatonfüredtől Siófokig. *Gräff* délelőtt 11 órakor indult Balatonfüredről s délután 6 óra 54 perckor Siófokon volt. Utjában többen kísérték csónakokon. Ez a fiatal sportsman tehát legőzte még Szekrényesi Kálmán is, a ki azt mondta, hogy nem lehet ezt az utat nyolcórán belül megtenni. *Ejuri Lajos* a második nyertes tényleg 8 óra 15 perc alatt uszta át a Balatont.

**Nagy feltűnést** kellett hétfőn este a korzói publikumnál, midőn két szuronyos csendőr kíséretében egy kalapos és tetőtőlalozott látszólag az uri osztályhoz tartozó nő vonult az utcán végig. Néhányan zsebmetszőnek, mások pedig valami bestiális anyának tartották a csinos külsejű nőt, kinek pedig egyedüli vétké csak az volt, hogy nem jól érezte magát a szülői hazban és onnét engedély nélkül távozott. Az atya jelentést tett a bíróságnál leánya eltűnéséről és így került *Andri Teréz* 21 éves rom. kath. nagykanizsai születésű hajadon a Rendőri Közlönybe, ennek alapján pedig a keszthelyi csendőrök kezébe, mely a megtévedt leányt visszahozta a szülői háza.

**A termalföldi tűzvész,** melyről lapunk most számában már megemlékezünk, mint a vizsgálat kiderítette, gondatlanagból származott. Egy magára hagyott 5-6 éves gyermek gyulával játszott, és a körülötte levő gyulekony anyag tüzet fogott, mely gyorsan tovább harapodva, több mint 30.000 forint kárt okozott.

**A megbízhatlan barát.** Két vándorlegény vasárnap este Nagy-Kanizsán találkozával elhatározták, hogy a további utat együttesen fogják megtenni. Pénze egyiknek sem volt és így az utazóval kérését utján lett volna beszerzendő. Hétfőn hajnalban már utra készen volt a két vándor és a Király-utóban mindjárt hozták is a fogtak a kérésítéshez. Az egyik legény bement egy családból, melynek feje a Franz féle gyárban van alkalmazásban, de ezen időben már hazuról távozott, a család többi tagja pedig még aludt és itt egy ezüst óráza tett szert. A házból kijövet azon hírrel lepte meg barátját, hogy egy órája lenne eladó és ennek bevót keresendő, elment a Stern féle téglagyárba. Itt találkozott is az órának vejóve, de az alatt míg az alkudozasok folytak a másik vándor értesítette a közeli rendőr-örzemet, melynek sikerült is a már Som. Szent-Miklós felé tartó legényt utja folyta-

tásában megakadályozni, ki is most a rendőrség zárkájában elmékedik a barátság megbízhatlan-ságáról.

**A magyar tenger.** A Balaton környéke csakugy hemzseg a sok idegentől és bennszőlőtől. Az üdülést keresők érdeklődése természetesen Balatonfüredre koncentrálódik, a hol más előkelőségek közt első sorban *Vassary herceprímás* és *Császka* kalocsai étesek képezi a társaság központját. Az évad elérte Balatonfüreden tetőpontját és az összes partokon, a tó csónakjain, mindenütt csak ennek az előkelő furdőhelynek a piéce de resistance-s, a magyar különlegességet képező Anna-bál iránt érdeklődnek, melyre nemcsak a határos megyékből, de az egész Dunántulról mindig özönlöttek a vendégek és az előjelekből ítélve az idei Anna-bál augusztus 2-án még látogatottabb lesz az eddikiéknél. A vilgalmi bizottság elnöket, báró Splényi Ödönt a napokban egy kis baleset érte ugyan, — az uszodában elsüszott s oly szerencsétlenül esett, hogy eltörte a bal vállpercet, — de már annyira jobban van, hogy a balesetnek sem a bárára, sem az Anna-napi ünnepre nem lesznek kelleetlen következményei. *Stefánia* öregegy trónörökösnelátogatása emlékre a fenéges asszony közönségkérattal intézett a furdőigazgató-ághoz és a yacht-klubhoz, Gyapai titkárnak pedig egy brillansokba foglalt mellőt ajándékozott.

**Szenvedélyes betörés.** Muraközben a hó folyamában napirenden voltak a bolt feltörések. Alig mult el nap, hogy egyik, vagy másik községből ne érkezett volna jelentés valamely bolt feltöréséről. Végre a Csáktornyai csendőrök a napokban *Ruska Márk* órsági lakos személyében kére kerítette a szenvedélyes betörőt, ki beismerte, hogy e hó közepe táján nem kevesebb mint 6 bolti helyiséget tört fel.

**A kínai nők.** A kínai nők visszavonultsága nem igen nyújt tápot a kíváncsiságnak, de azért érdekes róluk megtudni, ho y minő éretnyes elvek alapján nevelik le őket. Kínában már a hét éves leányt meg attól is eltiltják, hogy a saját fivérével együtt étkezzen. Tizenkét éves koruktól fogva tilos a kijárá és már ekkor csak az ablakredőnyökön át nézik a világot. Nevelésük a 15-ik életévben be van fejezve, de férjhez csak a 20-ik életükben mehetnek. A házasság után a nő teljesen az új családjaé. A kínai nő szép fehér bőrű teremtes és roppant igyekszik karcsu lenni, dacára annak, hogy viszont a férfiaknál a kövérséget tartják a szépség netovábbjának. Szivarozni mindnyájoknak szabad, ellenben színházba nem járnak, náluk a legtöbb csiny, ha a férfi pillantásoktól elvonják magokat. Szóval, társadalmi pozíciójukat alig lehet irigyelni.

**Pusztuló emlékek.** A Bp.-H-ban olvasuk: Muraköz egyik Csáktornyához közel fekvő községében Szent-Ionán a Festeticz gróf parkjában van egy romokba dűlt kolostor, a melyben a történeti monda szerint *Szigetvár* hős védőjének *Zrinyi Miklósnak* a feje van eltemetve. E monda igazságot nem kutajás senki, a kolostor is porlik, puzul, senki nem visel rá gondot. A Csáktornyáról *Varasdra* vezető uton a Dráva partján egy szintén az idők által megviselt emlékoszlop áll. Latin főírása azt mondja, hogy ott maragolta szét a má-ik *Zrinyi Miklós*, a költőt, 1664-ben a vadkan. Az enyészett már kikezdte ezt az oszlopot is, a tetejét valamelyik erős vihar hordta el és egy másik vesszély is lenyegeti. A Dráva árja itt nagyon erős, a porhanyós partot egyre mossa, csak egy nagyoba ár jöjjön s elviszi a partot, az emlékoszloppal együtt. Gondoskodni kellene róla, hogy azt a helyet és azt a pusztuló emlékoszlopot a vizár el ne mossa. Csak egy erős gátat kellene oda építeni s erre pénznek lenni kell. A *Zrinyi Miklós* gróf várkastélya is elpusztult. Ez is Festeticz grótok tulajdona. Már csak két lakható szoba van benne, a többi pusztá rom, madarak tanya.

**Déli vasút.** Nagyboldogasszony ünnepé alkalmával t. évi augusztus hó 14-én — a Déli vasut magyar vonalainak állomásairól *Bécs, Fiume, Triest* és *Velenice* rendkívül mérsékelt áru menetteri jegyek lesznek kiadva, melyek 14 napig érvényesek és még azon kedvezményt nyújtják, hogy visszajövetkor ezen jegyekkel az utazást kétzer tetszés szerinti állomásokon felbe lehet szakítani. Ezen jegyek kiadására és árára nézve külön hirdetésmények adattak ki, melyekben a vonatok, melyekhez ezen rendkívül mérsékelt áru jegyek érvényesek, indulási idejükkel fel vannak említve.

# Hirdetések.

345/1896.

## Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881-ik évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közbírré teszi, hogy a letenyei kir. járáshíroság 2804/P. 1896. számú végzése által Bak István, Balassa Andor, Ács József Franciscus István és Franciscus Andor polai lakosok végrehajtók javára Pető János molnár letenyei lakos ellen 31 frt 65 kr. tőke, ennek 1891. év január hó 9. napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 32 frt 35 kr. perkölség követeles erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felüllogl li és 315 frtra becsült murai malmom házikóval (gunyhó) kocsi ló es löszerszám bói álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 3380/P. 1896. sz. kiküldetést rendelő végzés folytán a helyszínen vagyis Murán esetleg Letenyén alperes lakásánál leendő eszközlésére

1896. évi augusztus hó 6. napjának d. u. 3 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívának meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §- értelmében a legtöbbet igézőnek becsaron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kiűzetendő.

Keit Letenyén 1896. július hó 23-án.

SCHMIDT JÁNOS  
kir. bírósági végrehajtó.

170 1-1

**Marhabeviteli tilalom.** Az osztrák belügyminiszter értesítése szerint, a szarvasmarhák, juhoknak és kecskének Ausztriába szabad forgalomba való bevitele a ragadós száj- és köpöröm tífus esetleges behurcolásának veszélye miatt 1896. évi július hó 26-tól kezdve Magyarország következő törvényhatóságainak területéről van megtiltva: Bacs Bodrogh, Baranya, Fejér, Heves, Nógrád, Pest-Pilis-Solt, Kiskun, Pozsony, Sopron, Tolna, Vas, Veszprém, Zala vármegyék és Dehrecen, Hódmező-Vasárhely, Szabadka, Zombor városok. A száj és köpöröm tífus miatti az ausztriai forgalomból kiiltott e törvényhatóságok területén levő járványmentes községekből szarvasmarhák a bécsi-st.-marxi vesztegvásárra azonnali levágás céljából továbbra is bevihetők.

## IRODALOM.

**A magyar zsidó felekezetek iskoláinak monografiája** című két kötetes nagy mű Barna János és Csukási Fülöp szerkesztésében most hagyta el a sajtót. A zsidó felekezet, mely a gyermekek iskolázatásai hagyományból lételedatának tekintette ösdióktól fogva, ezen monografiában íratta meg törekvéseinek és hazafias érzelmeinek történetét. A szerkesztők Barna János és Csukási Fülöp hangyaszerzővel gyűjtötték össze az adatokat, ezeket rendszerbe szedték, úgy hogy a szerkezet egységesnek látszik. *A nagykanizsai izr. hitközség tanintézetének történetét* dr. Villányi Henrik tanár írta meg. A szép, folyékony nyelviségű megírt részlet a főnyelvet 5 fejezetben taglja és ezen felül függelék címen a Nagy-Kanizsán 1808-ig fenállott zsidó iskoláról szolgáltat szélesebb körben figyelemre méltó adatokat és közöl a század elejének tanügyi viszonyaira világot vető néhány kuttót. Dr. Villányi történelmében elismeréssel adoz mindazoknak, akik a nagykanizsai hitközség tanintézetét létrehozni, fejleszteni és megerősíteni igyekeztek, egyes érdemesebbeknek rövid, találó eleirajzát szóvi dolgozata keretében és sok helyütt, ami az olvaományt-változtatásabbá teszi, magukat az adatokat és forrásokat beszélteri.

## Göcseji levelezés.

XVI.

Ferdafa, 1896. július.

T. cz. Tóth Szörkeztő Ur!

Nám az a zseredéves fordulóra jelenleg miék is kangröszszent tartogattunk. Jas közlekedési ügyeközet: az „Göcsej Mukucországi-vasut” részvényösei ollan illet ründöztünk, ho alig hirt mög bennünket a szaktlései igyeközet.

Amindöst mögérköztem Sormásba tanulmányos utamból rögvast bankötögt csaptunk, aki így szölt:

Menu:

1. Gombóts-leves — borsóval.
2. Marha-patzsal — salátával.
3. Mukucs-madár — sütsen.

Borok.

Ösztörögnya — rigyázi  
Komárom — saördahelyi

Finom

Pusztay Györgytöl.  
Conyag: Pusztay.

Gyümölts:

Vad öma, vad körtve, zöld kökény, az ösztörögnyei-erdöböl. Jas harmadik fogásnál felesemelködik Költöcs Csicsa koma, oszt állötött bennünket a mélet legvalásöbör gránitszig sött jelenleg mög azu is tul, ögy-két arasztal:

Aszondi:

— Emelötöm az poharamat a kan grösszus taggyaira, — oszt papolt sokat.

Jelenleg az kiszöllávrá fö emelködöm én is.

Mondok:

— Emelöt az poharamat — és kiirittöm! — De tovább nöm szavastam, hanem az torkomon lezsalajstottam az lötyögöt; mér héjában sokke szöbber az telt a szavastand.

Az bormatérija szó nélkül is egészsegre vállodik az vicscinális kangrösszusnak, ha ugyan akari.

A sögyik részvényös ur szistölójában mögbámultuk azt a négy lábú szürke masinnyát, akl Ünöpre szaladt a sormási tiszöltö-majális alkalmatöszségével.

Azután föltattuk a gyűlést. Általános kiszöllással möghatároztuk, ho az vicscinális-vasuty tiagta bevétöléböl a részvényösök nem kapogatnak osztalöket, mér ami pár forint a kangrösszusnál ebéd küfuzetése után mögmaradi, azt az vatsora költösgéihöl taatolluk. Mér az Pusztay urnak Sormáson igen jó étli és bora vagyon; mi kitűnő hatással vagyon az közlekedösgyvet viselö-köpköre.

Rögvél fölé ögymásba — kaptalödvra-felakodtunk haza-fölé. Csulak Miska, Pögár Zandrös vasnt-részvényösök alul kiaköltött az fööl. Éppenleg egy része-lökében tanállak föo magukat. Ezön helyet híróssá töszöztük: megtelöködjök gyögyferdönek, mér naon nagy szaga vagyon az visinek.

Kalönbön jól mönt mindön.

További pár sor tötvételösmög maradoztam jelenleg én

KARAI PAL UR  
baktör.

## Szerkesztői üzenetek.

— **Videki levél** olvashatatlansága miatt sajnálatunkra nem volt közölhető.

— **II. Bösszörmény.** A második küldemény is megerkezett. Kivámtod szerint hozzuk.

— **Keszthely.** Noha a templom restaurálási munkaiatokról már hónapok előtt megemlékezünk, új alakban ismét megemlékezünk róla.

## NYILTTÉR\*)

Budapest.

Budapest.

## Vadászkürt szálloda

**Elsörangú szálloda a főváros központján.** Lift, villanvilágítás, tüdőök, távbeszélö, legfinomabb magyar és francia konyha, saját termesü borok. Huzamosabb tartözködséknél 20 százalék arengedmény; teljes ellátás egyezség szerint, mérsékelt árak.

KRAMMER ERNÖ,  
szálloda tulajdonos.

Felügyö szerkesztö.

Dr. LÖKE EMIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.



Egy doboz ára:

1 forint 20 krajcár.

Utánvétellel vagy az

összeg előleges bekül-

dése után küldetik.

## KLYTHIA a bőr ápolására,

# szőpítésére és finomítására Puder

Legelőkelöbör öltözöki, bál és társalgó PUDEK.

Fehér, rózsaszín, és sárga.

vagyileg analizált és ajánlva Dr. Fohl J. J. Ca. Kir. tanár által Németben.

Ellámerö levelek a legjobb körökböl minden dobozhoz mellékelve vannak.

## TAUSSIG GOTTLIEB

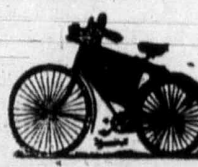
ca. és kir. udvari tolltette-szappan és illatszere-gyár Bécsben.

Főraktár: SÉCH, I. Wollzeile 2.

Kaphatö a legtöbb illatszere-

gyögyyszer kereskedésben és gyögy-szertárban.

19



A világhírű STEYRI fegyvergyár  
S W I F T

KERÉKPÁRAINAK

kizárölagos föraktára és képviselösege

Nagy-Kanizsa és Zalamegye részére:

## Unger Ullmann Eleknél

Nagy-Kanizsán.

Ezen kerékpárok, ugy tartösságra, szerkezetre mint könnyü járásra az első helyen állanak az összes Euröpai gyártmányok között.

Képes árjegyzökek ingyen és bérmentve.